

Dziennik Urzędowy

L 279

Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Legislacja

Tom 55

12 października 2012

Spis treści

II Akty o charakterze nieustawodawczym

DECYZJE

2012/540/UE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie pomocy państwa C 25/08 (ex NN 23/08) – Reforma systemu finansowania świadczeń emerytalnych urzędników państwowych zatrudnionych we France Télécom wdrożona przez Francję na rzecz France Télécom (notyfikowana jako dokument nr C(2012) 9403) ⁽¹⁾ 1

2012/541/UE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 22 lutego 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.26534 (C 27/10, ex NN 6/09) przyznanej przez Grecję na rzecz Enómeni Klostoyfantourgía [United Textiles] AE (notyfikowana jako dokument nr C(2011) 9385) ⁽¹⁾ 30

2012/542/UE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 21 marca 2012 r. w sprawie środka pomocy SA.31479 (2011/C) (ex 2011/N), który Zjednoczone Królestwo zamierza wdrożyć na rzecz Royal Mail Group (notyfikowana jako dokument nr C(2012) 1834) ⁽¹⁾ 40

Cena: 4 EUR

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

PL

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI

z dnia 20 grudnia 2011 r.

w sprawie pomocy państwa C 25/08 (ex NN 23/08) – Reforma systemu finansowania świadczeń emerytalnych urzędników państwowych zatrudnionych we France Télécom wdrożona przez Francję na rzecz France Télécom

(notyfikowana jako dokument nr C(2012) 9403)

(Jedynie tekst w języku francuskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2012/540/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy ⁽¹⁾,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a) ⁽²⁾,

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag ⁽³⁾ zgodnie z przywołanymi artykułami i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Na mocy skargi z dnia 4 października 2002 r., uzupełnionej w dniu 16 stycznia 2003 r., do Komisji wpłynęły zarzuty, jakoby Francja udzieliła pomocy przedsiębiorstwu France Télécom, które zostało zwolnione z części obciążeń finansowych, w szczególności z kosztów związanych z finansowaniem świadczeń emerytalnych. W piśmie z dnia 17 marca 2004 r. Francja przekazała Komisji wymagane przez nią informacje dotyczące skargi.
- (2) W pismach z dnia 2 kwietnia 2004 r. i 24 lutego 2006 r. skarżący dostarczyli uzupełniające informacje dotyczące skargi.
- (3) Pismem z dnia 20 maja 2008 r. Komisja poinformowała Francję o swojej decyzji dotyczącej wszczęcia

postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) w sprawie tej pomocy.

- (4) Francja przedstawiła swoje uwagi w dniu 18 lipca 2008 r.
- (5) Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽⁴⁾; Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat przedmiotowej pomocy.
- (6) Dnia 22 września 2008 r. Komisja otrzymała uwagi France Télécom i, po przedłużeniu terminu, otrzymała uwagi skarżących oraz operatora usług telekomunikacyjnych odpowiednio w dniu 1 i 16 października 2008 r. Komisja przekazała te uwagi Francji, tak aby umożliwić jej odniesienie się do nich, a następnie otrzymała jej odpowiedź w piśmie z dnia 13 lutego 2009 r.
- (7) Dnia 16 lutego 2009 r. przedsiębiorstwo France Télécom przedstawiło uwagi i poinformowało Komisję o wyroku Sądu z dnia 28 listopada 2008 r. ⁽⁵⁾, który jego zdaniem potwierdza jego argumenty. Dnia 14 maja 2009 r. operator usług telekomunikacyjnych wspomniany w motywie 6 przedłożył informacje stanowiące uzupełnienie uwag przedstawionych w trakcie postępowania, odnosząc się do decyzji Komisji z dnia 11 lutego 2009 r. ⁽⁶⁾, która jego zdaniem potwierdza jego argumenty.

⁽¹⁾ Ze skutkiem od dnia 1 grudnia 2009 r. art. 87 i 88 Traktatu WE stały się odpowiednio art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”). W obu przypadkach treść postanowień jest zasadniczo identyczna. Do celów niniejszej decyzji odniesienia do art. 107 i 108 TFUE należy rozumieć, we właściwych przypadkach, jako odniesienia odpowiednio do art. 87 i 88 Traktatu WE.

⁽²⁾ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

⁽³⁾ Dz.U. C 213 z 21.8.2008, s. 11.

⁽⁴⁾ Zob. przypis 3.

⁽⁵⁾ Wyrok z dnia 28 listopada 2008 r., *Hotel Cipriani i in. przeciwko Komisji*, sprawy połączone T-254/00, T-270/00 i T-277/00, Zb.Orz., s. II-3269.

⁽⁶⁾ Decyzja Komisji 2009/703/WE z dnia 11 lutego 2009 r. w sprawie pomocy państwa C 55/2007 udzielonej BT Plc (Dz.U. L 242 z 15.9.2009, s. 21).

- (8) Dnia 17 grudnia 2009 r., 23 września 2010 r. i 12 października 2010 r., na wniosek France Télécom, odbyły się spotkania przedstawicieli Komisji i France Télécom. Przedsiębiorstwo France Télécom przekazało dodatkowe uwagi w dniu 18 października 2010 r.
- (9) Dnia 18 marca 2010 r., na wniosek Komisji, Francja uściśliła i zaktualizowała niektóre dane zawarte w początkowych uwagach, których treść przypomniła.
- (10) Dnia 22 września 2010 r. władze francuskie przekazały Komisji nowe uwagi i zwróciły się z wnioskiem o spotkanie, które odbyło się w dniu 22 października 2010 r. W piśmie z dnia 28 października 2010 r. Komisja przekazała władzom francuskim informacje na temat faktów, o których była mowa w trakcie tego spotkania, i dodatkowe uwagi France Télécom, a także wezwała Francję do przedstawienia ewentualnych uwag. W dniu 17 listopada 2010 r. Komisja przekazała dodatkowe informacje, o które wnioskowały władze francuskie w celu przedstawienia swoich uwag w dniu 10 listopada 2010 r.
- (11) Pismem z dnia 9 grudnia 2010 r., uzupełnionym w dniu 24 czerwca 2011 r., Francja przekazała swoje dodatkowe uwagi wraz z aktualizacją niektórych danych zawartych w początkowych uwagach. Spotkania z udziałem władz francuskich odbyły się w dniach 28 czerwca i 4 lipca 2011 r. Nowe uwagi zostały przedstawione w dniu 7 października 2011 r.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKÓW POMOCY

- (12) Środki objęte omawianym postępowaniem polegają na zmianach wprowadzonych w 1996 r. w systemie obciążeń pokrywanych przez przedsiębiorstwo France Télécom w celu wypłaty świadczeń emerytalnych jego pracownikom mającym status urzędników. Poprzedni system został ustanowiony w 1990 r., w chwili utworzenia France Télécom jako przedsiębiorstwa odrębnego od administracji państwowej. W rzeczywistości na mocy ustawy z 1990 r. zatwierdzono stosowanie wcześniejszej praktyki w kwestii obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego wypłacanych przez France Télécom. Nowy system został wprowadzony w 1996 r. przy okazji – z jednej strony – powołania France Télécom jako spółki akcyjnej, wprowadzenia jej na giełdę i otwarcia rosnącej części jej kapitału, a także – z drugiej strony – pełnego otwarcia na konkurencję rynków, na których działała, we Francji i w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Zasadniczo system wprowadzony w 1996 r. wciąż obowiązuje.

2.1. Ramy prawne statusu przedsiębiorstwa France Télécom i jego pracowników w latach 1990–1996

2.1.1. Status przedsiębiorstwa France Télécom i sytuacja jego pracowników w latach 1990–1996

- (13) Na mocy ustawy nr 90-568 z dnia 2 lipca 1990 r. (dalej zwanej „ustawą z 1990 r.”) ⁽⁷⁾ przedsiębiorstwo France

Télécom uzyskało status przedsiębiorstwa publicznego mającego osobowość prawną. Wcześniej wchodziło ono w skład dyrekcji generalnej w obrębie Ministerstwa Poczty i Telekomunikacji (PTT). Na mocy tej samej ustawy pełna własność ruchomości i nieruchomości państwa przeznaczonych na usługi podlegające tej dyrekcji generalnej została przekazana z mocy prawa i nieodpłatnie France Télécom.

- (14) Zgodnie z art. 3 ustawy z 1990 r. misja France Télécom polega na: (i) zapewnieniu wszystkich publicznych usług telekomunikacyjnych w relacjach krajowych i międzynarodowych; (ii) ustanawianiu, rozwijaniu i eksploatacji publicznych sieci telekomunikacyjnych niezbędnych do świadczenia tych usług oraz zapewnianiu ich połączenia z sieciami zagranicznymi; (iii) świadczeniu wszelkich innych usług, instalacji i sieci telekomunikacyjnych oraz ustanawianiu kablowych sieci dystrybucji usług radiofonicznych lub telewizyjnych.
- (15) Na podstawie art. 29 ustawy z 1990 r. pracownicy France Télécom korzystają ze szczególnego statusu, przyjętego na mocy ustawy o prawach i obowiązkach urzędników państwowych i ustawy zawierającej przepisy regulaminowe dotyczące służby publicznej. Zgodnie z ustawą z 1990 r. zezwalano na zatrudnianie personelu kontraktowego objętego układami zbiorowymi w ramach określonych na mocy umowy planowej między państwem a przedsiębiorstwem. Umowa ta przewidywała pułap wynoszący 3 % dla tego typu rekrutacji.
- (16) Kontynuując wcześniejszą praktykę budżetową, w art. 30 ustawy z 1990 r. ustalono podział obowiązków związanych z finansowaniem świadczeń społecznych pracowników pomiędzy państwo francuskie a France Télécom; artykuł ten ma następujące brzmienie:

„Czynni i emerytowani pracownicy Ministerstwa Poczty i Telekomunikacji oraz pracownicy przedsiębiorstw publicznych mający ogólny status urzędników państwowych, a także ich następcy prawni korzystają ze świadczeń rzeczowych, ubezpieczenia zdrowotnego, macierzyńskiego i inwalidzkiego, za pośrednictwem ogólnego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych PTT na warunkach przewidzianych w księdze III i w rozdziale II tytułu I księgi VII Kodeksu zabezpieczenia społecznego. Jednak część składek pokrywanych przez państwo z tytułu art. L. 712-9 pokrywają przedsiębiorstwa publiczne na rzecz zatrudnianych przez siebie urzędników.

Państwo zapewnia wypłatę i obsługę świadczeń emerytalnych przyznanych zgodnie z Kodeksem cywilnych i wojskowych świadczeń emerytalnych urzędnikom La Poste i France Télécom. Natomiast przedsiębiorstwa publiczne zobowiązane są do wpłacenia na rzecz skarbu państwa:

- a) kwoty potrąconej od wynagrodzenia urzędnika, której stawkę określa się w art. L. 61 Kodeksu cywilnych i wojskowych świadczeń emerytalnych;

⁽⁷⁾ Ustawa nr 90-568 z dnia 2 lipca 1990 r. w sprawie organizacji służby publicznej usług pocztowych i telekomunikacyjnych, JORF nr 157 z dnia 8 lipca 1990 r., s. 8069.

b) składki dodatkowej, pozwalającej na całkowite sfinansowanie wydatków na świadczenia emerytalne już przyznane i te, które zostaną przyznane emerytowanym urzędnikom.

Obciążenia wynikające z zastosowania do urzędników zatrudnionych przez La Poste i France Télécom artykułu L. 134-1 Kodeksu zabezpieczenia społecznego pokrywają w całości przedsiębiorstwa publiczne.

W dekrete Rady Stanu określa się, w razie potrzeby, warunki stosowania niniejszych przepisów.”.

(17) W latach 1991–1996, zgodnie z art. 30 ustawy z 1990 r., składkę „pracodawcy” (tzn. „składkę dodatkową”, o której mowa w art. 30 lit. b) ustawy z 1990 r. w jej początkowym brzmieniu), którą płaciło przedsiębiorstwo France Télécom z tytułu zatrudniania swoich urzędników, określano na podstawie różnicy pomiędzy

całkowitą kwotą świadczeń emerytalnych wypłacanych przez państwo francuskie a częścią pokrywaną z wynagrodzeń urzędników w okresie aktywnego zatrudnienia. Przedsiębiorstwo France Télécom uczestniczyło także w tak zwanych systemach „rekompensaty” i „nadwyżki rekompensaty” przewidujących transfery mające zapewnić równowagę pomiędzy systemami świadczeń emerytalnych urzędników innych podmiotów publicznych. Część finansowania świadczeń emerytalnych urzędników pokrywana z wynagrodzeń pracowników została ustalona zgodnie z art. L 61 Kodeksu cywilnych i wojskowych świadczeń emerytalnych na 7,85 % wynagrodzenia indeksowego brutto urzędnika potrącanych od wynagrodzenia.

(18) Wpłaty France Télécom wzrosły z 920 milionów EUR do 1 151 milionów EUR między 1991 a 1996 r. i kształtowały się następująco:

Tabela 1

Składki pracodawcy i pracowników wpłacane przez France Télécom w latach 1991–1996 na poczet świadczeń emerytalnych ⁽⁸⁾

	Miliony EUR					
	1991	1992	1993	1994	1995	1996
A/ Suma wypłaconych świadczeń emerytalnych	939	983	1 070	1 079	1 173	1 214
a 1/ składki pracownicze	195	201	217	213	229	238
a 2/ składka pracodawcy	743	782	853	866	944	976
B/ Rekompensata – nadwyżka rekompensaty	176	188	277	136	201	175
Suma obciążeń (A + B)	1 115	1 171	1 348	1 215	1 375	1 389
W sumie część opłacona przez France Télécom (a2 + B)	920	970	1 131	1 002	1 146	1 151

(19) Przedsiębiorstwo France Télécom księgowało koszty związane ze świadczeniami emerytalnymi na podstawie wpłaconych składek. Ze względu na pewność wzrostu tych kosztów, wynikającą z przewidywanego rozwoju świadczeń emerytalnych, które France Télécom miało wypłacać swoim byłym urzędnikom, przedsiębiorstwo rejestrowało także na swoich kontach roczną rezerwę w celu rozłożenia szacowanego skutku przyszłego wzrostu wpłat na okres 30 lat. Całkowita kwota ustanowionej w ten sposób rezerwy do 1996 r. wynosiła 23,4 miliarda FRF (3,6 miliarda EUR). Według władz francuskich, jako że państwo francuskie jest swoim własnym ubezpieczycielem, nie tworzyło rezerwy na poczet tych świadczeń emerytalnych ⁽⁹⁾.

2.1.2. *Zmiany dotyczące statusu przedsiębiorstwa France Télécom oraz sytuacji jego urzędników, począwszy od 1996 r.*

Status spółki France Télécom

(20) W ustawie nr 96-660 z dnia 26 lipca 1996 r. ⁽¹⁰⁾ (dalej „ustawa z 1996 r.”) zmieniono pewne przepisy ustawy

z 1990 r. Z dniem 31 grudnia 1996 r. przyznano France Télécom tytuł przedsiębiorstwa państwowego podlegającego przepisom obowiązującym spółki akcyjne w zakresie, w jakim nie byłoby to sprzeczne z ustawą, oraz przekazano bezpłatnie większość aktywów, praw i zobowiązań osoby prawnej prawa publicznego France Télécom przedsiębiorstwu państwowemu France Télécom.

(21) Kapitał przedsiębiorstwa France Télécom SA („France Télécom”) został ustalony w drodze uchwały na 25 miliardów FRF (3,8 miliarda EUR) pochodzących ze środków własnych podanych w bilansie na dzień 31 grudnia 1995 r. W październiku 1997 r. akcje France Télécom zostały dopuszczone do obrotu na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Paryżu oraz na giełdę nowojorską (New York Stock Exchange, NYSE). Zgodnie ze sprawozdaniem rocznym za 1998 r. kapitał France Télécom podzielony był pomiędzy państwo (63,6 %), prywatnych inwestorów (31,2 %), pracowników France Télécom (3,2 %) i Deutsche Telekom (2 %). Począwszy od dnia 7 września 2004 r., w związku z cesją 10,85 % kapitału, państwo francuskie nie było już większościowym udziałowcem. Następnie jego udział stale się zmniejszał aż do poziomu 26,65 % kapitału na dzień 31 grudnia 2008 r. Jednak z 26,65 % praw głosu i wobec braku innych znaczących grup akcjonariuszy państwo francuskie mianuje prezesa-dyrektora generalnego, pozostaje głównym akcjonariuszem France

⁽⁸⁾ Kwoty zaokrąglone

⁽⁹⁾ France Télécom, sprawozdanie roczne za 1996 r., s. 35, 60 i 64, oraz odpowiedź władz francuskich z dnia 17 marca 2004 r., pkt 4 ppkt 1 lit. a).

⁽¹⁰⁾ Ustawa nr 96-660 z dnia 26 lipca 1996 r. o przedsiębiorstwie państwowym France Télécom, JORF nr 174 z dnia 27 lipca 1996 r., s. 11398.

Télécom i w praktyce może określać głosy akcjonariuszy w kwestiach wymagających głosowania zwykłą większością głosów ⁽¹¹⁾.

Status i zatrudnianie pracowników spółki France Télécom

(22) Zmiana statusu France Télécom przewidziana w ustawie z 1996 r. zawierała także różne postanowienia dotyczące pracowników przedsiębiorstwa. Zgodnie z tą ustawą zespół urzędników France Télécom zostaje przejęty przez przedsiębiorstwo państwowe France Télécom i pozostaje w jego gestii. Pracownicy mający status urzędników zachowali ten status i gwarancje z nim związane. Warunki zatrudnienia urzędników zatrudnionych we France Télécom odpowiadają warunkom zatrudnienia urzędników państwowych: są oni objęci gwarancją zatrudnienia i mogą zostać zwolnieni wyłącznie z ważnego powodu, w przypadkach określonych przez prawo. Jeśli chodzi o zatrudnianie nowych pracowników, ustawa z 1996 r. zezwalała France Télécom na przeprowadzenie do dnia 1 stycznia 2002 r. rekrutacji urzędników, a jednocześnie na zatrudnianie personelu kontraktowego podlegającego układowi zbiorowym.

(23) Na dzień 31 grudnia 1996 r. France Télécom zatrudniało 165 200 osób, w tym 94,1 % urzędników. W rzeczywistości, nie czekając na upływanie terminu 1 stycznia 2002 r. wyznaczonego na mocy ustawy z 1996 r., France Télécom zakończyło rekrutację urzędników już w 1997 r. W rezultacie liczba urzędników spadła o 47 % w ciągu dziesięciu lat, z 133 434 urzędników w 1997 r. do 69 892 urzędników w 2007 r. Ten spadek jest wyraźnie większy niż spadek całkowitej liczby pracowników France Télécom (-25 %), która w dniu 31 grudnia 2007 r. wynosiła 124 166 pracowników.

Składki pracodawcy na poczet świadczeń emerytalnych wpłacane przez spółkę France Télécom

(24) Art. 6 ustawy z 1996 r. zmienił także art. 30 ustawy z 1990 r. – do tekstu wyjściowego dodano dwie litery: c) i d). Ustawa nakłada na France Télécom obowiązek wpłacania na rzecz skarbu państwa, w zamian za wypłatę i obsługę świadczeń emerytalnych przyznanych urzędnikom zatrudnionym we France Télécom:

„c) [...] składki pracodawcy o skutku zwalniającym, należnej od dnia 1 stycznia 1997 r., obliczanej proporcjonalnie do kwot wpłacanych z tytułu wynagrodzenia, od którego potrącane są składki na poczet świadczeń emerytalnych. Stawka składki o skutku zwalniającym obliczana jest w taki sposób, aby umożliwić dostosowanie poziomu obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego i obowiązkowych obciążeń podatkowych zależnych od wysokości wynagrodzenia stosowanych do France Télécom do poziomu takich obciążeń w innych przedsiębiorstwach sektora usług telekomunikacyjnych podlegających powszechnemu prawu w zakresie zabezpieczenia społecznego, w odniesieniu do tych rodzajów ryzyka, które są

wspólne dla pracowników podlegających prawu powszechnemu i urzędników państwowych. Stawka ta może podlegać korekcie w razie zmiany wspomnianych obciążeń. Sposoby określania i wpłaty składki pracodawcy na rzecz państwa określa dekret Rady Stanu;

d) [...] nadzwyczajnej składki zryczałtowanej, której wysokość i sposób wpłaty zostaną określone w ustawie budżetowej do dnia 31 grudnia 1996 r.”.

(25) Na mocy ustawy z 1996 r. wyłączono także France Télécom z zakresu stosowania mechanizmu świadczeń z tytułu starości, ogólnych i szczególnych, przewidzianych w ustawie z 1990 r. i związanych z obowiązkiem wpłacania przez France Télécom, poza składką pracodawcy, dodatkowych rekompensat i nadwyżek rekompensaty podanych w tabeli 1. W latach 1991–1996 kwoty wpłacane z tego tytułu stanowiły 18 % świadczeń emerytalnych wypłacanych pracownikom ze statusem urzędnika.

(26) Składka pracodawcy o skutku zwalniającym wprowadzona na mocy ustawy z 1996 r. zastępuje świadczenie dodatkowe, o którym mowa w art. 30 lit. b) ustawy z 1990 r. Składka ta ustalana jest na podstawie wskaźnika równowagi konkurencyjnej opierającego się na zrównaniu poziomu obowiązkowych składek na zabezpieczenie społeczne i obowiązkowych obciążeń podatkowych odprowadzanych od równych płac netto. Metoda zrównania opiera się na przeliczeniu tego, ile wynosiłby koszt pracy konkurencyjnego przedsiębiorstwa zatrudniającego pracowników podlegających powszechnemu prawu w zakresie zabezpieczenia społecznego, w tym świadczeń emerytalnych, zapewniającego im wynagrodzenie netto w wysokości równej uposażeniu urzędników zatrudnionych we France Télécom i mającego identyczną strukturę zatrudnienia.

(27) Metoda wyklucza składki płacone przez konkurencyjne przedsiębiorstwa w celu zabezpieczenia rodzajów ryzyka, które nie są wspólne dla pracowników i urzędników, w szczególności bezrobocia i wiarygodności pracowników na wypadek sądowego postępowania naprawczego lub likwidacji przedsiębiorstwa (dalej „ubezpieczenie od ryzyka braku zapłaty wynagrodzenia” lub „AGS”). Podczas głosowania w sprawie ustawy z 1996 r. ta różnica między France Télécom a konkurencyjnymi przedsiębiorstwami została dostrzeżona przez pracodawcę, który stwierdził, że: przepisy art. 6 zwalniają France Télécom ze składek UNEDIC, które jego potencjalni konkurenci uiszczają ⁽¹²⁾.

(28) Składka pracodawcy France Télécom, co roku obliczana ponownie, wyrażona jest procentowo w oparciu o wynagrodzenie indeksowe brutto czynnych urzędników.

⁽¹¹⁾ Dokument referencyjny 2008 France Télécom, przedłożony Urzędowi ds. Rynków Finansowych, s. 18.

⁽¹²⁾ Senat, raport nr 406 sporządzony w imieniu Komisji do Spraw Gospodarczych i Planu w sprawie projektu ustawy dotyczącej przedsiębiorstwa państwowego France Télécom przez Gérarda Larchera, s. 17.

Stawka tej składki pracodawcy wynosiła średnio [...] (*) % w latach 1997–2010. Jej wysokość w poszczególnych latach podana jest w tabeli 2, zgodnie z uwagami Francji:

Tabela 2

Składka pracodawcy o skutku zwalniającym płacona przez France Télécom w latach 1997–2010

Rok	Stawka składki	Miliony EUR
1997	36,20 %	1 088,9
1998	35,40 %	1 069,6
1999	36,70 %	1 108,5
2000	36,40 %	1 085,0
2001	37,00 %	1 088,6
2002	37,70 %	1 100,1
2003	37,60 %	1 085,0
2004	[...]%	1 048,6
2005	[...]%	984,6
2006	[...]%	957,6
2007	[...]%	917,6
2008	[...]%	859,2
2009	[...]%	805,4
2010	[...]%	744,5

(29) Zaprzestanie rekrutacji urzędników od 1997 r. wyznaczyło pułap liczby czynnych urzędników zatrudnionych we France Télécom. Mimo że w latach 1991–2010 na emeryturę przechodziła rosnąca część zatrudnionych urzędników, jak pokazuje tabela, składka pracodawcy w wysokości 744 milionów EUR płacona przez France Télécom w 2010 r. była o 407 milionów EUR niższa od obciążeń emerytalnych, które przedsiębiorstwo wpłacało na rzecz państwa francuskiego przed wejściem w życie reformy z 1996 r. i była równa samej składce pracodawcy, którą France Télécom wpłacało 20 lat wcześniej w 1991 r. (odpowiednio 1 151 milionów EUR i 743 miliony EUR, por. tabela 1).

(30) Reforma wprowadzona na mocy ustawy z 1996 r. spowodowała więc obniżenie kwoty składki France Télécom wyrażonej w wartościach bezwzględnych, która nie jest już związana z liczbą urzędników na emeryturze. Przejęcie obciążeń przez państwo na mocy ustawy z 1996 r. nastąpiło w chwili, gdy w prognozach ogłoszonych przez Senat stwierdzono znaczny wzrost

obciążeń emerytalnych począwszy od 2005 r. – z kwoty 13 miliardów FRF (1,98 miliarda EUR) w 2007 r., poprzez 21,5 miliarda FRF (3,3 miliarda EUR) w 2017 r., do 34 miliardów FRF (6,1 miliarda EUR) w 2027 r. (13).

(31) W trakcie obrad na temat projektu ustawy Zgromadzenie Narodowe i Senat stwierdzają, że suma obciążeń z tytułu świadczeń emerytalnych, która ma być przekazana do budżetu państwa, wynosi 250 miliardów FRF, co stanowi kwotę, której nie pokryje 100 miliardów FRF składek rocznych i 40 miliardów FRF składek nadzwyczajnych, nawet po dodaniu dochodu z cesji części akcji przedsiębiorstwa. Podczas tych samych obrad wskazano na szacowaną maksymalną kwotę 40 miliardów FRF z tytułu składki nadzwyczajnej pozwalającą na obniżenie wagi nowego i znacznego obciążenia dla państwa. Kwota ta została ustalona w porozumieniu z bankami, aby była zgodna ze wskaźnikiem zadłużenia kapitału własnego na poziomie 150 % i aby odpowiadała rezerwom emerytalnym ustanowionym przez przedsiębiorstwo oraz dodatkowym kosztom dla państwa w ciągu dziesięciu lat (nie więcej), wynikającym z różnicy pomiędzy wypłaconymi świadczeniami emerytalnymi a składką o skutku zwalniającym uiszczaną od tej pory (14).

(32) Cel rekompensaty dla państwa zostaje przypomniany nie tylko w treści art. 30 ustawy uchwalonej przez prawodawcę i w trakcie debaty na temat projektu ustawy z 1996 r., lecz także w sprawozdaniu rocznym France Télécom za 1997 r., w którym wspomina się o wpłacie na rzecz państwa francuskiego składki nadzwyczajnej w wysokości 37,5 miliarda FRF w związku z przyszłymi emeryturami byłych urzędników (15). Rezerwy ustanowione przez France Télécom pozwoliły przedsiębiorstwu obniżyć wysiłek finansowy netto, gdyż w ciągu jednego roku pokryły nadwyżkę dla państwa wynikającą z reformy, której sfinansowanie przewidziano na okres dziesięciu lat.

(33) Wydaje się zatem, że rezerwa mająca na celu rozłożenie w czasie efektu przyszłego wzrostu składek wynikającego z ustawy z 1990 r., ustanawiana przez przedsiębiorstwo France Télécom corocznie na łączną kwotę 23,4 miliarda FRF (3,6 miliarda EUR) w 1996 r., została uwzględniona przy ustalaniu kwoty składki nadzwyczajnej (lub „wyrównania”). Część tej składki, której nie obejmowały ustanowione rezerwy, pokrywała dodatkowe koszty przez okres dziesięciu lat. Kwota ta została ustalona z uwzględnieniem kwoty, na którą przedsiębiorstwo utworzyło już rezerwę, co wynika jednoznacznie z obrad odbywających się w tym czasie.

(34) W istocie ze względu na skutek zwalniający rocznej składki pracodawcy wprowadzonej na mocy ustawy z 1996 r. obowiązek France Télécom zostaje ograniczony do wpłacania tej składki, bez innego zobowiązania

(*) Dane liczbowe lub fragmenty w nawiasach kwadratowych [...] są poufne lub objęte tajemnicą handlową.

(13) Senat, wyżej wspomniany raport nr 406 sporządzony przez Gérarda Larchera, s. 15.

(14) Zgromadzenie Narodowe, sprawozdanie z debaty z dnia 26 czerwca 1996 r., s. 4–6 i 20. Senat, sprawozdanie z sesji z dnia 10 czerwca 1996 r., s. 6.

(15) France Télécom, sprawozdanie roczne za 1996 r., s. 56.

związanego z pokryciem ewentualnego deficytu w przyszłości, bez systemu świadczeń emerytalnych dla zatrudnianych przez nią urzędników i bez innych systemów dotyczących służby publicznej. Rezerwa księgową stała się zatem bezprzedmiotowa na mocy ustawy z 1996 r. Rezerwa została ujęta po stronie zysków w rachunku zysków i strat France Télécom sporządzonym na dzień 31 grudnia 1996 r. i przedstawiała wartość 17,5 miliarda FRF (2,7 miliarda EUR) w wyniku netto ⁽¹⁶⁾.

- (35) Ponadto kwota nadzwyczajnej składki zryczałtowanej przewidzianej w ustawie z 1996 r. w zamian za wypłatę i obsługę świadczeń emerytalnych przyznanych urzędnikom zatrudnionym przez France Télécom została ustalona na 37,5 miliarda FRF na mocy ustawy budżetowej na rok 1997, tj. 5,71 miliarda EUR. Została ona sfinansowana poprzez zwiększenie krótko- i długoterminowego zadłużenia przedsiębiorstwa ⁽¹⁷⁾ i zapłacona w kilku transzach między styczniem a październikiem 1997 r. Wpływy z tej składki nadzwyczajnej pozwoliły na obniżenie deficytu francuskiej administracji państwowej do poziomu 41,8 miliarda EUR w 1997 r. Bez tych wpływów deficyt wyniósłby 3,7 % PKB w tym roku.
- (36) Wpływy z tej składki zostały przekazane Państwowemu Urzędowi ds. Zarządzania Składkami Nadzwyczajnymi France Télécom, powołanemu na mocy ustawy budżetowej na rok 1997. Składka nadzwyczajna stanowi, wraz z ewentualnym wygenerowanym przez nią zyskiem finansowym, jedyne wpływy urzędu. Jego wydatki stanowią coroczną wpłatę do budżetu państwa, która od 2006 r. zostaje przypisana jako wpływy do konta świadczeń emerytalnych na poczet cywilnych i wojskowych świadczeń emerytalnych wypłacanych przez państwo. Wysokość tej wpłaty została ustalona na kwotę 1 miliarda FRF (152,4 miliona EUR) na rok 1997, następnie powiększaną co roku o 10 %, o ile szczególne przepisy ustawy budżetowej nie stanowią inaczej. Urząd kończy działalność w chwili całkowitego przekazania swoich wpływów na rzecz państwa ⁽¹⁸⁾.
- (37) Stosowanie przepisów określonych w ustawie budżetowej na rok 1997, ustalających wysokość rocznych wpłat pozwala na oszacowanie czasu działalności urzędu na 17 lat w 1999 r., bez zysków ze środków płynnych ⁽¹⁹⁾. Ponieważ jednak wpłaty roczne były wyższe niż przewidywała ustawa budżetowa na rok 1997, czas

ten został skrócony. Jak wskazano w tabeli 3, łączna kwota wpłat rocznych przekazywanych przez urząd osiągnęła już 5,47 miliarda EUR w 2010 r. Wygaśnięcie urzędu w wyniku przekazania całości zasobów przewidziano na dzień 31 grudnia 2011 r. ⁽²⁰⁾. Ustawa budżetowa na rok 2011 przewiduje zatem wpłatę 243 milionów EUR na konto świadczeń emerytalnych na ten rok, co powinno spowodować rozliczenie wpływów urzędu ⁽²¹⁾.

- (38) W każdym razie kwota nadzwyczajnej składki w wysokości 37,5 miliarda FRF przekazana Państwowemu Urzędowi ds. Zarządzania Składkami Nadzwyczajnymi France Télécom w 1997 r. odpowiada kwocie składki nieprzekraczającej 40 miliardów FRF, o której była mowa w trakcie debaty nad projektem ustawy z 1996 r. Choć składka została przekazana do budżetu państwa w 1997 r. i stanowiła coroczne wpływy w celu wypłaty cywilnych i wojskowych świadczeń emerytalnych, jej kwota została ustalona tak, aby zrekompensowała dodatkowe koszty ponoszone przez państwo w związku ze stosowaniem ustawy z 1996 r.
- (39) Część finansowania świadczeń emerytalnych urzędników pokrywana z wynagrodzeń pracowników, ustalona zgodnie z art. L 61 Kodeksu cywilnych i wojskowych świadczeń emerytalnych i obowiązująca od dnia utworzenia przedsiębiorstwa publicznego France Télécom w 1991 r., nie została zmieniona na mocy ustawy z 1996 r. Poza tym ustawy z 1990 r. i z 1996 r. nie zmieniły systemu świadczeń emerytalnych pracowników prawa prywatnego zatrudnianych przez France Télécom, który podlega powszechnemu prawu w zakresie zabezpieczenia społecznego dotyczącego ubezpieczenia emerytalnego, przy czym w przypadku pracowników wyższego szczebla jest on uzupełniony systemem AGIRC, a w przypadku pracowników niższego szczebla – systemem ARRCO. Z tytułu tego systemu France Télécom i jego pracownicy prawa prywatnego wypełniają takie same obowiązki jak przedsiębiorstwa konkurencyjne w zakresie odprowadzania składek o skutku zwalniającym przez pracodawcę.

⁽¹⁶⁾ France Télécom, sprawozdanie roczne za 1996 r., s. 35, 60 i 64.

⁽¹⁷⁾ France Télécom, sprawozdanie roczne za 1996, s. 70–73. W nocie nr 15 dotyczącej rachunków odnotowano wzrost krótko- i długoterminowego zadłużenia, które wzrosło odpowiednio z poziomu 6,2 miliarda FRF do poziomu 30,8 miliarda FRF oraz z poziomu 66,9 miliarda FRF do poziomu 74,2 miliarda FRF, co dało całkowity wzrost w wysokości 31,8 miliarda FRF w ciągu roku obrachunkowego 1996. Audytorzy przypisują wzrost zadłużenia spółki w 1996 r., wynoszący niemal trzy czwarte i wynikający ze wzrostu emisji krótkoterminowych bonów i papierów komercyjnych, finansowaniu należnej państwu składki nadzwyczajnej w wysokości 37,5 miliarda EUR. Średnie oprocentowanie zadłużenia France Télécom na dzień 31 grudnia 1996 r. wynosiło 4,33 % dla zadłużenia krótkoterminowego i 6,57 % dla zadłużenia krótko- i długoterminowego.

⁽¹⁸⁾ Art. 46 ustawy budżetowej nr 96-1181 na rok 1997, JORF nr 304 z dnia 31 grudnia 1996 r., s. 19490.

⁽¹⁹⁾ Sprawozdanie przed Zgromadzeniem Narodowym nr 3030 sporządzone przez Philippe'a Aubergera w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok 1997, s. 453.

⁽²⁰⁾ W 2006 r. roczna wpłata przekazywana przez urząd została powiększona o 1 miliard EUR na potrzeby funduszu obrotowego konta świadczeń emerytalnych. Od 2006 r. następowały inne odstępstwa od 10-procentowego pułapu rocznej wpłaty w wyniku potrzeb związanych z finansowaniem konta świadczeń emerytalnych, przekładające się na wyższe wpłaty roczne, por. załącznik 37 na temat systemów świadczeń społecznych i emerytalnych nr 1198 (rozdział II-2 B-3) do sprawozdania przed Zgromadzeniem Narodowym nr 1127 w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok 2008, sporządzonego przez Gilles'a Carreza. Zob. także sprawozdanie Generalnej Inspekcji Finansów M2007-005-02, „Wieloletnie zarządzanie finansami publicznymi”, kwiecień 2007, załącznik VI, s. 9.

⁽²¹⁾ Ustawa nr 2010-1657 z dnia 29 grudnia 2010 r. ustalająca budżet na rok 2011, Wykaz aktów prawnych, załącznik III, Konta świadczeń emerytalnych, wers 60, JORF nr 0302 z dnia 30 grudnia 2010 r., s. 23033. W załączniku 37 na temat systemów świadczeń społecznych i emerytalnych, nr 1198, prawodawca przewidywał w 2008 r., że wpłata 252 milionów EUR rozliczy wpływy urzędu państwowego na dzień 31 grudnia 2011 r. na podstawie wpłaty rocznej w wysokości 626 milionów EUR za 2010 r., podczas gdy rzeczywista wpłata opiewała na 635,8 miliona EUR. Ta rozbieżność 10 milionów EUR zdaje się tłumaczyć wpłatę 243 milionów EUR przewidzianą w ustawie budżetowej na rok 2011.

Szacowane obciążenia dla państwa francuskiego wynikające z reformy wprowadzonej na mocy ustawy z 1996 r.

(40) Przy wprowadzaniu reformy na mocy ustawy z 1996 r. biuro aktuarialne świadczące usługi doradcze państwu francuskiemu oszacowało, że wypłata i obsługa przez państwo świadczeń emerytalnych przyznanych czynnym i emerytowanym pracownikom France Télécom mającym status urzędnika wyniesie 242 miliardy FRF (36,9 miliarda EUR⁽²²⁾); kwota ta stanowi zaktualizowaną prawdopodobną wartość szacowaną na dzień 1 stycznia 1997 r.⁽²³⁾. Kwota ta jest zbliżona do zaokrąglonej kwoty 250 miliardów FRF, o której była mowa w Senacie. Składka pracodawcy o skutku zwalniającym, którą France Télécom płaciłoby w zamian, została oszacowana na podstawie tych samych przypuszczeń aktuarialnych na kwotę 15,2 miliarda EUR, do których należy dodać wyrównanie lub składkę nadzwyczajną w wysokości 5,7 miliarda EUR wpłaconą w całości w październiku 1997 r. Władze francuskie szacują wartość przyszłych składek pracowniczych na [...] miliardów EUR w chwili wejścia w życie reformy. Wartość obciążenia netto przekazanego państwu francuskiemu przez France Télécom, według szacunków z 1996 r., wynosiła więc [...] miliardów EUR.

(41) Jeśli chodzi o okres dziesięciu lat (od 1997 do 2006 r.), o którym była mowa w trakcie obrad na temat projektu ustawy z 1996 r., łączna kwota świadczeń do zapłacenia oszacowanych przez biuro aktuarialne świadczące usługi doradcze państwu francuskiemu wynosiła [...] miliardów EUR. W tym okresie całkowita kwota świadczeń rzeczywiście zapłaconych była prawie identyczna – wyniosła [...] miliardów EUR, tj. rozbieżność nie przekroczyła 0,83 %⁽²⁴⁾. Potwierdza to po fakcie słuszność prognoz, którymi kierowano się podczas obrad w sprawie ustawy.

(42) Na podstawie tych danych liczbowych możliwe jest stwierdzenie, że kwoty i ich uzasadnienie przyjęte podczas obrad Zgromadzenia Narodowego i Senatu w celu ustalenia kwoty wyrównania lub składki nadzwyczajnej France Télécom odpowiadają wartościom zweryfikowanym *ex post* w okresie dziesięciu lat wspomnianym

⁽²²⁾ Kwota 36,9 miliarda EUR (242 miliardy FRF) odpowiada prawdopodobnej wartości przyszłych zobowiązań szacowanej w dniu 1 stycznia 1997 r. Jest więc inna i wydaje się bardziej odpowiednia dla oszacowania przedmiotowych środków niż kwota 35,7 miliarda EUR (234 miliardy FRF), o której mowa w pkt 24 decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego i która odpowiada prawdopodobnej wartości przyszłych zobowiązań szacowanej w dniu 1 stycznia 1996 r., tj. przed wejściem w życie ustawy z 1996 r.

⁽²³⁾ Takie oszacowanie, które obejmuje cały okres aż do wygaśnięcia zobowiązań finansowych państwa francuskiego wobec emerytowanych urzędników i ich następców prawnych, opiera się siłą rzeczy na licznych przypuszczeniach dotyczących w szczególności wskaźnika zawierania małżeństw, urodzeń oraz dat przejścia na emeryturę i śmierci tych osób, z uwzględnieniem również przyjętej stopy dyskontowej, tj. 7 % w tym przypadku. Aktuarisz JWA, któremu Rząd francuski udzielił pełnomocnictwa, uznał tę stopę za wysoką, gdyż po odliczeniu wartości inflacji na poziomie 2 % pozostaje 5 % wartości zaktualizowanej netto – wartości, którą można porównać np. z maksymalną wartością rzędu 3,5 % dopuszczaną przez prawo francuskie w celu aktualizacji przepływu rent dożywotnych. Por. raport JWA załączony jako załącznik 2 do pisma władz francuskich z dnia 17 marca 2004 r., s. 6 i 13–15.

⁽²⁴⁾ Uwagi Francji z dnia 9 grudnia 2010 r. oraz France Télécom (raport JWA) z dnia 18 października 2010 r.

podczas obrad na temat projektu ustawy. W istocie ogłoszona maksymalna kwota składki nadzwyczajnej, 6 miliardów EUR (40 miliardów FRF), odpowiada prognozom sporządzonym przez przedsiębiorstwo do 1996 r. w celu spłaty obciążeń związanych z przewidywanymi wówczas przyszłymi świadczeniami emerytalnymi, tj. 3,6 miliarda EUR (23,4 miliarda FRF), do których należy dodać 2,4 miliarda EUR pokrywanej przez państwo różnicy między składkami pracodawcy a składkami pracowniczymi pobranymi w latach 1997–2006 oraz szacowane świadczenia do spłaty w 1996 r. za ten sam okres dziesięciu lat.

(43) Z drugiej strony informacje przekazane przez Francję i podane w tabeli 3 wykazują, że w okresie od 1997 r. do 2010 r. łączne obciążenia z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników France Télécom mających status urzędników do sfinansowania przez państwo francuskie w wyniku reformy z 1996 r. wyniosły [...] miliardów EUR. Obciążenie finansowane przez państwo francuskie definiowane jest jako saldo między składkami rocznymi płaconymi przez France Télécom i jego urzędników w okresie aktywnego zatrudnienia a świadczeniami emerytalnymi wypłacanymi urzędnikom rok po roku, po odliczeniu corocznych wpłat Państwowego Urzędu ds. Zarządzania Składkami Nadzwyczajnymi France Télécom. W latach 1997–2010 obciążenie kształtowało się następująco:

Tabela 3

Szacowane obciążenie dla państwa francuskiego wynikające z reformy z 1996 r. (1997–2010)

Miliony EUR

	Składki (pracownicze pracodawcy)	Coroczne wpłaty Państwowego Urzędu ds. Zarządzania Składkami Nadzwyczajnymi France Télécom	Zapłacone świadczenia	Obciążenia dla państwa
1997	[...]	152,4	[...]	[...]
1998	[...]	167,7	[...]	[...]
1999	[...]	184,5	[...]	[...]
2000	[...]	202,9	[...]	[...]
2001	[...]	223,2	[...]	[...]
2002	[...]	245,5	[...]	[...]
2003	[...]	270,0	[...]	[...]
2004	[...]	297,1	[...]	[...]
2005	[...]	326,9	[...]	[...]
2006	[...]	1 359,5	[...]	[...]
2007	[...]	395,4	[...]	[...]

Miliony EUR

	Składki (pracownicy pracodawcy)	Coroczne wpłaty Państwowego Urzędu ds. Zarządzania Składkami Nadzwyczajnymi France Télécom	Zapłacone świadczenia	Obciążenia dla państwa
2008	[...]	435,0	[...]	[...]
2009	[...]	578,0	[...]	[...]
2010	[...]	635,8	[...]	[...]
Suma	[...]	5 473,9	[...]	[...]

- (44) Na mocy przepisów ustawy budżetowej na 1997 r., której podlegają kwoty corocznych wpłat Państwowego Urzędu ds. Zarządzania Składkami Nadzwyczajnymi France Télécom, kwoty wpłacone w 1997 r. nie odpowiadały kwotom świadczeń szacowanych lub rzeczywiście wypłaconych emerytowanym pracownikom France Télécom ani kwotom obciążeń do sfinansowania przez państwo; nie zostały one także ustalone w oparciu o wymienione kwoty. Badanie rzeczywiście wpłaconych kwot potwierdza tę rozbieżność. Pomimo składki nadzwyczajnej wpłaconej przez France Télécom w 1997 r. w tabeli 3 widać, że kwoty świadczeń wypłaconych emerytowanym urzędnikom France Télécom od 2004 r. przewyższały roczne środki, z wyjątkiem 2006 r.
- (45) W związku z tym wpłaty rocznych składek dokonywane przez France Télécom oraz roczne wpłaty urzędu zarządzającego składką nadzwyczajną nie są przeznaczane oddzielnie i *ex ante* do wypłaty świadczeń emerytowanym pracownikom France Télécom w ramach konta świadczeń emerytalnych. W istocie gdyby składka nadzwyczajna przeznaczona była wyłącznie na finansowanie przedmiotowych świadczeń od 1997 r. zamiast stosowania systemu wpłacania kwoty podwyższonej corocznie o 10 % zgodnie z ustawą budżetową z 1997 r., oznaczałoby to zaprzestanie działalności urzędu państwowego pod koniec 2008 r. zamiast pod koniec 2011 r., jak przewidziano, uwzględniając kwotę, która nie została pokryta z rocznych składek i została podana w tabeli 3. W każdym razie w obu przypadkach kwota składki nadzwyczajnej wyczerpałaby się do dnia 31 grudnia 2011 r.

2.2. Stopniowe, a w końcu całkowite otwarcie rynków telekomunikacyjnych

- (46) Reforma finansowania świadczeń emerytalnych pracowników France Télécom mających status urzędników została przeprowadzona w kontekście całkowitego otwarcia na konkurencję rynków usług, na których działało przedsiębiorstwo France Télécom. Począwszy od 1988 r., sektor usług telekomunikacyjnych był stopniowo liberalizowany na mocy dyrektywy 88/301/EWG Komisji z dnia 16 maja 1988 r. w sprawie konkurencji na rynkach końcowych urządzeń telekomunikacyjnych⁽²⁵⁾ oraz na mocy dyrektywy 90/388/EWG Komisji z dnia 28 czerwca 1990 r. w sprawie konkurencji na

rynkach usług telekomunikacyjnych⁽²⁶⁾. W dyrektywie 90/388/EWG przewidziano wprowadzenie przed dniem 31 grudnia 1990 r. środków liberalizacji w zakresie ujawniania danych i usług telefonii głosowej oraz danych dla przedsiębiorstw i zamkniętych grup użytkowników. Dyrektywa 96/19/WE Komisji z dnia 13 marca 1996 r. zmieniająca dyrektywę 90/388/EWG w sprawie urzeczywistnienia pełnej konkurencji na rynkach usług telekomunikacyjnych⁽²⁷⁾ miała na celu całkowitą liberalizację sektora usług telekomunikacyjnych, począwszy od dnia 1 stycznia 1998 r.

- (47) W istocie w ustawie nr 96-659 z dnia 26 lipca 1996 r. w sprawie regulacji telekomunikacji określono warunki pozwalające na pełną liberalizację sektora poprzez zakończenie monopolu France Télécom w dziedzinie telefonii stacjonarnej oraz transmisji danych, a także poprzez zorganizowanie stawek i wzajemnych połączeń z konkurentami. Nawet w innych sektorach, niepodlegających wyłącznym prawom, a więc konkurencyjnych od 1987 r., takich jak rynki telefonii komórkowej, France Télécom miało pewną pozycję lidera, a jego udział w rynku spadł z 53,3 % do 49,8 % w latach 1997–2002⁽²⁸⁾. Na mocy ustawy nr 96-659 obciążono także France Télécom misją w ogólnym interesie gospodarczym i przewidziano wprowadzenie funduszu finansowania wynikających z niej obowiązków, zasilonego przez konkurentów.
- (48) Na mocy przepisów wspomnianych w motywach 46 i 47 od 1988 r. France Télécom musiało mierzyć się z wejściem konkurentów – część udziałów niektórych z nich należała do międzynarodowych grup – na rynki dóbr i usług, na których działało we Francji i z których część, jak telefonia komórkowa lub połączenia międzynarodowe, mają składową transgraniczną. Ruch ten nasilił się na rynkach zliberalizowanych począwszy od 1998 r. Poza tym France Télécom utworzyło partnerstwa z zagranicznymi operatorami, takimi jak Deutsche Telekom i Sprint w 1996 r. (Global One), mnożąc od 1997 r. partnerstwa i obejmowane udziały (np. we Włoszech (Wind) i w Niderlandach (Casema)) lub otrzymując licencje dla operatorów sieci ruchomych (np. w Danii i w Portugalii)⁽²⁹⁾.
- (49) Reforma finansowania świadczeń emerytalnych France Télécom została więc przeprowadzona w tym samym czasie co liberalizacja rynku na szczeblu Unii Europejskiej. Wywarła zatem swój wpływ na rynek w pełni otwarty na konkurencję, na którym zresztą France Télécom utworzyło partnerstwa i objęło znaczne udziały w innych państwach członkowskich. W istocie chęć wspierania ekspansji France Télécom na rynkach europejskich innych niż francuski pojawia się jako tło ustawy z 1996 r. i otwarcia przedsiębiorstwa na kapitał prywatny, co wykazują oświadczenia składane podczas obrad nad projektem, w których jest mowa o ambicjach, jakie żywił rząd francuski w stosunku do swojego krajowego mistrza, France Télécom⁽³⁰⁾.

⁽²⁶⁾ Dz.U. L 192 z 24.7.1990, s. 10.

⁽²⁷⁾ Dz.U. L 74 z 22.3.1996, s. 13.

⁽²⁸⁾ Zob. sprawozdanie roczne France Télécom za 1997 r. i sprawozdanie Urzędu Regulacyjnego ds. Telekomunikacji za 1997 i 2002 r., opublikowane na stronie Agencji ds. Regulacji Telekomunikacji <http://www.arcep.fr/index.php?id=2105>.

⁽²⁹⁾ France Télécom, sprawozdanie roczne za 1997 r.

⁽³⁰⁾ Zgromadzenie Narodowe, sprawozdanie z debaty z dnia 26 czerwca 1996 r., s. 3.

⁽²⁵⁾ Dz.U. L 131 z 27.5.1988, s. 73.

- (50) Obecnie France Télécom oświadcza, że jest pierwszym dostawcą usług dostępu do szerokopasmowego internetu i trzecim operatorem sieci ruchomej w Europie oraz że plasuje się pomiędzy światowymi liderami w dziedzinie świadczenia usług telekomunikacyjnych międzynarodowym przedsiębiorstwom. Poza Francją France Télécom przejawia znaczącą aktywność za pośrednictwem filii wysuwających się na pierwszy plan w Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Polsce, na Słowacji, w Belgii i Austrii ⁽³¹⁾.

3. POWODY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (51) W swojej decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego Komisja przedstawiła wstępną ocenę środków wprowadzonych na mocy ustawy z 1996 r., porównując je z ramami odniesienia dotyczącymi obowiązkowych składek na zabezpieczenie społeczne i obowiązkowych obciążeń podatkowych, jakie dla France Télécom określono w ustawie z 1990 r. Komisja uznała, że środki te zdają się przyznawać France Télécom wyróżniającą korzyść z zasobów państwowych, która może zakłócić konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi i z tego względu może stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (52) Komisja zauważyła ponadto, że o ile środki te stanowią pomoc państwa, o tyle pomoc ta nie została zgłoszona Komisji przed jej realizacją, podczas gdy zgodnie z orzecznictwem powinna być uznana za nową pomoc. Francja nie wywiązała się więc z obowiązku zgłoszenia wymaganego na mocy Traktatu, wskutek czego środek powinien być uznany za bezprawny.
- (53) Komisja stwierdziła, że na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE może zbadać zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym. Komisja zauważyła także, że ten sam przepis pozwolił jej stwierdzić, że pomoc przyznana przedsiębiorstwu La Poste podczas reformy sposobu finansowania świadczeń emerytalnych jego urzędników była zgodna z rynkiem wewnętrznym ⁽³²⁾ oraz że ze względu na podobieństwa obu przypadków wykonanie podobnej analizy w przedmiotowej sprawie wydawało się stosowne.
- (54) W swojej wstępnej ocenie dotyczącej zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym i pomimo podobieństwa do reformy sposobu finansowania świadczeń emerytalnych urzędników La Poste Komisja przedstawiła Francji następującą wątpliwość:
- a) po pierwsze, podkreślając, że nie dysponuje szczegółowymi informacjami wykazującymi, iż stawki składek zapłaconych przez France Télécom są równe składkom płaconym przez przedsiębiorstwa prywatne prawa powszechnego działające w sektorze usług telekomunikacyjnych we Francji, Komisja zauważa, że stawka składki o skutku zwalniającym stosowanej

dla France Télécom od 1997 r. nie pozwala zapewnić równych szans France Télécom i jego konkurentom. Wynika to z tego, że stawka stosowana dla France Télécom uwzględnia jedynie składki odpowiadające ryzyku, które jest wspólne dla pracowników prawa powszechnego i urzędników państwowych i w związku z tym wyklucza składki odpowiadające rodzajom ryzyka, które nie są wspólne, takiego jak bezrobocie lub niewypłacenie wynagrodzenia w przypadku postępowania naprawczego lub likwidacji przedsiębiorstwa;

- b) po drugie, Komisja nie miała wystarczających informacji na temat skutków ulg w zakresie składek na świadczenia emerytalne dla konkurencji w celu stwierdzenia, czy ewentualne skutki pozytywne przeważają nad skutkami negatywnymi. W tym celu Komisja powinna ponadto uwzględnić to, że France Télécom nie spłaciło jeszcze całkowicie nielegalnej i niezgodnej pomocy zgodnie z decyzją Komisji z dnia 2 sierpnia 2004 r. dotyczącą pomocy państwa udzielonej przez Francję na rzecz France Télécom (dalej „decyzja w sprawie stosowania podatku przemysłowego wobec France Télécom”) ⁽³³⁾, do której Francja nie dostosowała się w wyznaczonym terminie, jak stwierdził Trybunał Sprawiedliwości ⁽³⁴⁾.

4. UWAGI STRON

- (55) Uwagi przedstawione przez zainteresowane strony streszczono w sekcjach 4.1–4.3.

4.1. France Télécom

- (56) W swoich uwagach, które uważa za uzupełniające w stosunku do komentarzy przekazanych przez Francję, przedsiębiorstwo France Télécom stwierdza, że dotknięte jest problemem nadmiernego zatrudnienia związanego ze swoim poprzednim statusem administracyjnym oraz że nie dysponuje w przypadku pracowników, których to dotyczy, taką samą elastycznością zatrudnienia jak jego konkurenci. France Télécom jest więc zmuszone do przeznaczania znacznych środków na szkolenia, które pochłaniają 180 milionów EUR, tj. 4,5 % masy wynagrodzeń w porównaniu z 2,9 % – średnią w przypadku przedsiębiorstw francuskich. France Télécom powołuje się także na ciężar wynagrodzeń wyższy o ok. [...]%, nie licząc dodatków wyrównawczych. Ponadto nie mogąc wdrażać planów socjalnych, France Télécom sfinansowało instrumenty wspierające odejście urzędników z pracy, takie jak odprawy, których koszt wyniósł ponad 8 miliardów EUR w latach 1996–2006.
- (57) Po drugie, France Télécom uważa, że obciążenia związane ze świadczeniami emerytalnymi poniesione w latach 1990–1996 były nadmierne i stawiały je w sytuacji

⁽³¹⁾ Zob. dokument referencyjny France Télécom z 2008 r., przedłożony Urzędowi ds. Rynków Finansowych, w szczególności „Opis działalności”, s. 25–122.

⁽³²⁾ Decyzja Komisji z dnia 10 października 2007 r. w sprawie C 43/2006 (Dz.U. L 63 z 7.3.2008, s. 16).

⁽³³⁾ Decyzja 2005/709/WE Komisji, notyfikowana jako dokument nr C(2004) 3061 (Dz.U. L 269 z 14.10.2005, s. 30).

⁽³⁴⁾ Wyrok z dnia 18 października 2007 r. w sprawie C-441/06, Komisja przeciwko Francji, Zb.Orz., s. I-8887.

strukturalnie niekorzystnej w stosunku do jego konkurentów prywatnych, a w rozumieniu wyroku *Combus* ⁽³⁵⁾ ramami referencyjnymi pozwalającymi ocenić to, czy obciążenia te mają charakter normalny, czy nadmierny, jest system prawa powszechnego stosowany w przypadku konkurentów. Zasady przedstawione w wyroku *Combus* zostały potwierdzone przez Sąd w wyroku *Hotel Cipriani* ⁽³⁶⁾. France Télécom kwestionuje stwierdzenie, jakoby sytuacja jednego podmiotu – w tym wypadku jego – przed reformą wprowadzoną na mocy ustawy z 1996 r. i po niej, stanowiła stosowne ramy porównawcze pozwalające na stwierdzenie, czy istnieje korzyść gospodarcza w rozumieniu orzecznictwa. W każdym razie gdyby ramy referencyjne miały się sprowadzać do France Télécom przed reformą z 1996 r. i po tej reformie, środek nie mógłby zostać zakwalifikowany jako wyróżniający, gdyż był stosowany w sposób jednolity wewnątrz tych samych ram.

- (58) Wynikałoby z tego, że przedmiotowe środki nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu Traktatu, gdyż zwalniają France Télécom z nadmiernego ograniczenia strukturalnego, lub że nie mogą one być zakwalifikowane jako korzyść wyróżniająca stanowiąca pomoc państwa.
- (59) Tytułem zarzutu posiłkowego France Télécom uważa, że gdyby pomoc państwa została stwierdzona, byłaby zgodna z rynkiem wewnętrznym według kryteriów ustanowionych przez Komisję w decyzji w sprawie systemu świadczeń emerytalnych przedsiębiorstwa La Poste (dalej „decyzja »La Poste«”) ⁽³⁷⁾. Pod tym względem szczególnie charakter systemu France Télécom polegający na tym, że podstawą obliczenia płaconej przez nie składki było jedynie ryzyko wspólne, nie oznacza, że znalazło się ono w korzystnej sytuacji w stosunku do swoich konkurentów od 1996 r.: poza tym, że znalazło się w niekorzystnej sytuacji strukturalnej z związku ze statusem zatrudnianych urzędników, France Télécom musiało wpłacić znaczne obciążenie wynikające z reformy z 1996 r., którego zgodność z rynkiem wewnętrznym powinna zostać zanalizowana i którego wysokość równa 5,7 miliarda EUR znacznie przekracza kwotę, którą France Télécom musiałyby zapłacić, gdyby w jego składce uwzględniono rodzaje ryzyka, które nie są wspólne.
- (60) France Télécom uważa, że w decyzji „La Poste” ⁽³⁸⁾ Komisja dopuściła, aby kwota jedynej składki nadzwyczajnej (2 miliardy EUR) w ramach reformy wprowadzonej po zgłoszeniu, ale przed decyzją Komisji, stanowiła rekompensatę za składki odpowiadające rodzajom ryzyka, które nie są wspólne, aż do wyczerpania kwoty jedynej składki. Według France Télécom odrzucenie tej zasady przez Komisję nie ma uzasadnienia, gdyż polityczne deklaracje z czasu obrad nad projektem ustawy z 1996 r. nie pozwalają uznać zryczałtowanej składki płaconej przez France Télécom za składkę ustanowioną przez prawodawcę w celu utrzymania status quo przez okres dziesięciu lat.

- (61) Ponadto dane liczbowe, którymi dysponowano w 1996 r., zaprzeczają tezie, według której kwota 5,7 miliarda EUR miałyby zostać oszacowana w taki sposób, aby dokładnie odpowiadała dodatkowym kosztem ponoszonym przez państwo w związku ze stosowaniem ustawy z 1996 r. w ciągu dziesięciu lat i rekompensującym rok po roku mniejsze obciążenia roczne ponoszone przez przedsiębiorstwo, nawet z uwzględnieniem obciążeń kompensacyjnych pomiędzy systemami świadczeń emerytalnych, z których France Télécom zostało zwolnione w 1996 r. ⁽³⁹⁾. Celem składki nadzwyczajnej było wypłacenie ogólnego odszkodowania dla państwa francuskiego z powodu reformy. Należy ją więc koniecznie wziąć pod uwagę przy analizowaniu równowagi konkurencyjnej od momentu jej wejścia w życie w 1997 r.
- (62) Ponadto France Télécom ocenia, że skoro bez reformy w 1996 r. ucierpiałoby wskutek niekorzystnych czynników konkurencyjnych na rynkach, których liberalizacja była celem Unii, a władze francuskie w pełni dostosowały się do decyzji w sprawie stosowania podatku przemysłowego wobec France Télécom ⁽⁴⁰⁾, środek nie wiąże się z negatywnymi skutkami dla konkurencji.

4.2. Skarżący

- (63) Skarżący dzielą ocenę Komisji wyrażoną w decyzji w sprawie wszczęcia procedury dotyczącej ewentualnej pomocy państwa w rozumieniu Traktatu, polegającej na obniżeniu obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi wpłacanymi przez France Télécom na mocy ustawy z 1996 r. Zgodnie z rozumowaniem przedstawionym we wspomnianej decyzji (pozbawionej określenia ilościowego, czego skarżący żałują) kwota pomocy wynosi 12,3 miliarda EUR, a w żadnym razie nie jest niższa niż 9,9 miliarda ⁽⁴¹⁾. Skarżący uważają, że środek powinien zostać zakwalifikowany jako pomoc państwa ze względu na jego skutki, tj. obniżenie obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego wpływających zwykle na budżet przedsiębiorstwa, a nie ze względu na jego przedmiot, tj. zrekompensowanie domniemanej niekorzystnej sytuacji. Zresztą France Télécom nie ponosi niekorzystnych skutków związanych z zatrudnianiem urzędników, gdyż płacone przez nie składki na wypadek bezrobocia i koszty zatrudnienia są o 13 % niższe niż w przypadku konkurentów, przy czym dysponuje ono personelem stałym oraz możliwością ograniczenia kosztów wynagrodzeń za pomocą wcześniejszych emerytur i pełnienia przez jego pracowników służby publicznej.

⁽³⁹⁾ Dalsze uiszczanie wpłat, których zaprzestano na mocy ustawy z 1996 r., doprowadziłyby do obciążenia rekompensacyjnego w wysokości ok. [...] % świadczeń emerytalnych obsługiwanych w 1997 r., które następnie co roku zmniejszałyby się o [...] %. Uwagi France Télécom z dnia 18 października 2010 r., tabela na s. 4.

⁽⁴⁰⁾ Zob. przypis 33.

⁽⁴¹⁾ Przy obliczaniu kwoty odjęto zaktualizowaną kwotę całkowitego zadłużenia France Télécom z tytułu świadczeń emerytalnych jego urzędników (38,1 miliarda EUR), zaktualizowaną kwotę składek o skutku zwalniającym pracodawcy począwszy od 1996 r. (-15,2 miliarda EUR), zryczałtowaną składkę określoną w 1996 r. (-5,7 miliarda EUR) oraz składki danych pracowników (-4,9 miliarda EUR, niezaktualizowane), tj. w sumie 12,3 miliarda EUR lub nie mniej niż 9,9 miliarda EUR, gdyby zaktualizowane całkowite zadłużenie France Télécom z tytułu świadczeń emerytalnych jego urzędników zostało oszacowane na 35,7 miliarda EUR, jak podano w decyzji o wszczęciu postępowania.

⁽³⁵⁾ Wyrok z dnia 16 marca 2004 r., *Danske Busvognmænd przeciwko Komisji* („*Combus*”), T-157/01, Zb.Orz., s. II-917, pkt 57.

⁽³⁶⁾ Wyrok z dnia 28 listopada 2008 r., *Hotel Cipriani i in. przeciwko Komisji* (sprawy połączone T-254/00, T-270/00 i T-277/00, Zb.Orz., s. II-3269), pkt 181, 185, 186, 189, 192 i 193.

⁽³⁷⁾ Zob. przypis 32.

⁽³⁸⁾ Zob. przypis 32.

- (64) Według skarżących tak określona pomoc państwa jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym. W istocie znaczna przewaga nad konkurencją, z której skorzystało France Télécom, była tym bardziej szkodliwa, że obniżenie kosztów nie było konieczne dla ratowania jego struktury finansowej: zwolnione z zadłużenia z tytułu świadczeń emerytalnych, którego zaktualizowana wartość netto wynosiła co najmniej 9,9 miliarda EUR w 1996 r., oraz z obowiązku wpisywania tego obciążenia do bilansu lub załącznika do niego France Télécom zadłużyło się następnie na kwoty dużo wyższe, a jego zadłużenie finansowe netto w latach 1997–2007 wynosiło średnio 44 miliardy EUR. Poza tym w wyniku zwolnienia France Télécom z kosztów świadczeń emerytalnych odziedziczonych po monopolu pomoc pozwoliła sfinansować międzynarodową ekspansję przedsiębiorstwa i umocnić jego pozycję we Francji, gdzie czerpało ono znaczne korzyści związane z monopolem, równoważone odpowiednio przez wspomniane koszty.
- (65) Ponadto bezprawne i niezgodne formy pomocy, które nie zostały zwrócone w przeszłości, zabraniają uznać przedmiotowej pomocy w funkcjonowaniu za zgodną, zważywszy na efekt kumulacji. Wreszcie brak równowagi konkurencyjnej reformy z 1996 r., ze względu na niepłacenie składek odpowiadających ryzyku bezrobocia i niewypłacenia wynagrodzeń w przypadku postępowania naprawczego wobec przedsiębiorstwa, wyklucza zgodność reformy z zasadami Traktatu. Zadłużenie France Télécom z tytułu świadczeń emerytalnych powinno zostać obliczone przez niezależnego biegłego, a Francja powinna zobowiązać się do zapewnienia finansowej neutralności systemu oraz przewidzieć w szczególności mechanizmy dostosowywania składki pracodawcy oraz wyrównania w wysokości 5,7 miliarda EUR w razie zmian wysokości obciążeń.

4.3. Operator usług telekomunikacyjnych

- (66) Operator usług telekomunikacyjnych podziela wnioski z wstępnej analizy przedstawionej w decyzji Komisji o wszczęciu postępowania i wyraża swoje poparcie dla tej decyzji, kwalifikującej jako nową i bezprawną pomoc państwa zmiany wprowadzone na mocy ustawy z 1996 r., zmierzające do zastąpienia wypłat świadczeń emerytalnych rzeczywiście pokrywanych przez państwo rocznymi składkami o skutku zwalniającym wpłacanymi przez France Télécom, przy odliczeniu składek wpłacanych przez czynnych pracowników mających status urzędników. Według operatora tak samo należy zakwalifikować składki na zabezpieczenie społeczne w odniesieniu do rodzajów ryzyka, które nie są wspólne dla pracowników podlegających prawu prywatnemu i które płać konkurenci France Télécom, a których France Télécom nie płaci przynajmniej od 1996 r. za swoich pracowników mających status urzędników ani za swoich pracowników podlegających prawu powszechnemu. Poza tym w przeciwieństwie do przypadku, którego dotyczy decyzja „La Poste”⁽⁴²⁾, obliczenie składki pracodawcy France Télécom nie uwzględniało i wciąż nie uwzględnia wymienionych składek, co nie pozwala na stwierdzenie zgodności pomocy.

⁽⁴²⁾ Zob. przypis 32.

- (67) W kwestii pomocy wynikającej ze zniesienia obowiązku zwrotu wypłacanych świadczeń emerytalnych państwu operator szacuje, że analiza bilansu w zakresie konkurencyjności, sporządzona przez Komisję w decyzji „La Poste”, powinna doprowadzić ją, przeciwnie, do stwierdzenia niezgodności. Analiza ta powinna opierać się na faktach, które występowały od 1996 r., a nie – tak jak w przypadku decyzji „La Poste” – na hipotezach dotyczących przyszłości.
- (68) Według operatora France Télécom ma siłę rynkową zbliżoną do pozycji dominującej na wielu rynkach, na których działa. Z tego względu podlega ono obowiązkowi regulacji *ex ante* na rynkach hurtowych usług szybkich i bardzo szybkich sieci szerokopasmowych, dotyczących rozpoczynania i kończenia połączeń w sieciach stacjonarnych. W swojej decyzji z dnia 16 lipca 2003 r. w sprawie procedury przewidzianej w art. 82 Traktatu WE w sprawie COMP-38.233 Komisja stwierdziła naruszenie art. 102 TFUE po stronie France Télécom za pośrednictwem jego filii Wanadoo i nałożyła za nie karę⁽⁴³⁾. Jako że przedsiębiorstwo znajduje się w dobrej sytuacji finansowej, otrzymana pomoc pozwoliła mu na sfinansowanie międzynarodowej ekspansji, w szczególności dzięki nabyciu sieci Orange, Retevisión i AMENA.
- (69) Dodatkowo operator wzywa Komisję do ilościowego określenia kwot przedmiotowej pomocy oraz, zgodnie z orzecznictwem w sprawie *Deggendorf*⁽⁴⁴⁾, odmowy uznania zgodności przedmiotowych środków z rynkiem wewnętrznym, dopóki bezprawna pomoc udzielona w przeszłości nie zostanie zwrócona.

5. KOMENTARZE FRANCJI

- (70) Francja uważa, że zmiany wprowadzone w 1996 r. w sposobie finansowania świadczeń emerytalnych francuskich urzędników państwowych zatrudnionych we France Télécom nie zawierają żadnego elementu pomocy państwa. W każdym razie reforma z 1996 r. jest zgodna z rynkiem wewnętrznym, zwłaszcza po transpozycji na potrzeby danej sytuacji rozumowania przedstawionego przez Komisję w decyzji „La Poste”⁽⁴⁵⁾.

5.1. W sprawie istnienia pomocy państwa

- (71) Według Francji w wyniku ustawy z 1990 r. France Télécom znajdowało się w sytuacji anormalnej i stanowiącej odstępstwo od prawa powszechnego, które przewiduje uiszczanie przez przedsiębiorstwa składki pracodawcy o skutku zwalniającym, proporcjonalnej do kwoty wynagrodzeń i niezwiązanej z poziomem wypłaconych emerytur. Obciążenie ponoszone przez France Télécom

⁽⁴³⁾ Tekst dostępny na następującej stronie internetowej: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_38233

⁽⁴⁴⁾ Wyrok z dnia 6 października 2011 r., *Deggendorf* (C-421/10), niepublikowany w Zbiorze Orzeczeń.

⁽⁴⁵⁾ Zob. przypis 32.

było zatem nadmierne, skoro deficyt finansowy podsystemu dla danej części ludności był pewny i niewątpliwie stałby się niemożliwy do pokrycia, zważywszy na nieunikniony spadek liczby czynnych urzędników i jednoczesny wzrost liczby emerytów.

- (72) W ramach reformy z 1996 r. dostosowano finansowanie świadczeń emerytalnych do prawa powszechnego, nie przyznając przedsiębiorstwu przewagi nad konkurencją, gdyż roczna składka France Télécom jest obliczana w taki sposób, aby dostosować poziom obowiązkowych obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego i obowiązkowych obciążeń podatkowych do tych, które płacą konkurenci w sektorze usług telekomunikacyjnych. Natomiast nieuwzględnienie składek odpowiadających tym rodzajom ryzyka, które nie są wspólne dla pracowników podlegających prawu prywatnemu i urzędników, przy obliczaniu składki według „wskaźnika równowagi konkurencyjnej” jest uzasadnione statusem urzędników, który wyklucza na przykład ryzyko bezrobocia poza wyjątkowymi przypadkami zwolnienia lub odwołania.
- (73) Francja ocenia, że sytuacja konkurentów przedsiębiorstwa we Francji powinna stanowić ramy referencyjne w celu określenia normalnego lub nadmiernego charakteru obciążeń ponoszonych przez France Télécom. W danej sytuacji, zważywszy że obciążenie nałożone na France Télécom na mocy ustawy z 1990 r. stanowiło odstępstwo od prawa powszechnego oraz było nadmierne, niesprawiedliwe i ostatecznie nieskuteczne, jego usunięcie i dostosowanie do sytuacji konkurentów przewidziane w reformie z 1996 r. zwyczajnie przywróciło normalne warunki w zakresie konkurencji. Poza tym France Télécom nie uzyskało rekompensaty za niedogodności związane z tym systemem, podczas gdy – jak to podkreśla w swoich uwagach – wciąż odczuwa niekorzystne skutki strukturalne, ponosi dodatkowe koszty i znosi ograniczenia związane ze statusem zatrudnianych urzędników polegające na stosowaniu programów wsparcia finansowego dla pracowników odchodzących z pracy lub powracających do pracy w administracji państwowej, podejmowaniu wysiłków finansowych związanych ze szkoleniami zawodowymi lub z wyższymi kwotami wynagrodzeń. W związku z tym obecny system wynikający z reformy nie przyznaje żadnej korzyści France Télécom i w rezultacie nie zawiera żadnego elementu pomocy państwa w rozumieniu Traktatu.
- (74) Ta interpretacja wynika z ogólnych zasad przedstawionych przez sądy unijne, według których skoro pomoc państwa stanowią tylko interwencje zmniejszające koszty obciążające zwykle budżet przedsiębiorstwa, ustawa pozwalająca uniknąć obciążenia budżetu przedsiębiorstwa kosztem, który w normalnej sytuacji by nie istniał, nie stanowi pomocy państwa⁽⁴⁶⁾. Tak jest również w przypadku środków zwalniających konkurenta państwowego z negatywnych skutków strukturalnych

w stosunku do jego prywatnych konkurentów⁽⁴⁷⁾. Ta interpretacja jest również zgodna z praktyką Komisji⁽⁴⁸⁾.

- (75) Wreszcie, bardziej ogólnie, Francja nie uważa za stosowne objęcia przedmiotową procedurą mechanizmów rekompensat ani nadwyżek rekompensat, z tytułu których France Télécom ponosiło koszty w latach 1991–1996 (por. tabela 1), w celu stwierdzenia istnienia pomocy lub dnia, w którym zaistniała korzyść wynikająca z reformy wprowadzonej na mocy ustawy z 1996 r., niezawierającej żadnego przepisu dotyczącego tej kwestii. Uiszczanie tych obciążeń wynikało także z systemu stanowiącego odstępstwo od prawa powszechnego, w którym system świadczeń emerytalnych stosowany wobec France Télécom był uważany za system autonomiczny, co przestało obowiązywać po 1997 r.
- (76) Tym zastrzeżeniem Francja doprecyzowała dostarczone przez France Télécom i wymienione w motywie 61 oszacowanie obciążeń, których przedsiębiorstwo nie ponosiło od 1997 r. Na podstawie rzeczywistego przeliczenia za 2008 r. i 2010 r., ekstrapolowanego poprzez zastosowanie czynnika przejścia, Francja uważa, że obciążenia, które zapłaciłoby z tego tytułu France Télécom, są niższe o 165 milionów EUR od kwot obliczonych przez przedsiębiorstwo.

5.2. W sprawie zgodności ewentualnej pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym

- (77) W każdym razie Francja ocenia, że jeśli reforma z 1996 r. dotycząca France Télécom stanowiła pomoc państwa, pomoc ta powinna być uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie analizy, którą kierowała się Komisja w decyzji „La Poste”⁽⁴⁹⁾. Reforma z 1996 r. zwalnia France Télécom z obciążenia strukturalnego, które miało wpływ na jego konkurencyjność na rynku w trakcie liberalizacji, a jego składki są odtąd obliczane na podstawie wskaźnika równowagi konkurencyjnej dotyczącego wspólnych rodzajów ryzyka.
- (78) To, że w składce France Télécom uiszczanej od 1997 r. nie uwzględniono rodzajów ryzyka, które nie są wspólne dla pracowników podlegających prawu prywatnemu, nie stanowi przeszkody dla uznania zgodności z rynkiem wewnętrznym. W tym zakresie tabela 4 przedstawiona w informacjach dostarczonych przez Francję obrazuje różnicę między składką płaconą przez France Télécom a składką, która zostałaby przez nie zapłacona, gdyby rodzaje ryzyka, które nie są wspólne dla pracowników podlegających prawu prywatnemu i urzędników, zostały uwzględnione w obliczeniu, po odliczeniu świadczeń samoubezpieczenia pokrywanych przez France Télécom i innych opłat, które obciążają France Télécom w stosunku do konkurentów.

⁽⁴⁶⁾ Wyrok z dnia 23 marca 2006 r., *Enirisorse*, C-237/04, Zb.Orz., s. I-2843.

⁽⁴⁷⁾ Wyrok z dnia 16 marca 2004 r., *Danske Busvognmænd przeciwko Komisji* („Combus”), T-157/01, Zb.Orz., s. II-917.

⁽⁴⁸⁾ Decyzja Komisji z dnia 25 lipca 1995 r., *Sabena/Swissair* – Aspekt pomocy.

⁽⁴⁹⁾ Zob. przypis 32.

Tabela 4

Składka pracodawcy uiszczana przez France Télécom w latach 1997–2010, obliczona za pomocą stosowanego wskaźnika równowagi konkurencyjnej (TEC) i zmodyfikowanego wskaźnika równowagi konkurencyjnej (TEC*) w celu integracji rodzajów ryzyka, które nie są wspólne dla pracowników podlegających prawu prywatnemu i urzędników

Rok	TEC	Miliony EUR	TEC*	Miliony EUR	TEC–TEC*
1997	36,2 %	1 088,9	48,1 %	1 446,9	– 358,0
1998	35,4 %	1 069,6	47,1 %	1 423,1	– 353,5
1999	36,7 %	1 108,5	48,4 %	1 460,3	– 351,8
2000	36,4 %	1 085,0	48,0 %	1 429,3	– 344,3
2001	37,0 %	1 088,6	47,9 %	1 407,9	– 319,3
2002	37,7 %	1 100,1	43,5 %	1 267,9	– 167,8
2003	37,6 %	1 085,0	45,0 %	1 298,5	– 213,5
2004	[...]	1 048,6	[...]	[...]	[...]
2005	[...]	984,6	[...]	[...]	[...]
2006	[...]	957,6	[...]	[...]	[...]
2007	[...]	917,6	[...]	[...]	[...]
2008	[...]	859,2	[...]	[...]	[...]
2009	[...]	805,4	[...]	[...]	[...]
2010	[...]	744,5	[...]	[...]	[...]

(79) Francja ocenia, że od 1997 i do 2043 r. zaktualizowana wartość składek rzeczywiście wpłaconych i jeszcze niewpłaconych przez France Télécom wynosi 13,5 miliarda EUR. Wskaźnik równowagi konkurencyjnej zmieniony w wyniku uwzględnienia w obliczeniu rodzajów ryzyka, które nie są wspólne dla pracowników podlegających prawu prywatnemu i urzędników, po odliczeniu składek obciążających France Télécom, a nieobciążających jego konkurentów doprowadziły do zapłacenia wyższej składki za ten sam okres, tj. 16,7 miliarda EUR. Uznając włączenie wymienionych rodzajów ryzyka za nieistotne, władze francuskie obliczyły, że różnicę (3,2 miliarda EUR) w znacznym stopniu rekompensuje zryczałtowana składka nadzwyczajna w wysokości 5,7 miliarda EUR wpłacana przez France Télécom od 1997 r.

(80) Francja ocenia, że można uznać – tak jak w decyzji „La Poste”⁽⁵⁰⁾ – iż ta zryczałtowana składka może być traktowana jako wyrównanie mające zrekompensować wpłatę składek związanych ze zmodyfikowanym wskaźnikiem uwzględniającym rodzaje ryzyka, które nie są

wspólne dla pracowników podlegających prawu prywatnemu i urzędników. W tym wypadku wydaje się, że kwota tego wyrównania przekracza obecnie kwotę wynikającą z różnicy między wskaźnikiem ustalonym na mocy reformy z 1996 r. a zmienionym wskaźnikiem podanym w tabeli 4 oraz że ta kwota wyrównania nie zostanie nigdy wchłonięta przez rozbieżność wskaźników. W tych warunkach wyjaśniają się wątpliwości wyrażone przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania i dotyczące braku rzeczywistej równowagi konkurencyjnej pomiędzy France Télécom a jego konkurentami.

(81) Według Francji reforma sposobu finansowania świadczeń emerytalnych urzędników zatrudnionych przez La Poste, wprowadzona w 2006 r. i zainspirowana reformą dotyczącą France Télécom wprowadzoną w 1996 r., jest jak najbardziej porównywalna z tą ostatnią, jeśli chodzi o jej główne aspekty. Ze względu na to podobieństwo żadne uzasadnienie nie pozwala Komisji nie uwzględnić precedensu dotyczącego La Poste. Komisja powinna zwłaszcza dopuścić to, aby zryczałtowana składka nadzwyczajna nałożona na France Télécom została uwzględniona w analizie równowagi konkurencyjnej reformy, i uznać ją de facto za zaliczkę na poczet wpłaty składek związanych z rodzajami ryzyka, które nie są wspólne dla pracowników podlegających prawu prywatnemu i urzędników.

(82) Przeciwnie, obrady na forum Zgromadzenia Narodowego i Senatu, w trakcie których była mowa o dziesięcioletnim okresie finansowego zabezpieczenia reformy, były pojedynczymi oświadczeniami. Takiego rozumowania nie można odnaleźć ani w uzasadnieniach projektów ustaw, ani w przedmiotowych ustawach, ani w tekstach przyjętych w celu ich zastosowania. Intencją prawodawcy w 1996 r. było ustalenie obciążeń emerytalnych France Télécom na takim samym poziomie, na jakim kształtują się one w przypadku konkurentów, a nie pozbawienie reformy skutków przez okres dziesięciu lat, jak zakłada to rozumowanie, które Komisja mogłaby przyjąć w oparciu o oświadczenia wyrwane z kontekstu.

(83) Prace Parlamentu wskazują jednoznacznie, że kwota składki została ustalona w sposób zryczałtowany, bez związku z rzeczywistym kosztem, który państwo będzie musiało ponieść. Podobnie w decyzji nr 96-385 DC z dnia 30 grudnia 1996 r. Rada Konstytucyjna stwierdziła, że zryczałtowaną składkę w wysokości 37,5 miliarda FRF uzasadniało przejście przez państwo kosztu świadczeń emerytalnych urzędników bez zrównoważenia tego kosztu, podczas gdy wpłaty do budżetu państwa nie były przeznaczane na szczególne wydatki i pomogłyby w zapewnieniu ogólnych warunków równowagi tego budżetu zgodnie z art. 18 rozporządzenia organicznego z dnia 2 stycznia 1959 r. w sprawie ustaw budżetowych.

(84) Według Francji dokładna kwota składki nadzwyczajnej została ustalona na mocy ustawy budżetowej na 1997 r. nie z uwzględnieniem okresu dziesięciu lat, podczas którego składka ta pozwoliłaby na spłacenie zobowiązania wobec państwu, lecz przeciwnie – z uwzględnieniem skutku dla struktury bilansu France Télécom, który

⁽⁵⁰⁾ Zob. przypis 32.

powinien pozostać zrównoważony. Kwota była wymiarowana nie jako rekompensata za koszty ponoszone przez państwo, ale z uwzględnieniem zdolności przedsiębiorstwa do poniesienia takiego kosztu.

- (85) Sposób zarządzania tą składką, bez powiązania z rzeczywiste wypłaconymi świadczeniami emerytalnymi od 1997 r., potwierdza jej zryczałtowany charakter. Z danych liczbowych dostarczonych przez Francję wynika więc, że w latach 1997–2006 emerytury wypłacone urzędnikom France Télécom za pomocą konta świadczeń emerytalnych wyniosły [...] miliardów EUR, podczas gdy Państwowy Urząd ds. Zarządzania Składkami Nadzwyczajnymi France Télécom przekazał na to konto kwotę 3,4 miliarda EUR. W tym samym okresie saldo niepokryte ze składek wynosiło 1,2 miliarda EUR. Ponadto w 1997 r. szacowano, że fundusz ten będzie istniał od 17 do 25 lat, co pozostaje bez związku z okresem dziesięciu lat, na którym Komisja opiera rozumowanie, które najwidoczniej chce przyjąć.
- (86) Francja uważa, że gdyby nie przeprowadzono reformy, France Télécom wypadłoby z rynku, w 2010 r. stawki składek osiągnęłyby 77 % wynagrodzenia indeksowego brutto, a na kontach przedsiębiorstwa gromadzone byłyby rezerwy na pokrycie zobowiązań związanych ze świadczeniami emerytalnymi dla zatrudnianych przez nie urzędników. Reforma stanowiła więc decyzyjny etap w adaptacji do liberalizacji rynku zgodnej z celem Unii, dostosowanej do niego i ograniczonej do koniecznego minimum. Bez tej reformy France Télécom wypadłoby z rynku i nie mogłoby dokonać koniecznych inwestycji, zwłaszcza w celu uwolnienia dostępu do pętli lokalnej, nie ponosząc ryzyka upadłości; reforma, która to umożliwiła, nie miała negatywnych skutków dla konkurencji.
- (87) Ponadto według Francji reforma sposobu finansowania świadczeń emerytalnych wypłacanych przez przedsiębiorstwo France Télécom, a zwłaszcza nałożenie na nie składki nadzwyczajnej nie wiązały się z kosztami dla państwa w latach 1997–2006, ale w rzeczywistości generowały wpływy netto przekraczające 9,1 miliarda EUR dla państwa francuskiego, zgodnie z szacowaniami władz francuskich⁽⁵¹⁾. Gdyby należało obliczyć zysk ze składki nadzwyczajnej, Francja uważa, że powinna zostać przyjęta 7-procentowa stopa dyskontowa. Zasada składki nadzwyczajnej została więc nabyta w 1996 r. Horyzont czasowy powinien być długi, gdyż spodziewane rozbieżności pomiędzy świadczeniami do wypłacenia a oczekiwanymi składkami przekroczyły 500 milionów EUR dopiero w 2005 r., czyli 9 lat później, a dopiero 12 lat później przekroczyły 1 miliard EUR. W 1996 r. oprocentowanie 15-letnich obligacji skarbowych (dalej „OAT”) wynosiło średnio 6,9 %. Natomiast France Télécom przy-

stąpiło do emisji obligacji między listopadem 1991 r. a listopadem 1997 r. z porównywalnym oprocentowaniem 7 %.

- (88) Ponadto objęcie sekwestrem kwot, których Komisja domagała się na mocy decyzji w sprawie stosowania podatku przemysłowego wobec France Télécom⁽⁵²⁾, a następnie zapłacenie tych kwot powinno doprowadzić Komisję do stwierdzenia wykonania decyzji, zgodnie z wydanym przez nią w 2007 r. zawiadomieniem w tej sprawie⁽⁵³⁾. W związku z tym efekt kumulacji tych form pomocy nie powinien być rozpatrywany.

6. OCENA ŚRODKÓW POMOCY

6.1. Istnienie pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE

- (89) Art. 107 ust. 1 TFUE stanowi, że: „Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.”
- (90) Łączne zastosowanie określonych w tym artykule warunków do okoliczności sprawy zbadano w sekcjach 6.1.1–6.1.5.
- 6.1.1. *Pomoc przyznawana przez państwo z wykorzystaniem zasobów państwowych*
- (91) Ustawa z 1990 r. oraz ustawa z 1996 r. zostały przyjęte przez państwo francuskie. Na ich mocy przewiduje się środek, zgodnie z którym France Télécom wpłaca na rzecz skarbu państwa rekompensatę za wypłatę i obsługę w ramach budżetu państwa świadczeń emerytalnych przyznanych urzędnikom France Télécom. Jako że w myśl ustawy z 1996 r. rekompensata wpłacana przez France Télécom na rzecz skarbu państwa jest mniejsza niż ta określona w wersji początkowej ustawy z 1990 r., przedsiębiorstwu France Télécom przyznano pomoc z wykorzystaniem zasobów państwa francuskiego.
- 6.1.2. *Sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom*
- (92) Przepisy ustawy z 1990 r. określały system stosowany wobec przedsiębiorstwa publicznego France Télécom mającego osobowość prawną. Ustawa z 1996 r. o przedsiębiorstwie państwowym France Télécom zmienia wspomniany system na mocy przepisów stosowanych do France Télécom w sposób określony dla tego jednego przedsiębiorstwa.

⁽⁵¹⁾ Ta kwota 9,1 miliarda EUR zawiera kwotę wyrównania 5,7 miliarda EUR plus 3,4 miliarda EUR nadwyżki. Wspomniana nadwyżka wynika z różnicy między rzeczywistym kosztem reformy ponoszonym przez państwo w tym okresie, szacowanym na 2,37 miliarda EUR, a 4,9 miliarda EUR odsetek od kwoty wyrównania w oparciu o oprocentowanie w wysokości 7 % plus 840 milionów EUR dodatkowych wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych naliczanego od najniższych składek rocznych France Télécom.

⁽⁵²⁾ Zob. przypis 33.

⁽⁵³⁾ Zawiadomienie Komisji „Zapewnienie skutecznego wykonania decyzji Komisji nakazujących państwom członkowskim odzyskanie pomocy przyznanej bezprawnie i niezgodnej ze wspólnym rynkiem” (2007/C 272/05) (Dz.U. C 272 z 15.11.2007, s. 4).

- (93) Celem systemu wprowadzonego na mocy ustawy z 1990 r. było określenie specjalnej rekompensaty w odniesieniu do zasad i kwot składek pracodawcy wpłacanych przez France Télécom na rzecz państwa francuskiego do celów pokrycia kosztów świadczeń emerytalnych. W związku z tym rekompensata, którą France Télécom miało wpłacać na mocy ustawy z 1990 r. w jej początkowym brzmieniu, stosowanej w latach 1991–1996, podobnie jak inna rekompensata, wprowadzona na mocy ustawy z 1996 r., stosowanej od 1997 r., są szczególnymi środkami dotyczącymi wyłącznie France Télécom, spełniającymi w ten sposób warunek selektywności, w przeciwieństwie do zapewnień France Télécom.
- 6.1.3. *Korzyść gospodarcza, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji*
- (94) Należy ustalić, czy środki określające kwotę przedmiotowej rekompensaty sprzyjają France Télécom. Kwestia tego, czy poprawki wprowadzone w art. 30 ustawy z 1990 r. na mocy ustawy z 1996 r. są zapisami ustanawiającymi pomoc ze względu na przyznanie France Télécom korzyści gospodarczej, powinna zostać oceniona w odniesieniu do rodzaju i ekonomii systemu przedmiotowych świadczeń emerytalnych oraz do płynących z niego skutków dla France Télécom, a nie w oparciu o przyczyny lub cele poprawek. Cel przyświecający poprawce ustawy z 1990 r. nie jest więc, co do zasady, właściwy do oceny jej skutków, w przeciwieństwie do zapewnień Francji.
- Logika stosowanego systemu świadczeń emerytalnych*
- (95) Przejęcie przez państwo obowiązku wypłaty i obsługi świadczeń emerytalnych przyznanych urzędnikom France Télécom wynika ze stosowania Kodeksu cywilnych i wojskowych świadczeń emerytalnych, który jako jedyny ma zastosowanie do wspomnianych byłych urzędników. Ani ustawa z 1990 r., ani ta z 1996 r. nie zmieniły statusu tych urzędników ani zasady przejścia przez państwo obowiązku wypłaty ich świadczeń emerytalnych. Przejęcie tego obowiązku zdaje się wynikać z zasady, zgodnie z którą urzędnicy mający dany status służą dobru publicznemu w interesie ogólnym, zachowując całkowitą niezależność. Inaczej jest w sytuacji, gdy ci urzędnicy pracują na rzecz przedsiębiorstwa świadczącego usługi odpłatnie, w jego interesie i w celu wypracowania dla niego zysku, w warunkach konkurencji z innymi przedsiębiorstwami świadczącymi te same usługi.
- (96) W tej sytuacji wpłacanie rekompensaty na rzecz państwa, w myśl ustawy z 1990 r., zarówno w jej początkowym brzmieniu, jak i po zmianach wprowadzonych na mocy ustawy z 1996 r., stanowi wyjątek od zasady zapewniania przez państwo francuskie wypłaty i obsługi świadczeń emerytalnych. Ten wyjątek znajduje uzasadnienie w rodzaju i ekonomii systemu świadczeń emerytalnych stosowanego w przypadku urzędników zatrudnianych przez France Télécom. W istocie państwo francuskie jest zobowiązane do wypłaty i obsługi przyznanych świadczeń emerytalnych, zgodnie z Kodeksem cywilnych i wojskowych świadczeń emerytalnych, urzędnikom France Télécom, którzy mają status ogólny urzędników państwa francuskiego i nie podlegają powszechnemu prawu w zakresie zabezpieczenia społecznego.
- (97) Nawet przy braku rekompensaty wpłacanej przez France Télécom, państwo francuskie byłoby zobowiązane do wypełnienia swoich zobowiązań w odniesieniu do wypłacania dożywotnich świadczeń wobec urzędników mających ten status, jeśli zobowiązania te nie zostałyby jednostronnie zmienione. Natomiast udostępnienie przedsiębiorstwu France Télécom urzędników przeszkolonych przez państwo bez żadnej rekompensaty w zakresie świadczeń emerytalnych wpłacanych w danym momencie lub w przyszłości oznaczałoby wyraźną korzyść dla France Télécom.
- (98) Skoro konkurenci France Télécom nie zatrudniają urzędników mających dany status, wobec których państwo francuskie miałoby podobne zobowiązania finansowe, logika systemu finansowania świadczeń emerytalnych i wpłacania rekompensat przez France Télécom, wprowadzonego na mocy ustawy, nie może być stosowana w ich przypadku. Świadczy o tym to, że skoro status pracowników zatrudnianych przez konkurentów jest odmienny w zakresie ryzyka niewypłacenia wynagrodzeń objętego powszechnym prawem w zakresie zabezpieczenia społecznego, władze francuskie zdają się sądzić, że w ich przypadku uzasadnione jest odprowadzanie składek na zabezpieczenia społeczne na pokrycie tego ryzyka. A właśnie na ten status powołuje się Francja, uznając za nieuzasadnione uwzględnienie rodzajów ryzyka, które nie są wspólne dla urzędników i pracowników podlegających prawu prywatnemu, w obliczeniu rekompensaty wpłacanej przez France Télécom na rzecz państwa w myśl ustawy z 1996 r.
- (99) Wynika z tego zatem, że w kwestii obciążeń ponoszonych w związku z zatrudnianiem pracowników podlegających prawu prywatnemu, przedsiębiorstwa te nie znajdują się w sytuacji, ani prawnej, ani faktycznej, porównywalnej z sytuacją France Télécom ze względu na zatrudniany przez nią personel urzędniczy, w przeciwieństwie do tego, co w swoich uwagach utrzymują Francja i France Télécom.
- (100) Podobnie nie należy porównywać systemu rekompensaty stosowanego wobec France Télécom z systemem określonym dla innych podmiotów publicznych zatrudniających urzędników mających dany status, takich jak Mennica Paryska lub Krajowy Urząd Leśnictwa, i które można uznać za przedsiębiorstwa w zakresie niektórych rodzajów prowadzonej przez nie działalności w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, lub dla innych przedsiębiorstw państwowych o profilu przemysłowym i handlowym, takich jak EDF lub GDF w przeszłości. EDF lub GDF miały szczególne systemy świadczeń emerytalnych, różniące się od systemów stosowanych dla służby publicznej. Systemy EDF i GDF zostały już zresztą zastąpione systemem ogólnym, nawet jeśli należy podkreślić, że Komisja stwierdziła, że zamiana ta nie stanowi pomocy jedynie wtedy, gdy jest finansowo neutralna dla państwa⁽⁵⁴⁾, a w przypadku przedmiotowej reformy z 1996 r. jest inaczej.

⁽⁵⁴⁾ Decyzja Komisji z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie pomocy państwa przyznanych przez Francję przedsiębiorstwu EDF oraz sektorowi elektrycznemu i gazowemu (C(2003) 4637 fin), art. 2 (Dz.U. L 49 z 22.2.2005, s. 9).

(101) Natomiast system rekompensaty na rzecz państwa w zamian za wypłatę świadczeń emerytalnych dla urzędników zatrudnionych w przedsiębiorstwie La Poste, przed zmianami opisanymi i zatwierdzonymi warunkowo przez Komisję w wydanej przez nią decyzji „La Poste”, także był systemem przedsiębiorstwa państwowego porównywalnego do przedsiębiorstwa państwowego o profilu przemysłowym i handlowym i był, na mocy ustawy z 1990 r. w jej początkowym brzmieniu, podobny do systemu France Télécom, gdyż przewidywał roczny zwrot kosztów poniesionych przez państwo w związku ze świadczeniami emerytalnymi wypłacanymi emerytowanym urzędnikom oraz wpłaty z tytułu obciążeń przewidzianych w art. L-134 Kodeksu zabezpieczenia społecznego.

(102) Nawet jeśli wydaje się, że pomiędzy La Poste a France Télécom nie ma konkurencji, która mogłaby zostać zakłócona przez korzyści przyznane France Télécom albo której groziłoby zakłócenie przez te korzyści, nie zmienia to faktu, że logika i zasady systemu świadczeń emerytalnych urzędników France Télécom przed reformą z 1996 r. były takie same co w przypadku porównywalnego systemu stosowanego w tym samym czasie wobec La Poste. Poza tym Komisja uznała w swojej decyzji „La Poste”, że reforma systemu stosowanego wobec La Poste stanowi pomoc państwa, w przeciwieństwie do tego, co utrzymuje Francja w sprawie France Télécom. W ujęciu bardziej ogólnym, w celu dokonania oceny sytuacji France Télécom, należy się odnieść do sytuacji przedsiębiorstwa, publicznego lub prywatnego, zatrudniającego urzędników, którzy zachowali swój status. Takie przedsiębiorstwa znajdowałyby się w takiej samej sytuacji stanowiącej punkt odniesienia co France Télécom. To właśnie w oparciu o taki system odniesienia można ocenić istnienie pomocy państwa na rzecz France Télécom.

Korzyści finansowe

(103) Podobnie nie należy utrzymywać, że dany środek nie stanowi przyznania korzyści danemu przedsiębiorstwu, w tej sytuacji France Télécom, tylko dlatego, że stanowi rekompensatę pewnej niedogodności, którą to przedsiębiorstwo poniosło w przeszłości, w przeciwieństwie do zapewnień Francji i France Télécom. Poza tym Komisja odrzuciła niedawno argument historycznego operatora usług telekomunikacyjnych, konkurenta France Télécom, według którego szczególne prawa socjalne dotyczące świadczeń emerytalnych, porównywalne z prawami związanymi ze służbą publiczną, wynikającymi z przeszłych ustaleń i odmiennymi od tych objętych prawem powszechnym w odniesieniu do części pracowników, uzasadniają przedsięwzięcie środków polegających na obniżeniu obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego związanych ze świadczeniami emerytalnymi dla tej kategorii pracowników, ponoszonych przez operatora⁽⁵⁵⁾. Pod tym względem, jak podkreślały władze francuskie w trakcie obrad nad projektem, w ustawie z 1996 r. nałożono nowe i dotkliwe obciążenie na państwo francuskie w związku z wypłacaniem i obsługą świadczeń emerytalnych przyznanych urzędnikom France Télécom.

Jednocześnie ustawa z 1996 r. powoduje obniżenie rekompensaty, którą France Télécom zawsze wpłacało.

(104) Ze względu na przewidziany w ustawie sposób obliczania stawki składki pracodawcy, od dnia 31 grudnia 1996 r. rekompensata wpłacana przez France Télécom na rzecz państwa jest niższa od kwoty, którą przedsiębiorstwo wpłacałoby, gdyby ustawa nie weszła w życie. Ponadto ze względu na zwalniający skutek składki pracodawcy ustanowionej na mocy tej ustawy France Télécom natychmiast przejęło z dniem 31 grudnia 1996 r. rezerwę przeznaczoną i księgowaną na poczet swoich przyszłych zobowiązań. Zatem obciążenie, z którego France Télécom zostało zwolnione, nie było ani nowe, skoro ustawa z 1990 r. nie zmieniała wcześniejszej praktyki budżetowej, ani niespodziewane, skoro przedsiębiorstwo tworzyło w tym celu rezerwy, ani nie stanowiło odstępstwa od powszechnego prawa w zakresie zabezpieczenia społecznego, skoro nie ma ono zastosowania do rekompensaty wpłacanej przez France Télécom.

(105) Z chwilą wejścia w życie ustawy z 1996 r. przeniesiono na państwo francuskie obowiązek wpłacania rocznej składki, pokrywającej ostatecznie całość obciążeń związanych z finansowaniem świadczeń emerytalnych dla danego personelu. Kwota pomocy przyznanej w ten sposób na mocy ustawy z 1996 r. może zostać obliczona, od dnia jej wdrożenia, poprzez obliczenie rocznej różnicy pomiędzy rekompensatą w postaci składki pracodawcy o skutku zwalniającym wpłacaną przez France Télécom na rzecz państwa francuskiego a obciążeniami, które przedsiębiorstwo pokryłoby na mocy ustawy z 1990 r., podanymi w tabeli 1, gdyby ustawa nie została zmieniona, po odliczeniu kwoty składki zryczałtowanej wpłacanej w 1997 r.

(106) Informacje dostarczone przez Francję i przedstawione w motywie 40 wskazują, że w chwili przeprowadzania reformy w 1996 r. i aż do przewidzianego wygaśnięcia zobowiązań finansowych wynikających z obciążenia ponoszonego przez państwo francuskie władze francuskie mogły oszacować całkowitą kwotę netto nowego obciążenia do roku 2043, w którym wygasłyby zobowiązania finansowe państwa wobec emerytowanych urzędników lub ich następców prawnych, na [...] miliardów EUR. Aktualna wartość netto obciążenia wynosiła [...] miliardów EUR w 1996 r. po odliczeniu składek rocznych France Télécom (15,2 miliarda EUR), składek pracowników ([...] miliardów EUR) oraz nadzwyczajnej składki zryczałtowanej w wysokości 5,7 miliarda EUR.

(107) Ponadto należy zauważyć, że kwoty szacowane w trakcie reformy w 1996 r. odpowiadają w przybliżeniu rzeczywistej kwocie⁽⁵⁶⁾. Przewidziane kwoty rekompensaty

⁽⁵⁵⁾ Decyzja Komisji 2009/703/WE z dnia 11 lutego 2009 r. w sprawie pomocy państwa C 55/07 udzielonej BT Plc, s. 21, pkt 80 (Dz.U. L 242 z 15.9.2009).

⁽⁵⁶⁾ To przybliżenie jest trafne wyłącznie wtedy, gdy sprawdzą się liczne założenia, na których się ono opiera. Ponadto 7-procentowa stopa dyskontowa przyjęta dla emerytur France Télécom jest dużo wyższa niż na przykład 3-procentowa zastosowana przez Francję – oczywiście w okresie po wystąpieniu przedmiotowych okoliczności faktycznych – w przypadku reformy systemu świadczeń emerytalnych sektora elektrycznego i gazowego, która była przedmiotem decyzji Komisji z dnia 16 grudnia 2003 r. (decyzja Komisji w sprawie pomocy państwa przyznanych przez Francję przedsiębiorstwu EDF oraz sektorowi elektrycznemu i gazowemu (C(2003) 4637 fin), wyżej wymieniona).

- wpłacane przez France Télécom w formie rocznych składek, nie bardziej niż wyrównanie w wysokości 5,7 miliarda EUR, wypłacone w 1997 r., nie miały na celu ani nie spowodowały osiągnięcia neutralności budżetowej państwa francuskiego. Gdyby tak było, z zastrzeżeniem stosowności założeń dotyczących obliczenia aktuarialnego, koszty i wpływy w całym tym okresie byłyby równe i, w konsekwencji, France Télécom nie uzyskałoby korzyści gospodarczej.
- (108) Władze francuskie miały świadomość, że przeniesienie obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi dla urzędników France Télécom na ogólny budżet państwa stanowiło nowe i dotkliwe obciążenie dla państwa, które tylko w części mogłoby zostać pokryte nadzwyczajną składką zryczałtowaną czy też zyskiem z cesji części akcji przedsiębiorstwa posiadanych przez państwo. Obrady wspomniane w motywie 31 pokazują więc, że państwo francuskie nie starało się w 1996 r. uzyskać rekompensaty za całość nowego obciążenia, które przejmowało na przyszłość, tylko przeciwnie podejmowało starania, aby przejąć nowe obciążenie oraz zadbać o to, aby to interesy przedsiębiorstwa [zostały] uwzględnione w pierwszej kolejności w tej sprawie.
- (109) Oczywiście jest, że nawet jeśli założenia aktuarialne różnią się od założeń przyjętych przez państwo francuskie w celu oszacowania przyjmowanego przez nie nowego obciążenia i mimo nadzwyczajnej składki zryczałtowanej wpłaconej w 1997 r., na mocy reformy została przyznana znaczna korzyść gospodarcza w postaci niższych składek pracodawcy na poczet świadczeń emerytalnych. Z uwagi na to, że zryczałtowana składka lub wyrównanie pozwalały nie na pełne pokrycie obciążeń przeniesionych na państwo francuskie, ale, w najlepszym razie, na ich zmniejszenie, oraz z uwzględnieniem przedmiotowych rządów wielkości, nie należy potwierdzać stosowności przyjętego wówczas obliczenia dokonanego przez aktuarialistów ani dokładności szacunków, które z niego wynikają na cały okres do 2043 r.
- (110) Poza tym nie należy porównywać korzyści finansowych wynikających z niższych składek France Télécom z rzekomo gorszą sytuacją wynikającą z zatrudniania urzędników, na którą powołuje się France Télécom przy poparciu Francji. W istocie ustawa z 1996 r. w żadnym razie nie pogorszyła tej rzekomo mniej korzystnej sytuacji, ponieważ nie spowodowała zatrudnienia dodatkowych urzędników. Zresztą zwolnienie France Télécom z części zobowiązań finansowych na mocy ustawy z 1996 r. nie miało na celu zaradzenia rzekomo gorszej sytuacji związanej z płacami lub, jak twierdzi France Télécom, mniejszej elastyczności zatrudnienia urzędników.
- (111) Zatem tylko dodatkowo należy odpowiedzieć na argumenty dotyczące rzekomo gorszej sytuacji związanej z zatrudnieniem urzędników, na które powołują się Francja i France Télécom.
- Przynajmniej France Télécom dysponowało, tuż przed całkowitym otwarciem rynku francuskiego dla konkurencji, przeszkolonym i kompetentnym personelem, bez którego, gdyby miał on być w całości zastąpiony, przedsiębiorstwo nie utrzymałoby swojej pozycji na rynku, o czym France Télécom nie wspomina w swoich pismach.
- Ponadto kwota wynagrodzeń i inwestycja w szkolenia personelu, które France Télécom podaje jako czynniki niekorzystne, stanowią normalne koszty w budżecie każdego przedsiębiorstwa i nie zostało ustalone, że nie wpływają na poprawę zaangażowania i wydajności personelu w stosunku do konkurentów.
 - Poza tym jeśli prawdą jest to, że France Télécom nie ma możliwości dostosowania swojej kwoty wynagrodzeń poprzez wdrożenie socjalnego planu redukcji zatrudnienia wobec danej grupy pracowników, wątpliwe jest, aby taki plan dotyczący wyłącznie urzędników mających status odpowiedni do ich kwalifikacji mógł zostać właściwie wdrożony, podczas gdy zaprzestanie zatrudniania urzędników w 1997 r. oraz zatrudnianie pracowników podlegających prawu prywatnemu oferowały przedsiębiorstwu pewną elastyczność dostosowania kwoty wynagrodzeń.
 - Ponadto jeśli prawdą jest to, że przedsiębiorstwo poświęca znaczny budżet na program mający na celu zachęcenie przedmiotowej grupy pracowników do wcześniejszego przejścia emeryturę, nie zmienia to tego, że zachęty te oraz korzyści, jakie przedsiębiorstwo upatruje we wdrożeniu takiego programu, byłyby mniejsze, gdyby zobowiązania finansowe ponoszone przez France Télécom nie zostały, na mocy ustawy z 1996 r., przeniesione na państwo francuskie. Program ten pozwala więc zachęcić tych pracowników do wcześniejszego przejścia emeryturę, co wiąże się z wcześniejszym przejściem przez państwo obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi dla tych pracowników. Bez wprowadzenia ustawy z 1996 r. France Télécom wciąż ponosiłoby te obciążenia.
- (112) Równie nieuzasadnione, z powodu braku związku z kwestią ewentualnego istnienia korzyści gospodarczej wynikającej z przedmiotowych środków, wydaje się uwzględnianie konkurencyjnych korzyści czerpanych przez France Télécom z posiadanego przez nie niegdyś monopolu, na które powołują się skarżący. W rzeczywistości rzekome korzyści i niekorzyści nie mają związku z kwestią wyrównania warunków konkurencji na rynkach usług telekomunikacyjnych w odniesieniu do obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego.
- (113) Jedynie nadzwyczajna składka zryczałtowana przewidziana w ustawie z 1996 r. stanowiła natychmiastowe, dodatkowe obciążenie dla France Télécom w porównaniu z omówioną już sytuacją stanowiącą punkt odniesienia. Wpłata składki zryczałtowanej obniżyła kwotę pomocy, z której korzystało i będzie korzystać France Télécom aż do wygaśnięcia obciążenia finansowego ponoszonego przez państwo francuskie zamiast France Télécom na mocy ustawy w 1996 r. Bez uszczerbku dla trafności metod aktuarialnych stosowanych przez Rząd francuski w tym czasie bez tej zryczałtowanej składki kwota obciążeń, z których France Télécom zostałaby zwolniona, wyniosłaby 18,9 miliarda EUR, a nie [...] miliardów EUR netto w 1996 r.
- Skutek zakłócenia lub groźby zakłócenia konkurencji*
- (114) Ustawa z 1996 r. pozwoliła więc i pozwala France Télécom dysponować większymi zasobami finansowymi w celu przeprowadzania operacji na rynkach swojej działalności. Zasoby te były zatem, w wyniku wprowadzenia

ustawy z 1996 r., większe niż te, którymi France Télécom dysponowało, gdy obowiązywała ustawa z 1990 r. w jej początkowym brzmieniu. Trzeba zaznaczyć, że rynki usług telekomunikacyjnych, na których działało i działa France Télécom na całym terytorium Francji oraz w innych państwach członkowskich, były stopniowo otwierane dla konkurencji, w miarę jak prawa wyłączne i szczególne zanikały krok po kroku począwszy od 1988 r., aby, poza szczególnymi odstępstwami, zaniknąć zupełnie w 1998 r. We Francji całkowite otwarcie dla konkurencji nastąpiło w 2002 r. Zniesieniu barier prawnych towarzyszyło wejście na rynek innych operatorów, którzy stali się, i nadal są, konkurentami France Télécom, przy czym nastąpiło to jeszcze przed wejściem w życie środków legislacyjnych z 1990 r. i 1996 r., których dotyczy niniejsza decyzja.

(115) Zwolnione z obowiązku ustanawiania rezerw na poczet przyszłych świadczeń emerytalnych dla zatrudnianych przez siebie urzędników oraz płacące niższe składki roczne France Télécom miało do dyspozycji bilans pomniejszony o zobowiązania i obciążenia, przez co mogło zwiększyć swoją atrakcyjność w zakresie gromadzenia kapitału, dzięki czemu znalazło się w korzystniejszym położeniu w stosunku do okresu poprzedzającego reformę z 1996 r. Zwolnione z obciążenia ponoszonego na rodzimym francuskim rynku France Télécom mogło więc swobodniej rozwijać się na rynkach innych państw członkowskich, które właśnie zostały otwarte dla konkurencji, z czego przedsiębiorstwo rzeczywiście skorzystało, jak wykazano w motywach 48–50.

(116) Wynika z tego, że zwolnienie France Télécom z obciążeń w związku ze sposobem obliczania rekompensaty wpłacanej na rzecz państwa francuskiego w zamian za przejęcie obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi dla urzędników zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem pomiędzy France Télécom a nowymi operatorami działającymi we Francji i w innych państwach członkowskich, w których obecne jest France Télécom.

6.1.4. Niekorzystny wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi

(117) Rynki, na których France Télécom działa we Francji, były etapowo otwierane dla konkurencji od 1988 r. i z tego względu są w bardzo dużym stopniu otwarte dla wymiany handlowej między państwami członkowskimi. Dyrektywa 96/19/WE miała na celu całkowitą liberalizację sektora usług telekomunikacyjnych, począwszy od dnia 1 stycznia 1998 r. Operatorzy, których kapitał należy w części do przedsiębiorstw innych państw członkowskich, także rozpoczęli działalność we Francji. Niektóre ze wspomnianych rynków obejmują połączenia międzynarodowe pomiędzy państwami członkowskimi. Podobnie, za pośrednictwem filii, France Télécom świadczy usługi łączności elektronicznej w innych państwach członkowskich, w szczególności w Hiszpanii, Belgii i Wielkiej Brytanii.

(118) W tych warunkach środek obniżający ogólne koszty eksploatacji i funkcjonowania France Télécom oraz uwalniający w ten sposób zasoby, którymi przedsiębiorstwo dysponuje w celach inwestycyjnych lub dotyczących ulepszenia swojej oferty handlowej we Francji, lub doty-

czących rozpoczęcia działalności w innych państwach członkowskich, może niekorzystnie wpłynąć na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi.

6.1.5. Stwierdzenie istnienia pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE

(119) Z powyższych ustaleń wynika, że obniżając rekompensatę w postaci składki pracodawcy wpłacanej na rzecz państwa w zamian za przejęcie obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi, przewidzianych w ustawie z 1990 r. w jej początkowym brzmieniu, oraz zastępując ją rekompensatą, o której mowa w ustawie z 1996 r., w przypadkach, w których ta ostatnia rekompensata jest niższa od tej stosowanej wcześniej, Francja przyznała France Télécom pomoc z własnych zasobów – w formie przejęcia obciążeń na mocy ustawy z 1996 r. – która zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem i niekorzystnie wpływa na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

(120) W związku z tym konieczne jest zbadanie, czy ta pomoc może być uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym.

6.2. Alternatywne podstawy prawne dotyczące zgodności pomocy

(121) Komisja zauważa, że Francja nie powołała się na art. 106 ust. 2 TFUE jako podstawę zgodności przedmiotowych środków.

(122) Odstępstwa przewidziane w art. 107 ust. 2 TFUE, dotyczące pomocy o charakterze socjalnym przyznawanej indywidualnym konsumentom, pomocy mającej na celu zaradzenie szkodom spowodowanym klęskami żywiołowymi i innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi oraz pomocy przyznawanej w pewnych regionach Republiki Federalnej Niemiec, nie mają w oczywisty sposób znaczenia dla przedmiotowej sprawy.

(123) W kwestii odstępstw przewidzianych w art. 107 ust. 3 TFUE Komisja stwierdza, że przedmiotowa pomoc nie jest przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski, lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia, że nie służy realizacji projektów stanowiących przedmiot europejskiego zainteresowania i nie ma na celu zaradzenia poważnym zaburzeniom w gospodarce francuskiej. Nie jest też przeznaczona na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

(124) Wydaje się więc, że jedynie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE może mieć zastosowanie do oceny zgodności przedmiotowego środka.

6.3. Zgodność pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE

(125) W rozumieniu artykułu 107 ust. 3 lit. c) TFUE: Za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana: [...] pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem [...].

(126) Aby pomoc została uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym ze względu na sprzyjanie rozwojowi działań gospodarczych lub pewnych sektorów gospodarki, powinna poprawiać sposób wykonywania działalności gospodarczej. Pomoc jest zgodna, w rozumieniu artykułu 107 ust. 3 lit. c), tylko jeśli nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. W swojej ocenie Komisja przywiązuje szczególną wagę do kryteriów konieczności i proporcjonalności⁽⁵⁷⁾.

(127) Tytułem wstępu i uwzględniając wątpliwości przedstawione przez Komisję w wydanej przez nią decyzji o wszczęciu postępowania, należy zauważyć, że Francja pobrała od France Télécom satysfakcjonującą kwotę, odpowiadającą zwrotowi pomocy wymaganemu przez Komisję w jej decyzji dotyczącej stosowania podatku przemysłowego wobec France Télécom⁽⁵⁸⁾. Komisja uważa, po utrzymaniu w mocy wyroku Sądu odrzucającego skargę o stwierdzenie nieważności tej decyzji przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej⁽⁵⁹⁾, że Francja przedsięwzięła niezbędne środki w celu wywiązania się ze zobowiązań wynikających z tej decyzji. Skoro prawidłowa windykacja pomocy wpłaconej w ramach stosowania podatku przemysłowego eliminuje korzyść gospodarczą, z której France Télécom by skorzystało z tego tytułu, nie ma potrzeby badania skutków ewentualnej kumulacji z pomocą stanowiącą przedmiot omawianego postępowania.

(128) Poza tym należy od razu zauważyć, że, w przeciwieństwie do kosztów inwestycyjnych, obciążenia z tytułu zabezpieczenia społecznego przedsiębiorstwa stanowią stałe koszty funkcjonowania oraz że pomoc zmniejszająca te obciążenia stanowi pomoc w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa, której zgodność z rynkiem wewnętrznym powinna zostać, zgodnie z orzecznictwem Trybunału, bardzo restrykcyjnie oceniona przez Komisję.

6.3.1. Zgodność środka pomocy z celem leżącym we wspólnym interesie

(129) W omawianym przypadku pomoc wdrożona od 1997 r. może zostać uznana za przeznaczoną na ułatwienie rozwoju działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług łączności elektronicznej, w kontekście całkowitej liberalizacji rynków. W istocie ustawa z 1996 r. została przyjęta w związku z ustawą nr 96-659 z dnia 26 lipca 1996 r. w sprawie regulacji telekomunikacji, która transponowała zobowiązania Francji wynikające prawa Unii, a zwłaszcza z dyrektywy 96/19/WE.

(130) Pod tym względem ogólnym celem ustawy z 1996 r. w zakresie wpłacenia rekompensaty finansowej na rzecz państwa francuskiego jest dostosowanie poziomu obowiązkowych obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego i obciążeń podatkowych zależnych od

wysokości wynagrodzenia stosowanych wobec France Télécom do poziomu takich obciążeń w innych przedsiębiorstwach sektora usług telekomunikacyjnych podlegających powszechnemu prawu w zakresie zabezpieczenia społecznego. Zastosowany środek, tj. środek pomocy ukierunkowany bezpośrednio i wyłącznie na sposób ustalania składek pracodawcy wpłacanych przez France Télécom, wydaje się odpowiedni do osiągnięcia wyznaczonego celu.

(131) Środek pomocy mający na celu zmniejszenie bieżących obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego France Télécom, przyjętych w czasie, gdy świadczenie usług w ramach monopolu obejmującego przeważającą część działalności przedsiębiorstwa nie wymagało działań skutecznych z ekonomicznego punktu widzenia, może się przyczynić, w innych warunkach konkurencji, do poprawy sposobu świadczenia usług dawniej objętych monopolem, o ile przeznaczenie zasobów finansowych konkurujących przedsiębiorstw na ich obciążenia z tytułu zabezpieczenia społecznego nie zniekształca procesu konkurencji niecenowej. Oczywiście pojawiły się zastrzeżenia co do stosowności pewnych przepisów ustawy w odniesieniu do osiągnięcia wyznaczonego przez nią celu. Niemniej jednak jej prawomocności ani zgodności z leżącym we wspólnym interesie celem, jakim jest rozwinięcie rynków usług łączności elektronicznej, na których konkurencja jest skuteczna, z jednoczesnym przyczynianiem się do postępu technologicznego i do rozwoju gospodarczego tej działalności nie należy podawać w wątpliwość.

6.3.2. Konieczność środka pomocy

(132) Limit urzędników zatrudnionych we France Télécom, w związku z zakazem przeprowadzania rekrutacji po dniu 1 stycznia 2002 r. na mocy ustawy z 1996 r., w sposób nieunikniony spowodowałyby znaczne zwiększenie obciążeń France Télécom dotyczących świadczeń emerytalnych proporcjonalnie do liczby pracowników w okresie aktywnego zatrudnienia. Pozbawione w ten sposób możliwości zatrudniania urzędników państwowych, co zresztą jest zrozumiałe ze względu na odtąd konkurencyjny charakter świadczenia przedmiotowych usług, France Télécom musiałoby ponieść nadmierne obciążenie związane ze świadczeniami emerytalnymi dla danej grupy pracowników w stosunku do obciążeń ponoszonych przez jego konkurentów. Należy również zaznaczyć, że zobowiązania związane z rekompensatą dla państwa francuskiego przewidziane na mocy początkowych przepisów ustawy z 1990 r. dotyczyły nie tylko urzędników w okresie aktywnego zatrudnienia na rynkach konkurencyjnych w 1990 r. i później, lecz także emerytowanych urzędników dyrekcji generalnej w obrębie Ministerstwa Poczty i Telekomunikacji w 1990 r.

(133) Przykładowo według Francji stawka składki, którą ponosiłoby France Télécom, gdyby utrzymane zostały przepisy ustawy z 1990 r., wynosiłaby 77 % wynagrodzeń indeksowych brutto urzędników w okresie aktywnego zatrudnienia w 2010 r. Ta stawka zbliżona jest do stawki [...]%, która pozwoliłaby zapewnić całkowitą równowagę

⁽⁵⁷⁾ Wyrok z dnia 7 czerwca 2001 r., *Agrana Zucker und Stärke AG przeciwko Komisji*, T-187/99, Zb.Orz. s. II-1587, pkt 74.

⁽⁵⁸⁾ Zob. przypis 33.

⁽⁵⁹⁾ Wyrok z dnia 30 listopada 2009 r., *Francja i France Télécom SA przeciwko Komisji*, sprawy połączone T-427/04 i T-17/05, Zb.Orz. s. II-4315. Wyrok z dnia 8 grudnia 2011 r., *France Télécom przeciwko Komisji* T-81/10 P (jeszcze nieopublikowany).

konkurencyjną pomiędzy France Télécom a jego konkurentami w zakresie rodzajów ryzyka, które są i nie są wspólne. Wyrażona w wartościach absolutnych różnica stanowiłaby około [...] milionów EUR nadwyżki rocznej w stosunku do stawki składki zapewniającej równowagę konkurencyjną. Ponadto gdyby w ustawie nie znalazł się zapis o zwalnianym odtąd skutku składki pracodawcy, France Télécom musiałoby wciąż zmagać się ze znacznie powiększonymi potrzebami w zakresie ustanawiania rezerw w stosunku do rezerw w wysokości 3,6 miliarda EUR już ustanowionych w 1996 r.

- (134) Pod tym względem rozważania skarżących, według których France Télécom mogło zaciągnąć od 1996 r. zadłużenie finansowe znacznie przewyższające obciążenie, z którego zwolniło je państwo francuskie, są nieistotne, gdyż nie mają związku z badanym zagadnieniem. Nawet jeśli wzrost zadłużenia finansowego ponoszonego przez France Télécom od 1996 r. oraz stosowanie przedmiotowych kwot w omawianym okresie zdawałyby się oddalać ryzyko upadłości przedsiębiorstwa, przywoływane przez Francję, gdyby system przewidziany na mocy ustawy z 1990 r. był kontynuowany, wdrożenie środka pomocy wydaje się konieczne na przyszłość, aby France Télécom mogło prowadzić konkurencję niecenową na danych rynkach, bez ograniczeń związanych z obciążeniami z tytułu zabezpieczenia społecznego wynikającymi z przeszłych ustaleń, których jego konkurenci nie muszą ponosić.
- (135) Rozważania skarżących oraz operatora usług telekomunikacyjnych na temat zasadności całościowego bilansu mającego na celu ocenę konieczności pomocy ze względu na pozostałe korzyści czerpane przez France Télécom ze jego przeszłego monopolu nie są uzasadnione w przedmiotowej sprawie. Prawdą jest, że od 1996 r. pozycja przedsiębiorstwa France Télécom na wielu rynkach usług, na których działa ono we Francji, jest dominująca, mianowicie ze względu na efekty sieciowe właściwe rynkom usług komunikacyjnych. France Télécom objęła zakresem swojej działalności także rynki innych państw członkowskich i uzyskała na nich znaczącą pozycję, w szczególności w Polsce i w Hiszpanii. Nie zmienia to faktu, że – jak to podkreśla pośrednio operator usług telekomunikacyjnych w swoich uwagach – ze względu na swoją dominującą pozycję w rozumieniu art. 102 TFUE lub na swoją znaczną władzę rynkową w rozumieniu przepisów stosowanych do łączności elektronicznej w Unii⁽⁶⁰⁾ France Télécom podlega asymetrycznym, szczególnym zobowiązaniom, które nie ograniczają przedsiębiorstw konkurencyjnych o mniejszej władzy rynkowej.

⁽⁶⁰⁾ Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33); dyrektywa 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 7); dyrektywa Komisji 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej (Dz.U. L 249 z 17.9.2002, s. 21).

- (136) Otóż te zobowiązania, na przykład w zakresie dostępu do sieci, określania cen w zależności od kosztów lub zaniechania pewnych zachowań handlowych, które byłyby dozwolone w przypadku przedsiębiorstwa niemającego pozycji dominującej, mają sprawić, aby pozycja France Télécom wynikająca z jego dawnego monopolu nie była bardziej szkodliwa dla konkurencji. Doraźne instrumenty prawne, opracowane i stosowane regularnie przez krajowe władze ds. regulacji i konkurencji oraz przez Komisję⁽⁶¹⁾ są skuteczniejsze i bardziej ukierunkowane, jeśli chodzi o zaradzenie trwałym skutkom korzyści czerpanych przez France Télécom z jego dawnego monopolu, na które powołują się skarżący.

- (137) Pomoc państwa, której dotyczy omawiane postępowanie, wydaje się zatem co do zasady niezbędna, aby osiągnąć cel leżący we wspólnym interesie poprzez poprawę warunków konkurencji dotyczących obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi i, w konsekwencji, świadczenia usług łączności elektronicznej.

6.3.3. Proporcjonalność środka pomocy

- (138) Należy stwierdzić, że rekompensata finansowa na rzecz państwa, wprowadzona na mocy ustawy z 1990 r. w zamian za wypłatę i obsługę świadczeń emerytalnych, jest środkiem sui generis, szczególnym w przypadku France Télécom. Zasadę całkowitego zwrotu przewidzianą w początkowej ustawie z 1990 r. zastąpiono innym systemem określania kwoty rekompensaty wpłacanej na rzecz państwa od 1996 r. Teoretycznie możliwych było kilka opcji określenia kwoty składki pracodawcy wpłacanej przez France Télécom, w tym nawet przejęcie przez państwo całości obciążeń bez zwrotu. Od 1997 r. rekompensata ta jest obliczana w odniesieniu do niektórych obciążeń ponoszonych przez przedsiębiorstwa konkurencyjne w sektorze. W celu stwierdzenia, czy pomoc jest proporcjonalna, aby osiągnąć wyznaczony cel, należy więc zbadać obiektywne i uzasadnione dane referencyjne przyjęte w celu ustalenia kwoty rekompensaty zatwierdzonej na mocy ustawy z 1996 r.
- (139) Należy od razu zauważyć, że w procedurach dotyczących zwolnienia z obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi dla urzędników zatrudnianych przez operatorów, którzy dawniej byli monopolistami w sektorze usług telekomunikacyjnych, OTE w Republice Greckiej oraz BT Plc w Wielkiej Brytanii, Komisja sprawdziła zwłaszcza, czy te przedsiębiorstwa podlegały obciążeniom z tytułu zabezpieczenia społecznego odpowiadającym obciążeniom ponoszonym przez konkurentów, aby stwierdzić na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE odpowiednio zgodność i niezgodność z rynkiem

⁽⁶¹⁾ W kwestii przepisów francuskiego Urzędu ds. Łączności Elektronicznej, ARCEP, informacje o stanowisku Komisji wobec projektów zgłoszonych od 2003 r. są dostępne pod adresem: <http://circa.europa.eu/Public/irc/info/ecctf/library?l=/commissionsdecisions&vm=detailed&sb=Title>. Decyzja Komisji z dnia 16 lipca 2003 r. w sprawie COMP-38.233 nakładająca sankcje za nadużycie pozycji dominującej przez Wanadoo, wówczas filię France Télécom, jest dostępna pod adresem: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_38233. Odwołanie od wyroku Sądu zostało odrzucone w dniu 2 kwietnia 2009 r. przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w sprawie C-202/07 P, France Télécom przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-2369.

wewnętrzny pomocy państwa przyznanej tym operatorom⁽⁶²⁾. Otóż Komisja stwierdza, że w przedmiotowej sprawie składki o skutku zwalniającym, wpłacane co roku przez France Télécom i przewidziane w ustawie z 1996 r., nie pozwalają zapewnić pobrania obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego odpowiadających obciążeniom ponoszonym przez konkurentów. Wskaźnik równowagi konkurencyjnej (dalej „TEC”) nie został osiągnięty.

(140) Francja i France Télécom powołują się jednak na nadzwyczajną składkę zryczałtowaną w wysokości 5,7 miliarda EUR wpłaconą w 1997 r. przez France Télécom na mocy ustawy z 1996 r. Kwota tej składki zryczałtowanej została ustalona w 1996 r. tak, aby zapewnić kompensatę, przez okres dziesięciu lat stosowania ustawy z 1996 r., nadwyżki przewidywanej wówczas dla państwa, z uwzględnieniem rezerw księgowych, które France Télécom ustanowiło i mogło przejąć w roku obrachunkowym 1996/1997. Nadzwyczajna składka zryczałtowana dzieli się na dwa elementy:

— z jednej strony, kwota 3,6 miliarda EUR odpowiadająca rezerwom ustanowionym przez France Télécom do 1996 r. w celu pokrycia przewidywanych wówczas przyszłych obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi dla urzędników,

— z drugiej strony, kwota 2,1 miliarda EUR (dalej „kwota uzupełniająca”) odpowiadająca zarówno w prognozach władz publicznych, jak i w rzeczywistości obciążeniom netto z tytułu zabezpieczenia społecznego w zakresie wypłaty świadczeń emerytalnych, które państwo miało ponosić przez okres 10 lat, pomiędzy 1997 r. a 2006 r., w związku z przejęciem obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi dla urzędników w sektorze usług telekomunikacyjnych.

(141) Ponieważ zryczałtowana kwota 5,7 miliarda EUR nigdy nie miała stanowić rekompensaty dla braku wskaźnika równowagi konkurencyjnej pomiędzy France Télécom a jego konkurentami, nieuzasadnione byłoby równoważenie tej sumy i rocznych składek o skutku zwalniającym, które nie zostały wpłacone przez France Télécom, podczas gdy byłyby one niezbędne, aby osiągnąć rzeczywisty wskaźnik równowagi konkurencyjnej.

(142) Natomiast z analizy obrad parlamentarnych wynika, że kwota uzupełniająca w wysokości 2,1 miliarda EUR miała pokryć to przejęcie obciążeń od 1997 r. do 2006 r. oraz faktycznie wyeliminować skutki pomocy za okres dziesięciu lat. Wysiłek finansowy netto France Télécom odpowiadający tej kwocie uzupełniającej polegał więc na sfinansowaniu, przez okres dziesięciu lat, nadwyżki dla państwa francuskiego wynikającej z reformy.

(143) Ponadto składka nadzwyczajna uwzględnia przejęcie rezerw księgowych ustanowionych do 1996 r., które

stały się bezprzedmiotowe. Rezerwy przejęte przez państwo zostały ustanowione przez France Télécom, aby pokryć przyszłe obciążenia związane ze świadczeniami emerytalnymi, a przejęcie to eliminuje skutki pomocy w okresie wypłat świadczeń emerytalnych, które te rezerwy mają pokryć.

(144) Ustawa z 1996 r. odnosi się jednak do jednorazowej składki nadzwyczajnej, przy czym właściwe przepisy, zarówno wynikające z ustawy budżetowej, jak i z późniejszych dekretów, nie wyróżniają kwoty wynikającej z rezerw, którą należałoby odliczyć od obciążenia przeniesionego na państwo na ten okres. W art. 6 ustawy z 1996 r. sprecyzowano, że nadzwyczajna składka zryczałtowana jest wpłacana tytułem rekompensaty za przejęcie przez państwo obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi przyznanymi urzędnikom państwowym. Kwota tej składki nadzwyczajnej powinna więc zostać uwzględniona w całości w analizie reformy.

(145) Ponieważ France Télécom, wpłacając nadzwyczajną składkę zryczałtowaną, pokryło obciążenia związane ze świadczeniami emerytalnymi dla urzędników telekomunikacji oraz kwotę rekompensaty za zmianę systemu za okres około piętnastu lat, skutki pomocy zostały zneutralizowane. France Télécom, wpłacając tę składkę nadzwyczajną, zneutralizowało więc skutki pomocy w tym okresie. W tej sytuacji uzasadnione jest, aby France Télécom nie było zobowiązane do spełnienia w tym okresie warunków zgodności tej pomocy, tj. aby nie wpłacało składki rocznej niezbędnej do zapewnienia wskaźnika równowagi konkurencyjnej uwzględniającego rodzaje ryzyka, które nie są wspólne dla urzędników państwowych i pracowników podlegających prawu prywatnemu.

(146) Należy zbadać szczegółowo etapy tego rozumowania.

Wskaźnik równowagi konkurencyjnej nie został osiągnięty:

(147) Należy stwierdzić, że roczne składki o skutku zwalniającym płacone przez France Télécom od reformy w 1996 r. nie pozwalają osiągnąć wskaźnika równowagi konkurencyjnej, jak to podkreślano w decyzji o wszczęciu postępowania. Wynika to z tego, że stawka stosowana dla France Télécom uwzględnia jedynie składki odpowiadające rodzajom ryzyka wspólnym dla pracowników podlegających prawu prywatnemu i urzędników państwowych i w związku z tym wyklucza składki odpowiadające rodzajom ryzyka, które nie są wspólne, takiego jak bezrobocie lub niewypłacenie wynagrodzenia w przypadku postępowania naprawczego lub likwidacji przedsiębiorstwa.

(148) Z tabeli 4 wynika, że nieuwzględnienie rodzajów ryzyka, które nie są wspólne, w obliczeniu składki wpłacanej przez France Télécom przekłada się na znaczną rozbieżność pomiędzy rekompensatą wpłacaną przez France Télécom na rzecz państwa a kwotą, którą przedsiębiorstwo wpłacałoby, gdyby stawka składki została obliczona w celu zapewnienia całkowitej równowagi konkurencyjnej z podstawami obliczenia obciążeń w przypadku konkurentów. W tej sytuacji środek pomocy wynikający

⁽⁶²⁾ Decyzja Komisji 2008/722/WE z dnia 10 maja 2007 r. w sprawie pomocy państwa C 2/06 planowanej dla OTE (Dz.U. L 243 z 11.9.2008, s. 7), pkt 137. Decyzja Komisji 2009/703/WE z dnia 11 lutego 2009 r. w sprawie pomocy państwa C 55/07 udzielonej BT Plc, wyżej wymieniona, pkt 72, 81–82 i 98.

z ustawy nie spełnia zasady proporcjonalności. Aby zasada ta została spełniona oraz w celu osiągnięcia uzasadnionego celu, jakim jest poprawa warunków konkurencji poprzez wyrównanie sposobów obliczania obciążeń ponoszonych przez przedsiębiorstwa działające na przedmiotowych rynkach usług telekomunikacyjnych we Francji, pomoc przyznana France Télécom na mocy ustawy z 1996 r. powinna rzeczywiście wyrównać w przyszłości wspomniane obciążenia, w tym obciążenia związane z rodzajami ryzyka, które nie są wspólne dla obu kategorii pracowników.

- (149) Pod tym względem argument wysunięty przez Francję, zgodnie z którym urzędnicy państwowi nie są narażeni na pewne rodzaje ryzyka i z tego powodu nieuzasadnione jest odprowadzanie składek z tytułu takiego ryzyka, nie może zostać przyjęty. Przede wszystkim te rodzaje ryzyka nie występują teoretycznie ze względu na istnienie środków państwowych, które nie powinny stanowić źródła korzyści finansowej dla France Télécom. Na przykład ze względu na zobowiązanie państwa francuskiego wobec urzędników w okresie aktywnego zatrudnienia pracujących dla France Télécom oraz na to, że państwo francuskie jest swoim własnym ubezpieczycielem, nie powinno występować ryzyko niewypłacenia wynagrodzenia w przypadku postępowania naprawczego. Ale nie można wykluczyć możliwości, że France Télécom ogłosi upadłość, podobnie jak jej konkurenci. W obu przypadkach nie chodzi o korzyść zapewnioną przedsiębiorstwu, lecz bezpośrednio pracownikom tego przedsiębiorstwa. Gwarancja wypłaty wynagrodzeń dotyczy okresu, gdy przedsiębiorstwo przestanie istnieć. Przedsiębiorstwo konkurencyjne natomiast będzie musiało odprowadzać składki, aby zniwelować ryzyko niewypłacenia wynagrodzeń po zaprzestaniu działalności, w przeciwieństwie do France Télécom. Nie jest wobec tego uzasadniona korzyść przyznana France Télécom w postaci niższej składki lub faktycznego wyłączenia tego ryzyka ze sposobu obliczania składek France Télécom.
- (150) Następnie, bardziej zasadniczo, sam cel reformy wprowadzonej w 1996 r., którego logika nie zdaje się być doprowadzona do końca, polega na wyrównaniu warunków konkurencji w zakresie obciążeń podatkowych i związanych z zabezpieczeniem społecznym pomiędzy wszystkimi konkurentami w sektorze, niezależnie od statusu ich pracowników oraz rzeczywistego zobowiązania France Télécom polegającego na odprowadzaniu składek do właściwych instytucji. To właśnie ta logika wyrównywania warunków konkurencji mogłaby zapewnić zgodność badanego środka z rynkiem wewnętrznym. Zgodnie z tą logiką nie ma znaczenia to, czy pracownicy France Télécom są lub nie są narażeni na te rodzaje ryzyka.
- (151) W związku z tym środek polegający na obniżeniu obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi wraz z przejęciem przez państwo obciążenia netto byłby zgodny z zasadą proporcjonalności tylko w sytuacji, gdyby umożliwił wyrównanie warunków konkurencji. Natomiast France Télécom nie znajdowało się w sytuacji pełnej równości z przedsiębiorstwami działającymi w tym samym sektorze w zakresie obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego zależnych od wysokości

wynagrodzenia, gdyż niektóre te obciążenia i obciążenia podatkowe nie zostały włączone do podstawy obliczania składki rocznej.

Nie jest uzasadnione porównywanie niewystarczającego charakteru stawki składki o skutku zwalniającym stosowanej wobec France Telecom od 1997 r. oraz nadzwyczajnej składki zryczałtowanej wpłacanej na rzecz państwa przez France Telecom

- (152) Podobnie nie jest uzasadnione, w przeciwieństwie do roszczeń Francji i France Télécom, uwzględnienie kwoty nadzwyczajnej składki zryczałtowanej w wysokości 5,7 miliarda EUR, która została już wpłacona przez France Télécom w 1997 r., w celu porównania jej z niewystarczającym charakterem stawki składki o skutku zwalniającym stosowanej wobec France Télécom.
- (153) Na wstępie Komisja pragnie przypomnieć, że w każdej sytuacji musi ustalić, czy warunki stosowania odstępstwa przewidzianego w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE zostały spełnione, przy czym nie obowiązuje jej wcześniejsza praktyka decyzyjna, przy założeniu wykazania jej istnienia⁽⁶³⁾.
- (154) W każdym razie badana reforma wyraźnie się różni, i to pod wieloma względami, od reformy stanowiącej przedmiot decyzji „La Poste”⁽⁶⁴⁾, na którą próbują się powoływać władze francuskie.
- (155) W rzeczywistości, w przeciwieństwie do reformy stanowiącej przedmiot decyzji „La Poste”, na którą powołują się Francja i France Télécom, reforma sposobu finansowania świadczeń emerytalnych urzędników France Télécom została przeprowadzona w przeddzień otwarcia unijnych rynków, na których France Télécom mogła działać.
- (156) Poza tym wydaje się, że France Télécom uzyskała korzyść z tej liberalizacji i weszła na rynki innych państw członkowskich, co było możliwe nie tylko dzięki zmianie statusu na status spółki akcyjnej, lecz także częściowo dzięki zniesieniu zobowiązań dotyczących obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi w bilansie przedsiębiorstwa, a także dzięki obniżeniu potencjalnych przyszłych obciążeń wynikających z reformy. To zwolnienie ze zobowiązań w bilansie pozwoliło France Télécom na zwiększenie wypłacalności przedsiębiorstwa i jego zdolności kredytowej. Z danych liczbowych dotyczących zadłużenia, dostarczonych przez skarżących w ich uwagach i które nie zostały zakwestionowane przez Francję co do kwot, wynika, że zadłużenie finansowe netto France Télécom wzrosło z 19,2 miliarda EUR w 1997 r. do 83 miliardów EUR w 2002 r.
- (157) Prawdą jest, że przyczyną tego znacznego wzrostu zadłużenia finansowego może być zdecydowana polityka inwestycyjna w związku z ekspansją na rynkach innych państw członkowskich, którą umożliwiła liberalizacja. Nie zmienia to faktu, że zebranie niezbędnych środków zostało częściowo umożliwione dzięki zwolnieniu

⁽⁶³⁾ Zob. w szczególności wyrok Sądu z dnia 15 czerwca 2005 r., *Regione autonoma Sardegna przeciwko Komisji*, sprawa T-171/02, pkt 177.

⁽⁶⁴⁾ Zob. przypis 32.

- z obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi w wysokości [...] miliardów EUR netto, przejętych przez państwo francuskie w 1996 r. Pod tym względem uwagi operatora usług telekomunikacyjnych starającego się wykazać, że pomoc pozwoliła przedsiębiorstwu France Télécom sfinansować jego międzynarodową ekspansję (uwagi przedstawione w motywie 68) nie są, nawet jeśli pośrednio, bezpodstawne.
- (158) Natomiast nie wszystkie unijne rynki pocztowe, na których może działać francuskie przedsiębiorstwo La Poste, zostały całkowicie otwarte dla konkurencji i powinny zostać otwarte dopiero w 2012 r., tj. sześć lat po reformie finansowania świadczeń emerytalnych przedsiębiorstwa La Poste⁽⁶⁵⁾. W związku z tym pomoc udzielona France Télécom w większym stopniu ogranicza konkurencję na rynkach w pełni otwartych niż w przypadku La Poste. Zupełna równoległość odnośnie do warunków niezbędnych do stwierdzenia zgodności pomocy nie jest zatem wymagana, gdyż chodzi o różne sytuacje konkurencyjne na rynkach, w przypadku których znaczenie otwarcia na szczeblu unijnym oraz wkład w konkurencyjność gospodarki UE także były różne. Wynika z tego, że kryterium wspólnego interesu podane w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE nie musi być koniecznie oceniane w identyczny sposób w obu omawianych przypadkach.
- (159) Ponadto sytuacja finansowa przedsiębiorstwa La Poste i, w związku z tym, jego zdolność ekspansji na rynkach zewnętrznych lub wzmocnienia pozycji na rynku francuskim nie były porównywalne z sytuacją France Télécom. Jak podkreślano w decyzji „La Poste”, gdyby nie doszło do reformy z 2006 r., ze względu na przyjęcie nowych standardów rachunkowości, La Poste było zobowiązane do wprowadzenia rezerwy na zobowiązanie względem państwa, które dotąd było księgowane jako zobowiązanie pozabilansowe, na kwotę 76 miliardów EUR⁽⁶⁶⁾. W przeciwieństwie do La Poste, France Télécom księgował rezerwy w swoich księgach, aby sprostać przyszłym zobowiązaniom przewidzianym w ustawie przed reformą, w związku z czym sytuacja finansowa każdego przedsiębiorstwa była obiektywnie różna.
- (160) Podobnie nieprzeprowadzenie reformy dotyczącej France Télécom oraz kontynuacja systemu wprowadzonego na mocy ustawy z 1990 r. przełożyłyby się na wzrost obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi, który miał stać się znaczący począwszy od roku 2005–2007 zgodnie z ówczesnymi prognozami przedstawionymi w motywie 30, co potwierdzają na podstawie faktów wyniki podane w tabeli 3. Jednak w chwili przeprowadzania reformy kontynuacja systemu ustalonego na mocy ustawy stosowanej do La Poste przekładała się natychmiast na roczną nadwyżkę w wysokości [...] milionów EUR dla przedsiębiorstwa La Poste⁽⁶⁷⁾.
- (161) Nie wykazano więc, że sytuacja obu przedsiębiorstw w warunkach stosowania ustawy przed odpowiednimi reformami i, w związku z tym, wpływ tych reform na konkurencję, były podobne. Fakty temu przeczą. Wynika z tego, że badanie prowadzące do podobnych wniosków w obu przypadkach nie jest odpowiednie.
- (162) Poza tym w przypadku decyzji „La Poste”, występowały wystarczające powody, aby uznać, że nadzwyczajna składka zryczałtowana będzie mogła być ponownie przyznana w przyszłości jako zaliczka na poczet zapłaty składek związanych ze wskaźnikiem równowagi konkurencyjnej. W omawianym przypadku te powody nie występują. W istocie warunek dotyczący przeznaczenia na określony cel składki nadzwyczajnej płaconej przez La Poste został ustalony po wszczęciu przez Komisję formalnej procedury badawczej w związku z zakwestionowaniem niezbędnego zaniżenia składki o skutku zwalniającym w celu osiągnięcia wskaźnika równowagi konkurencyjnej.
- (163) W znacznej mierze i mimo że władze francuskie nie stwierdziły tego w wyraźny sposób, przeznaczenie na określony cel nadzwyczajnej składki zryczałtowanej, której dotyczy decyzja „La Poste” było wynikiem negocjacji pomiędzy Komisją a państwem członkowskim mających na celu zapewnienie zapłaty składki o skutku zwalniającym zapewniającej wskaźnik równowagi konkurencyjnej. W trakcie tych negocjacji, punktem wyjścia władz francuskich wyrażonym w ich powiadomieniu z dnia 23 czerwca 2006 r., po pierwszych kontaktach w tej sprawie w grudniu 2005 r., było twierdzenie, że składka nadzwyczajna przewidziana dla La Poste nie była niezbędna z punktu widzenia równowagi konkurencyjnej, w przeciwieństwie do rozpatrywanego projektu reformy składki rocznej.
- (164) Decyzja Komisji nie zatwierdziła zatem reformy, która już weszła w życie, jak zdaje się utrzymywać Francja. W istocie powiadomienie i decyzja o wszczęciu postępowania z dnia 12 października 2006 r. poprzedziły określenie kwoty składki nadzwyczajnej na mocy ustawy nr 2006-1771 z dnia 30 grudnia 2006 r. (sprostowanie ustawy budżetowej na rok 2006). Wspomniane negocjacje dotyczyły kilku aspektów reformy, a w szczególności uwzględnienia korzyści, jaką zgłoszona reforma mogłaby stanowić w przyszłości, zakresu obliczania przewidywanej stawki składki oraz sposobów uwzględniania specyfiki banku pocztowego w stosunku do działalności pocztowej i pracowników, których dotyczyła reforma. Negocjacje te były kontynuowane i dopiero w uwagach z dnia 8 czerwca 2007 r. władze francuskie zaakceptowały sposób przeznaczania składki nadzwyczajnej na określony cel w ramach całościowego porozumienia

⁽⁶⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/6/WE z dnia 20 lutego 2008 r. zmieniająca dyrektywę 97/67/WE w odniesieniu do pełnego urzeczywistnienia rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty (Dz.U. L 52 z 27.2.2008, s. 3). Część rynków jest otwarta od dnia 30 grudnia 2010 r.

⁽⁶⁶⁾ Decyzja „La Poste”, wyżej wymieniona w przypisie 32, pkt 35–36 i 167, 169.

⁽⁶⁷⁾ Decyzja „La Poste”, wyżej wymieniona w przypisie 32, pkt 169.

w sprawie reformy, wycofując się ze stanowiska w sprawie składki nadzwyczajnej oraz sposobu obliczania przyszłych składek rocznych.

- (165) Z drugiej strony, w przeciwieństwie do przepisów ustawy budżetowej na rok 1997 ustanawiającej państwowy urząd ds. zarządzania składką France Télécom, które przewidywały ściśle określone zasady rocznych wpłat na rzecz państwa, państwowy urząd ds. zarządzania składką La Poste nie podlegał tym szczególnym zasadom⁽⁶⁸⁾. Ponieważ chodziło o wpłatę składki nadzwyczajnej, która mogła być przeznaczona na dowolny cel, Komisja mogła uznać, że Francja mogłaby obniżyć jej kwotę i podwyższyć jednocześnie stawkę rocznej składki przedsiębiorstwa La Poste.
- (166) Poza tym należy stwierdzić, że na mocy ustawy z 1996 r. określone zostały parametry obliczania rocznej składki wpłacanej regularnie na rzecz państwa w ramach rekompensaty za wypłatę świadczeń emerytalnych urzędnikom bez wzmianki o uwzględnieniu rodzajów ryzyka, które nie są wspólne dla urzędników i pracowników podlegających prawu prywatnemu. Pod tym względem Sąd i Trybunał sprecyzowały, w związku z podatkiem przemysłowym należnym od France Télécom, że zwolnienie z obciążeń nie może być zrównoważone innym szczególnym obciążeniem, w szczególności, gdy państwo członkowskie, w tym wypadku Francja, nie jest w stanie wykazać, że wcześniejsze obciążenia zostały ustanowione w związku z niższymi obciążeniami w przyszłości w ramach innego systemu⁽⁶⁹⁾.
- (167) Komisja nie może zapominać, że celem szczególnej składki zryczałtowanej wpłaconej już w 1997 r. była, jak wyraźnie podaje art. 6 ustawy 1996 r., częściowa rekompensata dla państwa francuskiego za obciążenie finansowe poniesione na mocy ustawy z 1996 r.
- (168) Ponadto z treści sprawozdania Senatu podanej w motywie 27 wynika, że opowiadając się w głosowaniu za zasadą składki nadzwyczajnej prawodawca nie starał się uwzględnić, a tym bardziej zrekompensować różnicy między składkami rocznymi France Télécom a składkami, relatywnie wyższymi, konkurentów. Wręcz przeciwnie, prawodawca celowo nałożył na France Télécom obowiązek płacenia składek rocznych nieobejmujących rodzajów ryzyka, które nie są wspólne dla obu kategorii pracowników (urzędników państwowych i pracowników niemających statusu urzędnika), bez ustalania związku pomiędzy tym wyborem a pobieraniem składki nadzwyczajnej wpłaconej w 1997 r.
- (169) Obciążenie France Télécom w postaci stawki zryczałtowanej zostało wpłacone w ramach ogólnych wpływów do budżetu państwa, ulokowane w urzędzie państwowym odpowiedzialnym za zarządzanie składką i wykorzystane. W tych warunkach Komisja nie może,

całkowicie lub częściowo, przeznaczyć nadzwyczajnej składki zryczałtowanej, która już została wykorzystana, na jakiś cel niemający związku z celem przyznanym przez władze francuskie i nieprzewidziany przez prawo, a mianowicie wyrównanie w związku z nieuwzględnieniem rodzajów ryzyka, które nie są wspólne dla pracowników podlegających prawu prywatnemu i urzędników państwowych. Ta składka zryczałtowana nie została więc ustanowiona w związku z związkiem z całkowitym zrównaniem, w ramach innego systemu legislacyjnego i regulacyjnego, rocznych obciążeń France Télécom z obciążeniami konkurentów.

- (170) Z tych samych powodów, ze względu na zasady zarządzania i wpłat do budżetu przewidziane w ustawie budżetowej od 1997 r. i stosowane do chwili obecnej, stwierdzenia i obliczenia Francji mające wykazać, że reforma z 1996 r. do dnia dzisiejszego pozwoliła uzyskać znaczną nadwyżkę wpływów na rzecz państwa, nie mogą zostać przyjęte.
- (171) W istocie uwzględniając sposób zarządzania i wykorzystania nadzwyczajnej składki zryczałtowanej France Télécom przez właściwy urząd państwowy, ustalone na mocy ustawy budżetowej, oraz dane liczbowe dotyczące rzeczywistych wpłat przekazane przez Francję od 1997 r. i opisane w motywach 36 i 37 oraz w tabeli 3, należy stwierdzić, że wpływy, na które próbuje się powołać Francja, wspominając o lokacie generującej odsetki według stawki 7 %, nigdy nie istniały.

[...] Ponadto stwierdzenie nie odzwierciedla rzeczywistego postępowania władz francuskich. Biorąc pod uwagę zasady zarządzania ustalone na mocy ustaw budżetowych uchwalonych od chwili jego utworzenia, wspomniany urząd państwowy nie wygenerował takich wpływów, które zresztą nie były przewidziane i nie przyniosły odsetek. Przeciwnie, wpływy urzędu miały być całkowicie wykorzystane do dnia 31 grudnia 2011 r. Zostałyby wykorzystane wcześniej, gdyby zostały przeznaczone na sfinansowanie reformy z 1996 r. – co zresztą Francja kwestionuje – nawet wliczając nadwyżkę wpływów z tytułu podatku od osób prawnych, na którą powołują się władze francuskie. Poza tym uwzględnienie nadwyżki wpływów z tytułu podatku od osób prawnych jest bezzasadne, gdyż prowadzi do pomieszania różnych funkcji państwa. Proponowany przez władze francuskie amalgamat łączący różne funkcje państwa nie może być kontynuowany i należy utrzymać różnicę między – z jednej strony – państwem udzielającym pomocy France Télécom, poprzez przejęcie obowiązku wypłacenia świadczeń emerytalnych urzędników w celu rozwinięcia konkurencji niecenowej, a – z drugiej strony – państwem będącym akcjonariuszem France Télécom i, w końcu, państwem jako władzą państwową wykonującą swoje uprawnienia w dziedzinie podatków.

⁽⁶⁸⁾ Por. załącznik 37 na temat systemów świadczeń społecznych i emerytalnych nr 1198 (rozdział II-2 B-3) do sprawozdania przed Zgromadzeniem Narodowym nr 1127 w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok 2008, sporządzonego przez Gilles'a Carreza.

⁽⁶⁹⁾ Wyrok z 30 listopada 2009 r., *Francja i France Télécom SA/Komisja*, sprawy połączone T-427/04 i T-17/05, Zb.Orz. s. II-4315, pkt 215 i 217. Trybunał Sprawiedliwości odrzucił skargę przeciw temu wyrokowi (Wyrok z 8 grudnia 2011 r., *France Télécom*, sprawa C-81/10 P, zob. w szczególności pkt 43 i kolejne).

- (172) Ponadto należy zauważyć, że wniosek Francji i France Télécom o uwzględnienie składki nadzwyczajnej w badaniu zgodności reformy jest sprzeczny z uwagami przedstawionymi przez Francję w piśmie z 17 marca 2004 r., według których nadzwyczajna składka zryczałtowana przewidziana w art. 6 ustawy z 26 lipca 1996 r. nie może więc być uznana za rekompensatę domniemanej „korzyści”. Analiza jej kwoty jest tym bardziej

bez znaczenia ze względu na przepisy dotyczące pomocy państwa „skoro kwota ta stanowiła” nadzwyczajną składkę na rzecz jedyne go akcjonariusza [państwa francuskiego], podobną do nadzwyczajnej dywidendy wypłacanej przed każdym otwarciem kapitału dla prywatnych inwestorów.

(173) Rozumowanie, na którym opiera się argument wysunięty w swoim czasie przez Francję, przedstawia pewną logikę z punktu widzenia gospodarczego i finansowego. Jest zrozumiałe, że jedyny akcjonariusz, w przeddzień otwarcia kapitału dla innych inwestorów, próbuje wykonać, dla własnych celów i w jak największym zakresie, fundusze, którymi dysponuje przedsiębiorstwo przed otwarciem kapitału, o ile nie wpłynie to niekorzystnie na atrakcyjność inwestycji. Ten ostatni aspekt został uwzględniony w parametrach finansowych zastosowanych w bilansie otwarcia France Télécom, z którego pośrednio wynika kwota nadzwyczajnej składki zryczałtowanej, co zostało wspomniane przed Parlamentem w 1996 r. W związku z tym jak najbardziej spójne jest działanie państwa, będącego ostrożnym jedynym akcjonariuszem, polegające na pobraniu jak największej kwoty nadzwyczajnej dywidendy, zgodnie z określeniem zastosowanym przez Francję, zamiast pozostawienia funduszy w przedsiębiorstwie, z których po otwarciu kapitału w 1997 r. przypadłaby mu najwyżej proporcjonalna część utrzymanego kapitału.

(174) Słuszność tego rozumowania przedstawionego w swoim czasie przez Francję domagającą się nieuwzględniania pod żadnym względem analizy kwoty wyrównania 5,7 miliarda EUR w ocenie reformy zgodnie z zasadami dotyczącymi pomocy państwa, zostaje zresztą potwierdzona jej uwagami zgłoszonymi w trakcie postępowania. W istocie oświadczając, że kwota wyrównania była wymiarowana nie na podstawie szacowanych kosztów reformy ponoszonych przez państwo lub korzyści dla France Télécom, ale z uwzględnieniem zdolności przedsiębiorstwa do poniesienia kosztu składki, Francja wskazuje, że nałożenie obowiązku zapłaty wyrównania wynikało w większym stopniu z zachowania ostrożności przez jedyne go akcjonariusza niż z troski państwa o równowagę w zakresie składek na świadczenia emerytalne przejmowanych przez państwo na mocy reformy.

(175) Gdyby należało przyjąć takie rozumowanie, Komisja nie powinna, jak wniosowała w swoim czasie Francja, uwzględnić nadzwyczajnej składki zryczałtowanej w analizie zgodności reformy z zasadami dotyczącymi pomocy państwa. Wynika z tego, że powinno być uwzględnione jedynie obniżenie rocznych składek France Télécom poniżej poziomu konkurentów od 1997 r. zgodnie z reformą.

(176) Z tych samych powodów Komisja nie może uwzględnić uwag skarżących domagających się ustanowienia mechanizmów wyrównania nadzwyczajnej składki zryczałtowanej zapłaconej w 1997 r. i rocznej składki pracodawcy France Télécom w celu zapewnienia finansowej neutralności reformy. Oznaczałoby to ponowne obliczenie

i fikcyjne ponowne rozdzielenie na podstawie faktów całości lub części nadzwyczajnej składki zryczałtowanej wpłaconej do budżetu państwa w 1997 r. Podobnie wspomniany mechanizm oznaczałby ustanowienie kontroli na podstawie faktów, rok po roku, której celem nie byłoby zapewnienie proporcjonalnego charakteru pomocy przyznanej w 1997 r., mimo że obniżonej do kwoty nadzwyczajnej składki zryczałtowanej, ale wyeliminowanie z reformy wszelkiej pomocy.

(177) Natomiast należy zbadać, czy wpłata nadzwyczajnej składki zryczałtowanej może być uwzględniona w ocenie zgodności środka pomocy z rynkiem wewnętrznym, przyjmując uzasadnienie tej wpłaty podane w ustawie z 1996 r.

Zasadne jest niewymaganie od France Télécom wpłaty składki dodatkowej zapewniającej wskaźnik równowagi konkurencyjnej za okres 1997–2010

(178) Zgodnie z ustawą z 1996 r. nadzwyczajna składka zryczałtowana została wpłacona w 1997 r. w zamian za przejście przez państwo obciążeń związanych ze świadczeniami emerytalnymi. W tych warunkach należy wziąć pod uwagę skutki uwzględnienia jej w bilansie finansowym dotyczącym całości reformy wprowadzonej na mocy ustawy z 1996 r., która stosowana jest do dnia dzisiejszego. Należy uwzględnić okres, w którym koszt świadczeń emerytalnych pokrywała nadzwyczajna składka zryczałtowana.

(179) W celu porównania rozłożonych w czasie przepływów finansowych dla France Télécom, a mianowicie zapłaty składki nadzwyczajnej w 1997 r. i niższych składek rocznych wynikających z ustawy z 1996 r. i płaconych od tego czasu, konieczna jest aktualizacja kwot. W trakcie roku 1997 wiele wpłat składki nadzwyczajnej zostało rozłożonych na raty aż do października 1997 r., mimo że sfinansowanie tej składki za pomocą pożyczki pozwoliło przesunąć w czasie rzeczywiste obciążenie finansowe poniesione przez France Télécom. Z drugiej strony, od początku roku 1997 r. dokonano wpłat tytułem składki o skutku zwalniającym. Stopa dyskontowa powinna w zasadzie odpowiadać stopie podanej w Komunikacie Komisji mającym zastosowanie w tym zakresie⁽⁷⁰⁾, która, przykładowo, wynosiła 5,53 % w październiku 1997 r. Należy zbadać, czy w danej sprawie powinna być stosowana stopa inna niż ta podana w stosownym Komunikacie, co stanowiłoby odstępstwo od zasad zakomunikowanych państwom członkowskim, które przyjęła Komisja i które powinna stosować poza uzasadnionymi wyjątkami.

⁽⁷⁰⁾ Komunikat Komisji w sprawie metody określania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 232 z 10.8.1996, s. 10) oraz komunikat Komisji w sprawie stóp procentowych stosowanych w przypadku zwrotu pomocy państwa i stóp referencyjnych i dyskontowych dla 15 państw członkowskich, obowiązujących od dnia 1 stycznia 2005 r., a także stóp procentowych stosowanych w przypadku zwrotu pomocy państwa i stóp referencyjnych i dyskontowych, historycznych, stosowanych od dnia 1 sierpnia 1997 r. (Dz.U. C 88 z 12.4.2005, s. 5).

- (180) Pod tym względem wybór stopy 7 % stosowanej przez aktuarium Rządu francuskiego do zaktualizowania przepływów finansowych reformy z 1996 r. do 2043 r. nie było uzasadnione, [...] gdyż niniejsza analiza obejmuje krótszy okres zważywszy na stwierdzony terminarz płatności. Stopa 7 % przewyższa także średnią 4,4 % rocznych stóp dyskontowych na okres 1997–2010 przyjętych przez Francję w uwagach na temat decyzji wszczęcia lub stopy dyskontowej [...] % przyjętej na 1998 r. w reformie sposobu finansowania świadczeń emerytalnych La Poste ⁽⁷¹⁾.
- (181) Oprocentowanie w okolicach 7 % dla OAT 15-letnich na 1996 r. zaproponowane przez Francję też nie może zostać przyjęte. Oprocentowanie powinno zostać ustalone w 1997 r., a nie dla średniej za 1996 r. Ponadto okres 15 lat jest zbyt długi ze względu na wagę przepływów rocznych płatności, którym teoretycznie powinna zaradzić nadzwyczajna składka zryczałtowana i których nie pokryłyby same odsetki. Alternatywnie można by rozważyć wybór stopy złożonej, zbudowanej z różnych stóp optymalizacji lokaty nadzwyczajnej składki zryczałtowanej, aby uwzględnić terminarz przepływów wynikający z reformy z 1996 r. z punktu widzenia państwa francuskiego. Poza tym, że takie oprocentowanie, w okolicach 5,50 %, nie różniłoby się znacznie od stopy referencyjnej Komisji na październik 1997 r., wybór nie uwzględniałby faktu, że analiza dokonywana jest z punktu widzenia France Télécom ⁽⁷²⁾.
- (182) Wreszcie, pod tym względem 7 % stopa referencyjna dla pożyczek obligacyjnych France Télécom w latach 1991–1997 zaproponowana przez Francję obejmuje okres sześciu lat, znacznie poprzedzający zdarzenia. W przedmiotowej sprawie faktem jest, że France Télécom sfinansowała nadzwyczajną składkę zryczałtowaną w 1996 r. za pomocą emisji głównie krótkoterminowych i, w dużo mniejszym zakresie, za pomocą emisji obligacyjnych. Natomiast stopa dyskontowa wynikająca z oprocentowania zapłaconego przez France Télécom od nowego zadłużenia zaciągniętego w 1996 r. wynosiłaby 4,8 % na podstawie bilansu przedsiębiorstwa na dzień 31 grudnia 1996 r. ⁽⁷³⁾. Taka stopa dostosowuje się do rzeczywistych kosztów finansowych ponoszonych wówczas przez France Télécom w celu sfinansowania składki nadzwyczajnej. Wdaje się jednak stosowne, aby nie uzależniać stopy dyskontowej od wyboru dokonanego w swoim czasie przez przedsiębiorstwo, ale stosować obiektywny punkt odniesienia przyjęty przez Komisję w jej komunikacie stosowanym do stóp dyskontowych ⁽⁷⁴⁾.
- (183) Podsumowując, w przedmiotowej sprawie nie należy stosować stopy innej niż ta podana w stosownym Komunikacie, co stanowiłoby odstępstwo od zasad zakomunikowanych państwom członkowskim, które przyjęła Komisja.

Tabela 5

Przepływy finansowe wynikające z reformy z 1996 r. dla France Télécom (1997–2011)

Miliony EUR

Rok	Wyplacone świadczenia emerytalne (A)	Rekompensata i nadwyżka rekompensaty (B)	Składki roczne (C)	Korzyść FT (D) (A + B - C) (*)	Wyrównanie 1 stycznia (E)	Odsetki (F)	Wyrównanie 31 grudnia (E + F - D)
1997 (**)	[...]	[...]	[...]	122,3	5 716,8	184,4	5 777,9
1998	[...]	[...]	[...]	188,2	5 777,9	319,5	5 909,2
1999	[...]	[...]	[...]	189,8	5 909,2	326,8	6 046,2
2000	[...]	[...]	[...]	298,3	6 046,2	334,4	6 082,2
2001	[...]	[...]	[...]	302,9	6 082,2	336,3	6 115,6
2002	[...]	[...]	[...]	305,9	6 115,6	338,2	6 148,0

⁽⁷¹⁾ Decyzja „La Poste”, wyżej wymieniona w przypisie 32.

⁽⁷²⁾ To podejście polegałoby na fikcyjnym lokowaniu części kwoty składki nadzwyczajnej w instrumenty finansowe o różnych terminach wygasania (np. x% na rok, y% na trzy lata, z% na dziesięć lat), w zależności od terminarzy przepływów (saldo roczne świadczeń niepokrytych przez składki). W 2 półroczu 1997 r. średnie oprocentowanie 10-letnich OAT wynosiło 5,49 %, ponieważ oprocentowanie instrumentów finansowych o krótszych terminach wygasania było niższe od tej wartości.

⁽⁷³⁾ Zob. przypis 17. Stopa dyskontowa odzwierciedla średnią stopę procentową na dzień 31 grudnia 1996 r. dla długo- i krótkoterminowego zadłużenia France Télécom, ważona odpowiednimi kwotami nowego długo- i krótkoterminowego zadłużenia zaciągniętego w 1996 r., które biegli rewidenci przypisują głównie finansowaniu składki nadzwyczajnej na rzecz państwa francuskiego. Prawie trzy czwarte (72 %) tego wzrostu wynikały z instrumentów krótkoterminowych (bony i papiery komercyjne), których średnie oprocentowanie wynosiło 4,33 % na dzień 31 grudnia 1996 r.

⁽⁷⁴⁾ Zob. przypis 69.

Miliony EUR

Rok	Wypłacone świadczenia emerytalne (A)	Rekompensata i nadwyżka rekompensaty (B)	Składki roczne (C)	Korzyść FT (D) (A + B - C) (*)	Wyrównanie 1 stycznia (E)	Odsetki (F)	Wyrównanie 31 grudnia (E + F - D)
2003	[...]	[...]	[...]	364,7	6 148,0	340,0	6 123,3
2004	[...]	[...]	[...]	477,4	6 123,3	338,6	5 984,5
2005	[...]	[...]	[...]	619,1	5 984,5	330,9	5 696,3
2006	[...]	[...]	[...]	744,4	5 696,3	315,0	5 266,9
2007	[...]	[...]	[...]	909,9	5 266,9	291,3	4 648,2
2008	[...]	[...]	[...]	1 101,0	4 648,2	257,0	3 804,3
2009	[...]	[...]	[...]	1 255,8	3 804,3	210,4	2 758,9
2010	[...]	[...]	[...]	1 386,6	2 758,9	152,6	1 524,8
2011 (szac.)	[...]	[...]	[...]	1 497,5	1 524,8	84,3	111,6

(*) Ta kolumna podaje niższą składkę roczną France Télécom na mocy ustawy z 1996 r., odliczając z wypłaconych składek pracodawcy i pracowników koszt wypłaconych świadczeń oraz rekompensatę i nadwyżkę rekompensaty, którą France Télécom wciąż by wypłacało, gdyby nie przeprowadzono reformy, zgodnie z szacowaniami France Télécom i z uwzględnieniem korekty w oparciu o obliczenia Francji, obniżające obciążenie z 165 milionów EUR za okres 1997–2010.

(**) Dla 1997 r., w którym wpłaty tytułem składki nadzwyczajnej zostały rozłożone aż do października, datą przyjętą w oparciu o obliczenia Francji jest 4 czerwca 1997 r. Odsetki obliczane są w oparciu o tę datę.

(184) Skapitalizowane w oparciu o stopę dyskontową 5,53 %, uwzględnione wyrównanie powinno stanowić rekompensatę za zwolnienie ze składek rocznych do 1 kwietnia 2012 r.⁽⁷⁵⁾, z którego skorzystało France Télécom w związku z wdrożeniem reformy z 1996 r.

(185) Ponadto data wpłaty tej rekompensaty, która neutralizuje skutki reformy, zbiegłaby się w czasie z rzeczywistym wyczerpaniem się środków urzędu państwowego odpowiedzialnego za zarządzanie składką nadzwyczajną France Télécom, przewidzianym na 31 grudnia 2011 r. Wobec tego do analizy aktualizacyjnej należy dodać fakt, że w każdym razie składka nadzwyczajna zostałaby rzeczywiście wykorzystana. Nie pozostałyby więc kwoty niewpłacone do budżetu państwa, które mogłyby zostać przeznaczone na inny cel niż ten przewidziany przez stosowną ustawę budżetową.

(186) Zasadne jest więc, aby, ze względu na zapłatę tej składki nadzwyczajnej w 1997 r., France Télécom nie było zobowiązane do wpłacenia dodatkowej wkładki rocznej za okres zawarty między 1 stycznia 1997 r. a datą późniejszą niż 31 grudnia 2010 r., który należy precyzyjnie określić. O ile bowiem dane liczbowe, podane w tabeli 5, za 2011 r. i te dotyczące kwot rekompensaty i nadwyżki rekompensaty wynikają z oszacowań, Francja powinna ustalić dokładną datę w oparciu o ostateczne daty dokonanych płatności, ostatecznych kwot wypłaconych

świadczeń oraz niższe składki i inne korzyści wynikające dla France Télécom z ustawy z 1996 r., zgodnie z zasadami obliczeń wskazanymi w tabeli 5.

(187) Z drugiej strony, po zneutralizowaniu skutków składki nadzwyczajnej i wyczerpaniu zasobów wypłaconych na rzecz państwa, pomoc przyznana France Telecom w 1996 r. przyniesie w pełni swoje efekty, przyznając korzyść France Télécom w stosunku do konkurentów. W tej sytuacji pomoc będzie mogła zostać uzasadniona jedynie poprzez nałożenie na France Télécom obowiązku zapłaty składki o skutku zwalniającym obliczonej w oparciu o stopę procentową zapewniającą rzeczywistą równowagę konkurencyjną. Gdyby więc przepisy ustawy z 1990 r., w wersji zmienionej na mocy ustawy z 1996 r., oraz przepisy wykonawcze dotyczące jej stosowania przewidujące, że stawka składki o skutku zwalniającym obliczana jest w taki sposób, aby umożliwić dostosowanie poziomu obowiązkowych obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego i obciążeń podatkowych zależnych od wysokości wynagrodzenia stosowanych do France Télécom do poziomu takich obciążeń w innych przedsiębiorstwach sektora telekomunikacji podlegających powszechnemu prawu w zakresie zabezpieczenia społecznego, w odniesieniu do tych rodzajów ryzyka, które są wspólne dla pracowników podlegających prawu powszechnemu i urzędników państwowych, pozostały niezmienione, pomoc udzielona France Télécom aż do wygaśnięcia zobowiązań finansowych przejętych przez państwo francuskie od France Télécom na mocy ustawy z 1996 r. nie byłaby zgodna z zasadą proporcjonalności.

⁽⁷⁵⁾ Są to przybliżone dane szacunkowe.

- (188) Aby spełnić kryterium zgodności ze wspólnym interesem, przewidziane w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, zgodność pomocy wymaga poszanowania warunków przedstawionych w niniejszej decyzji.

7. WARUNKI ZGODNOŚCI W PRZYSZŁOŚCI

- (189) Wobec tego niezbędne jest, aby Francja zmieniła przepisy ustawowe i wykonawcze stosowane w celu ustalenia, obliczenia i pobrania składki o skutku zwalniającym wpłacanej przez France Télécom w sposób umożliwiający dostosowanie poziomu obowiązkowych obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego i obciążeń podatkowych zależnych od wysokości wynagrodzenia stosowanych do France Télécom do poziomu takich obciążeń w innych przedsiębiorstwach sektora telekomunikacji podlegających powszechnemu prawu w zakresie zabezpieczenia społecznego. Ponadto sposoby dokonywania obliczeń i ich parametry powinny być ustalane w sposób przejrzysty i obiektywny, powinny też podlegać kontrolom i procedurom odwoławczym.
- (190) Francja powinna także, przy obliczaniu stawki składki o skutku zwalniającym, rzeczywiście dostosować poziom obowiązkowych obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego i obciążeń podatkowych zależnych od wysokości wynagrodzenia stosowanych do France Télécom do poziomu takich obciążeń w innych przedsiębiorstwach sektora telekomunikacji podlegających powszechnemu prawu w zakresie zabezpieczenia społecznego, w odniesieniu do tych rodzajów ryzyka, które nie są wspólne dla pracowników podlegających prawu powszechnemu i urzędników państwowych zatrudnianych przez France Télécom.
- (191) W uwagach Francji, przedstawionych w sposób bardziej szczegółowy w zaktualizowanych załącznikach III i V, władze francuskie oszacowały stawkę składki o skutku zwalniającym, którą France Télécom musiałoby płacić od 1997 r. (por. tabela 4), gdyby sposób jej obliczania uwzględniał rodzaje ryzyka, które nie są wspólne dla pracowników podlegających prawu powszechnemu i urzędników państwowych (dalej „stawka zmieniona”). Stawka zmieniona uwzględnia jednocześnie składki na ubezpieczenie na wypadek bezrobocia i na wypadek niewypłacenia wynagrodzenia, które ją podwyższają, a także składki szczególne, których nie płacą konkurenci France Télécom, takie jak 1 % składki solidarnej i świadczenia pieniężne wypłacane z tytułu urlopów w ramach samo-ubezpieczenia przez France Télécom, które ją obniżają. Prowadzi to do stawki wyższej o około 7 punktów procentowych od stawki rzeczywiście stosowanej w chwili obecnej.
- (192) Taka stawka zapewnia rzeczywistą równowagę konkurencyjną w stosunku do równowagi częściowej wprowadzonej na mocy ustawy z 1996 r., zważywszy na szczególne obciążenia z tytułu zabezpieczenia społecznego France Télécom. Komisja nie kwestionuje więc zasad, podstawy i sposobu obliczenia zastosowanych przez Francję w celu ustalenia zmienionej stawki składki o skutku zwalniającym, aby zapewnić dostosowanie poziomu obowiązkowych obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego i obciążeń podatkowych zależnych od wysokości wynagrodzenia stosowanych do France Télécom do poziomu takich obciążeń w innych przedsiębiorstwach sektora telekomunikacji podlegających powszechnemu prawu w zakresie zabezpieczenia społecznego, jak wskazano w zaktualizowanych uwagach

Francji, opisanych i przedstawionych w sposób bardziej szczegółowy w załącznikach III i V do wspomnianych uwag.

- (193) W związku z tym roczne określenie stawki pozwalającej na wyrównanie przez Francję warunków konkurencji będzie dokonywane w oparciu o zasady, podstawę i sposobu obliczania składki o skutku zwalniającym, które podane są w uwagach zamieszczonych w motywie 191. W szczególności, zmieniona stawka będzie uwzględniała jednocześnie składki na ubezpieczenie na wypadek bezrobocia i na wypadek niewypłacenia wynagrodzenia oraz składki szczególne, których nie płacą konkurenci France Télécom, takie jak 1 % składki solidarnej i świadczenia pieniężne wypłacane z tytułu urlopów w ramach samo-ubezpieczenia przez France Télécom.
- (194) To faktyczne wyrównanie zapewni rzeczywistą równowagę konkurencyjną pomiędzy France Télécom a jego konkurentami i zagwarantuje proporcjonalność i zgodność z rynkiem wewnętrznym pomocy udzielonej w 1996 r.

8. WNIOSEK

- (195) Komisja stwierdza, że Francja przyznała bezprawnie pomoc państwa w 1996 r., na mocy reformy zmieniającej sposób finansowania świadczeń emerytalnych urzędników państwowych zatrudnionych przez France Télécom i naruszającej, od chwili wejścia w życie, art. 108 ust. 3 TFUE.
- (196) Pomoc udzielana od 1997 r. umożliwiła zwolnienie France Télécom z rocznych obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego. Jednak skutek ten został zneutralizowany co najmniej do 2010 r. poprzez wpłatę nadzwyczajnej składki zryczałtowanej przewidzianej w tej reformie. W związku z tą neutralizacją uzasadnione jest, aby warunki zapewniające rzeczywistą równowagę pomiędzy France Télécom a jego konkurentami w zakresie tych obciążeń oraz zapewniające zgodność tej pomocy z rynkiem wewnętrznym, były stosowane od daty późniejszej niż 31 grudnia 2010 r., którą należy ustalić.
- (197) W związku z tym, o ile Francja uwzględni w obliczeniu składki o skutku zwalniającym wpłacanej przez France Télécom poziomy obowiązkowych obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego i obciążeń podatkowych zależnych od wysokości wynagrodzenia stosowanych do France Télécom do poziomu takich obciążeń w innych przedsiębiorstwach sektora telekomunikacji podlegających powszechnemu prawu w zakresie zabezpieczenia społecznego, w odniesieniu do rodzajów ryzyka, które są wspólne i tych, które nie są wspólne dla pracowników podlegających prawu powszechnemu i urzędników państwowych, reforma wprowadzona na mocy ustawy z 1996 r. może być uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Francja powinna więc powziąć niezbędne środki, zwłaszcza ustawowe i wykonawcze, aby spełnić warunek, o którym mowa w niniejszym motywie,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa wynikająca z obniżenia rekompensaty wpłacanej na rzecz państwa za wypłatę i obsługę świadczeń emerytalnych przyznanych zgodnie z Kodeksem cywilnych i

wojskowych świadczeń emerytalnych urzędnikom France Télécom w myśl Ustawy nr 96-660 z dnia 26 lipca 1996 r. o przedsiębiorstwie państwowym France Télécom, zmieniającej Ustawę nr 90-568 z dnia 2 lipca 1990 r. w sprawie organizacji służby publicznej usług pocztowych i telekomunikacyjnych, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym pod warunkami przewidzianymi w art. 2.

Artykuł 2

Składka pracodawcy o skutku zwalniającym należna od France Télécom na mocy art. 30 lit. c) Ustawy nr 90-568 z dnia 2 lipca 1990 r. w sprawie organizacji służby publicznej usług pocztowych i telekomunikacyjnych, obliczana jest w taki sposób, aby umożliwić dostosowanie poziomu obowiązkowych obciążeń z tytułu zabezpieczenia społecznego i obciążeń podatkowych zależnych od wysokości wynagrodzenia stosowanych do France Télécom do poziomu takich obciążeń w innych przedsiębiorstwach sektora telekomunikacji podlegających powszechnemu prawu w zakresie zabezpieczenia społecznego.

Aby spełnić ten warunek, w terminie do siedmiu miesięcy po notyfikacji niniejszej decyzji, Francja:

- a) zmieni art. 30 Ustawy nr 90-568 z dnia 2 lipca 1990 r. w sprawie organizacji służby publicznej usług pocztowych i telekomunikacyjnych oraz teksty wykonawcze lub inne przyjęte w celu jego zastosowania w taki sposób, aby podstawa obliczenia i pobieranie składki pracodawcy o skutku zwalniającym wpłacanej przez France Télécom nie ograniczały się jedynie do rodzajów ryzyka, które są wspólne dla pracowników podlegających prawu powszechnemu i urzędników państwowych, ale aby obejmowały też rodzaje ryzyka, które nie są wspólne;
- b) będzie pobierała od France Télécom, od dnia, w którym kwoty składki nadzwyczajnej wprowadzonej na mocy ustawy nr 96-660 z dnia 26 lipca 1996 r., skapitalizowane według stopy dyskontowej wynikającej ze stosowania komunikatu Komisji w sprawie metody określania stóp referencyjnych i dyskontowych mającego zastosowanie do przedmiotowej sprawy, zrównają się z kwotą składek i obciążeń, którą France Télécom wciąż musiałoby płacić zgodnie z art. 30 ustawy nr 90-568 z dnia 2 lipca 1990 r. w jej początkowym brzmieniu, składkę pracodawcy o skutku zwalniającym obliczoną w sposób opisany w lit. a), uwzględniając rodzaje ryzyka, które są wspólne i te, które nie są wspólne dla pracowników podlegających prawu powszechnemu i urzędników państwowych.

Artykuł 3

1. W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Francja przekazuje Komisji szczegółowy opis środków podjętych i przewidzianych w celu dostosowania się do niniejszej decyzji. Francja informuje mianowicie Komisję:

- a) o postępie zmian w zakresie przepisów ustawodawczych i wykonawczych określonych w art. 2;
- b) o ostatecznych kwotach rekompensat i składek za 2011 r. i ewentualnych rekompensat i składek przewidzianych na 2012 r., podając w szczególności ewentualne saldo skapitalizowanych kwot składki nadzwyczajnej;
- c) o kwotach składki pracodawcy o skutku zwalniającym obliczonych w sposób opisany w art. 2 dla przyszłych terminów spłat, w oczekiwaniu na zmianę legislacji;
- d) o wpłatach tytułem składki pracodawcy dokonanych po tym, jak kwoty składki nadzwyczajnej wprowadzonej na mocy ustawy nr 96-660 z dnia 26 lipca 1996 r., skapitalizowane według stopy dyskontowej wynikającej ze stosowania komunikatu Komisji w sprawie metody określania stóp referencyjnych i dyskontowych mającego zastosowanie do przedmiotowej sprawy, przestaną neutralizować skutki reformy z 1996 r.

2. Francja na bieżąco informuje Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji. Na wniosek Komisji Francja bezzwłocznie przedstawia informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Francuskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 grudnia 2011 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

DECYZJA KOMISJI

z dnia 22 lutego 2012 r.

w sprawie pomocy państwa SA.26534 (C 27/10, ex NN 6/09) przyznanej przez Grecję na rzecz Enómeni Klostoyfantourgía [United Textiles] AE

(notyfikowana jako dokument nr C(2011) 9385)

(Jedynie tekst w języku greckim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2012/541/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanym art. 108 ust. 2 akapit pierwszy Traktatu ⁽¹⁾ i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) Po uzyskaniu informacji o planowanym przez Grecję udzieleniu gwarancji państwowej na nowe kredyty o wartości 35 mln EUR na sfinansowanie Enómeni Klostoyfantourgía AE (znanej w języku angielskim jako „United Textiles” i występującej dalej pod tą nazwą), pismami z dnia 11 września 2008 r., 14 października 2008 r., 20 października 2008 r., 18 listopada 2008 r. i 4 grudnia 2008 r. Komisja zwróciła się do władz greckich o przedstawienie uwag dotyczących przedmiotowego środka. Władze greckie odpowiedziały pismami z dnia 15 października 2008 r. i 10 listopada 2008 r., ale udzielone przez nie odpowiedzi były niepełne.
- (2) Z tego względu w dniu 3 marca 2009 r. Komisja wydała urzędowy nakaz przekazania informacji na podstawie art. 10 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 (*) Traktatu WE ⁽²⁾, żądając od Grecji przekazania wszystkich informacji niezbędnych do oceny tego, czy United Textiles otrzymała pomoc państwa oraz czy takie ewentualne środki pomocy są zgodne z rynkiem wewnętrznym. Grecja przedstawiła wymagane informacje pismem z dnia 11 marca 2009 r.
- (3) Pismami z dnia 20 marca 2009 r., 8 lutego 2010 r., 17 marca 2010 r., 19 lipca 2010 r. i 23 sierpnia 2010 r.

Komisja zażądała przekazania dalszych informacji dotyczących środka państwowego, o którym mowa w motywie 1, oraz kilku dodatkowych środków w odniesieniu do United Textiles oraz banków udzielających jej kredytów. Władze greckie odpowiedziały pismami z dnia 7 kwietnia 2009 r., 25 lutego 2010 r., 26 marca 2010 r., 13 sierpnia 2010 r. i 30 sierpnia 2010 r.

- (4) Na wniosek władz greckich w dniu 7 lipca 2010 r. odbyło się spotkanie. Przy tej okazji przedstawiono nowy projekt planu restrukturyzacji United Textiles. Spółka przyznała, że nowy plan nie ma związku z wcześniejszymi środkami restrukturyzacyjnymi przyjętymi w 2007 r., które zakończyły się niepowodzeniem.
- (5) Pismem z dnia 27 października 2010 r. Komisja poinformowała Grecję, że podjęła decyzję o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) w odniesieniu do następujących środków:
 - a) gwarancji państwowej udzielonej w maju 2007 r.;
 - b) restrukturyzacji należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, która nastąpiła w 2009 r.;
 - c) gwarancji państwowej udzielonej w czerwcu 2010 r.
- (6) Grecja przedstawiła swoje uwagi dotyczące decyzji Komisji o wszczęciu postępowania („decyzja o wszczęciu postępowania”) w dniu 31 grudnia 2010 r..
- (7) Decyzję o wszczęciu postępowania opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽³⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat przedmiotowych środków.
- (8) Komisja otrzymała uwagi United Textiles w dniach 7 i 9 lutego 2011 r. Uwagi przekazano Grecji, która miała możliwość ustosunkowania się do nich. Uwagi Grecji wpłynęły w dniu 4 maja 2011 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 357 z 30.12.2010, s. 18.

^(*) Artykuł ten otrzymał później oznaczenie art. 88 Traktatu WE; następnie, ze skutkiem od dnia 1 grudnia 2009 r., art. 87 i 88 Traktatu WE zostały zastąpione art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

⁽²⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

⁽³⁾ Zob. przypis 1.

- (9) W dniu 28 lipca 2011 r. Komisja zwróciła się do władz greckich o udzielenie dodatkowych informacji. Grecja odpowiedziała pismem z dnia 30 sierpnia 2011 r.
- (10) Na wniosek władz greckich w dniu 4 kwietnia 2011 r. odbyło się spotkanie. Na tym spotkaniu władze greckie przedstawiły argument dotyczący domniemanych środków pomocy.

II. SZCZEGÓLOWY OPIS DOMNIEMANEJ POMOCY

II.a. Potencjalni beneficjenci

United Textiles

- (11) United Textiles jest dużą grecką spółką włókienniczą notowaną na giełdzie ateńskiej. W 2008 r. 45 % sprzedaży w ramach tej spółki zrealizowano na terenie Grecji (38 % w 2007 r.), 54 % – w innych państwach UE (60 % w 2007 r.) i 1 % w państwach spoza UE (2 % w 2007 r.).
- (12) W 2009 r. spółka posiadała aktywa ogółem o wartości 201,7 mln EUR, a jej obrót wyniósł 4,5 mln EUR (ograniczona sprzedaż zapasów). Wartość sprzedaży we wcześniejszych latach wynosiła 30,6 mln EUR w 2008 r. i 74,7 mln EUR w 2007 r. Na koniec 2009 r. spółka zatrudniała 839 pracowników. Spółka ta posiada cztery spółki zależne w trzech państwach: Bułgarii, Albanii i byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii. Jej głównym akcjonariuszem jest zagraniczna spółka o nazwie European Textiles Investments Ltd (Mauritius).
- (13) United Textiles zajmuje się produkcją odzieży, włókien i tkanin. Prowadzi sprzedaż zarówno na rynku hurtowym, jak i detalicznym. Ma 12 zakładów w kilku regionach Grecji. Od 2008 r. wspomniane zakłady, a także zakłady spółek zależnych, o których mowa w motywach 12, nie funkcjonują z powodu braku kapitału obrotowego.
- (14) Sytuacja spółki stale się pogarsza co najmniej od 2004 r., przy stopniowo malejącej sprzedaży, ujemnej wartości zysku przed opodatkowaniem, a od 2008 r. – ujemnej wartości kapitału własnego. Ujemna wartość kapitału własnego oznacza, że zgodnie z ustawodawstwem greckim spółka może zostać rozwiązana⁽⁴⁾.
- (15) Jak wynika ze sprawozdań rocznych spółki, od 2001 r. wsparcie kredytowe banków dla spółki było ograniczone, a także zmniejszono linie kredytowe i kredyty. Od czerwca 2008 r. wstrzymano dużą część działalności spółki. W marcu 2009 r. niemal całkowicie zatrzymano produkcję. W lipcu 2008 r. główny akcjonariusz spółki zdecydował, że nie weźmie udziału w zaplanowanym

podwyższeniu kapitału. Od 2008 r. spółka zalega ze spłatą prawie wszystkich kredytów bankowych. Od lutego 2010 r. zawieszono obrót jej akcjami na giełdzie ateńskiej. Zgodnie z treścią ogłoszeń przedstawionych przez spółkę na jej stronie internetowej⁽⁵⁾ oraz na stronie internetowej giełdy ateńskiej⁽⁶⁾ nie opublikowano sprawozdania finansowego za 2010 r. ze względu na przestój, który miał miejsce w dniu 29 sierpnia 2011 r., będącym datą ostatniego dostępnego ogłoszenia.

Banki udzielające kredytów

- (16) Banki greckie udzielające kredytów spółce United Textiles, których dotyczą analizowane środki pomocy państwa, to: Ethniki Trápeza tis Elládos [Narodowy Bank Grecji], Emporiki Trápeza [Bank Komercyjny, „Emporiki Bank”], Agrotiki Trápeza tis Elládos [Bank Rolny Grecji], Alpha Bank oraz Eurobank. Wszystkie te banki są bankami komercyjnymi, zapewniającymi pełną gamę produktów i usług finansowych. Wszystkie te banki posiadają spółki zależne w innych państwach Unii Europejskiej, w szczególności w Bułgarii, na Cyprze, we Francji, Luksemburgu, Niderlandach, Niemczech, Polsce, Rumunii i Zjednoczonym Królestwie⁽⁷⁾.

II.b. Badane środki

- (17) W latach 2007–2010 w odniesieniu do United Textiles podjęto trzy środki państwowe, które mogą obejmować elementy pomocy państwa; opisano je w motywach 18–23.

Środek 1: Gwarancja państwowa z maja 2007 r.

- (18) W dniu 30 maja 2007 r. Narodowemu Bankowi Grecji, jednemu z banków udzielających kredytów spółce United Textiles, udzielono gwarancji państwowej na nowy kredyt, który miał objąć: a) restrukturyzację istniejącego kredytu o wartości 7,5 mln EUR oraz b) nowy kredyt o wartości 12,5 mln EUR. Gwarancja państwowa obejmowała 80 % kredytu. Stopa oprocentowania nowego kredytu była równa sześciomiesięcznej stopie Euribor powiększonej o spread w wysokości 1,85 %⁽⁸⁾, co na dzień 30 maja 2007 r. dawało łączną stopę procentową wynoszącą 6,10 %. Gwarancja państwowa nie wiązała się z żadną premią. Jak wynika z przedstawionej umowy w sprawie restrukturyzacji, istniejący kredyt zabezpieczono hipoteką na aktywach trwałych. Zgodnie z treścią sprawozdań rocznych United Textiles za lata 2007, 2008 i 2009 nowy kredyt objęto gwarancją przyznaną przez głównego akcjonariusza; przewidziano również konieczność zabezpieczenia kredytu zastawami na aktywach, brak jednak informacji o udzieleniu jakichkolwiek tego rodzaju zastawów.

⁽⁵⁾ <http://www.unitedtextiles.com/Alist.asp?catid=312§ion=0.08.00>.

⁽⁶⁾ http://www.ase.gr/content/gr/companies/ListedCo/Profiles/pr_press.asp?Cid=111&coname=%C5%CD%D9%CC%C5%CD%C7+%CA%CB%D9%D3%D4%CF%DB%D6%C1%CD%D4%CF%D5%D1%C3%9%C1+%C1%2E%C5%2E.

⁽⁷⁾ Jak podano w sprawozdaniach finansowych banków i na stronach internetowych.

⁽⁸⁾ Z uwzględnieniem podatku w wysokości 0,6 % nakładanego na wszystkie kredyty w Grecji (z wyjątkiem kredytów hipotecznych i rolnych, w przypadku których podatek wynosi 0,12 %).

⁽⁴⁾ Zgodnie z art. 47 greckiej ustawy nr 2190/1920, jeżeli wartość kapitału własnego spadnie do poziomu poniżej 50 % kapitału podstawowego, wówczas akcjonariusze muszą w terminie sześciu miesięcy od zakończenia odnośnego roku obrotowego zdecydować o rozwiązaniu spółki lub o podjęciu innych środków.

- (19) Gwarancji udzielono na podstawie decyzji ministerialnej z dnia 26 stycznia 2007 r. (decyzja nr 2/75172/0025/26.01.2007). W decyzji tej określono, że gwarancje państwowe mogą być udzielane dla istniejących kredytów na rzecz przedsiębiorstw przemysłowych, górniczych, prowadzących chów zwierząt oraz przedsiębiorstw hotelowych w prefekturze Imathia (na terenie której prowadzona jest część działalności United Textiles). Z programu nie wyłączono przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji i nie przewidziano w nim żadnej wypłaty premii za gwarancję państwową. Nie określono w nim żadnego rodzaju obiektywnych kryteriów wyboru beneficjentów. Program nie został zgłoszony zgodnie z art. 108 TFUE i w związku z tym Komisja zastrzega sobie prawo do zbadania wszelkich innych środków państwowych, które mogły zostać podjęte w ramach tego systemu.
- (20) W dniu 11 października 2007 r. na podstawie gwarancji podpisano umowy kredytowe.
- Środek 2: Restrukturyzacja należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne
- (21) W dniu 25 maja 2009 r. władze greckie dokonały restrukturyzacji zaległych należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za lata 2004–2009 o wartości 14,57 mln EUR, które obecnie miały zostać spłacone w 96 miesięcznych ratach w wysokości 0,19 mln EUR każda. Restrukturyzację przeprowadzono zgodnie z ustawą nr 3762/2009⁽⁹⁾. Niektóre zrestrukturyzowane obecnie należności zostały już uwzględnione we wcześniejszych restrukturyzacjach, których nie przestrzegano. Z przedstawionych informacji nie wynika, czy spółka United Textiles opłaciła dotychczas jakiegokolwiek z tych składek.
- Środek 3: Gwarancja państwowa z października 2009 r. i z czerwca 2010 r.
- (22) W dniu 30 czerwca 2010 r. decyzją ministerialną nr 2/35129/0025 państwo greckie przyznało gwarancję bankom udzielającym kredytów spółce United Textiles, mianowicie Narodowemu Bankowi Grecji, Emporiki Bank, Bankowi Rolnemu, Alpha Bank i Eurobankowi. Gwarancja objęła zaplanowany nowy kredyt konsorcjalny o wartości 63,6 mln EUR, podzielony na trzy części według następujących celów:
- 36,6 mln EUR na restrukturyzację kredytów udzielonych spółce przez banki kredytujące w okresie od sierpnia 2008 r. do września 2009 r. Według dostępnych informacji stopa oprocentowania przedmiotowych kredytów wynosiła od trzymiesięcznej do sześciomiesięcznej stopy Euribor powiększonej o 1,25–3%. Z dostępnych informacji wynika również, że początkowo kredyty nie były objęte gwarancją państwową;
 - 15 mln EUR na sfinansowanie spłaty zaległych należności spółki wobec państwa, dostawców i pracowników;
 - 12 mln EUR na sfinansowanie inwestycji i koszty eksploatacyjne.
- (23) Zaplanowany bazowy kredyt konsorcjalny miał być udzielony na okres dziewięciu lat. W decyzji ministerialnej nr 2/35129/0025 o udzieleniu gwarancji nie określono żadnej stopy oprocentowania dla kredytów, które miały być objęte gwarancją. Stwierdzono jedynie, że kredyty muszą być oprocentowane według stopy rynkowej. Gwarancja państwowa pokrywała 80 % kredytu. Państwo miało pobierać roczną premię w wysokości 2 % średniej rocznej pozostającej kwoty należności. Poza gwarancją państwową banki udzielające kredytów miały otrzymać zabezpieczenie dla nowego kredytu w formie zastawionych akcji spółki na co najmniej 25,9 % wszystkich akcji oraz hipoteka z pierwszeństwem zaspokojenia na nieruchomościach spółki. Państwo nie otrzymałoby żadnego zabezpieczenia dla swojej gwarancji, ale w przypadku realizacji gwarancji zabezpieczenie miało być przekazane na rzecz państwa.
- (24) Gwarancją udzieloną w czerwcu 2010 r. na podstawie decyzji ministerialnej nr 2/35129/0025 unieważniono wcześniejszą gwarancję udzieloną w dniu 2 października 2009 r. (decyzja ministerialna nr 2/71055/0025). Tej wcześniejszej gwarancji udzielono dla nowego kredytu o wartości 40 mln EUR, który również był przeznaczony na sfinansowanie restrukturyzacji kredytów udzielonych spółce w okresie od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r. (zob. motyw 22 lit. a)). Kredytu o wartości 40 mln EUR nigdy jednak nie wypłacono, a więc gwarancja z października 2009 r. nie została uruchomiona. Zamiast tego gwarancję tę zastąpiono nową gwarancją z czerwca 2010 r., która obejmowała kredyt konsorcjalny o wartości 63,6 mln EUR. Według władz greckich przyczyną zmiany był fakt, że kredyt o wartości 40 mln EUR był już niewystarczający do celów pokrycia zapotrzebowania spółki w zakresie płynności.
- (25) Pomimo gwarancji nigdy nie udzielono kredytu bazowego. Ze względu na poważne trudności spółki banki zrezygnowały z podpisania umowy kredytowej i nigdy nie wypłaciły kredytu.

III. PODSTAWY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (26) W decyzji o wszczęciu postępowania z dnia 27 października 2010 r. Komisja zakwestionowała zgodność warunków, na jakich przyznano gwarancje państwowe z 2007 r. (środek 1) i z 2010 r. (środek 3), z warunkami rynkowymi oraz z treścią obwieszczenia Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji⁽¹⁰⁾ („obwieszczenie w sprawie gwarancji”).
- (27) Jeżeli chodzi o restrukturyzację zaległych zobowiązań z tytułu ubezpieczeń społecznych (środek 2), w decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwość, czy w przedmiotowych okolicznościach wierzyciel prywatny zaakceptowałby jakiegokolwiek plan restrukturyzacji długu. Perspektywa otrzymania zaległej spłaty długu wydawała się odległa, ponieważ spółka United Textiles już wtedy znajdowała się w trudnej sytuacji finansowej i zaprzestała prowadzenia większości działań produkcyjnych.

⁽⁹⁾ Adres publikacyjny FEK A' 75, 15.5.2009.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10.

- (28) W związku z tym Komisja nie była pewna, czy środki będące przedmiotem postępowania stanowiły pomoc państwa niezgodną z prawem w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE oraz czy były zgodnie z postanowieniami TFUE.

IV. UWAGI GRECJI I BENEFICJENTA

- (29) Informacje dotyczące przedmiotowych środków przekazane przez władze greckie oraz beneficjenta, spółki United Textiles, można podsumować w następujący sposób.

IV.a. Środek 1: Gwarancja państwowa z maja 2007 r.

- (30) Jeżeli chodzi o środek 1, uwagi przedstawione przez Grecję i beneficjenta w dużej mierze się pokrywają i w związku z tym Komisja podsumuje je łącznie.

- (31) Grecja i beneficjent przyznają, że w momencie przyznania gwarancji z 2007 r. spółka znajdowała się w trudnej sytuacji, co w ich opinii wynikało z międzynarodowej konkurencji ze strony państw o niższych kosztach produkcji. Grecja przyznaje, że rzeczywiście udzieliła gwarancji.

- (32) Grecja i beneficjent argumentują, że gwarancja z 2007 r. nie stanowiła pomocy państwa, ponieważ nie miała charakteru selektywnego: nie była skierowana do spółki United Textiles, gdyż przyznano ją na podstawie decyzji ministerialnej, która miała zastosowanie nie tylko do United Textiles, ale również do innych przedsiębiorstw.

- (33) Grecja i beneficjent argumentują też, że gwarancja z 2007 r. została przyznana na mocy greckiej ustawy nr 2322/1995, która umożliwiała Ministrowi Finansów przyznawanie gwarancji państwowych instytucjom bankowym w odniesieniu do kredytów służących restrukturyzacji należności lub zapewniających nowy kapitał obrotowy.

- (34) Grecja i beneficjent twierdzą, że przed uzyskaniem gwarancji spółka przekazała władzom greckim plan restrukturyzacji zakładający uzyskanie środków finansowych od banków bez korzystania z jakichkolwiek gwarancji państwowych. Takiego planu restrukturyzacji nie przekazano nigdy oficjalnie Komisji.

- (35) Grecja argumentuje również, że gwarancja z 2007 r. została przyznana zgodnie z zasadami pomocy państwa Unii Europejskiej. Grecja twierdzi, iż gwarancja nie obejmowała więcej niż 80 % kwoty kredytu oraz że została przyznana w odniesieniu do kredytów udzielanych zgodnie z rynkowymi stopami procentowymi. Grecja twierdzi, że kredyt został odpowiednio zabezpieczony nieruchomością stanowiącą przedmiot zabezpieczenia i gwarancjami osobistymi udzielonymi przez akcjonariuszy oraz że został udzielony do celów konkretnej transakcji i na określony termin.

- (36) Grecja i beneficjent wskazują, że beneficjent jest jednym z największych przedsiębiorstw włókienniczych w Grecji, zatrudniającym znaczną siłę roboczą i prowadzącym działalność w regionach położonych blisko granicy.

- (37) Grecja i beneficjent twierdzą również, że Narodowy Bank Grecji (bank udzielający kredytu) zgodził się zrezygnować

z gwarancji państwowej, przyjmując w zamian hipotekę ustanowioną na nieruchomościach należących do United Textiles, co spowoduje dezaktywację gwarancji.

- (38) Ponadto Grecja i beneficjent argumentują, że gwarancja została włączona do gwarancji z 2010 r. w celu wypracowania zintegrowanego podejścia do rozliczania zaciągniętych przez spółkę kredytów.

IV.b. Środek 2: Restrukturyzacja zaległych należności z tytułu ubezpieczeń społecznych

- (39) Grecja i beneficjent argumentują, że środek zastosowano w oparciu o ustawę nr 3762/2009, która jest ustawą ogólną, mającą zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw posiadających zaległe lub niespłacone zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych; w związku z tym środek ten nie jest selektywny.

IV.c. Środek 3: Gwarancja państwowa z czerwca 2010 r.

- (40) Grecja przyznaje, że udzieliła gwarancji z 2010 r., stwierdzając, że zrobiła to, ponieważ wcześniejsza gwarancja z 2009 r. (która nigdy nie została wypłacona) okazała się niewystarczająca do pokrycia zapotrzebowania spółki w zakresie płynności, oraz że gwarancja z 2009 r. została w związku z tym włączona do gwarancji z 2010 r.

- (41) Grecja argumentuje, że gwarancja z 2010 r. jest zgodna z wytycznymi wspólnotowymi dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw („wytyczne dotyczące pomocy na ratowanie i restrukturyzację”) ⁽¹⁾ i nie przyznaje korzyści United Textiles. Ponadto Grecja twierdzi, że nie doszło do naruszenia zasady „pierwszy i ostatni raz” ustanowionej w wytycznych dotyczących pomocy na ratowanie i restrukturyzację, ponieważ gwarancja z 2010 r. zastępuje gwarancję z 2009 r. i zmienia szereg postanowień gwarancji z 2007 r. (zob. środek 1, motyw 18). W związku z tym gwarancja z 2010 r. gromadzi w jednym dokumencie o ujednoczonych postanowieniach wszystkie klauzule regulujące zaciągnięte przez spółkę kredyty. Grecja uważa również, że gwarancja nie weszła jeszcze w życie, ponieważ odpowiedzialny departament w ministerstwie jej nie zatwierdził.

- (42) Grecja poinformowała również Komisję, że gwarancja z 2010 r. nie została jeszcze aktywowana, ponieważ spółka nie podpisała żadnej umowy kredytowej z jakimkolwiek bankiem i nie doszło do wypłacenia jakiegokolwiek kredytu. Władze Grecji zwracają uwagę Komisji na fakt, że zatwierdzająca gwarancję decyzja ministerialna nr 2/35129/0025/28.06.2010 stanowi, iż pierwsze dwie raty kredytu (w wysokości 36,6 mln EUR oraz 15 mln EUR) muszą zostać zapłacone do dnia 28 lipca 2010 r., a ponieważ termin ten już upłynął, gwarancja – zgodnie z jej warunkami – nie może zostać aktywowana.

- (43) United Textiles twierdzi, że umowa w sprawie kredytu bazowego nie została podpisana, w związku z czym nie określono wysokości stopy procentowej. Po podpisaniu umowy stopa procentowa zostanie określona w oparciu o warunki rynkowe.

⁽¹⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

- (44) Jeżeli chodzi o plan restrukturyzacji z 2010 r. (zob. motyw 4), United Textiles argumentuje, że przewidziano w nim drastyczne ograniczenie produkcji i że w związku z tym przewidywane przywrócenie rentowności nie stanowi zakłócenia konkurencji.

V. OCENA POMOCY

- (45) W niniejszej sekcji Komisja przeprowadzi ocenę środków na podstawie przytoczonych powyżej faktów oraz argumentów przedstawionych przez Grecję i United Textiles. Najpierw Komisja oceni status spółki United Textiles w czasie przyznawania środków objętych prowadzonym postępowaniem, aby ustalić, czy spółka faktycznie znaj-

dowała się w trudnej sytuacji (sekcja V.a). Następnie Komisja oceni, czy badane środki wiązały się z przyznaniem pomocy państwa (sekcja V.b). Wreszcie, jeżeli okaże się, że środek wiązał się z przyznaniem pomocy, Komisja oceni, czy pomoc ta była zgodna z rynkiem wewnętrznym (sekcja V.c).

V.a. Status spółki

- (46) Jak stwierdzono w motywach 14 i 15 i przedstawiono bardziej szczegółowo w tabeli 1 poniżej, w latach 2004–2009 wyniki operacyjne i finansowe spółki uległy znacznemu pogorszeniu.

Tabela 1

Najważniejsze dane finansowe spółki United Textiles (w mln EUR)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Obrót	154,3	97,5	64,6	74,7 (*)	30,6	4,5
Zysk przed opodatkowaniem	- 89,6	- 61,3	- 49,3	- 38,5	- 62,4	- 60,6
Poniesione straty	264,1	316	378,3	418,7	481	520,3 (**)
Kapitał zarejestrowany	276,3	283,3	280,8	288,9	290,4	290,4 (**)
Kapitał własny	95,2	35,7	32,9	4,6	- 49,1	- 111,5
Dług/kapitał własny	281 %	692 %	829 %	6 243 %	- 561 %	- 280 %

Dane pochodzą ze sprawozdań finansowych spółki za lata 2004–2009.

(*) Wzrost wynikający ze zwiększenia funduszy, co umożliwiło prowadzenie działalności przez większą liczbę fabryk.

(**) Wrzesień 2009 r.

- (47) Na podstawie tych danych finansowych Komisja stwierdza, że w momencie podjęcia analizowanych środków (2007–2010 r.) spółka znajdowała się w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 10 wytycznych dotyczących pomocy na ratowanie i restrukturyzację. Podobnie Komisja uważa też, że spółka znajduje się w trudnej sytuacji w chwili obecnej.
- (48) Jeżeli chodzi o postanowienia pkt 10 lit. a) wytycznych dotyczących pomocy na ratowanie i restrukturyzację, zgodnie z danymi przedstawionymi w sprawozdaniach finansowych w latach 2004–2009 kapitał zarejestrowany spółki nie został utracony, a nawet uległ zwiększeniu. Jednak w tym samym okresie poziom kapitału własnego przedsiębiorstwa obniżył się, osiągając minimalny poziom w 2007 r., a w 2008 i 2009 r. przyjmując wartości ujemne. Spółka nie podjęła odpowiednich środków przewidzianych w greckim ustawodawstwie w celu rozwiązania problemów związanych ze spadkiem wartości jej kapitału własnego⁽¹²⁾. Środki, jakimi dysponowała spółka, obejmowały podwyższenie kapitału

lub kapitalizację strat, co sprowadziłoby wysokość kapitału zarejestrowanego do zera. Wydaje się jednak, że w sytuacji, w której znajdowała się United Textiles, jedynym możliwym wyjściem była kapitalizacja strat, z uwagi na krytyczną sytuację finansową spółki (zob. tabela 1) oraz trudności w uzyskaniu dostępu do finansowania (zob. motyw 15). W związku z tym Komisja uważa, że spółka faktycznie straciła ponad połowę swojego kapitału zarejestrowanego.

- (49) Jeżeli chodzi o postanowienia pkt 10 lit. c) wytycznych, począwszy od 2008 r., spółka spełniała przewidziane w prawie greckim kryteria w zakresie podlegania zbiorowej procedurze upadłościowej⁽¹³⁾.
- (50) Jeżeli chodzi o postanowienia pkt 11 wytycznych, występujące zwykle oznaki świadczące o tym, że przedsiębiorstwo znajduje się w trudnej sytuacji, takie jak rosnące straty, spadek obrotów i narastające zadłużenie, można było zaobserwować co najmniej od 2004 r.

⁽¹²⁾ Zob. przypis 4.

⁽¹³⁾ Zob. przypis 4.

V.b. Istnienie pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE

- (51) Artykuł 107 ust. 1 TFUE stanowi, że: „z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.
- (52) Poniżej Komisja oceni, czy środki podjęte w odniesieniu do United Textiles stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

V.b.1. Środek 1: Gwarancja państwowa z maja 2007 r.

Pomoc dla United Textiles

a. Zasoby państwowe

- (53) Przedmiotowej gwarancji państwowej faktycznie udzielono przy wykorzystaniu zasobów państwowych, ponieważ została ona przyznana bezpośrednio przez państwo. Decyzję w tej sprawie podjął odpowiedzialny minister, a więc również ten środek można przypisać państwu. W związku z tym spełnione jest kryterium zasobów państwowych.

b. Korzyść

- (54) Grecja i beneficjent twierdzą, że Narodowy Bank Grecji (bank udzielający kredytu) zgodził się zrezygnować z gwarancji państwowej, przyjmując w zamian hipotekę ustanowioną na nieruchomościach należących do United Textiles, co spowoduje dezaktywację gwarancji. Na poparcie tego twierdzenia Grecja i beneficjent przedłożyli pismo Narodowego Banku Grecji z dnia 24 grudnia 2010 r., stanowiące odpowiedź na pismo United Textiles z dnia 23 grudnia 2010 r.
- (55) Komisja nie może przyjąć tego argumentu. W przekazanym piśmie Narodowy Bank Grecji stwierdza jedynie, że jest gotowy rozważyć proponowaną zamianę zastawu po spełnieniu określonych warunków, z których najważniejsze dotyczyły tego, że aktywa będące przedmiotem zastawu zostałyby wybrane przez bank, a wymiana musiałaby zostać zaakceptowana przez wszystkie zainteresowane strony. W związku z tym Komisja jest zdania, że Narodowy Bank Grecji w rzeczywistości nie wyraził zgody na proponowaną zamianę zastawu.
- (56) Grecja argumentuje również, że gwarancja z 2007 r. została przyznana zgodnie z zasadami pomocy państwa Unii Europejskiej. Grecja twierdzi, iż gwarancja nie obejmowała więcej niż 80 % kwoty kredytu oraz że została przyznana w odniesieniu do kredytów udzielanych zgodnie z rynkowymi stopami procentowymi.
- (57) Komisja nie może przyjąć tego toku rozumowania i jest zdania, że gwarancja z 2007 r. wiązała się faktycznie z przyznaniem nienależnej korzyści na rzecz United

Textiles. Zgodnie z pkt 2.2 i 3.2 obwieszczenia w sprawie gwarancji kredytobiorca, który nie płaci ceny rynkowej za uzyskaną gwarancję, odnosi korzyść. W niektórych przypadkach kredytobiorca w trudnej sytuacji finansowej mógłby nie być w stanie znaleźć instytucji finansowej skłonnej do udzielenia mu kredytu bez gwarancji państwowej.

- (58) Gwarancja z 2007 r. została przyznana w odniesieniu do kredytów udzielanych przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji, przy czym poręczyciel – tj. państwo – rzekł się prawa do uzyskania jakiegokolwiek premii. W świetle postanowień pkt 3.2 i 4.2 obwieszczenia w sprawie gwarancji Komisja pragnie wskazać, że sytuacja finansowa spółki uległa istotnemu pogorszeniu w latach 2004–2007, że zalegała ona ze spłatą zaciągniętych kredytów oraz że banki udzielające kredytów od 2001 r. ograniczały poziom swojego wsparcia i zmniejszały wysokość linii kredytowych i kredytów. Komisja uważa, że w momencie przyznania środka spółka United Textiles była w trudnej sytuacji finansowej, a jej rating należało sklasyfikować jako „zły”.

- (59) Ponadto Komisja zauważa, że w sprawozdaniach rocznych spółki z 2007, 2008 i 2009 r. wciąż przewidywano zabezpieczenie kredytu objętego gwarancją aktywami spółki: wyraźnie widać, że działania to nie zostały jeszcze zrealizowane (zob. motyw 18). Komisja zauważyła również, że w grudniu 2010 r. Narodowy Bank Grecji (bank udzielający kredytu) otrzymał propozycję rezygnacji z gwarancji państwowej w zamian za przejęcie hipoteki ustanowionej na nieruchomościach należących do United Textiles (zob. motyw 37). Komisja uważa, że ta propozycja wyraźnie wskazuje, iż nie ustanowiono tego rodzaju zabezpieczenia. Władze greckie utrzymują, że gwarancja z 2007 r. została zabezpieczona nieruchomością stanowiącą przedmiot zabezpieczenia należącą do spółki oraz gwarancjami osobistymi udzielonymi przez akcjonariuszy (zob. motyw 35); jednak w przedmiotowej sprawie fakty wskazują tylko na ustanowienie zabezpieczenia w postaci gwarancji osobistych akcjonariuszy. W związku z tym Komisja stwierdza, że kredyt bazowy nie był zabezpieczony.

- (60) Z tego względu Komisja wyraża wątpliwość, czy poręczyciel prywatny byłby skłonny zaoferować tego rodzaju gwarancję oraz czy jakikolwiek bank prywatny zgodziłby się udzielić spółce kredytu bez gwarancji państwowej, ponieważ spółka znajdująca się w takiej sytuacji miałaby ogromne problemy ze spłatą tego kredytu, a co za tym idzie – poręczyciel miałby problemy z uniknięciem uznania gwarancji. W związku z powyższym Komisja uznaje, że kwota pomocy wynikająca z przyznania gwarancji z 2007 r. stanowi równowartość całej kwoty kredytu objętego gwarancją, tj. 16 mln EUR (80 % kwoty 20 mln EUR).

c. Selektowność

- (61) Grecja i beneficjent argumentują, że gwarancja z 2007 r. nie stanowi pomocy państwa, ponieważ nie była selektywna: nie ograniczała się wyłącznie do United Textiles, lecz została przyznana na mocy decyzji ministerialnej nr 2/75172/0025/26.01.2007, która dotyczyła nie tylko United Textiles, ale również innych przedsiębiorstw.

(62) Komisja zwraca uwagę na fakt, że decyzja ministerialna, na mocy której przyznano przedmiotową gwarancję, obejmowała zakresem niektóre sektory zlokalizowane na określonym obszarze geograficznym, tj. w prefekturze Imathia. Ponadto w rozpatrywanej sprawie władze greckie miały szeroki margines swobody w odniesieniu do gwarancji przyznanej na rzecz United Textiles, ponieważ nie ustanowiono żadnych obiektywnych kryteriów warunkujących decyzję o ewentualnym przyznaniu gwarancji. Przy braku takich obiektywnych kryteriów środek należy uznać za selektywny, ponieważ władze zastosowały go indywidualnie w sposób uznaniowy⁽¹⁴⁾. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w przypadku, w którym podmiot udzielający pomocy finansowej dysponuje pewną swobodą, pozwalającą mu wybierać beneficjentów lub określać warunki przyznania pomocy, charakteru takiej pomocy nie można uznać za ogólny⁽¹⁵⁾. W związku z tym należy uznać, że kryterium selektywności zostało spełnione.

d. Zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi

(63) United Textiles prowadzi działalność w sektorze, którego produkty są przedmiotem szerokiej wymiany handlowej między państwami członkowskimi i który cechuje się wysokim poziomem konkurencji. W momencie podjęcia środków pomocy spółka United Textiles była przedsiębiorstwem, które realizowało przeważającą część sprzedaży w innych państwach członkowskich (zob. motyw 11). Przedmiotowy środek pomocy przyznał United Textiles przewagę nad jej konkurentami (zob. motywy 45, 46 i 47). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w przypadku, w którym pomoc państwa powoduje wzmocnienie pozycji przedsiębiorstwa wobec innych przedsiębiorstw konkurujących ze sobą w ramach wymiany handlowej między państwami członkowskimi, należy przyjąć, że pomoc taka oddziałuje również na te inne przedsiębiorstwa⁽¹⁶⁾. W związku z tym należy uznać, że kryterium zakłócenia konkurencji i wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi zostało spełnione.

Pomoc na rzecz banku udzielającego kredytu

(64) Bankiem, który udzielił kredytu objętego gwarancją z 2007 r., był Narodowy Bank Grecji; prowadzone postępowanie wykazało, że bank nie odniósł korzyści wskutek udzielenia gwarancji. Gwarancja została przyznana w odniesieniu do nowej umowy kredytowej, w ramach której ustanowiono nowy okres kredytowania wynoszący 10 lat. Zgodnie z postanowieniami pkt 2.3.1 obwieszczenia w sprawie gwarancji adresatem pomocy może być również kredytodawca, jeżeli kredyt zostanie objęty gwarancją państwową *ex post*, a warunki, na których został on udzielony, nie ulegną zmianie; jednak w przedmiotowym przypadku warunki udzielenia kredytu zostały

zmienione, ponieważ zmieniono długość okresu kredytowania. W związku z tym Komisja stwierdza, że gwarancja z 2007 r. nie wiązała się z przyznaniem pomocy kredytodawcy.

(65) Jednocześnie jedynym skutkiem przyznania gwarancji z 2007 r. było to, że bank zaprzestał dążenia do natychmiastowej egzekucji udzielonego kredytu. Bank mógłby jednak odzyskać środki przekazane w ramach istniejącego kredytu w drodze postępowania likwidacyjnego. W tym miejscu Komisja pragnie zauważyć, że kredyt z 2007 r. był zabezpieczony hipoteką na aktywach trwałych⁽¹⁷⁾.

Wniosek dotyczący istnienia pomocy w przypadku środka 1

(66) Komisja stwierdza, że gwarancja państwowa z maja 2007 r. (środek 1) stanowi pomoc państwa na rzecz spółki United Textiles niezgodną z prawem w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

(67) Komisja uznaje, że gwarancja państwowa z maja 2007 r. nie stanowi pomocy państwa na rzecz banku udzielającego kredytu, Narodowego Banku Grecji, w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

V.b.2. Środek 2: Restrukturyzacja zaległych zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne

a. Zasoby państwowe

(68) Komisja zauważa, że składki na ubezpieczenie społeczne mają na celu finansowanie zakładów ubezpieczeń społecznych, które są osobami prawnymi ustanowionymi na mocy prawa publicznego i działającymi pod nadzorem państwa. Niepobieranie takich składek pozbawia państwo zasobów. Kryterium to jest zatem spełnione.

b. Korzyść

(69) Komisja zauważa, że spółce United Textiles faktycznie wyznaczono termin ośmiu lat na wypełnienie zobowiązania finansowego w momencie, w którym spółka ta miała poważne trudności finansowe i istniało duże prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w celu ustalenia, czy spółce United Textiles przyznano selektywną korzyść polegającą na nieegzekwowaniu spłaty należności oraz czy taką ewentualną korzyść powinno się sklasyfikować jako pomoc państwa do celów art. 107 ust. 1 TFUE, należy dowieść, że spółka nie mogłaby uzyskać tej korzyści w normalnych warunkach rynkowych⁽¹⁸⁾. Podstawowe pytanie, jakie należy zadać w tym przypadku, dotyczy tego, czy w przedmiotowych okolicznościach zachowanie państwa było porównywalne z zachowaniem sumiennego wierzyciela prywatnego.

(70) Zdaniem władz greckich spółka United Textiles nie przestrzegала wcześniejszych umów w sprawie

⁽¹⁴⁾ Zob. obwieszczenie Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej, Dz.U. C 384 z 10.12.1998, s. 3. Zob. też wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-241/94 *Francja przeciwko Komisji (Kimberly Clark Sopalin)* [1996] Rec. I-4551.

⁽¹⁵⁾ Wyrok Sądu Pierwszej Instancji (obecnie Sąd) z dnia 11 lipca 2002 r. w sprawie 152/99 *Hamsa przeciwko Komisji* [2002] Rec. 3049, pkt 156–157.

⁽¹⁶⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 17 września 1980 r. w sprawie C 730/79 *Philip Morris przeciwko Komisji* [1980] Rec. 2671, pkt 11, Greckie wydanie specjalne 1980/III, s. 13.

⁽¹⁷⁾ Należy również zauważyć, że banki w Grecji zasadniczo jako zabezpieczenie przyjmują tylko takie aktywa, których wartość „pierwszej sprzedaży” (około 75 % wartości rynkowej) jest co najmniej równa wartości kredytu.

⁽¹⁸⁾ Zob. np. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 29 kwietnia 1999 r. w sprawie C-342/96 *Hiszpania przeciwko Komisji* [1999] Rec. s. I-2459; wyrok Sądu Pierwszej Instancji (obecnie Sąd) z dnia 11 lipca 2002 r. w sprawie T-152/99 *Hamsa przeciwko Komisji* [2002] Rec. s. II-3049; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 29 czerwca 1999 r. w sprawie C-256/97 *DM Transport* [1999] Rec. s. I-3913.

restrukturyzacji. Spółce przedłużono o osiem lat termin spłaty zobowiązania finansowego o wartości 14,57 mln EUR (zob. motyw 16) w momencie, w którym spółka ta miała poważne trudności finansowe i istniało duże prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania. Takiego przedłużenia terminu spłaty nie przyznałby wierzyciel prywatny, w szczególności ze względu na to, że wcześniejsze restrukturyzacje zakończyły się niepowodzeniem.

- (71) Komisja stwierdza, że zachowanie władz greckich nie było porównywalne z zachowaniem sumiennego wierzyciela prywatnego, ponieważ restrukturyzacja z 2009 r. odbyła się pomimo niepowodzenia wcześniejszych umów w sprawie restrukturyzacji, a spółka miała już poważne trudności finansowe i wstrzymała przeważającą część produkcji, a zatem spłata należności wydawała się mało prawdopodobna.
- (72) Komisja uważa, że w związku z tym restrukturyzacja należności spółki z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne z 2009 r. stanowiła dla spółki korzyść do celów art. 107 ust. 1 TFUE.

c. Selektowność

- (73) Władze greckie i beneficjent twierdzą, że restrukturyzacja była oparta na ogólnym prawie krajowym, mającym zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw w Grecji⁽¹⁹⁾ oraz że w związku z tym środek ten nie był selektywny.
- (74) Komisja nie może przyjąć tego argumentu. W przedmiotowej sprawie władze greckie miały szeroki margines swobody w odniesieniu do traktowania należności spółki United Textiles z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ponieważ nie istniał żaden zbiór obiektywnych kryteriów warunkujących decyzję o ewentualnym przyznaniu restrukturyzacji. Przy braku takich obiektywnych kryteriów środek ten należy uznać za selektywny, ponieważ władze zastosowały go indywidualnie w sposób uznaniowy⁽²⁰⁾. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w przypadku, w którym podmiot udzielający pomocy finansowej dysponuje pewną swobodą, pozwalającą mu wybierać beneficjentów lub określać warunki przyznania pomocy, charakter takiej pomocy nie można uznać za ogólny⁽²¹⁾. W związku z tym należy uznać, że kryterium selektywności zostało spełnione.

d. Zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi

- (75) Kryterium zakłócenia konkurencji i wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi jest spełnione z tych samych względów, które opisano w motywie 63.

e. Wniosek dotyczący istnienia pomocy w przypadku środka 2

- (76) Komisja stwierdza, że restrukturyzacja zaległych należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne z 2009 r. stanowi pomoc państwa na rzecz spółki United Textiles w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (77) Kwota pomocy jest równa 14,57 mln EUR, całkowitej kwocie zaległych należności, które objęto restrukturyzacją w dniu 25 maja 2009 r.

V.b.3. Środek 3: Gwarancja państwa z czerwca 2010 r.

- (78) Komisja zauważa, że spółka wstrzymała operacje w 2009 r. i od tej pory nie publikowała nawet sprawozdań finansowych (zob. motyw 15). Gwarancja nie wystarczyła do tego, aby zabezpieczyć jakiegokolwiek nowe finansowanie, a przedsiębiorstwo nie wznowiło swojej działalności w czasie, gdy gwarancja była dostępna. W takich okolicznościach Komisja uważa, że gwarancja nie zakłócała konkurencji ani nie zagrażała jej zakłóceniem. W związku z tym nie stanowi ona pomocy państwa.

V.c. Zgodność środków pomocy z rynkiem wewnętrznym

V.c.1. Postanowienia ogólne

- (79) Ponieważ środki 1 i 2 stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, należy rozważyć, czy są one zgodne z rynkiem wewnętrznym w świetle wyjątków określonych w ust. 2 i 3 tego artykułu.

V.c.2. Przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji

- (80) Jak wykazano w motywach 46–50, w latach 2004–2009 wyniki operacyjne i finansowe spółki uległy znacznemu pogorszeniu. Komisja stwierdza, że w momencie podjęcia analizowanych środków (2007–2010) spółka znajdowała się w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 10 i 11 wytycznych dotyczących pomocy na ratowanie i restrukturyzację, a Grecja i beneficjent uznają to stwierdzenie. Komisja uważa również, że spółka nadal znajduje się w trudnej sytuacji, ponieważ od tego czasu jej sytuacja nie uległa poprawie.

V.c.3. Wyjątki przewidziane w art. 107 ust. 2 i 3 TFUE

- (81) Wyjątki określone w art. 107 ust. 2 i art. 107 ust. 3 lit. d) i e) wyraźnie nie mają zastosowania i nie zostały wskazane przez władze greckie.
- (82) Artykuł 107 ust. 3 lit. a) stanowi, że pomoc można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli jest „przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski”. Spółka United Textiles znajduje się na obszarze objętym pomocą zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) i dlatego mogłaby potencjalnie kwalifikować się do otrzymania pomocy regionalnej.

⁽¹⁹⁾ Ustawa nr 3762/2009, adres publikacyjny FEK A' 75, 15.5.2009.

⁽²⁰⁾ Zob. przypis 14.

⁽²¹⁾ Zob. przypis 15.

- (83) Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2007–2013 („wytyczne w sprawie pomocy regionalnej”) (22), które miały zastosowanie w czasie stosowania gwarancji z 2007 r. oraz restrukturyzacji długu z 2009 r. (środki 1 i 2) określają warunki zatwierdzenia regionalnej pomocy na inwestycje.
- (84) Z zakresu wytycznych w sprawie pomocy regionalnej wyraźnie wyłącza się przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji. W momencie podjęcia środków 1 i 2 spółka United Textiles znajdowała się już w trudnej sytuacji i dlatego nie kwalifikowała się do pomocy regionalnej. Komisja stwierdza, że przedmiotowej pomocy nie można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.
- (85) Komisja oceni również zgodność przedmiotowych środków z rynkiem wewnętrznym na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu („ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych”) (23). Komisja zauważa, że pomoc na rzecz przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji jest wyłączona z zakresu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych. W momencie podjęcia środków 1 i 2 spółka United Textiles znajdowała się już w trudnej sytuacji i dlatego pomoc przyznana tej spółce nie była zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych.
- (86) Komisja musi również ocenić, czy którykolwiek z przedmiotowych środków mógł być zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie zasad na czas kryzysu określonych w tymczasowych wspólnotowych ramach prawnych w zakresie pomocy państwa ułatwiających dostęp do finansowania w dobie kryzysu finansowego i gospodarczego („ramy tymczasowe”) (24). Komisja zauważa jednak, że spółka United Textiles była wyraźnie spółką znajdującą się w trudnej sytuacji przez dzień 1 lipca 2008 r. i dlatego nie kwalifikowała się do pomocy na podstawie ram tymczasowych.
- (87) Ponieważ w momencie podjęcia środków spółka United Textiles była przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji, zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym można ocenić jedynie w świetle wytycznych dotyczących pomocy na ratowanie i restrukturyzację, tj. na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- (88) Po pierwsze, Komisja uważa, że środków tych nie można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym jako pomoc na ratowanie. Gwarancja nie ma ograniczonego okresu ważności wynoszącego sześć miesięcy, jak przewidziano w pkt 25 lit. c) wytycznych dotyczących pomocy na ratowanie i restrukturyzację, a restrukturyzacja należności, którą można porównać do kredytu, również wykracza poza sześciomiesięczny okres dopuszczalny w przypadku pomocy na ratowanie. Środki nie są ograniczone do minimalnej niezbędnej kwoty, jak przewidziano w pkt 25 lit. d) wytycznych dotyczących pomocy na ratowanie i restrukturyzację i określono zgodnie ze wzorem przedstawionym w załączniku do tych wytycznych.
- (89) Po drugie, nie można uznać, że którykolwiek ze środków jest porównywalny do pomocy na restrukturyzację. Grecja i beneficjent twierdzą, że przed uzyskaniem gwarancji z 2007 r. spółka przekazała władzom greckim plan restrukturyzacji zakładający uzyskanie środków finansowych od banków bez korzystania z jakichkolwiek gwarancji państwowych. Takiego planu restrukturyzacji nie przekazano nigdy oficjalnie Komisji. Plan restrukturyzacji stanowi niezbędny warunek zapewnienia przywrócenia długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa, ale środki te podjęto przy braku planu restrukturyzacji. Z dowodów uzyskanych w drodze postępowania wynika wyraźnie, że nie istniał żaden taki plan oraz że wszystkie wysiłki restrukturyzacyjne w tym okresie zakończyły się niepowodzeniem do tego stopnia, że spółka praktycznie przestała działać i została zdjeta z giełdy. Pomimo nieudanej restrukturyzacji państwo nadal zapewniało spółce United Textiles kapitał obrotowy dzięki gwarancji państwa z 2007 r. W związku z tym Komisja uważa, że środki 1 i 2 stanowiły zwykłą pomoc operacyjną, która nie opierała się na żadnym wiarygodnym procesie restrukturyzacji.
- (90) Oficjalnie nie przedstawiono również żadnych środków wyrównawczych w rozumieniu pkt 38–42 wytycznych dotyczących pomocy na ratowanie i restrukturyzację.
- (91) W odniesieniu do kwalifikowalności spółki United Textiles do pomocy na restrukturyzację Komisja zauważa, że spółka ta otrzymuje pomoc operacyjną co najmniej od 2007 r., kiedy znajdowała się już w trudnej sytuacji. Komisja uważa, iż jest to naruszenie zasady „pierwszego i ostatniego razu” i pokazuje, że trudności spółki mają charakter powtarzalny oraz że pomoc na rzecz spółki zakłócała konkurencję w sposób sprzeczny ze wspólnym interesem. Ponadto Grecja i beneficjent argumentują, że gwarancję z 2007 r. włączono do gwarancji z 2010 r., co doprowadziło do wypracowania zintegrowanego podejścia do rozliczania kredytów zaciągniętych przez spółkę. Komisja uważa jednak, że nie ma żadnych dowodów sugerujących istnienie zintegrowanego podejścia do restrukturyzacji, ponieważ środki pomocy podjęte w 2007, 2009 i 2010 r. podejmowano na przestrzeni kilku lat bez wymaganego jednego projektu lub strategii w zakresie restrukturyzacji, które mogłyby zapewnić przywrócenie rentowności spółki.
- (92) Komisja stwierdza, że zasada „pierwszego i ostatniego razu” nie została spełniona.
- (93) Ponieważ w momencie podjęcia środków spółka United Textiles znajdowała się w trudnej sytuacji, Komisja nie dostrzega żadnego innego zbioru zasad pomocy państwa, który mógłby zapewnić zgodność domniemanej pomocy z TFUE.

(22) Dz.U. C 54 z 4.3.2006, s. 13.

(23) Dz.U. L 214 z 9.8.2008, s. 3.

(24) Dz.U. C 16 z 22.1.2009, s. 1, zmieniony komunikatem Komisji zmieniającym tymczasowe wspólnotowe ramy prawne w zakresie pomocy państwa ułatwiające dostęp do finansowania w dobie kryzysu finansowego i gospodarczego, Dz.U. C 303 z 15.12.2009, s. 6.

V.c.4. Wniosek dotyczący zgodności

Artykuł 2

(94) Komisja stwierdza, że środki 1 i 2 są niezgodne z TFUE.

1. Grecja odzyskuje od beneficjenta pomoc, o której mowa w art. 1 ust. 1.

VI. ODZYSKANIE POMOCY

(95) Komisja stwierdza, że gwarancja państwa z 2007 r. oraz restrukturyzacja zaległych zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne z 2009 r. stanowią pomoc państwa niezgodną z rynkiem wewnętrznym. Komisja stwierdza, że gwarancja państwa z 2010 r. nie stanowi pomocy państwa.

2. Do kwot podlegających zwrotowi dolicza się odsetki za cały okres, począwszy od dnia, w którym pomoc została przekazana do dyspozycji beneficjenta, do dnia jej faktycznego odzyskania.

(96) Art. 14 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 stanowi, że: „w przypadku gdy podjęte zostały decyzje negatywne w sprawach pomocy przyznanej bezprawnie, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu windykacji pomocy od beneficjenta”.

3. Odsetki nalicza się narastająco zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 ⁽²⁵⁾.

(97) Biorąc pod uwagę, że przedmiotowe środki uważa się za pomoc niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym, pomoc musi zostać odzyskana w celu przywrócenia sytuacji istniejącej na rynku przed przyznaniem pomocy. Pomoc musi zostać odzyskana od dnia odniesienia korzyści przez beneficjenta, tj. począwszy od dnia, w którym pomoc została przekazana do jego dyspozycji, i musi być powiększona o kwotę odsetek naliczanych do dnia jej faktycznego odzyskania.

4. Grecja anuluje wszystkie dotychczas niezrealizowane wypłaty pomocy, o której mowa w art. 1 ust. 1, ze skutkiem od daty przyjęcia niniejszej decyzji.

Artykuł 3

(98) Element pomocy niezgodny z rynkiem wewnętrznym zawarty w gwarancji państwa z 2007 r. (środek 1) jest równy całkowitej kwocie kredytu objętego gwarancją. Komisja szacuje, że pomoc udzielona w ten sposób na rzecz spółki United Textiles wynosi 16 mln EUR.

1. Odzyskanie pomocy, o której mowa w art. 1 ust. 1, odbywa się w sposób bezzwłoczny i skuteczny.

2. Grecja zapewnia wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

Artykuł 4

(99) Element pomocy niezgodny z rynkiem wewnętrznym zawarty w środku 2 jest równy całkowitej wartości należności objętych restrukturyzacją, zatem pomoc udzielona w ten sposób na rzecz spółki United Textiles wynosi 14,57 mln EUR. Płatności zrealizowane poza kwotami wypłaconymi w ramach umowy można odliczyć od całkowitej kwoty podlegającej zwrotowi jako pomoc niezgodna z prawem i z rynkiem wewnętrznym.

1. W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Grecja przekazuje Komisji następujące informacje:

- a) łączną kwotę (kwota główna i odsetki od zwracanej pomocy) do odzyskania od beneficjenta;
- b) szczegółowy opis środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji;
- c) dokumenty potwierdzające, że beneficjentowi nakazano zwrot pomocy.

(100) Dokładną kwotę podlegającą zwrotowi wraz z odsetkami, które należy zastosować do zwracanych kwot, musi obliczyć Grecja,

2. Do momentu całkowitego odzyskania pomocy, o której mowa w art. 1 ust. 1, Grecja na bieżąco informuje Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji. Na wniosek Komisji Grecja bezzwłocznie przedstawia informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. Grecja dostarcza również szczegółowe informacje o kwocie pomocy oraz odsetkach już odzyskanych od beneficjenta.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Pomoc państwa, która została z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przyznana przez Grecję na rzecz spółki Enómeni Klostoyfantourgía AE w 2007 r. w formie gwarancji państwa oraz w 2009 r. w formie restrukturyzacji zaległych zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym.

2. Gwarancja państwa udzielona w 2010 r. nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Greckiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 22 lutego 2012 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

⁽²⁵⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1.

DECYZJA KOMISJI

z dnia 21 marca 2012 r.

w sprawie środka pomocy SA.31479 (2011/C) (ex 2011/N), który Zjednoczone Królestwo zamierza wdrożyć na rzecz Royal Mail Group

(notyfikowana jako dokument nr C(2012) 1834)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2012/542/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾ i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W dniu 10 czerwca 2011 r., po wcześniejszych nieformalnych (przedzłogłoszeniowych) kontaktach z Komisją, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej („Zjednoczone Królestwo”) zgłosiło szereg środków pomocy (zob. część 2.3) na rzecz Royal Mail Group („RMG”).
- (2) Pismem z dnia 29 lipca 2011 r. Komisja poinformowała Zjednoczone Królestwo o swojej decyzji o wszczęciu postępowania przewidzianego w art. 108 ust. 2 Traktatu w odniesieniu do przedmiotowych zgłoszonych środków pomocy.
- (3) Decyzję Komisji o wszczęciu postępowania opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag.
- (4) Pismem z dnia 9 sierpnia 2011 r. Zjednoczone Królestwo wystąpiło o przedłużenie terminu na udzielenie odpowiedzi do dnia 14 września 2011 r., na co Komisja wyraziła zgodę pismem z dnia 11 sierpnia 2011 r. Zjednoczone Królestwo przekazało swoje uwagi w dniu 8 września 2011 r.
- (5) Komisja otrzymała następujące uwagi od zainteresowanych stron:
 - 5 października 2011 r. UK Mail
 - 6 października 2011 r. Communication Workers Union
 - 6 października 2011 r. UPS
 - 7 października 2011 r. Deutsche Post

- 7 października 2011 r. DX Group
- 7 października 2011 r. Mail Competition Forum
- 7 października 2011 r. TNT
- 7 października 2011 r. Free Fair Post Initiative
- 9 października 2011 r. Secured Mail

- (6) Uwagi otrzymane od innych zainteresowanych stron przekazano Zjednoczonemu Królestwu w dniu 12 października 2011 r. Zjednoczone Królestwo ustosunkowało się do tych uwag pismem zarejestrowanym w dniu 16 listopada 2011 r.
- (7) W dniu 22 sierpnia 2011 r. Komisja skierowała do Zjednoczonego Królestwa wezwanie do udzielenia informacji, na które Zjednoczone Królestwo udzieliło odpowiedzi pismem z dnia 14 września 2011 r.
- (8) W dniu 20 września 2011 r. odbyło się spotkanie z władzami Zjednoczonego Królestwa, RMG i współpracującymi z nią przedstawicielami banków, na którym ci ostatni przedstawili bardziej szczegółowe informacje na temat zgłoszonego planu restrukturyzacji.
- (9) Komisja jeszcze kilkakrotnie spotkała się z władzami Zjednoczonego Królestwa w dniach 12 października 2011 r., 10 i 23 listopada 2011 r. oraz 12 stycznia 2012 r., aby omówić tę kwestię. Zjednoczone Królestwo przedstawiło szereg dodatkowych informacji w wiadomościach e-mail lub w pismach z dnia 30 września 2011 r., z dnia 20 października 2011 r., z dnia 7, 11, 18, 20, 28 i 30 listopada 2011 r., z dnia 6 grudnia 2011 r. oraz z dnia 14 lutego 2012 r.
- (10) W dniu 17 lutego 2012 r. władze Zjednoczonego Królestwa przekazały ostatnie aktualizacje zgłoszenia oraz wyjaśnienia dotyczące planu restrukturyzacji.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKÓW POMOCY**2.1. Kontekst: liberalizacja sektora pocztowego w Zjednoczonym Królestwie**

- (11) Zjednoczone Królestwo umieszcza zgłoszone środki pomocy w kontekście swojej szerszej zakrojonej polityki w zakresie usług pocztowych i podkreśla strategiczne znaczenie RMG dla zapewnienia ciągłości świadczenia powszechnych usług pocztowych.

⁽¹⁾ Wszczęcie postępowania ogłoszono w Dz.U. C 265 z 9.9.2011, s. 2.

⁽²⁾ Zob. przypis 1.

(12) Polityka rządu Zjednoczonego Królestwa jest określona w ustawie o usługach pocztowych ⁽³⁾ („ustawa o usługach pocztowych z 2011 r.”), która uzyskała sankcję królewską (ang. Royal Assent) w dniu 13 czerwca 2011 r. Na mocy ustawy wdraża się zalecenia niezależnego przeglądu przeprowadzonego pod kierownictwem Richarda Hoopera („sprawozdania Hoopera”) ⁽⁴⁾, a mianowicie, podsumowując:

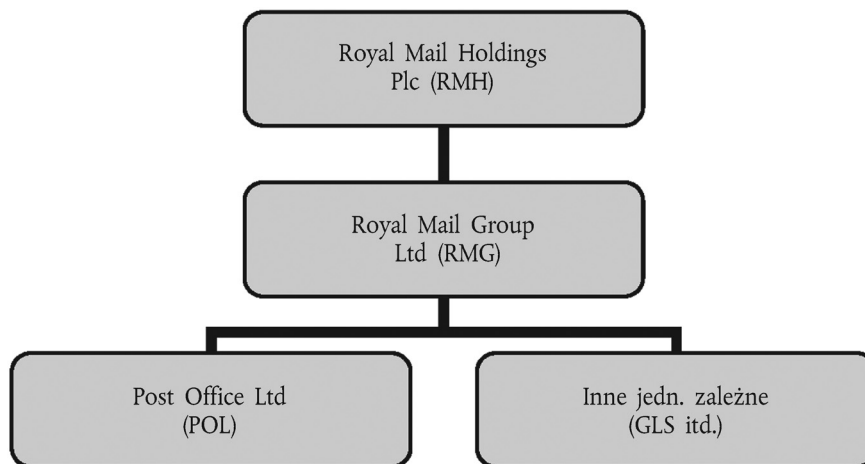
- (i) zezwala się na inwestycje sektora prywatnego w RMG w celu wprowadzenia dyscypliny rynkowej i zasilenia nowym kapitałem;
- (ii) umożliwia się przeniesienie deficytu powstałego w przeszłości w ramach planu emerytalnego na rząd Zjednoczonego Królestwa, utrzymując w przedsiębiorstwie mniej rozbudowany system kapitałowy („pomoc dla systemu emerytalnego”);
- (iii) stwierdza się wyraźnie, że przedsiębiorstwo Post Office Limited („POL”, detaliczne ramię RMG) nie jest przeznaczone na sprzedaż, lecz pozostanie własnością państwa;
- (iv) otwiera się drogę do modernizacji przepisów regulujących sektor usług pocztowych; oraz
- (v) wymaga się wprowadzenia programu akcji pracowniczych, który obejmie co najmniej 10 % udziałów w RMG, zanim rząd Zjednoczonego Królestwa sprzeda całość swoich udziałów w RMG.

2.2. Beneficjenci środków pomocy

2.2.1. Struktura Royal Mail Group

- (13) RMG w całości należy do państwa poprzez Royal Mail Holdings plc („RMH”). RMG jest głównym operatorem pocztowym w Zjednoczonym Królestwie i do końca 2005 r., tj. do czasu pełnej liberalizacji rynku usług pocztowych w tym kraju, miało monopol prawny na niektóre podstawowe usługi doręczania przesyłek listowych. RMG świadczy usługi odbierania, sortowania, przewozu i doręczania przesyłek (listów i paczek) pod markami „Royal Mail” oraz „Parcelforce Worldwide”.
- (14) Siecią urzędów pocztowych zarządza spółka POL, która obecnie jest w całości własnością RMG (a tym samym rządu Zjednoczonego Królestwa). RMG i POL są odrębnymi podmiotami prawnymi, chociaż należą do tej samej grupy. Zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w sprawozdaniach Hoopera proponuje się, aby po reformie POL nadal pozostało w całości własnością państwa i stało się spółką siostrą RMG w ramach RMH.
- (15) RMG ma również inne jednostki zależne, w szczególności General Logistics System BV („GLS”) – europejską firmę kurierską RMG, która świadczy usługi w zakresie doręczania przesyłek, logistyki i doręczeń ekspresowych w całej Europie. Sieć GLS obejmuje jednostki zależne i partnerów sieci w 36 państwach europejskich.

Wykres 1: Aktualna struktura organizacyjna RMG

2.2.2. Royal Mail Group (RMG)

(16) Od dnia 23 marca 2001 r. na mocy ustawy o usługach pocztowych z 2000 r. RMG posiada koncesję na świadczenie usług doręczania przesyłek listowych w Zjednoczonym Królestwie. Zgodnie z warunkami tej koncesji na

RMG spoczywa obowiązek w zakresie usługi publicznej. Ustalenia te stanowią realizację wymogów określonych w dyrektywie 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług ⁽⁵⁾ („dyrektywa w sprawie usług pocztowych”). Zgodnie z warunkami koncesji RMG ma obowiązek negocjowania ze wszystkimi zainteresowanymi operatorami umów handlowych dotyczących dostępu do swojej sieci krajowej. Nowi operatorzy zwykle wchodzą na rynek poprzez zawieranie takich umów dotyczących dostępu z RMG.

⁽³⁾ <http://services.parliament.uk/bills/2010-12/postalservices.html>.

⁽⁴⁾ Przegląd „Modernise or Decline – Policies to maintain the universal postal service in the United Kingdom; an independent review of the UK postal services sector”, 16 grudnia 2008 r., dostępny pod adresem: <http://www.berr.gov.uk/files/file49389.pdf>, zaktualizowany sprawozdaniem Hoopera z grudnia 2008 r. „Saving the Royal Mail’s universal postal service in the digital age”, dostępnym pod adresem: <http://www.bis.gov.uk/assets/biscore/business-sectors/docs/s/10-1143-saving-royal-mail-universal-postal-service.pdf>.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 15 z 21.1.1998, s. 14.

- (17) RMG jest jedynym koncesjonariuszem na rynku pocztowym w Zjednoczonym Królestwie, na którym spoczywają obowiązki w zakresie usługi publicznej. Główne aspekty obecnego obowiązku w zakresie usługi publicznej obejmują (i) doręczanie przesyłek (listów i paczek) o wadze do 20 kg każdego dnia roboczego do domu lub siedziby każdej osoby fizycznej lub innej w Zjednoczonym Królestwie (obowiązek doręczania listów od poniedziałku do soboty), (ii) odbiór poczty co najmniej raz dziennie z każdego punktu dostępu oraz świadczenie usługi przewożenia, przyjmowania, odbierania, sortowania i doręczania paczek pocztowych po przystępnych cenach określanych zgodnie z jednolitą taryfą oraz (iii) świadczenie usługi przesyłek poleconych po cenach ustalanych zgodnie z jednolitą taryfą.
- (18) W ramach koncesji na RMG nakłada się obowiązek kontroli cen w odniesieniu do świadczenia usługi regulowanej. Obecną kontrolę cen ustanowiono w kwietniu 2006 r. na okres czterech lat, a następnie przedłużono do marca 2012 r.
- (19) Ponadto zgodnie z warunkami koncesji RMG ma obowiązek umożliwić klientom i innym przedsiębiorstwom pocztowym dostęp do swojej sieci krajowej na niedyskryminujących zasadach; w praktyce większość konkurentów RMG weszła na rynek, korzystając z dostępu stron trzecich do sieci podrzędnej (na przykład ostateczne sortowanie przesyłek i doręczanie na etapie końcowym do klientów).
- (20) Konkurencja w zakresie dostępu do sieci podrzędnej obejmuje odbieranie i przetwarzanie przesyłek przez operatora będącego osobą trzecią za pośrednictwem jego własnej sieci do momentu dostarczenia do ośrodków sortowania RMG, gdzie przesyłki trafiają do sieci RMG w celu przeprowadzenia ostatecznego sortowania i doręczenia do odbiorców. Na mocy innych równoważnych umów znanych jako umowy o „bezpośrednim dostępie klientów” klienci nadający duże ilości przesyłek mogą dostarczać wstępnie posortowane przesyłki do central pocztowych RMG w celu doręczenia w ramach sieci podrzędnej.
- (21) Konkurencja w zakresie usług doręczania przesyłek listowych w Zjednoczonym Królestwie pojawiła się poprzez dostęp do sieci podrzędnej RMG, a nie w wyniku konkurencji obejmującej pełen zakres usług pomiędzy RMG i nowymi podmiotami. Od czasu otwarcia rynku w 2006 r. liczba przesyłek listowych trafiających do sieci podrzędnej RMG od innych operatorów pocztowych działających w Zjednoczonym Królestwie zwiększyła się średnio o ponad 1 000 mln sztuk rocznie i stanowi obecnie ponad 45 % rynku usług pocztowych w obrocie krajowym w Zjednoczonym Królestwie. RMG oczekuje jeszcze większych strat udziałów w rynku na rzecz konkurentów w najbliższych latach. Oczekuje się, że w przypadku niektórych dużych rynków konkurenci osiągną udziały w rynku w wysokości [...] (*).
- 2.2.3. *Post Office Limited (POL)*
- (22) POL, tzw. detaliczne ramię RMG, odpowiada za sieć około 11 500 oddziałów pocztowych. Niemal 400 z nich stanowi bezpośrednią własność POL i jest zarządzane przez to przedsiębiorstwo. Wszystkie pozostałe oddziały są własnością prywatną i są prowadzone przez agencje pocztowe lub partnerów działających w sieci franchisingowej. Przedsiębiorstwu POL powierzono zadanie utrzymywania sieci spełniającej określone kryteria dostępu dla ludności Zjednoczonego Królestwa (99 % ludności ma się znajdować w promieniu 3 mil (4,8 km) od punktu usługowego itp.).
- (23) POL nie zatrudnia obecnie żadnych pracowników, ponieważ cały personel pracujący dla POL (poza osobami prowadzącymi działalność na własny rachunek) jest oddelegowany z RMG. W przybliżeniu 9 000 pracowników RMG jest oddelegowanych i pracuje wyłącznie dla POL.
- (24) POL świadczy usługi okienka pocztowego na rzecz RMG, natomiast RMG świadczy wspólne usługi w zakresie wsparcia administracyjnego na rzecz POL. Ponadto RMG i POL korzystają z wielu wspólnych usług (np. usługi przewozu pojazdami, ochrona obiektów itp.), które obecnie są świadczone po kosztach własnych przez RMG. Świadczenie tych usług odbywa się obecnie na podstawie umowy o świadczeniu usług zawartej między RMG i POL, która zostanie zastąpiona szeregiem nowych umów o świadczeniu usług, kiedy POL stanie się spółką siostrą RMG.
- (25) Poza pełnieniem funkcji dostawcy usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym POL prowadzi pewną działalność „komercyjną” (taką jak sprzedaż produktów telefonicznych i ubezpieczeniowych) za pośrednictwem swojej sieci, a także poprzez kanał bezpośredniej sprzedaży internetowej.
- (26) W dniu 23 marca 2011 r. Komisja zatwierdziła publiczne wsparcie na rzecz POL w kwocie 180 mln GBP na sfinansowanie jej sieci urzędów pocztowych w ciągu jednego roku, począwszy od dnia 1 kwietnia 2011 r.⁽⁶⁾ Komisja zatwierdziła również kontynuację w tym samym okresie istniejących instrumentów pożyczkowych służących finansowaniu świadczenia usług gotówkowych w okienku pocztowym. Komisja uznała, że pomoc jest zgodna z przepisami Unii, ponieważ nie stanowi nadmiernej rekompensaty kosztów netto pełnienia zadań w zakresie usługi publicznej powierzonych przedsiębiorstwu POL.
- (27) W dniu 24 stycznia 2012 r. Zjednoczone Królestwo zgłosiło pakiet środków na rzecz wsparcia usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym przez POL, zasadniczo podobnych do środków zatwierdzonych w 2011 r.
- 2.2.4. *Trudności finansowe*
- (28) Zjednoczone Królestwo uważa RMG za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji, ponieważ obecnie RMG boryka się z poważnymi trudnościami finansowymi (o ile nie wskazano inaczej, podane dane finansowe odnoszą się do skonsolidowanych wyników RMG, z uwzględnieniem wszystkich jednostek zależnych):
- (i) sytuacja bilansowa, w szczególności znaczne rozmiary deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego;
 - (ii) przewidywane niedobory przepływów środków pieniężnych;

(*) Tajemnica służbowa.

⁽⁶⁾ Decyzja Komisji C(2011) 1770. Obowiązujące obecnie zatwierdzenie tych środków wygasa w dniu 31 marca 2012 r.

- (iii) niezdolność do spłaty wymagalnego zadłużenia w przyszłości w razie braku zgłoszonych środków;
- (iv) zmniejszające się wpływy RMG z działalności w zakresie doręczania przesyłek listowych: od lat obrotowych 2008/09 oraz 2010/11 przychody zewnętrzne spadły o 3,1 %, zaś liczba przesyłek pocztowych doręczanych w obrocie krajowym w tym samym okresie zmniejszyła się o 11,7 %.
- (29) Bilans RMG wskazuje, że przedsiębiorstwo miało poważne trudności finansowe pod koniec roku obrotowego 2010/11; zarówno jego kapitał obrotowy, jak i aktywa operacyjne netto były ujemne.
- (30) Według prognoz przedstawionych przez Zjednoczone Królestwo RMG będzie miało negatywną rezerwę pieniężną [...], tj. nie będzie miało wystarczających środków finansowych na pokrycie swojej bieżącej działalności, jeśli zgłoszone środki nie zostaną wdrożone. W rezultacie RMG nie będzie również w stanie spłacić swoich istniejących instrumentów pożyczkowych, gdy staną się one wymagalne [...].
- (31) Ze względu na te czynniki RMG będzie miało duże trudności z realizacją swoich zobowiązań płatniczych przed [...], a w konsekwencji nie będzie w stanie rozpocząć programu restrukturyzacji i przywrócić rentowności ze swoich własnych zasobów, przez co znajdzie się w sytuacji, w której zapewnienie przywrócenia rentowności przedsiębiorstwa i nieprzerwanej dostępności usługi publicznej będzie uzależnione od pomocy państwa.

2.3. Środki pomocy objęte postępowaniem wyjaśniającym

2.3.1. Pomoc dla systemu emerytalnego

- (32) W ustawie o usługach pocztowych z 2011 r. przewiduje się, że Zjednoczone Królestwo przejmie odpowiedzialność za niektóre rozliczenia międzyokresowe bierne zgodnie z programem emerytalnym Royal Mail („PERM”). Proponowany środek zwolni RMG z obowiązku pokrycia deficytu powstałego w ramach tego programu, a tym samym pozbawi RMG znacznego obciążenia finansowego.
- (33) Według Zjednoczonego Królestwa wielkość i zmienność PERM są zdecydowanie nieproporcjonalne do obecnej działalności RMG i okazały się poważnym utrudnieniem dla zdolności RMG do samodzielnego konkurowania na zliberalizowanym rynku pocztowym w Zjednoczonym Królestwie. Zjednoczone Królestwo uważa, że dzięki przejściu niektórych zobowiązań PERM przyczyni się do przywrócenia rentowności RMG, co sprawi, że RMG – jako jedyny operator świadczący usługę powszechną w Zjednoczonym Królestwie – będzie w stanie dostosować się do zliberalizowanego otoczenia w sektorze poprzez modernizację. W rezultacie pomoc dla systemu emerytalnego usunie jedną z głównych przeszkód w przyciągnięciu kapitału sektora prywatnego do RMG.
- (34) Poza PERM RMG finansuje obecnie 3 inne programy emerytalne: program emerytalny dla kadry kierowniczej wyższego szczebla Royal Mail („PEKKWSRM”), program

oszczędzania emerytalnego Royal Mail („POERM”) oraz program emerytalny o zdefiniowanej składce Royal Mail („PEZSRM”). Zgłoszony środek pomocy dotyczy wyłącznie PERM i nie będzie miał wpływu na uczestników PEKKWSRM, POERM ani PEZSRM.

PERM

- (35) PERM jest systemem zakładowym dla pracowników RMG, w tym pracowników oddelegowanych i pracujących wyłącznie na rzecz POL⁽⁷⁾. Jest to system sektora prywatnego w takim sensie, że funkcjonuje w ramach normalnych przepisów emerytalnych Zjednoczonego Królestwa mających zastosowanie do przedsiębiorstw sektora prywatnego. Począwszy od dnia 31 marca 2011 r., PERM miał w przybliżeniu 436 000 członków, z czego około 130 000 stanowili obecni pracownicy gromadzący środki w systemie (aktywni członkowie), około 118 000 stanowili byli pracownicy, którzy odeszli przed osiągnięciem wieku emerytalnego i nie skorzystali jeszcze ze świadczeń emerytalnych (członkowie zawieszeni), oraz około 188 000 stanowili emeryci.
- (36) PERM jest regulowany trzecią główną umową powierniczą i zasadami z dnia 21 grudnia 2009 r., z późniejszymi zmianami („umowa powiernicza”). Głównym pracodawcą w odniesieniu do systemu jest RMG, zaś powiernikiem jest spółka Royal Mail Pensions Trustees Limited („powiernik”). Poza umową powierniczą zobowiązania powiernika i RMG wynikające z PERM podlegają przepisom wprowadzonym przez Departament ds. Pracy i Emerytur, mającym zastosowanie do systemów zakładowych, które określono przede wszystkim w ustawie o systemach emerytalno-rentowych z 1993 r., ustawie emerytalnej z 1995 r. oraz ustawie emerytalnej z 2004 r. PERM podlega jurysdykcji organu regulacyjnego ds. emerytur Zjednoczonego Królestwa.
- (37) PERM jest programem o zdefiniowanym świadczeniu, tj. wysokość świadczeń ustala się w odniesieniu do docelowej wysokości emerytury przysługującej w ustawowym wieku emerytalnym w zależności od wysokości rocznego wynagrodzenia członka i stażu pracy u pracodawcy. Jest to system odmienny od systemu o zdefiniowanej składce, w ramach którego określona jest tylko wysokość składek wymaganych od pracodawcy/pracownika. Składki są inwestowane, a kiedy członek przechodzi na emeryturę, przez resztę życia otrzymuje dochody w zależności od wartości nagromadzonych środków.
- (38) Istnieją dwa główne rodzaje programu o zdefiniowanym świadczeniu, znane jako emerytura oparta na ostatnich zarobkach i formuła uśredniona. Wysokość emerytury opartej na ostatnich zarobkach określa się na podstawie stwierdzonego ułamka lub procentu wynagrodzenia uprawniającego do emerytury za każdy rok okresów składkowych. Z kolei w ramach formuły uśrednionej wysokość emerytury ustala się na podstawie stwierdzonego procentu średniej płacy pracownika z całego okresu składkowego (zazwyczaj dostosowanego w sposób umożliwiający uwzględnienie inflacji) za każdy rok okresów składkowych.

⁽⁷⁾ PERM i inne systemy Zjednoczonego Królestwa finansowane przez RMG nie obejmują pracowników GLS.

(39) Do kwietnia 2008 r. świadczenia nabyte przez członków PERM obliczano na podstawie metody emerytury opartej na ostatnich zarobkach. W kwietniu 2008 r. RMG wdrożyło reformy emerytalne, zmieniając zasady PERM, między innymi dokonując zmian dotyczących świadczeń nabytych w odniesieniu do stażu pracy od dnia 1 kwietnia 2008 r., tak że obecnie oblicza się je na podstawie metody formuły uśrednionej, a nie emerytury opartej na ostatnich zarobkach (choć świadczenia zgromadzone w odniesieniu do stażu pracy sprzed tej daty nadal będą powiązane z wynagrodzeniem członka w momencie zakończenia okresu pracy). Pozostałe reformy wdrożone w dniu 1 kwietnia 2008 r. obejmują podniesienie wieku emerytalnego do 65. roku życia w odniesieniu do stażu pracy liczonego od dnia 1 kwietnia 2010 r. (ze świadczeń zgromadzonych w okresie poprzedzającym tę datę można nadal korzystać w wieku 60 lat bez obniżenia świadczeń z tytułu wcześniejszego przejścia na emeryturę) oraz nieprzyjmowanie nowych członków i osób przystępujących do PERM ze skutkiem od dnia 1 kwietnia 2008 r., w którym w odniesieniu do takich osób PERM zastąpiono systemem o zdefiniowanej składce PEZSRM.

Wcześniejsze środki na rzecz sfinansowania deficytu powstałego w ramach PERM

- (40) Zjednoczone Królestwo zauważyło, że zdolność RMG do zmiany PERM z czasem została znacząco ograniczona. Ograniczenia te wynikają z ogólnych przepisów emerytalnych Zjednoczonego Królestwa oraz szczególnych właściwości systemu PERM.
- (41) Na mocy prawa Zjednoczonego Królestwa RMG nie ma prawa sprzeciwu wobec stawki składek, jaką wpłaca do systemu PERM. Zazwyczaj stawkę składki uzgadniają finansujący pracodawca i powiernik programu emerytalnego, jednak jeżeli w terminie 15 miesięcy od faktycznej daty wyceny porozumienie nie zostaje osiągnięte, wysokość składki określa organ regulacyjny ds. emerytur Zjednoczonego Królestwa, który został ustanowiony w dniu 6 kwietnia 2005 r. ustawą emerytalną z 2004 r. oraz który odpowiada za egzekwowanie przestrzegania przepisów emerytalnych. Organ regulacyjny ds. emerytur wyraźnie stwierdził, że między innymi oczekuje, iż z systemami musi wiązać się określony poziom wypłacalności oraz że powiernicy muszą dążyć do odzyskania każdej kwoty deficytu w odniesieniu do przepisów technicznych dotyczących celu finansowania od pracodawcy finansującego „w najkrótszym czasie, w jakim pracodawca może to racjonalnie uczynić”.
- (42) W tym kontekście w czerwcu 2006 r. RMG uzgodniło z powiernikiem protokół ustaleń w celu sfinansowania deficytu w ramach PERM powstałego w ciągu 17 lat, niezależnie od rocznych płatności, jakie RMG uiszcza na rzecz PERM w celu sfinansowania kosztu skumulowanych świadczeń. Warunkiem było m.in. założenie rachunków powierniczych na łączną kwotę 1 mld GBP stanowiącą zabezpieczenie na rzecz PERM, co było przedmiotem decyzji Komisji 2009/613/WE⁽⁸⁾.
- (43) W dniu 30 czerwca 2010 r. RMG uzgodniło wraz z powiernikiem dalszy plan naprawczy ukierunkowany

na sfinansowanie deficytu powstałego w ramach PERM do marca 2047 r. poprzez opłacenie następujących rocznych składek:

- (i) od dnia 1 kwietnia 2009 r. do dnia 31 marca 2047 r. rocznych płatności z tytułu deficytu w wysokości 282 mln GBP rocznie, wzrastających zgodnie z inflacją cen detalicznych;
- (ii) od dnia 1 kwietnia 2013 r. do dnia 31 marca 2023 r.: dodatkowych składek wynoszących 4,0 % składek członkowskich.

(44) POL wnosi wkład w wysokości 7 % płatności z tytułu deficytu. Udział ten oblicza się na podstawie liczby pracowników oddelegowanych do POL w stosunku do całkowitej liczby pracowników RMG. Roczny wkład POL w pokrywanie deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego w roku obrotowym 2010–2011 wyniósł 21 mln GBP.

Likwidowanie deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego

- (45) Władze Zjednoczonego Królestwa proponują utworzenie nowego ustawowego systemu emerytalnego, którego zobowiązania obciążą Zjednoczone Królestwo i który nie będzie miał powiązań prawnych z samym RMG ani z PERM. Określona część narosłych zobowiązań i aktywów posiadanych w ramach PERM zostanie przeniesiona do nowego systemu. Planuje się przeniesienie do nowego systemu świadczeń emerytalnych nabytych do dnia 31 marca 2012 r. Osoby, których dotyczy ten wniosek, to między innymi obecni emeryci, członkowie zawieszeni i aktywni członkowie PERM.
- (46) Zasadniczo szacuje się, że w ramach nowego systemu emerytalnego przejęte zostaną zobowiązania w wysokości 32 200 mln GBP i związane z nimi aktywa w wysokości 27 700 mln GBP (na podstawie danych z wyceny aktuarialnej na dzień 31 marca 2011 r.), a zatem przejęty zostanie deficyt wynoszący 4 500 mln GBP. Po wprowadzeniu pomocy dla systemu emerytalnego w dniu 1 kwietnia 2012 r. RMG nadal będzie opłacać jedynie zwykle składki emerytalne dla wszystkich członków PERM, którzy nadal pracują dla RMG, w związku z czym pozostanie odpowiedzialne jedynie za nowe prawa emerytalne nabyte po marcu 2012 r. (zwane dalej istniejącym systemem PERM).
- (47) Bezpośrednio po udzieleniu pomocy dla systemu emerytalnego w ramach istniejącego systemu PERM zgromadzone zostaną zobowiązania wynoszące około 2 100 mln GBP⁽⁹⁾ i kwota aktywów pozostających w RMG o takiej samej wartości. RMG nadal będzie ponosić wszystkie przyszłe koszty świadczeń, w tym związane z odpowiedzialnością za wszystkie bieżące zobowiązania w ramach PERM w zakresie zachowania stałego powiązania ostatnich zarobków wraz z określonymi rozszerzeniami (na przykład wczesnych emerytur) w odniesieniu do historycznych świadczeń emerytalnych. Oznacza to, że po uzyskaniu pomocy dla systemu emerytalnego RMG nadal będzie ponosiło ryzyko związane z tym, że historyczne zobowiązania wobec

⁽⁸⁾ Dz.U. L 210 z 14.8.2009, s. 16.

⁽⁹⁾ Na podstawie najnowszych szacunków. Dokładna kwota będzie zależała od zmian rynkowych do marca 2012 r. i może być większa lub mniejsza od podanej kwoty.

członków zawieszonych mogą ulec zwiększeniu wynikającemu ze wzrostu płac przewyższającego inflację cen, ponieważ świadczenia emerytalne muszą być powiązane z obowiązującym poziomem ostatnich zarobków. RMG nadal ponosiłoby również odpowiedzialność za istniejący program PEKKWSRM wykazujący zobowiązania w wysokości 300 mln GBP oraz deficyt wynoszący około 30 mln GBP (według wyceny na dzień 31 marca 2011 r.).

2.3.2. Pomoc na restrukturyzację

Restrukturyzacja RMG

(48) Aby rozwiązać problemy finansowe, w czerwcu 2011 r. RMG sporządziło plan restrukturyzacji obejmujący lata 2008–2016.

(49) Plany RMG, które w szczególności dotyczą zmniejszenia dywersyfikacji kosztów i przychodów, opierają się na znacznych środkach restrukturyzacyjnych podejmowanych przez RMG od 2002 roku (obejmujących wdrożenie znacznych zmian do systemu PERM) w celu modernizacji jego działalności i obniżenia kosztów. Plan RMG na rzecz przywrócenia rentowności przedsiębiorstwa z czerwca 2011 r. składa się z pięciu kluczowych obszarów:

(i) modernizacja operacyjna obejmująca zmiany we wszystkich obszarach działalności RMG oraz przynosząca przedsiębiorstwu znaczne oszczędności kosztów;

(ii) środki restrukturyzacji przedsiębiorstwa i zaplecza administracyjnego;

(iii) zmiana strategii handlowej;

(iv) inwestycja w nową platformę informatyczną;

(v) inicjatywy na rzecz zapewnienia wpływów środków pieniężnych.

(50) Celem planu restrukturyzacji jest przywrócenie długoterminowej rentowności RMG. Według Zjednoczonego Królestwa zdolność do zlikwidowania strukturalnie wysokich poziomów stałych kosztów, poprawy ogólnego otoczenia regulacyjnego i dywersyfikacji przychodów w celu zastąpienia przychodów utraconych w wyniku coraz mniejszej liczby nadanych przesyłek będzie sprzyjać rentowności RMG i jego zdolności do przyciągnięcia inwestycji sektora prywatnego w celu zapewnienia długoterminowej działalności w przyszłości.

Środki na rzecz redukcji długu

(51) Zjednoczone Królestwo twierdzi, że przywrócenie długoterminowej rentowności RMG jest głównym celem polityki na rzecz osiągnięcia powszechnej dostępności i skutecznej realizacji obowiązku w zakresie usługi publicznej. Według Zjednoczonego Królestwa pomoc dla systemu emerytalnego nie będzie wystarczająca, aby zapewnić długoterminową rentowność RMG. Nawet po

zlikwidowaniu deficytu RMG nie jest w stanie przezwyciężyć swoich problemów finansowych przy użyciu własnych zasobów ani z funduszy uzyskanych ze źródeł rynkowych.

(52) Oprócz pomocy dla systemu emerytalnego Zjednoczone Królestwo zgłosiło zatem również pewne środki na rzecz konsolidacji bilansu RMG obejmujące:

(i) odpisanie określonej kwoty długu, który RMG posiadał wobec rządu Zjednoczonego Królestwa (zwane dalej „środkami redukcji długu”), do wysokości nawet 1 700 mln GBP (plus naliczone odsetki); oraz

(ii) udostępnieniu RMG przez RMH określonych kwot w ramach rezerwy pocztowej⁽¹⁰⁾ za pomocą odnawialnego instrumentu kredytowego, który powinien przewidywać maksymalną dozwoloną wypłatę do kwoty 200 mln GBP.

2.4. Podstawy wszczęcia szczegółowego postępowania wyjaśniającego

(53) W swoim zgłoszeniu Zjednoczone Królestwo stwierdziło, że pomoc dla systemu emerytalnego można było uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym jako rekompensatę z tytułu kosztów zastanych z okresu przed liberalizacją na podstawie praktyki Komisji. Ponadto Zjednoczone Królestwo twierdziło, że proponowane środki są zgodne z Wytycznymi wspólnotowymi dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽¹¹⁾ („wytyczne dotyczące ratowania i restrukturyzacji”). Podczas postępowania Zjednoczone Królestwo nie powołało się na art. 106 ust. 2 Traktatu w celu uzasadnienia zgłoszonych środków.

(54) W swojej decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja zakwestionowała możliwość uznania pomocy dla systemu emerytalnego jako rekompensaty z tytułu nadzwyczajnego obciążenia wynikającego z posiadanego wcześniej przez RMG statusu monopolisty w sektorze publicznym. W 2007 r. Komisja faktycznie zatwierdziła francuską reformę dotyczącą finansowania bieżących i przyszłych emerytur pracowników La Poste posiadających status urzędników służby cywilnej⁽¹²⁾. O ile jednak w ramach decyzji z 2007 r. dopilnowano, aby faktyczny poziom obciążeń socjalnych był porównywalny z poziomem obciążeń socjalnych konkurentów, to w przypadku RMG wydawało się, że

⁽¹⁰⁾ RMG posiada pewne inwestycje w państwowe instrumenty dłużne lub w depozyty krajowego funduszu pożyczkowego, klasyfikowane jako aktywa obrotowe i często określane jako „obligacje państwowe”. Podlegają one szczególnemu systemowi prawnemu wytycznych władz Zjednoczonego Królestwa na mocy art. 72 ustawy pocztowej z 2000 r. Kierując się wytycznymi z dnia 30 stycznia 2003 r., RMG umieściło te aktywa w specjalnej rezerwie („rezerwa pocztowa”) do wykorzystania w celu finansowania określonych środków pomocy według wytycznych.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

⁽¹²⁾ Decyzja Komisji 2008/204/WE z dnia 10 października 2007 r. w sprawie pomocy państwa przyznanej przez Francję w odniesieniu do reformy sposobu finansowania świadczeń emerytalnych urzędników państwowych zatrudnionych w przedsiębiorstwie La Poste (Dz.U. L 63 z 7.3.2008, s. 16).

dzięki zlikwidowaniu całego deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego RMG przedsiębiorstwo to znalazłoby się w lepszej sytuacji niż przeciętne przedsiębiorstwo w Zjednoczonym Królestwie. W związku z tym Komisja zastanawiała się, czy obciążenia, z których RMG zostało zwolnione, w całości odpowiadają kosztom zastanym w rozumieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz czy po wdrożeniu przedmiotowej pomocy faktycznie zapewniono by równe szanse.

- (55) Ponadto Komisja wyraziła również zastrzeżenia co do zgodności planu restrukturyzacji z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji, w szczególności w odniesieniu do możliwości przywrócenia rentowności, wysokości wkładu RMG oraz poziomu środków wyrównawczych.
- (56) Według Komisji Zjednoczone Królestwo nie wykazało w przekonujący sposób, że pierwotnie przedstawiony plan restrukturyzacji jest zgodny z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji. W szczególności Komisja wyraziła wątpliwości, czy rola RMG jako wyłącznego operatora świadczącego usługę powszechną oraz zobowiązania wynikające z dawnej roli monopolisty w sektorze publicznym uzasadniałyby złagodzenie warunków określonych w wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji, a w szczególności warunków gwarantujących, że zakłócenia konkurencji mają ograniczony charakter oraz że spełniony jest wymagany udział wkładu własnego w kosztach restrukturyzacji na poziomie 50 %.
- (57) Ponadto Komisja uznała, że okres obowiązywania pierwotnego planu restrukturyzacji obejmujący lata 2008–2016 jest wyjątkowo długi i że zawarte w pierwotnym planie restrukturyzacji prognozy mogą ulec zmianie, jeżeli chodzi o takie założenia jak łączna liczba przesyłek. Komisja wyraziła w związku z tym wątpliwości co do możliwości przywrócenia długoterminowej rentowności RMG dzięki wdrożeniu zgłoszonego planu i wiarygodności przedstawionych prognoz dotyczących rentowności.

2.5. Zmiana zgłoszonych środków po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego

- (58) W toku rozmów z Komisją odbytych w trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego Zjednoczone Królestwo wycofało część redukcji długu wynoszącej 1 700 mln i zmniejszyło wysokość zgłoszonych środków polegających na redukcji długu do 1 089 mln GBP. Ponadto Zjednoczone Królestwo wycofało również zgłoszony odnawialny instrument kredytowy wynoszący 200 mln GBP. Komisja nie uznaje już zatem tych środków za zgłoszone, z wyjątkiem środka polegającego na redukcji długu wynoszącego 1 089 mln GBP.
- (59) Ponadto w trakcie postępowania wyjaśniającego Zjednoczone Królestwo przedstawiło zaktualizowany plan restrukturyzacji obejmujący krótszy okres restrukturyzacji, tj. lata 2010–2015. W tym okresie RMG przeprowadzi środki operacyjne i przemysłowe w celu restrukturyzacji przedsiębiorstwa. Plan przywrócenia rentowności RMG można podzielić na następujące kluczowe działania: restrukturyzacja związana z siłą roboczą,

restrukturyzacja strukturalna ukierunkowana na zmniejszenie zdolności przedsiębiorstwa oraz restrukturyzacja systemów informatycznych.

Restrukturyzacja związana z siłą roboczą

- (60) Restrukturyzacja związana z siłą roboczą jest głównym elementem zmian RMG mających na celu zapewnienie możliwości długoterminowego świadczenia finansowo stabilnej usługi powszechnej w Zjednoczonym Królestwie. RMG poczyniło już postępy i zamierza w znacznym stopniu jeszcze bardziej zmniejszyć swoją siłę roboczą poprzez program zwolnień dobrowolnych i zwykłych odejść z pracy podczas realizacji przedmiotowego planu. Samo to działanie odpowiada około jednej trzeciej łącznych istotnych kosztów restrukturyzacji wynikających z planu i w znacznym stopniu zmniejszy jedno z podstawowych kosztów RMG.
- (61) W planie restrukturyzacji przewiduje się, że w okresie restrukturyzacji nastąpi redukcja liczby pracowników służb dostarczających listy i paczki oraz przesyłki międzynarodowe Zjednoczonego Królestwa (UKLPI – UK Letters & Parcels and International) z około 160 000 pracowników na początku roku kończącego się w marcu 2011 r. do około [...] pracowników w marcu 2015 r. Odpowiada to łącznej redukcji o około [...] w służbach UKLPI od marca 2011 r. do marca 2015 r., co odpowiada około [...] rocznie. Przedmiotowa restrukturyzacja związana z siłą roboczą obejmuje redukcję blisko [...] kierowników centralnych (z których ponad 1 000 już odeszło przed marcem 2011 r.). Przewiduje się osiągnięcie oszczędności kosztów pracy w wysokości [...] mln GBP w ujęciu realnym między marcem 2010 r. a marcem 2015 r.
- (62) Proponowane zmiany w zakresie siły roboczej wpłyną praktycznie na każdą część przedsiębiorstwa RMG. Przykładowo:
- (i) przeprowadzana jest restrukturyzacja w zakresie działań polegających na doręczaniu i przyjmowaniu w terenie, z którymi wiąże się duże nakłady pracy i wysokie koszty stałe. Celem restrukturyzacji jest przede wszystkim osiągnięcie oszczędności w ramach systemu „poczty światowej klasy” (zob. motyw 68) wprowadzanych za pomocą oszczędności wynikających ze stosowania kompleksowego systemu poprawy bezpieczeństwa, obsługi klienta, jakości i wydajności we wszystkich biurach ds. doręczeń;
 - (ii) odchodzi się od pracy ręcznej i pracochłonnej na rzecz przetwarzania zautomatyzowanego, co niesie ze sobą odpowiednie skutki w odniesieniu do siły roboczej;
 - (iii) redukcji podlega blisko [...] kierowników na stanowiskach centralnych.
- (63) Kluczowymi elementami kosztów w zakresie restrukturyzacji związanej z siłą roboczą zawartymi w planie restrukturyzacji z czerwca 2011 r. są (i) odprawy z tytułu zwolnienia, (ii) koszty podróży i zwolnień monitorowanych oraz (iii) określone wyjątkowe płatności ryczałtowe. Oczekuje się, że odprawy z tytułu zwolnienia wyniosą około [...] mln GBP w okresie od marca 2010 r. do marca 2015 r. Koszty podróży i zwolnień monitorowanych (wyplacane pracownikom, których zatrzymano, którzy jednak w ramach restrukturyzacji infrastruktury

- RMG, w tym zamykania różnych centrów pocztowych, muszą aktualnie wykonywać pracę w innych placówkach) wyniosą około [...] mln GBP do 2014/15 r. Wyjątkowe płatności ryczałtowe, wymagane w celu utrzymania tempa i gruntownego charakteru zmian, w związku z tym, że stanowią one kluczowy element porozumienia dotyczącego modernizacji z 2010 r. zawartego ze Związkiem Pracowników Komunikacji, wynoszą [...] mln GBP. Płatności te nie byłyby wymagane w przypadku powolniejszego, bardziej konwencjonalnego tempa modernizacji.
- (64) Wspomniane kluczowe elementy restrukturyzacji związanej z siłą roboczą odpowiadają łącznie około połowie całkowitych istotnych kosztów restrukturyzacji w okresie od marca 2010 r. do marca 2015 r.
- Restrukturyzacja strukturalna ukierunkowana na zmniejszenie zdolności
- (65) Oprócz środków dotyczących siły roboczej RMG zgłoszony plan restrukturyzacji obejmuje restrukturyzację strukturalną, której celem jest zmniejszenie z czasem zdolności przedsiębiorstwa. Kwota wydana na restrukturyzację strukturalną łącznie odpowiada około połowie całkowitych istotnych kosztów restrukturyzacji w okresie marzec 2010 r. – marzec 2015 r. W szczególności przedmiotowy element restrukturyzacji wiąże się ze znacznym zmniejszeniem sieci centrów pocztowych, co wywiera wpływ na siłę roboczą.
- (66) Restrukturyzacja strukturalna polega również na automatyzacji oraz niezwykle istotnych nowych metodach doręczania mających na celu umożliwienie dłuższych, bardziej elastycznych okresów doręczania. Działanie to wywiera poważny wpływ na siłę roboczą i stanowi kluczowy element restrukturyzacji.
- (67) Plan restrukturyzacji obejmuje jednorazowy program racjonalizacji własności zakładający zmniejszenie liczby centrów pocztowych z 64 na początku roku obrotowego 2010/11 do [...] do marca 2015 r., skutkujący znacznym zmniejszeniem zasięgu działań RMG oraz usprawnieniem działań przedsiębiorstwa. W ramach planu restrukturyzacji przewiduje się zatem zamknięcie [...] centrów pocztowych w okresie 2010/11–2014/15, co odpowiada zmniejszeniu liczby centrów pocztowych w całej sieci o [...]. W roku liczyonym od marca 2010 r. do marca 2011 r. zamknięto łącznie 5 centrów pocztowych.
- (68) W związku z tym RMG wprowadza system poczty światowej klasy we wszystkich centrach pocztowych, które nie zostaną zamknięte. Poczta światowej klasy to kompleksowy system poprawy bezpieczeństwa, obsługi klienta, jakości i wydajności oraz ograniczenia poważnych uszkodzeń. Wyniki światowej klasy osiąga się, angażując wszystkich pracowników w zwalczanie problemu straconego czasu i zasobów wynikającego z zawodności i wyników operacyjnych systemów przetwarzania. Do końca roku obrotowego 2011/2012 wszystkie centra pocztowe będą objęte systemem poczty światowej klasy, który również jest wprowadzany w biurach ds. doręczeń.
- (69) Ponadto rozmieszczenie inteligentnych maszyn do sortowania listów przyniesie zmianę w sortowaniu zautomatyzowanym oraz redukcję kosztów związanych z sortowaniem ręcznym. Maszyny te są znacznie szybsze niż istniejące metody i sprzęt stosowane przez RMG od prawie 20 lat.
- (70) Co więcej, obecnie wdraża się sekwencjonowanie przesyłek zgodnie z trasą chodu listonosza, dzięki któremu listy są automatycznie sortowane w kolejności ich doręczenia. Jest to kluczowy element restrukturyzacji, który wymaga zakupu i rozmieszczenia kompaktowych sortujących maszyn sekwencjonujących i prowadzi do zmian w praktykach roboczych listonoszy, a w szczególności kobiet pracujących w służbach doręczycielskich. Automacyjne ustalanie kolejności doręczania listów zmniejsza wykonywanie ręcznego sortowania w biurach ds. doręczeń (a także związane z tym koszty), a zatem umożliwia efektywne sporządzanie harmonogramu czasu rozpoczęcia i zakończenia doręczania przez pracowników doręczających. Sekwencjonowanie przesyłek zgodnie z trasą chodu listonosza stanowi zmianę strukturalną w przetwarzaniu poczty, dzięki której RMG zwiększy swoją wydajność. W 2008 r. RMG zastosowało sekwencjonowanie przesyłek zgodnie z trasą chodu listonosza w odniesieniu do 0 % doręczanej poczty, w 2009 r. – do 1 %, a w 2011 r. – do 50 %.
- (71) Plan restrukturyzacji RMG obejmuje automatyzację sortowania małych paczek, które obecnie odbywa się ręcznie. Przedsiębiorstwo ustala obecnie najlepsze rozwiązanie, jakie można zastosować w okresie restrukturyzacji.
- (72) Ponadto nowe metody doręczania umożliwią RMG odejście od tradycyjnych metod doręczania (na piechotę, na rowerze) na rzecz doręczania odbywającego się głównie z zastosowaniem zabezpieczonych wózków (ręcznych lub z napędem) i samochodów dostawczych. Te nowe metody stanowią dużą zmianę dla RMG, której wdrożenie, w tym ponoszone wydatki, umożliwią dłuższe, elastyczne okresy doręczania, co z kolei umożliwi RMG zmniejszenie liczby tras doręczania i kosztów operacyjnych doręczania w terenie.
- Restrukturyzacja systemów informatycznych
- (73) Restrukturyzacja obejmuje inwestycje kapitałowe w systemy informatyczne w okresie realizacji planu, które to inwestycje mają decydujące znaczenie dla przedsiębiorstwa. W ramach uzupełnienia zmian w zakresie siły roboczej, RMG jest w trakcie wprowadzania przenośnych urządzeń elektronicznych, których celem jest zastąpienie procedur dopełnianych na papierze, a zatem zwiększenie wydajności. Jedną z ich podstawowych funkcji jest przechowywanie podpisów klientów potwierdzających odbiór monitorowanych przedmiotów. Dzięki tym urządzeniom RMG może monitorować status doręczanych przedmiotów w czasie rzeczywistym. Dzięki temu nie jest konieczne dalsze przetwarzanie podpisów i potwierżeń odbioru na papierze po zakończeniu doręczania przez listonosza.

(74) Ponadto RMG dokona innych inwestycji w technologie informacyjne i działania – w tym znaczne inwestycje w kilku obszarach o decydującym znaczeniu:

- (i) poprawę zdolności operacyjnych w zakresie sprawozdawczości;
- (ii) modernizację procesów w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi;
- (iii) umożliwienie automatycznego szczytowania informacji adresowych oraz ich wykorzystania do celów sprawozdawczości z wyników działalności;
- (iv) [...]; oraz
- (v) [...].

(75) Przedmiotowe inwestycje w restrukturyzację systemów i technologii informacyjnych odpowiadają ogółem około jednej piątej łącznych istotnych kosztów restrukturyzacji w okresie marzec 2010 r. – marzec 2015 r.

Wniosek

(76) Według Zjednoczonego Królestwa przewiduje się, że po wdrożeniu środków dotyczących emerytur i wykonaniu środków restrukturyzacyjnych RMG będzie w stanie:

- (i) pokryć ponoszone koszty, w tym koszty amortyzacji i obciążeń finansowych – w szczególności przedsiębiorstwo będzie posiadało pozytywne wolne przepływy środków pieniężnych po naliczeniu odsetek i po opodatkowaniu wynoszące [...] mln GBP do marca 2015 r.;
- (ii) uzyskać zwrot z kapitału umożliwiający mu samodzielne konkurowanie na rynku – w szczególności przedsiębiorstwo odniesie pozytywny zwrot z zainwestowanego kapitału w wysokości [...] do marca 2015 r., oraz
- (iii) generować środki pieniężne z przedsiębiorstwa bazowego (przed sprzedażą aktywów) – w szczególności przedsiębiorstwo będzie osiągać pozytywne wolne operacyjne przepływy środków pieniężnych w wysokości [...] mln GBP.

(77) Wniosek ten można również wysnuć na podstawie uzasadnionego scenariusza pesymistycznego (zakładającego dodatkowy [...] spadek wielkości w czasie realizacji planu restrukturyzacji) przedstawionego Komisji w dniu 30 listopada 2011 r. w ramach analizy wrażliwości. Na podstawie takiego scenariusza pesymistycznego do marca 2015 r. RMG byłoby w stanie:

- (i) posiadać pozytywne wolne przepływy środków pieniężnych po naliczeniu odsetek i po opodatkowaniu wynoszące [...] mln GBP do marca 2015 r.;
- (ii) uzyskać pozytywny zwrot z zainwestowanego kapitału w wysokości [...] do marca 2015 r.; oraz

(iii) osiągać pozytywne wolne operacyjne przepływy środków pieniężnych w wysokości [...] mln GBP.

(78) Twierdzi się, że te prognozy potwierdzają solidność i zasadność proponowanej restrukturyzacji.

3. UWAGI ZAINTERESOWANYCH OSÓB TRZECICH

(79) Uwagi na temat decyzji o wszczęciu postępowania otrzymano od wielu zainteresowanych osób trzecich, w tym mniejszych krajowych konkurentów RMG i ich organizacji branżowych, większych przedsiębiorstw międzynarodowych, grup nacisku i związków zawodowych reprezentujących większość pracowników RMG.

Uwagi przedstawione przez Mail Competition Forum

(80) Jako organizacja branżowa mniejszych operatorów pocztowych w Zjednoczonym Królestwie Mail Competition Forum („MCF”) kładzie duży nacisk na znaczenie solidnej pod względem gospodarczym i rentownej grupy RMG jako jedynego przedsiębiorstwa, które jest w stanie spełniać obowiązek świadczenia usługi publicznej w Zjednoczonym Królestwie. Jednocześnie MCF wyraża obawy, że sztuczne wzmocnienie pozycji RMG może doprowadzić do wykluczenia już trudnego rynku mniejszych konkurentów poprzez praktykę rażącego zaniżania cen, zawężenie marży i odmowę dostępu do niezbędnej infrastruktury. W tym kontekście MCF zaleca wprowadzenie szeroko zakrojonych środków regulacyjnych *ex ante*, aby chronić mniejszych konkurentów i zapewnić im dostęp do sieci Royal Mail.

(81) MCF zgadza się ze Zjednoczonym Królestwem co do jego oceny, że RMG jest przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji, i zgadza się na stosowanie wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji jako właściwych ram na potrzeby oceny proponowanych środków. Ponadto zauważa, że Zjednoczone Królestwo nie stara się uzasadnić pomocy tym, że taka pomoc jest niezbędna do utrzymania usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym, ale odnotowuje, że w przypadku zezwolenia Komisji na jakąkolwiek rekompensatę dla RMG z tytułu takiej usługi rekompensacie tej będą musiały towarzyszyć rygorystyczne zabezpieczenia chroniące konkurencję.

(82) MCF uważa, że środki powinny być ograniczone do niezbędnego ścisłego minimum i dotyczyć wyłącznie rozwiązania problemu deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego. MCF odrzuca wszelkie środki mające na celu naprawę bilansu lub wszelkie inne środki podejmowane w celu zwiększenia atrakcyjności przedsiębiorstwa dla inwestora prywatnego. W tym kontekście MCF wyraża sceptycyzm co do prywatyzacji przedsiębiorstwa.

(83) W odniesieniu do wkładu własnego w wysokości 50 %, który jest wymagany na mocy wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji w przypadku dużych przedsiębiorstw, MCF nalega na ścisłe stosowanie się do ustalonego progu oraz zaleca zbycie aktywów i zaprzestanie działalności przynoszącej straty w celu sfinansowania tego wkładu.

(84) Jeżeli chodzi o środki wyrównawcze, MCF uważa, że niezbędnym jest kilka daleko idących środków

strukturalnych, fiskalnych i regulacyjnych, w tym reforma ustawy o usługach pocztowych Zjednoczonego Królestwa w celu zapobieżenia uzyskaniu przez RMG w przyszłości dodatkowej pomocy na ten sam cel, całkowite strukturalne rozdzielanie aspektów przedsiębiorstwa związanych ze sprzedażą detaliczną i z siecią oraz zlikwidowanie zwolnienia z VAT, które przysługuje RMG w przypadku usług niewchodzących w zakres usługi publicznej.

Uwagi przedstawione przez Secured Mail

- (85) Secured Mail zwraca uwagę na znaczenie RMG dla wywiązywania się z obowiązku w zakresie usługi publicznej w Zjednoczonym Królestwie. Jednocześnie Secured Mail nalega, aby Komisja zagwarantowała, że RMG nie zyska możliwości wykorzystywania swojej nowej silnej pozycji w sposób stanowiący zagrożenie dla modelu działalności mniejszych konkurentów. Podobnie jak Mail Competition Forum, Secured Mail podkreśla potrzebę istnienia wystarczającego wkładu własnego finansowanego poprzez zbycie aktywów oraz zaprzestanie działalności przynoszącej straty. Ponadto Secured Mail chciałoby wprowadzenia działań regulacyjnych, takich jak rozdzielanie aspektów działalności RMG związanych ze sprzedażą detaliczną i z siecią.

Uwagi przedstawione przez UK Mail

- (86) Przedsiębiorstwo UK Mail, mały krajowy konkurent, zwraca uwagę, że chociaż zasadniczo z zadowoleniem przyjęło pomoc państwa na rzecz RMG w celu zapewnienia skutecznego wywiązywania się z obowiązku w zakresie usługi publicznej, to należy zezwolić jedynie na środki ściśle zgodne z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji.

Uwagi przedstawione przez DX

- (87) Przedsiębiorstwo DX, kolejny mały konkurent krajowy, również wyraża obawy dotyczące wzmocnienia pozycji RMG na rynku Zjednoczonego Królestwa i opowiada się za środkami wyrównawczymi w celu zrekomensowania potencjalnych zakłóceń konkurencji.

Uwagi przedstawione przez Communication Workers Union

- (88) Communication Workers Union („CWU”, Związek Zawodowy Pracowników Poczty i Telekomunikacji) wprowadza środki w kontekście szerszych wysiłków na rzecz modernizacji RMG, jakie podjęto w ciągu ostatnich lat. CWU z zadowoleniem przyjmuje środki pomocy, lecz wyraża obawy dotyczące poziomu stresu wywołanego u pracowników wskutek procesu restrukturyzacji i zwraca uwagę na głębokie i trwałe zmiany w ogólnych warunkach pracy pracowników Royal Mail. CWU zwraca się do Komisji z prośbą o ograniczenie restrukturyzacji do minimum w celu ograniczenia negatywnych skutków dla ogólnych warunków pracy. CWU odrzuca wycenę przeprowadzoną w oparciu o wytyczne dotyczące ratowania i restrukturyzacji i wyraża opinię, że zamiast tego Komisja powinna zatwierdzić pomoc jako rekompensatę za usługę świadczoną w ogólnym interesie gospodarczym. CWU jest zdania, że nie należy wymagać od RMG żadnego wkładu własnego, i opowiada się za pozytywną oceną środków pomocy, aby proces transformacji był dla pracowników RMG możliwie łagodny.

Uwagi przedstawione przez Free and Fair Postal Initiative

- (89) Free and Fair Postal Initiative („FFPI”), grupa nacisku, zasadniczo z zadowoleniem przyjmuje środki pomocy na rzecz RMG i obawia się jedynie o przywrócenie rentowności RMG zgodnie z planem restrukturyzacji. W świetle aktualnego klimatu gospodarczego FFPI kwestionuje perspektywy sprzedaży i ubolewa nad brakiem spójnego planu prywatyzacji.
- (90) Ponadto FFPI pragnie podkreślić, że spełnione muszą być wszystkie wymogi wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji, szczególnie w odniesieniu do wkładu własnego, który według FFPI powinien być znaczny (50 %), zgodnie ze wspomnianymi wytycznymi. Ponadto FFPI uważa, że daleko idące środki wyrównawcze powinny koniecznie obejmować sprzedaż aktywów, które nie są niezbędne dla wywiązywania się z obowiązku w zakresie usługi publicznej, a w szczególności gwarancje związane z dostępem konkurentów do rynku.
- (91) Ponadto FFPI stwierdza, że w tym przypadku odrzuca stosowanie logiki kosztów zastanych zgodnie z decyzjami w sprawie *EDF* ⁽¹³⁾ i *La Poste* ⁽¹⁴⁾, ponieważ w tym przypadku istnieją znaczne różnice faktów, szczególnie w odniesieniu do systemów emerytalnych we Francji i w Zjednoczonym Królestwie.

Uwagi przedstawione przez Deutsche Post

- (92) Deutsche Post umieszcza wymóg udzielenia pomocy RMG w kontekście liberalizacji i procesu przekształcania rynku pocztowego Zjednoczonego Królestwa oraz wynikającego z tego wymogu, aby były zasiedziały monopolista dostosował się do warunków konkurencyjnego rynku pocztowego i odpowiednio zmodernizował swoje praktyki biznesowe. W tym kontekście Deutsche Post nalega, aby Komisja zagwarantowała jednolite stosowanie prawa w tym zakresie we wszystkich państwach członkowskich. Deutsche Post odrzuca tok rozumowania przedstawiony przez Zjednoczone Królestwo, zgodnie z którym RMG stanowi „szczególny przypadek” w rozumieniu wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji, i wyraża wątpliwości odnośnie do możliwości zastosowania wytycznych w tym przypadku.
- (93) W tym kontekście Deutsche Post twierdzi również, na podstawie wyroku Trybunału w sprawie *Combust* ⁽¹⁵⁾, że w trakcie prywatyzacji dostawców usługi publicznej wcześniej stanowiących własność publiczną pochodząca ze środków publicznych rekompensata kosztów emerytur – wykraczających poza poziom normalnie przyjęty przez konkurentów prywatnych – nie stanowi pomocy. Deutsche Post twierdzi, że pomoc w likwidowaniu deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego RMG nie powinna wchodzić w zakres stosowania zakazu na mocy art. 107 Traktatu ze względu na fakt, że środek ten ma na celu skorygowanie niekorzystnej sytuacji strukturalnej w rozumieniu wyroku w sprawie *Combust*.

⁽¹³⁾ Decyzja Komisji 2005/145/WE z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie pomocy państwa przyznanych przez Francję przedsiębiorstwu EDF oraz sektorowi elektrycznemu i gazowemu, (Dz.U. L 49 z 22.2.2005, s. 9).

⁽¹⁴⁾ Zob. przypis 12.

⁽¹⁵⁾ Sprawa T-157/01 *Danske Busvognmænd przeciwko Komisji* [2004], Rec. s. II-917.

- (94) Deutsche Post uważa również, że Komisja będzie zobowiązana do wzięcia pod uwagę faktu, że za swój deficyt powstały w ramach planu emerytalnego RMG otrzymała już rekompensatę w postaci wyższych cen znaczków pocztowych.

Uwagi przedstawione przez TNT

- (95) TNT zauważa, że pomoc nie powinna być wyższa niż najmniejsza kwota ściśle niezbędna do uratowania RMG przed jej trudnościami finansowymi. Jednocześnie TNT obawia się, że RMG może wykorzystać nowo zdobytą siłę do nadmiernego ograniczenia konkurencji na rynku pocztowym Zjednoczonego Królestwa, próbując odzyskać kontrolę nad rynkiem i zrekompensować sobie utracony udział w rynku.
- (96) Aby zapobiec takiemu posunięciu, TNT prosi o zastosowanie daleko idących środków, takich jak rekompensata za pomoc państwa, w tym gwarancji przyszłego dostępu do sieci poprzez rozdzielanie elementów działalności, jeżeli to możliwe, oraz zlikwidowanie zwolnienia z VAT, aby wspierać rozwój konkurencji na rynkach obejmujących pełen zakres usług.
- (97) W odniesieniu do odpowiednich ram prawnych TNT zgadza się ze Zjednoczonym Królestwem, że środki należy oceniać jako pomoc restrukturyzacyjną zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji, i odrzuca pojęcie analizy na mocy art. 106 ust. 2 Traktatu.

Uwagi przedstawione przez UPS

- (98) W swoim oświadczeniu UPS wyraża opinię, że proponowane środki pomocy mogą mieć poważne konsekwencje dla rynku pocztowego i wywoływać skutki wykraczający poza rynki, których te środki bezpośrednio dotyczą – na rynkach ekspresowego doręczania paczek w Zjednoczonym Królestwie i w Europie. W tym kontekście UPS wyraża wątpliwości odnośnie do sposobu obliczenia korzyści dla RMG oraz możliwości zastosowania w tym przypadku wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji.
- (99) Ponadto UPS ma wątpliwości co do zgodności przedmiotowych środków z art. 107 ust. 3 Traktatu i wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji.
- (100) W odniesieniu do środków wyrównawczych UPS twierdzi, że wymagane środki muszą być proporcjonalne do zakłócenia konkurencji. Dlatego UPS odrzuca pogląd przedstawiony przez Zjednoczone Królestwo, zgodnie z którym przy dokonywaniu oceny środków zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji należy uwzględnić ciężar wywiązywania się z obowiązku świadczenia usługi publicznej. UPS kładzie szczególny nacisk na konieczność przeanalizowania i uwzględnienia potencjalnych efektów zewnętrznych dla sąsiednich rynków, gdyby przedmiotowe środki wzmocniły pozycję nie tylko RMG, ale też jej jednostek zależnych, zwłaszcza GLS.
- (101) W odniesieniu do kwoty pomocy UPS podkreśla, że kwota ta powinna być ograniczona do niezbędnego ścisłego minimum, a RMG powinna wnieść znaczny wkład własny. W tym kontekście UPS wyraża wątpliwości co do występowania wyjątkowych okoliczności, które pozwalałyby na wkład własny mniejszy niż 50 %, jak sugeruje Zjednoczone Królestwo. Ponadto UPS uważa, że w przypadku, gdyby Komisja zaakceptowała

tok rozumowania Zjednoczonego Królestwa w tej kwestii, wkład własny w żadnym razie nie powinien być niższy niż 40 %, jak wynika z praktyki decyzyjnej Komisji we wcześniejszych decyzjach.

- (102) W odniesieniu do logiki kosztów zastanych zgodnie z art. 107 ust. 3 Traktatu UPS zwraca uwagę, że przedmiotowych środków nie można uzasadnić precedensem (*La Poste*) ani zasadą. Wymagają one szeroko zakrojonego testu równowagi, w którym pozytywne skutki środka są rozważane w kontekście sposobu, w jaki zakłóca on konkurencję.

4. UWAGI WŁADZ ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA

4.1. Na temat istnienia pomocy i beneficjentów pomocy

- (103) Zjednoczone Królestwo uznaje, że zgłoszona pomoc dla systemu emerytalnego i środki redukcji długu stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.
- (104) Zjednoczone Królestwo utrzymuje, że traktowanie pod względem podatkowym przeniesienia zobowiązań netto z RMG na Zjednoczone Królestwo nie wiąże się z żadną pomocą, ponieważ zobowiązania emerytalne obecnie figurujące w sprawozdaniach finansowych RMG stanowią kwoty, które są jeszcze niezapłacone, a dokonanie odliczenia od podatku jest możliwe dopiero wówczas, gdy płatność zostanie faktycznie uiszczona. W tym kontekście RMG dotąd nie korzystała z ulgi podatkowej z tytułu zobowiązań odzwierciedlonych w jej sprawozdaniach finansowych. Według Zjednoczonego Królestwa obciążenie RMG podatkiem z tytułu zwolnienia rezerw byłoby niesprawiedliwe, ponieważ przede wszystkim nie skorzystała ona z ulgi podatkowej w odniesieniu do tych rezerw⁽¹⁶⁾.
- (105) W odpowiedzi na twierdzenie Komisji zawarte w decyzji o wszczęciu postępowania, zgodnie z którym nie jest jasne, czy POL odniesie korzyści wskutek środków redukcji długu, Zjednoczone Królestwo twierdzi, że finansowanie i księgowość POL są oddzielone od finansowania i księgowości RMG. Według Zjednoczonego Królestwa dodatkowo gwarantuje to fakt, że przedsiębiorstwa te są prawnie rozdzielone.

4.2. Na temat zgodności pomocy dla systemu emerytalnego jako rekompensaty z tytułu zastanych kosztów emerytur na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu

- (106) Zjednoczone Królestwo utrzymuje przede wszystkim, że istnieją istotne podobieństwa pomiędzy rozpatrywanym przypadkiem a sprawą *La Poste*. Chociaż Zjednoczone Królestwo przyznaje, że otoczenie emerytalne Zjednoczonego Królestwa różni się od warunków panujących we Francji i że w Zjednoczonym Królestwie nie ma określonego elementu porównywalnego z systemem RMG, nie oznacza to, że precedensu *La Poste* nie można zastosować. Zjednoczone Królestwo jest głęboko przekonane,

⁽¹⁶⁾ W odniesieniu do decyzji Komisji w sprawie *British Energy* (sprawa C 52/03, decyzja z dnia 22 września 2004 r. (Dz.U. L 142 z 6.6.2005, s. 26)).

że pomiędzy obydwojma tymi przypadkami istnieją wystarczające podobieństwa, aby uzasadnić pełne zastosowanie precedensu, ponieważ oba przypadki dotyczą materialnego ryzyka gospodarczego, nieograniczonych zobowiązań i sztywnych systemów.

(107) Ponadto Zjednoczone Królestwo uważa, że chociaż pomiędzy tymi przypadkami istnieją podobieństwa, rozwiązanie zaproponowane dla RMG nie jest tak rozległe ani materialne jak w przypadku La Poste, ponieważ Zjednoczone Królestwo jedynie zwalnia RMG z dawnych zobowiązań i ponieważ zobowiązaniom emerytalnym przejmowanym przez Zjednoczone Królestwo towarzyszy większość aktywów emerytalnych w ramach PERM, więc przedmiotowa pomoc jest ograniczona raczej do deficytu niż do kwoty zobowiązań

(108) Zjednoczone Królestwo twierdzi również, że skala zobowiązań emerytalnych RMG jest niezwykła ze względu na połączenie czynników, które obejmują skalę kosztów zatrudnienia RMG, rozwiązania w zakresie indeksacji i wcześniejszego przechodzenia na emeryturę, a także lepsze warunki zwalniania wynikające z układów zbiorowych zawartych ze związkami zawodowymi. Zjednoczone Królestwo twierdzi, że te zobowiązania można uważać za „koszty osierocone” w rozumieniu wcześniejszych decyzji Komisji dotyczących zobowiązań emerytalnych w sektorze energii. Oznacza to, że deficyt powstały w ramach planu emerytalnego należy uważać za nieodwracalną inwestycję (społeczną) dokonaną przed liberalizacją sektora, która okazała się nieopłacalna w nowych warunkach liberalizacji sektora, czego nie można było przewidzieć w chwili podejmowania decyzji. Zjednoczone Królestwo opiera swoje rozumowanie dotyczące kosztów osieroconych na następujących czynnikach:

(i) kształt i skala zobowiązań są bezpośrednio związane ze służbą cywilną RMG i dawną rolą monopolisty;

(ii) zarządzanie PERM było mniej problematyczne w środowisku monopolistycznym; oraz

(iii) hojne uprawnienia przyznane członkom w połączeniu z bardzo dużą liczbą członków aktywnych, zawieszonych i członków, którzy przeszli na emeryturę (co było nieuniknione, biorąc pod uwagę ciężący na RMG obowiązek w zakresie usługi publicznej), stanowią dodatkowe koszty emerytalne, których konkurenci RMG nie muszą ponosić.

(109) W trakcie postępowania wyjaśniającego Zjednoczone Królestwo przekazało również dalsze informacje na temat niezwykłego charakteru zobowiązań emerytalnych RMG, z których grupa ta będzie zwolniona w ramach propozycji rządu Zjednoczonego Królestwa. Ponadto opracowało wstępną analizę przeprowadzoną przez eksperta z przedsiębiorstwa Towers Watson, który zbadał poziom anomalii właściwy dla PERM.

(110) W tej dodatkowej analizie porównano PERM z przeciętnym programem o zdefiniowanym świadczeniu w sektorze prywatnym. Zdaniem Zjednoczonego Królestwa analiza ta wskazuje na to, że zobowiązania emerytalne w ramach planu emerytalnego RMG w kwocie ok. 6,9 mld GBP odnoszą się do nienormalnie wysokich kosztów w porównaniu z przeciętnym systemem.

(111) Przekracza to poziom deficytu powstałego w ramach PERM, wynoszący 4,5 mld GBP na podstawie rachunkowości z marca 2011 r., co według Zjednoczonego Królestwa sugeruje, że cały deficyt emerytalny w ramach tego planu można uważać za nienormalny.

4.3. Na temat zgodności środków redukcji długu na podstawie wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji

(112) Zjednoczone Królestwo przede wszystkim utrzymuje, że Komisja powinna stosować wytyczne dotyczące ratowania i restrukturyzacji w taki sposób, aby uniknąć negatywnego wpływu na dostępność usługi publicznej w Zjednoczonym Królestwie. W związku z tym Zjednoczone Królestwo zwraca uwagę, że RMG jest niezbędna dla dostępności usługi publicznej, i twierdzi, że trudności dla tego przedsiębiorstwa zagrażają nie tylko przetrwaniu RMG jako przedsiębiorstwa, ale także dostępności usługi publicznej w Zjednoczonym Królestwie. Dlatego Zjednoczone Królestwo prosi Komisję o uwzględnienie zamiaru prawodawcy dotyczącego art. 106 ust. 2 Traktatu przy dokonywaniu oceny środków zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji. Na poparcie swojego argumentu Zjednoczone Królestwo wskazuje orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z którym przepisy Traktatu należy stosować z uwzględnieniem skutecznego wywiązywania się z obowiązku w zakresie usługi publicznej i niezakłóconej dostępności tej usługi, w przypadku gdy zagrożona jest zdolność przedsiębiorstw do świadczenia usługi podstawowej, a w szczególności gdy zagrożone jest przetrwanie przedsiębiorstwa świadczącego tę usługę⁽¹⁷⁾.

(113) Niniejszym Zjednoczone Królestwo stwierdza, że kryteria zgodności na podstawie wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji powinny być kwalifikowane w zakresie wymaganym do umożliwienia wdrożenia środków, jak przewidziano w planie restrukturyzacji, w celu zagwarantowania, że zdolność rządu Zjednoczonego Królestwa do wywiązywania się z obowiązków wynikających z dyrektywy w sprawie usług pocztowych nie jest zagrożona.

(114) Ponadto Zjednoczone Królestwo utrzymuje, że RMG należy traktować jako przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji, tj. przedsiębiorstwo, które – bez interwencji państwa – nie będzie w stanie uzyskać od udziałowców lub ze źródeł rynkowych kapitału niezbędnego do zahamowania strat, które zagrażają jego przetrwaniu. W tym kontekście Zjednoczone Królestwo zwraca uwagę na poważne trudności finansowe przedsiębiorstwa spowodowane zmniejszającymi się wpływami, znacznym rozmiarem deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego, który skutkuje bardzo problematycznym bilansem, i przewidywanymi niedoborami przepływów środków pieniężnych.

⁽¹⁷⁾ Komisja przeciwko Francji, C-159/94 [1997], Rec. s. I-5815, pkt 59.

- (115) W przedłożonych opiniach Zjednoczone Królestwo przekazało znacznie więcej informacji na temat planu restrukturyzacji. W szczególności przedstawiło:
- (i) bardziej szczegółowy opis środków operacyjnych i o charakterze przemysłowym, które RMG podejmuje, aby zrestrukturyzować swoją działalność, i w odniesieniu do których zgłoszone środki restrukturyzacyjne Zjednoczonego Królestwa również zapewnią wsparcie finansowe;
 - (ii) wyjaśnienie Zjednoczonego Królestwa dotyczące czasu trwania planu restrukturyzacji;
 - (iii) gwarancję, na podstawie planu restrukturyzacji, że przyszła rentowność RMG jest zapewniona, nawet w racjonalnym scenariuszu niekorzystnym;
 - (iv) wyjaśnienie dotyczące pełnego zakresu wkładu własnego, który RMG wnosi na rzecz swojej restrukturyzacji.
- (116) Jeżeli chodzi o czas wdrażania planu restrukturyzacji, Zjednoczone Królestwo stwierdza, że Komisja powinna wziąć pod uwagę tempo, w jakim możliwe jest rozwinięcie wymaganej skali restrukturyzacji operacyjnej, mając na uwadze skalę działalności RMG, panujące w tym przedsiębiorstwie stosunki pracy i spoczywający na nim obowiązek dalszego świadczenia usługi publicznej zgodnie z określonymi standardami jakości w trakcie całego procesu.
- (117) Jeżeli chodzi o przywrócenie długoterminowej rentowności i możliwość wykonania planu restrukturyzacji, według Zjednoczonego Królestwa w wystarczającym stopniu wykazano w planie restrukturyzacji, że RMG powróci do rentowności do końca okresu restrukturyzacji zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji.
- (118) Zjednoczone Królestwo uważa, na podstawie oceny dokonanej przez swoich doradców finansowych, że wdrożenie planu restrukturyzacji przywróci rentowność RMG do końca roku obrotowego 2014/15 (czyli do końca marca 2015 r.). W praktyce oznacza to, że po wprowadzeniu pomocy dla systemu emerytalnego i zakończeniu wdrażania środków restrukturyzacyjnych, które są istotne dla celów pomocy państwa, Zjednoczone Królestwo przewiduje, że RMG powinna być w stanie pokrywać wszystkie swoje koszty, w tym koszty amortyzacji i koszty finansowe. Ponadto przewidywany zwrot z kapitału byłby wystarczający, aby zrestrukturyzowana RMG mogła samodzielnie konkurować na rynku.
- (119) Jeżeli chodzi o wymóg dotyczący wkładu własnego, Zjednoczone Królestwo nadal uważa, że szczególne okoliczności przedmiotowego przypadku uzasadniają elastyczne podejście do wkładu własnego.
- (120) Niemniej jednak Zjednoczone Królestwo wyjaśniło sposób, w jaki RMG wykorzystuje również zasoby własne do sfinansowania kosztów związanych z działalnością restrukturyzacyjną określoną w sekcji 2.5.
- (121) Zjednoczone Królestwo uważa, że wszelkie zakłócenia konkurencji wynikające ze zgłoszonych środków będą minimalne. Powtarza również, że środki nie będą miały bezpośredniego wpływu na GLS, jednostkę zależną RMG, a zatem nie będą miały wpływu na konkurencję na europejskich rynkach paczek i przesyłek ekspresowych, na których działa GLS.
- (122) W odniesieniu do środków wyrównawczych Zjednoczone Królestwo podtrzymuje stanowisko, że Komisja powinna rozważyć zakres, w jakim ta zasada powinna być stosowana, w celu uniknięcia jakichkolwiek działań, które bezpośrednio lub pośrednio utrudnią RMG świadczenie usługi publicznej.

4.4. Na temat uwag osób trzecich

- (123) W odpowiedzi na opinie osób trzecich Zjednoczone Królestwo zajmuje się poruszonymi kwestiami tematycznie.
- (124) W odpowiedzi na obawy o potencjalny efekt zewnętrzny na sąsiednich rynkach za pośrednictwem GLS, jednostki zależnej RMG, Zjednoczone Królestwo szczegółowo argumentuje, że GLS nie korzysta z proponowanych środków pomocy ze względu na fakt, że pracownicy GLS ani obecnie, ani w przeszłości nie byli członkami PERM oraz że system emerytalny GLS nie ma żadnego związku z PERM, co sprawia, że efekt zewnętrzny jest niemożliwy. Ponadto Zjednoczone Królestwo podkreśla, że bez względu na wdrożenie środków nie będą one miały żadnego wpływu na stan środków finansowych GLS.
- (125) W odpowiedzi na uwagi, w których kwestionuje się poziom długu pochodzącego z ustawowej składki emerytalnej, Zjednoczone Królestwo twierdzi, że wielkość deficytu była bezpośrednio powiązana z poniesionymi kosztami zastanymi oraz że z tego powodu RMG powinna zostać zwolniona z obowiązku pokrycia całości deficytu.
- (126) W odniesieniu do ogólnej zgodności przedmiotowych środków z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji Zjednoczone Królestwo jest zdania, że proponowane środki mieszczą się w zakresie stosowania wspomnianych wytycznych. Ponadto Zjednoczone Królestwo podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w zgłoszeniu, że Komisja powinna przeprowadzić ocenę proponowanych środków na podstawie art. 107 ust. 3 Traktatu zgodnie z duchem art. 106 ust. 2 Traktatu.
- (127) W odpowiedzi na uwagi, w których kwestionuje się długoterminową rentowność RMG po przyznaniu pomocy, Zjednoczone Królestwo odrzuca obawy zainteresowanych stron i twierdzi, że na podstawie niezależnych porad uzyskanych od swoich doradców gospodarczych jest głęboko przekonane, że w perspektywie długoterminowej RMG odzyska rentowność i będzie prosperować.

- (128) Zjednoczone Królestwo odrzuca uwagi, w których twierdzi się, że wielkość pomocy nie jest ograniczona do niezbędnego ścisłego minimum i że w gruncie rzeczy ma na celu zwiększenie atrakcyjności RMG dla potencjalnych inwestorów, co ma służyć przeprowadzeniu w przyszłości udanej prywatyzacji. Wyjaśnia, że środki opracowano specjalnie po to, aby wydać jedynie ścisłe minimum niezbędne do zabezpieczenia przyszłości świadczenia usługi publicznej i przywrócenia w tym celu rentowności RMG.
- (129) Ponadto Zjednoczone Królestwo odrzuca twierdzenia, że środki doprowadzą do nieuzasadnionego zakłócenia konkurencji, ponieważ wynikające z przetrwania RMG korzyści dla konsumentów będą znacznie przewyższały ograniczone zakłócenia rynku.
- (130) W odpowiedzi na uwagi dotyczące wymaganego wkładu własnego Zjednoczone Królestwo odrzuca argumenty przekazane przez zainteresowane strony, które kwestionują istnienie wyjątkowych okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od zasady wnoszenia wkładu własnego w wysokości 50 %, która to zasada przewidziana jest w wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji. Zjednoczone Królestwo podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w zgłoszeniu, że przy określaniu właściwego poziomu wkładu własnego Komisja powinna uwzględnić dziedzictwo RMG w sektorze publicznym i spoczywający na RMG obowiązek świadczenia usługi publicznej.
- (131) Ponadto Zjednoczone Królestwo zwraca uwagę, że oddzielenie POL od RMG stawia już RMG w pozycji, w której straci ona możliwości biznesowe związane z rozwojem powiązanych dziedzin, takich jak bankowość prywatna i inne zastosowania infrastruktury POL.
- (132) Zjednoczone Królestwo również zdecydowanie odrzuca wezwania do pozbycia się swojego operatora przesyłek ekspresowych, GLS, w ramach środka wyrównawczego, jak zasugerowano w niektórych uwagach osób trzecich. Zjednoczone Królestwo wyjaśnia, że uważa GLS za zasadniczą część ogólnej strategii dotyczącej RMG i że traktuje to przedsiębiorstwo jak element niezbędny dla osiągnięcia długoterminowej rentowności. W tym kontekście Zjednoczone Królestwo pragnie podkreślić, że różnicowanie działalności przedsiębiorstwa w kierunku bardziej rentownych obszarów jest wyraźnie uznawane w wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji (motyw 17) za ważny element poprawiania sytuacji przedsiębiorstwa walczącego z trudnościami. Ponadto Zjednoczone Królestwo jest zdania, że zbycie GLS zagrozi rentowności RMG, ponieważ zagrozi nie tylko planowi restrukturyzacji, ale i świadczeniu usługi publicznej w Zjednoczonym Królestwie.
- (133) Zjednoczone Królestwo podkreśla swoje stanowisko dotyczące stosowania w odniesieniu do przedmiotowego przypadku logiki kosztów zastanych zgodnie z orzecznictwem w sprawach *La Poste*, *EDF* ⁽¹⁸⁾ i *OTE* ⁽¹⁹⁾. Zjednoczone Królestwo podtrzymuje swoje stanowisko, że pomimo technicznych różnic między systemami emerytalnymi Zjednoczonego Królestwa i Francji nadal istnieje
- wystarczająca logiczna analogia, która umożliwi zastosowanie logiki kosztów zastanych do przedmiotowego przypadku.
- (134) W odpowiedzi na uwagi, w których zaleca się dokonanie oceny środków na podstawie raczej art. 106 ust. 2 Traktatu niż wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji, zgodnie z art. 107 Traktatu, Zjednoczone Królestwo ponownie podkreśla swoje stanowisko, że w obecnych okolicznościach taki krok byłby niewłaściwy w odniesieniu do RMG. Niemniej jednak Zjednoczone Królestwo jest zdania, że Komisja powinna mieć art. 106 ust. 2 Traktatu na uwadze przy stosowaniu wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji.
- (135) Zjednoczone Królestwo odnosi się również do opinii *Deutsche Post*, w której wzywa się Komisję do zdyskontowania wszelkich dochodów już uzyskanych na rzecz RMG w odniesieniu do jej zobowiązań emerytalnych w postaci wyższych cen w obszarach cen regulowanych, wynikających z pomocy dla systemu emerytalnego. Zjednoczone Królestwo stara się obalić ten tok rozumowania i wyraża przekonanie, że w wyniku metodyki i ustaleń regulacyjnych stosowanych przez RMG oraz wcześniejsze i obecne organy regulacyjne, które gwarantowały, że RMG nie otrzyma środków na ten sam cel dwa razy, w rzeczywistości nie dochodzi do podwójnego liczenia cen regulowanych i deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego.
- (136) Zjednoczone Królestwo odrzuca opinię *Deutsche Post*, że ocena pomocy państwa dla byłych monopolii pocztowych powinna być przeprowadzona w oparciu o identyczny zestaw kryteriów, aby zapewnić jednakowe stosowanie prawodawstwa unijnego we wszystkich państwach członkowskich. Twierdzi natomiast, że Komisja powinna mieć swobodę oceny każdego przypadku w oparciu o towarzyszące mu szczególne okoliczności, z uwzględnieniem specyfiki każdego przypadku.
- (137) Zjednoczone Królestwo na koniec komentuje wiele uwag i sugestii wysuniętych przez niektóre osoby trzecie, które zdaniem Zjednoczonego Królestwa wchodzą raczej w zakres działalności regulacyjnej niż w zakres przedmiotowego przypadku. W odniesieniu do takich kwestii, jak: rozdzielanie strukturalne, przejrzystość, przegląd i zaprzestanie określonych działań, Zjednoczone Królestwo pragnie podkreślić, że takie środki mają charakter regulacyjny i należy je raczej omawiać na odpowiednim forum, wraz z krajowym organem regulacyjnym, niż w kontekście postępowań w sprawie pomocy państwa. Ponadto Zjednoczone Królestwo zauważa, że zakres zwolnienia usług pocztowych z VAT w Zjednoczonym Królestwie był już rozpatrywany przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej ⁽²⁰⁾ i ma być ponownie poddany przeglądowi przez organy podatkowe Zjednoczonego Królestwa.

5. OCENA ŚRODKÓW POMOCY

5.1. Istnienie pomocy zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu oraz potencjalni beneficjenci

- (138) Artykuł 107 ust. 1 Traktatu stanowi, że „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie,

⁽¹⁸⁾ Zob. przepisy 12 i 13.

⁽¹⁹⁾ Decyzja Komisji 2008/722/WE z dnia 10 maja 2007 r. w sprawie pomocy państwa C 2/06 (ex N 405/05) planowanej przez Grecję w związku z programem dobrowolnego wcześniejszego przechodzenia na emeryturę w OTE (Dz.U. L 243 z 11.9.2008, s. 7).

⁽²⁰⁾ Sprawa C-357/07, *TNT Post UK* [2009], Zb.Orz. s. I-3025.

która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi". Przy ustalaniu, czy dany środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu, Komisja musi zastosować następujące kryteria: środek musi być przypisany państwu i wdrażany z wykorzystaniem zasobów państwowych, musi przynosić niektórym przedsiębiorstwom lub niektórym sektorom korzyść powodującą zakłócenie konkurencji oraz musi wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

5.1.1. Zasoby państwowe

- (139) Artykuł 107 ust. 1 Traktatu dotyczy pomocy przyznanej przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych. Innymi słowy, dane środki muszą pojawić się w wyniku zachowania, które można przypisać państwu, lub muszą wiązać się z użyciem zasobów państwowych.
- (140) Jeżeli chodzi o pomoc dla systemu emerytalnego, przejęcie przez Zjednoczone Królestwo niektórych narosłych zobowiązań emerytalnych RMG jest finansowane z zasobów państwowych i może być przypisane państwu: Zjednoczone Królestwo ustanowi nowy ustawowy program emerytalny, którego zobowiązania będą obciążać rząd Zjednoczonego Królestwa i do którego zostanie przeniesiona pewna część narosłych zobowiązań istniejących w ramach PERM.
- (141) Jeżeli chodzi o środki redukcji długu, to ewidentnie są one finansowane z zasobów państwowych i można je przypisać państwu: Zjednoczone Królestwo umorzy zadłużenie z tytułu niespłaconych pożyczek, które obecnie jest mu winna RMG.

5.1.2. Selektywna korzyść

- (142) Aby ocenić, czy omawiane środki zawierają elementy pomocy państwa, należy ustalić, czy przynoszą one RMG korzyść gospodarczą w zakresie, w jakim umożliwiają temu przedsiębiorstwu uniknięcie ponoszenia kosztów, które w normalnej sytuacji ciążyłyby na jego zasobach finansowych, i czy w ten sposób nie uniemożliwiły mechanizmom rynkowym wywołania swoich normalnych skutków⁽²¹⁾.
- (143) W związku z tym należy również pamiętać, że niektóre elementy orzecznictwa Trybunału zaprzeczają hipotezie, według której rekompensata za niekorzystną sytuację strukturalną miałaby wykluczać zaklasyfikowanie środka jako pomocy. Trybunał Sprawiedliwości wskazuje niezmiennie, że istnienie pomocy powinno być oceniane pod względem skutków, a nie przyczyn lub celów interwencji państwa⁽²²⁾. Trybunał Sprawiedliwości stwierdził

również, że pojęcie pomocy obejmuje korzyści przyznane przez władze publiczne, które w różnych formach zmniejszają obciążenia ciążące w normalnej sytuacji na budżecie danego przedsiębiorstwa⁽²³⁾. Trybunał Sprawiedliwości wskazał również wyraźnie, że koszty związane z wynagrodzeniem pracowników ze swej natury ciążą na budżecie przedsiębiorstw, niezależnie od tego, czy wynikają z obowiązku ustawowego czy z układów zbiorowych⁽²⁴⁾. W związku z tym Trybunał Sprawiedliwości uznał, że fakt, że środki państwowe mają na celu rekompensatę dodatkowych kosztów, nie uniemożliwia zaklasyfikowania ich jako pomocy⁽²⁵⁾.

- (144) Komisja jest zdania, że zobowiązania przedsiębiorstwa wynikające z prawa pracy lub układów zbiorowych zawartych ze związkami zawodowymi, takie jak koszty emerytur, są częścią zwyczajowych kosztów przedsiębiorstwa, które musi ono pokryć z własnych zasobów⁽²⁶⁾. Koszty te są nieodłącznym elementem działalności gospodarczej przedsiębiorstwa⁽²⁷⁾. Nie ma znaczenia w tym względzie, czy przedsiębiorstwo ponosi koszty emerytur przez bezpośrednie finansowanie emerytur swoich byłych pracowników czy przez wpłacanie składek do funduszu emerytalnego, który z kolei wykorzystuje zebrane składki do finansowania emerytur pracowników przedsiębiorstw. Decydującym elementem jest to, że w ten czy inny sposób przedsiębiorstwa ponoszą pełne koszty emerytur.
- (145) Jeżeli chodzi o pomoc dla systemu emerytalnego, Komisja zauważa, że przyniesie ona RMG korzyść finansową, biorąc pod uwagę skutki, jakie deficyt w ramach PERM ma dla tego przedsiębiorstwa, oraz obowiązki, jakie RMG ma wobec planu emerytalnego RMG zgodnie z ustawą Zjednoczonego Królestwa dotyczącą emerytur. Obowiązki te obejmują płatność składek, w szczególności w celu pokrycia deficytu, i są odzwierciedlone przez fakt, że deficyt jest odnotowany w bilansie RMG zgodnie z zasadą 19 międzynarodowych standardów rachunkowości (zwanych dalej MSR). Dlatego też Komisja uważa, że przejęcie przez Zjednoczone Królestwo niektórych narosłych zobowiązań emerytalnych zwolni RMG z zobowiązań finansowych, które przedsiębiorstwo to

⁽²¹⁾ Np. sprawa C-301/87 *Francja przeciwko Komisji* [1990], Rec. s. I-307, pkt 41.

⁽²²⁾ Sprawa 173/73 *Włochy przeciwko Komisji* [1974], Rec. s. 709, pkt 13; sprawa 310/85 *Deufil przeciwko Komisji* [1987], Rec. s. 901, pkt 8; sprawa C-241/94 *Francja przeciwko Komisji*, Rec. s. I-4551, pkt 20.

⁽²³⁾ Sprawa C-387/92 *Banco Exterior* [1994], Rec. s. I-877, pkt 13; wyżej wspomniany wyrok w sprawie C-241/94, pkt 34.

⁽²⁴⁾ Sprawa C-5/01 *Belgia przeciwko Komisji* [2002], Rec., s. I-1191, pkt 39.

⁽²⁵⁾ Sprawa 30/59 *Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg przeciwko Wysokiej Władzy Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali* [1961], Rec. s. 3, pkt 29 i 30; wyżej wspomniany wyrok w sprawie C-173/73, pkt 12 i 13; wyżej wspomniany wyrok w sprawie C-241/94, pkt 29 i 35; sprawa C-251/97 *Francja przeciwko Komisji* [1999], Rec. s. I-6639, pkt 40, 46 i 47; oraz sprawy połączone C-71/09 P, C-73/09 P i C-76/09 P *Comitato „Venezia vuole vivere” przeciwko Komisji* [2011], Zb.Orz. s. I-0000, pkt 90–96.

⁽²⁶⁾ Decyzja w sprawie *La Poste* (zob. przypis 12), motyw 141, oraz wytyczne dotyczące ratowania i restrukturyzacji (zob. przypis 11), motyw 63.

⁽²⁷⁾ Sprawa T-20/03 *Kahla przeciwko Komisji* [2008], Zb.Orz. s. II-2305, pkt 194–197. Zob. również wyrok Trybunału EFTA z dnia 22 sierpnia 2011 r. w sprawie E-14/10, *Konkurrenten.no AS przeciwko Urzędowi Nadzoru EFTA*, dotychczas nieopublikowany, pkt 86.

musiałoby normalnie ponieść, i w ten sposób uniemożliwia mechanizmom rynkowym wywołanie swoich normalnych skutków.

- (146) Ponadto Komisja zauważa, że pomoc dla systemu emerytalnego przynosi korzyść nie tylko RMG, ale także jej jednostce zależnej, POL, ponieważ zwalnia ją z obowiązku pokrycia deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego, który to obowiązek wynika z zawartych z RMG ustaleń w zakresie delegowania. Z drugiej strony przedsiębiorstwo GLS nie jest uważane za beneficjenta pomocy dla systemu emerytalnego, ponieważ jego pracownicy nie są częścią PERM, a jego system emerytalny nie ma żadnego związku z PERM.
- (147) Komisja zauważa również, że argumenty mające na celu wykazanie, że koszty emerytur ponoszone przez RMG są wyższe niż w przypadku jej konkurentów, są nieistotne dla ustalenia, czy pomoc dla systemu emerytalnego stanowi pomoc państwa. Ich porównywalny poziom można jednak wziąć pod uwagę w ocenie zgodności pomocy dla systemu emerytalnego.
- (148) Komisja stwierdza zatem, że pomoc dla systemu emerytalnego stanowi selektywną korzyść dla RMG i POL w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.
- (149) W odniesieniu do braku opodatkowania zwolnienia rezerw utworzonych w sprawozdaniach finansowych w wyniku deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego Komisja przyjmuje argument Zjednoczonego Królestwa, że jest to uzasadnione, ponieważ tworzenia rezerw nie można odliczyć od podatku. Zobowiązania emerytalne obecnie istniejące w sprawozdaniach finansowych RMG stanowią kwoty, które są jeszcze niezapłacone w ramach PERM, i na mocy przepisów podatkowych Zjednoczonego Królestwa ulga podatkowa jest dostępna w odniesieniu do składek emerytalnych wyłącznie wówczas, gdy są one opłacone. W tym kontekście RMG dotąd nie korzystała z ulgi podatkowej z tytułu zobowiązań odzwierciedlonych w jej sprawozdaniach finansowych. Po przeniesieniu tych zobowiązań do nowego systemu RMG nie będzie dłużej odpowiedzialna za finansowanie PERM i dlatego nie będzie korzystać z żadnej ulgi podatkowej. Ponieważ RMG nie będzie mogła korzystać z ulgi podatkowej w odniesieniu do powiązanych zobowiązań emerytalnych, które są obecnie odzwierciedlone w jej sprawozdaniach finansowych, nie powinna również spodziewać się nałożenia podatku z tytułu rozwiązania rezerw figurujących w sprawozdaniach finansowych. Komisja stwierdza zatem, że traktowanie pod względem podatkowym pomocy dla systemu emerytalnego nie wiąże się z selektywną korzyścią dla RMG i dlatego nie stanowi pomocy państwa.
- (150) Jeżeli chodzi o ocenę, czy środki redukcji długu dają selektywną korzyść, Komisja ocenia tego typu środki

w ramach testu prywatnego wierzyciela⁽²⁸⁾. Test ten polega na sprawdzeniu, czy wierzyciel prywatny w takiej samej sytuacji postąpiłby w ten sam sposób, aby maksymalnie zwiększyć swoje szanse na odzyskanie długu. Komisja zauważa po pierwsze, że Zjednoczone Królestwo nie twierdziło, że w odniesieniu do środków redukcji długu działa zgodnie z testem prywatnego wierzyciela, i dlatego nie udzieliło Komisji wszelkich informacji, które umożliwiłyby jej przeprowadzenie takiego testu. Po drugie, Komisja jest zdania, że prywatny wierzyciel nie zgodziłby się na zmniejszenie długu bez żądania jakichkolwiek dalszych warunków lub przynajmniej porozumień dotyczących zmiany harmonogramu spłaty pozostałej części długu w celu maksymalnego zwiększenia swoich szans na spłatę długu po udanej restrukturyzacji. Dlatego Komisja stwierdza, że środki redukcji długu przewidziane w planie restrukturyzacji przynoszą RMG selektywną korzyść w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.

5.1.3. Zakłócenie konkurencji i wpływ na wewnętrzną wymianę handlową

- (151) Gdy pomoc przyznana przez państwo członkowskie wzmacnia pozycję przedsiębiorstwa w stosunku do innych przedsiębiorstw konkurencyjnych w wewnętrznej wymianie handlowej, należy uznać, że ma ona wpływ na tę ostatnią. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem⁽²⁹⁾, aby dany środek zakłócał konkurencję i wpływał na wymianę handlową między państwami członkowskimi, wystarczy, że odbiorca pomocy konkuruje z innymi przedsiębiorstwami na rynkach otwartych na konkurencję.
- (152) Rynek pocztowy Zjednoczonego Królestwa został w pełni otwarty na konkurencję w 2006 r., natomiast pewne segmenty tego rynku (na przykład doręczanie paczek i przesyłek masowych w przypadku nadawania powyżej 4 000 sztuk i ogólnie wszelkie usługi pocztowe, które nie były zarezerwowane dla konkretnego przedsiębiorstwa), były już otwarte na konkurencję przed tym terminem. W tym kontekście wystarczy zwrócić uwagę na to, że RMG konkuruje z przedsiębiorstwami mającymi siedzibę w innych państwach członkowskich (takimi jak Post NL czy Deutsche Post) oraz za pośrednictwem GLS, swojej jednostki zależnej zajmującej się przesyłkami ekspresowymi, prowadzi działalność na rynkach poza Zjednoczonym Królestwem. Dlatego przedmiotowe środki mogą zakłócać konkurencję i wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

5.1.4. Wniosek w odniesieniu do istnienia pomocy

- (153) W świetle powyższego Komisja stwierdza, że zarówno pomoc dla systemu emerytalnego, jak i środki redukcji długu przewidziane w planie restrukturyzacji stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.

⁽²⁸⁾ Sprawa C-342/96, *Hiszpania przeciwko Komisji* (Fogasa) [1999], Rec. s. I-2459, pkt 31–34; sprawa C-256/97, *Déménagements-Manutention Transport* (DMT), [1999] Rec. s. I-3913, pkt 24; sprawa T-152/99, *Hijos de Andres de Molina SA (HAMSA) przeciwko Komisji* [2002], Rec. s. II-3049, pkt 166.

⁽²⁹⁾ Sprawa T-214/95, *Het Vlaamse Gewest przeciwko Komisji* [1998], Rec. s. II-717.

5.2. Zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym

(154) Ponieważ odstępstwa przewidziane w art. 107 ust. 2 Traktatu oraz w art. 107 ust. 3 lit. a) i b) Traktatu nie mają wyraźnie zastosowania, Komisja oceni stopień, w jakim pomoc dla systemu emerytalnego i środków redukcji długu można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.

(155) Zjednoczone Królestwo nie przywołało art. 106 ust. 2 Traktatu – jako takiego – jako uzasadnienia zgodności pomocy przyznanej RMG z rynkiem wewnętrznym.

5.2.1. Zgodność pomocy dla systemu emerytalnego jako rekompensaty z tytułu zastanych kosztów emerytur na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu

(156) Komisja oceni, czy pomoc dla systemu emerytalnego można uznać za zgodną na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, który stanowi, że pomoc przeznaczona na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

(157) Zgodnie z orzecznictwem Komisja może uznać pomoc państwa za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeśli pomoc przyczynia się do osiągnięcia celu stanowiącego przedmiot wspólnego zainteresowania⁽³⁰⁾, jest konieczna do osiągnięcia tego celu⁽³¹⁾ oraz nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem (proporcjonalność).

(158) Usługi pocztowe przyczyniają się do społecznej, gospodarczej i terytorialnej spójności Unii. Stopniowe otwarcie usług pocztowych na konkurencję, które rozpoczęło się na poziomie Unii w 1998 r., przyniosło lepszą jakość, większą wydajność i większą elastyczność w odniesieniu do użytkowników. Otwarcie rynku pozwoliło na utworzenie wewnętrznego rynku usług pocztowych. Przyczynia się zatem do realizacji celu polegającego na ustanowieniu rynku wewnętrznego, który to cel określony jest w art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej.

(159) W trakcie procesu liberalizacji były operator zasiedziały może jednak doświadczać niekorzystnych warunków konkurencji, ponieważ jest obciążony kosztami zastanymi, czyli kosztami, które wynikają z zobowiązań zaciągniętych przed rozpoczęciem otwierania rynku i które nie mogą być dłużej honorowane na tych samych

warunkach w konkurencyjnym otoczeniu rynkowym, ponieważ operator historyczny nie jest w stanie dłużej przenosić odpowiednich kosztów na konsumentów.

(160) Komisja uznała w swojej praktyce decyzyjnej, że stopniowe przechodzenie na poziomie Unii z sytuacji konkurencji w dużej mierze ograniczonej do sytuacji rzeczywistej konkurencji winno odbywać się na warunkach ekonomicznych możliwych do zaakceptowania⁽³²⁾. Dlatego w wielu decyzjach przyjęła, że państwa członkowskie przyznają pomoc państwa w celu uwolnienia operatora historycznego od części jego zastanych zobowiązań emerytalnych⁽³³⁾.

(161) W swojej decyzji w sprawie pomocy państwa przyznanych przez Francję przedsiębiorstwu EDF⁽³⁴⁾ Komisja uznała za zgodną ze wspólnym rynkiem pomoc państwa zwalniającą EDF ze szczególnych zobowiązań emerytalnych, które wykroczyły poza zobowiązania wynikające z ogólnego systemu emerytalnego i które zostały wprowadzone w okresie monopolu. Komisja stwierdziła, że zobowiązania te co do swej natury nie różnią się wiele od „kosztów osieroconych” w sektorze energii elektrycznej⁽³⁵⁾ i że pomoc mająca na celu zrekompensowanie nadmiernych kosztów emerytur będzie zatem traktowana w taki sam sposób, jak rekompensata kosztów osieroconych. Dlatego Komisja oświadczyła, że to samo podejście będzie stosowane w analizach podobnych przypadków w przyszłości.

(162) W swojej decyzji z dnia 10 października 2007 r. w sprawie pomocy państwa przyznanej przedsiębiorstwu La Poste⁽³⁶⁾ Komisja uznała za zgodną ze wspólnym rynkiem pomoc państwa zwalniającą La Poste z obowiązku opłacania specjalnych świadczeń emerytalnych, które przekraczały wysokość świadczeń wynikających z ogólnego systemu emerytalnego i które zostały wprowadzone w okresie monopolu. Zobowiązania te wynikały po pierwsze z wyższych składek emerytalnych płaconych w odniesieniu do pracowników mających status urzędnika państwowego, a po drugie z wymogu zapewnienia równowagi programu emerytalnego przedsiębiorstwa dla tych pracowników.

⁽³⁰⁾ Sprawa T-162/06, *Kronoply przeciwko Komisji* [2009] Zb.Orz. s. II-1, zwłaszcza pkt 65, 66, 74 i 75.

⁽³¹⁾ Sprawa T-187/99, *Agrana Zucker und Stärke przeciwko Komisji* [2001], Rec. s. II-1587, pkt 74; sprawa T-126/99, *Graphischer Maschinenbau przeciwko Komisji* [2002], Rec. s. II-2427, pkt 41–43; sprawa C-390/06, *Nuova Agricast* [2008], Zb.Orz. s. I-2577, pkt 68 i 69.

⁽³²⁾ Zob. komunikat Komisji dotyczący metodologii analizy pomocy państwa związanej z kosztami osieroconymi, pismo Komisji SG (2001) D/290869 z 6.8.2001.

⁽³³⁾ Decyzja 2005/145/WE w sprawie pomocy państwa przyznanych przez Francję przedsiębiorstwu EDF oraz sektorowi elektrycznemu i gazowemu (zob. przypis 13); decyzja 2008/204/WE w sprawie pomocy państwa przyznanej przez Francję w odniesieniu do reformy sposobu finansowania świadczeń emerytalnych urzędników państwowych zatrudnionych w przedsiębiorstwie La Poste (zob. przypis 12); decyzja Komisji 2009/945/WE w sprawie reformy sposobu finansowania programu emerytalnego przedsiębiorstwa RATP (pomoc państwa C 42/07 (ex N 428/06)), którą Francja zamierza wdrożyć na rzecz przedsiębiorstwa RATP; decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie C 25/2008 w odniesieniu do reformy sposobu finansowania świadczeń emerytalnych urzędników państwowych zatrudnionych w przedsiębiorstwie France Télécom, dotychczas nieopublikowana.

⁽³⁴⁾ Zob. przypis 13.

⁽³⁵⁾ Zob. również komunikat Komisji dotyczący metodologii analizy pomocy państwa związanej z kosztami osieroconymi, przyjęty przez Komisję w dniu 26 lipca 2001 r.

⁽³⁶⁾ Zob. przypis 12.

- (163) Komisja zauważyła, że środki były ograniczone do tego, co ściśle niezbędne do przywrócenia równych warunków w zakresie składek na ubezpieczenie społeczne i z tego względu przyczynią się ostatecznie do rozwoju konkurencji i dalszej liberalizacji sektora pocztowego. Następnie zauważyła, przez analogię do decyzji w sprawie EDF, że La Poste nie zatrudnia już nowych urzędników służby cywilnej i że ze względu na przyszłe płatności z tytułu świadczeń emerytalnych La Poste znajduje się w sytuacji porównywalnej do sytuacji jej konkurentów w odniesieniu do składek na ubezpieczenie społeczne.
- (164) W swojej decyzji z dnia 25 stycznia 2012 r. w sprawie dotacji na finansowanie kosztów emerytur urzędników służby cywilnej w Deutsche Post ⁽³⁷⁾ Komisja zweryfikowała, zgodnie ze swoją decyzją w sprawie *La Poste*, czy składki na ubezpieczenie społeczne opłacane przez Deutsche Post odpowiadały składkom opłacanym przez konkurentów prywatnych. Komisja stwierdziła, że oprócz odnoszenia korzyści wskutek dotacji do emerytur Deutsche Post korzystało również ze specjalnych podwyżek cen znaczków pocztowych, które służyły finansowaniu kosztów emerytur urzędników służby cywilnej. Biorąc pod uwagę tę dodatkową ulgę, Deutsche Post opłacało w rzeczywistości znacznie niższe składki na ubezpieczenie społeczne niż prywatni konkurenci w niektórych segmentach rynku. W związku z powyższym Komisja uznała dotacje do emerytur za częściowo niezgodne z rynkiem wewnętrznym i nakazała Niemcom odzyskanie tej części dotacji do emerytur, która była niezgodna z przepisami.
- (165) W swojej decyzji z tego samego dnia w sprawie BPost ⁽³⁸⁾ Komisja uznała pomoc państwa przyznana BPost w celu zmniejszenia zobowiązań emerytalnych dotyczących urzędników służby cywilnej za zgodną z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, ponieważ pomoc ta zmniejszała jedynie zastane koszty emerytur ponoszone przez BPost, bez stawiania tego przedsiębiorstwa w korzystniejszej sytuacji pod względem składek na ubezpieczenie społeczne niż sytuacja jego konkurentów. Komisja sprawdziła, że składki na ubezpieczenie społeczne opłacane przez belgijskiego dostawcę usług pocztowych odpowiadały składkom opłacanym przez konkurentów prywatnych.
- (166) Istnieją pewne podobieństwa między przypadkiem RMG a wcześniejszym orzecznictwem.
- (167) Po pierwsze, wspomniane przypadki związane są z materialnym ryzykiem gospodarczym i nieograniczonymi zobowiązaniami: RMG ponosi ryzyko gospodarcze planu emerytalnego, który jest konsekwencją dawnej roli RMG jako monopolisty w sektorze publicznym. Przed zwolnieniem z zobowiązań pozostali zasiadali operatorzy pocztowi ponosili podobne ryzyko gospodarcze i w porównaniu z konkurentami znajdowali się w podobnie niekorzystnej sytuacji. Wszystkie przypadki
- dotyczą beneficjentów pomocy znajdujących się w równorzędnym położeniu, ponieważ ich systemy emerytalne bardzo różniły się od systemów emerytalnych konkurentów.
- (168) Po drugie, podobnie jak we wcześniejszych przypadkach, Komisja uważa, że w przypadku braku interwencji państwa mającej na celu zwolnienie RMG z przynajmniej części zobowiązań emerytalnych, RMG nie byłoby w stanie samodzielnie konkurować ze swoimi konkurentami. Pozostawienie RMG z deficytem powstałym w ramach planu emerytalnego doprowadziłoby przecież do jego upadłości. Jak wspomniano w motywie 29, RMG wykazało w swoim bilansie na koniec roku obrotowego 2010/2011 ujemną wartość aktywów operacyjnych. Nawet po udanym wdrożeniu planu restrukturyzacji RMG pozostałyby zobowiązania netto w wysokości co najmniej 2 mld GBP bez możliwości uzyskania pomocy w postaci zlikwidowania deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego.
- (169) Istnieją jednak pewne czynniki, które odróżniają przedmiotowy przypadek od wcześniejszych sytuacji.
- (170) Przede wszystkim system emerytalny Zjednoczonego Królestwa znacznie różni się od systemów stosowanych w innych państwach członkowskich. Większość pracowniczych programów emerytalnych jest wyłączona z państwowego systemu emerytalnego znanego jako State Earnings Related Pension Scheme (państwowy system emerytalny związany z dochodami). Przeważająca część dużych pracodawców posiada swoje własne programy emerytalne. Zgodnie z ustawą Zjednoczonego Królestwa dotyczącą emerytur programy te muszą zapewnić uprawnienia emerytalne spełniające pewne standardy, a pracodawcy mają pewne obowiązki, by zapewnić odpowiednie finansowanie tych programów. Zgodnie z obecnymi międzynarodowymi standardami rachunkowości (MSR) pracodawcy muszą ujmować deficyty w ramach takich programów emerytalnych w swoim bilansie.
- (171) W związku z tym PERM jest w zasadzie podobny do funduszy emerytalnych konkurentów prywatnych. Jedyna różnica między RMG a konkurentami polega na tym, że poziom zobowiązań emerytalnych – a więc i deficyt powstały w ramach PERM – wynika z warunków, które zostały ustalone w okresie monopolu oraz zgodnie ze statusem urzędników służby cywilnej.
- (172) Ponadto warunki i poziom innych kosztów społecznych (na przykład składek w ramach państwowego systemu emerytalnego, składek na ubezpieczenie zdrowotne i ubezpieczenie od utraty pracy), które dotyczą pracowników RMG, nie różnią się od tych, które dotyczą pracowników konkurentów prywatnych.
- (173) RMG pozostanie wreszcie odpowiedzialne za wszystkie nowo narosłe zobowiązania w przyszłości, a także za nowe zobowiązania wynikające z podwyżki wcześniej nabytych świadczeń przysługujących obecnym pracownikom w wyniku przyszłych wzrostów płac powyżej

⁽³⁷⁾ Dotychczas nieopublikowana, zob. komunikat prasowy IP/12/45 i MEMO/12/37 z dnia 25 stycznia 2012 r.

⁽³⁸⁾ Dotychczas nieopublikowana, zob. komunikat prasowy IP/12/45 i MEMO/12/38 z dnia 25 stycznia 2012 r.

- poziomu inflacji. Oznacza to, że w odniesieniu do nowo nabytych uprawnień emerytalnych RMG nadal będzie ponosiło koszty emerytalne na tym samym poziomie. Dlatego zgłoszona pomoc dla systemu emerytalnego doprowadzi wyłącznie do obniżenia powstałych w przeszłości zobowiązań emerytalnych sprzed dnia 1 kwietnia 2012 r., podczas gdy RMG pozostaje w pełni odpowiedzialne za każdy deficyt, który może powstać wskutek nowo nabytych uprawnień emerytalnych powstałych po udzieleniu pomocy dla systemu emerytalnego w dniu 1 kwietnia 2012 r.
- (174) Te różnice uzasadniają korektę zastosowanego we wcześniejszych przypadkach podejścia do dokonania oceny zgodności przedmiotowych środków i uwzględnienia specyfiki systemu emerytalnego Zjednoczonego Królestwa. We wcześniejszych przypadkach składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne (na przykład składka na społeczne ubezpieczenie emerytalne, zdrowotne i od utraty pracy) wykorzystano jako punkt odniesienia, ale w rozpatrywanym przypadku nie jest to właściwe podejście.
- (175) Po pierwsze, jako że RMG ponosi – niezależnie od kosztów emerytalnych – koszty pozostałych ubezpieczeń społecznych w takiej samej wysokości co konkurenci (na przykład warunki finansowe ubezpieczeń zdrowotnych i od utraty pracy nie różnią się od warunków obowiązujących konkurentów), w odniesieniu do finansowania zobowiązań emerytalnych należy przeprowadzić analizę porównawczą (benchmarking). Należy upewnić się, że pod względem zobowiązań w zakresie finansowania funduszy emerytalnych RMG znajduje się w takiej samej sytuacji jak konkurenci.
- (176) Po drugie, we wcześniejszych przypadkach Komisja zatwierdziła taki poziom pomocy, że przyszłe koszty społeczne zasiedziałego operatora pocztowego ograniczono do poziomu składek na ubezpieczenie społeczne obowiązującego konkurentów. Reforma proponowana przez Zjednoczone Królestwo nie jest aż tak daleko posunięta, ale pozostawia RMG pełną odpowiedzialność finansową za deficyt wynikający z nowo narosłych uprawnień emerytalnych. Dlatego należy przeprowadzić porównanie w oparciu o narosłe zobowiązania emerytalne RMG na dzień udzielenia pomocy dla systemu emerytalnego, tj. na dzień 1 kwietnia 2012 r.
- (177) Po trzecie, znalezienie jednego punktu odniesienia dla poziomu kosztów emerytalnych konkurentów nie jest proste, ponieważ w poszczególnych przedsiębiorstwach świadczenia emerytalne oferowane poprzez fundusze emerytalne różnią się. Każdy fundusz emerytalny ma indywidualne porozumienia z finansującymi go przedsiębiorstwami. Porównania można co najwyżej dokonać w oparciu o średnią porównywalnych funduszy emerytalnych.
- (178) Dlatego Komisja oceni, czy w wyniku pomocy dla systemu emerytalnego RMG znajdzie się w porównywalnej sytuacji w stosunku do swoich konkurentów i innych przedsiębiorstw w Zjednoczonym Królestwie, jeżeli chodzi o zobowiązania z tytułu narosłych deficytów powstałych w ramach planu emerytalnego.
- (179) W odniesieniu do uwagi Deutsche Post, według którego w ocenie należy uwzględnić zakres, w jakim koszty emerytalne uległy przeniesieniu poprzez wzrost regulowanych cen znaczków, Komisja dokonała przeglądu decyzji organu regulacyjnego ds. poczty Zjednoczonego Królestwa dotyczących ustalania cen. Komisja stwierdza, że w przypadku RMG koszty emerytalne zostały równomiernie rozłożone pomiędzy różne segmenty działalności RMG, zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami alokacji kosztów. Oznacza to, że zarówno usługi świadczone po cenach regulowanych, jak i inne usługi oferowane na zasadach konkurencji wiązały się z odpowiedzialnością za część deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego. Nie jest zatem prawdą, że w przypadku RMG ceny regulowane sfinansowały nieproporcjonalną część kosztów emerytalnych z korzyścią dla segmentów działalności nieobjętych regulacją cen. Organ regulacyjny ds. poczty Zjednoczonego Królestwa zagwarantował, że wszystkie segmenty działalności RMG w równym i proporcjonalnym stopniu przyczyniły się do sfinansowania deficytu powstałego w ramach PERM i że RMG nie znalazło się w lepszej sytuacji niż konkurenci.
- (180) Komisja najpierw oceni twierdzenie Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z którym bieżący deficyt powstały w ramach PERM może być całkowicie zlikwidowany, ponieważ kwota zobowiązań, które wynikają z większych świadczeń oferowanych w ramach PERM jego członkom, przekracza bieżący deficyt.
- (181) Zjednoczone Królestwo przedstawiło badanie na poparcie swojego twierdzenia, że deficyt w ramach planu emerytalnego powstał wskutek nietypowo wysokich zobowiązań emerytalnych. We wspomnianym badaniu oszacowano, że nietypowe zobowiązania w systemie Royal Mail wynoszą 12,7 mld GBP w porównaniu ze zobowiązaniami, które wynikałyby z funduszu emerytalnego oferującego świadczenia emerytalne zgodne z ustawowym minimum. Kwota nietypowych zobowiązań równa 6,9 mld GBP wynika z porównania ze zobowiązaniami w ramach przeciętnego funduszu emerytalnego w Zjednoczonym Królestwie. Ponieważ w obu przypadkach zobowiązania te byłyby wyższe niż bieżący deficyt wynoszący 4,5 mld GBP, Zjednoczone Królestwo twierdzi, że pomoc w postaci całkowitego zlikwidowania deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego jest uzasadniona.
- (182) Po pierwsze, Komisja odrzuca porównanie z ustawowym minimum, ponieważ przedstawione dane dotyczące przeciętnych systemów emerytalnych w Zjednoczonym Królestwie jasno wskazują na to, że większość systemów emerytalnych w Zjednoczonym Królestwie oferuje świadczenia, które znacznie przekraczają ustawowe minimum.
- (183) Po drugie, Komisja uważa, że przedstawione porównanie z przeciętnymi systemami emerytalnymi trzeba analizować w sposób krytyczny, ponieważ różne elementy porównania wykazują różny poziom jakości i wiarygodności.

		(mld GBP)
		Koszty w stosunku do przeciętnego systemu emerytalnego
1	Wiek emerytalny w ramach PERM wynoszący 60 lat w porównaniu ze średnim wiekiem emerytalnym wynoszącym 63,5 roku	3,5
2	Odprawy z tytułu zwolnień	0,5
3	Rewaluacja przyszłych świadczeń emerytalnych dla pracowników, którzy odeszli z RMG przed 1991 r.	1,1
4	Podwyżka wypłaconych emerytur w odniesieniu do okresu pracy przed 1997 r.	1,9
OGÓŁEM		6,9

- (184) Przewidziany w PERM wiek emerytalny wynosi 60 lat, natomiast średni wiek emerytalny w systemach emerytalnych w sektorze prywatnym w Zjednoczonym Królestwie wynosił w latach 1990–2010 63,5 roku. Różnica w kosztach emerytalnych w wysokości 3,5 mld GBP została obliczona w oparciu o wiarygodne dane.
- (185) Odprawy z tytułu zwolnień wynoszące 0,5 mld GBP w ramach PERM są niezwykle cechą, jeżeli chodzi o systemy sektora prywatnego. Określono je jako koszty emerytalne wykraczające poza zwykłe systemy emerytalne.
- (186) W przypadku członków systemów emerytalnych w Zjednoczonym Królestwie, którzy byli czynni zawodowo do 1991 r., systemy emerytalne nie mają obowiązku zapewnienia wzrostu wszystkich świadczeń o poziom inflacji w okresie pomiędzy odejściem z pracy a przejściem na emeryturę. W PERM przewidziane są jednak dla takich członków podwyżki wszystkich świadczeń o poziom inflacji. Zjednoczone Królestwo nie było w stanie przedstawić dokładnej liczby systemów emerytalnych z sektora prywatnego, które również oferują rewaluację przyszłych świadczeń emerytalnych dla pracowników, którzy odeszli z pracy przed 1991 r., ale zapewnia Komisję, że zdecydowana większość systemów nie gwarantuje takiej rewaluacji. Przy obliczaniu kwoty nietypowych zobowiązań, wynoszącej 1,1 mld GBP, zakłada się bez wystarczającego uzasadnienia, że 75 % wszystkich systemów w sektorze prywatnym nie oferowałyby takich dodatkowych świadczeń.
- (187) W przeciwieństwie do PERM emerytury nabyte przed 1997 r. zasadniczo nie muszą być podwyższane po rozpoczęciu wypłacania świadczeń emerytalnych poszczególnym członkom systemu. W sektorze prywatnym 36 % systemów gwarantuje jednak wzrost świadczeń dostosowany do poziomu inflacji, podobnie jak PERM. Inne systemy sektora prywatnego nie oferują gwarantowanej podwyżki w tej samej wysokości, ale w przeszłości w przypadku większości tych systemów powszechną praktyką było uznaniowe ustalanie podwyżek zbliżonych do tych gwarantowanych. Ekspert Zjednoczonego Królestwa wątpi w to, że praktyka ta będzie kontynuowana w przyszłości, ponieważ również prywatne systemy mają obecnie deficyt i może w odniesieniu do nich zapaść decyzja o obniżeniu tych uznano-

wych podwyżek. Obliczone koszty zastane w wysokości 1,9 mld GBP w pewnej mierze zależą od założeń dotyczących przyszłego zachowania systemów sektora prywatnego, i dlatego te szacunki są najmniej wiarygodne spośród czterech elementów kosztów zastanych.

- (188) Jak przyznaje samo Zjednoczone Królestwo, analiza kosztów zastanych w porównaniu ze średnim punktem odniesienia z konieczności charakteryzuje się pewnym marginesem przybliżenia ze względu na różnorodność systemów emerytalnych w Zjednoczonym Królestwie i brak szczegółowych danych benchmarkingowych dotyczących ubiegłych 20–30 lat. Chociaż Zjednoczone Królestwo uważa, że szacunki dotyczące wspomnianych czterech elementów są racjonalne, jak wynika z doświadczenia jego eksperta, to Zjednoczone Królestwo zwraca jednak uwagę, że poziom ufności i poziom zewnętrznych danych szczegółowych różnią się w zależności od elementu.
- (189) Komisja uważa, że szacunki kosztów zastanych dotyczące wieku emerytalnego i odprawy z tytułu zwolnień są wiarygodne, ponieważ zostały obliczone w oparciu o obiektywne dane. W rezultacie Komisja zauważa – w ramach pośrednich skutków dokonanej przez nią oceny – że przekazane przez Zjednoczone Królestwo dane dotyczące anomalii w zobowiązaniach emerytalnych stanowiłyby wystarczający dowód uzasadniający pomoc w postaci (częściowego) zmniejszenia deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego, o ile pomoc byłaby ograniczona do kosztów zastanych wynikających z tych dwóch elementów.
- (190) W odniesieniu do innych elementów rozmiar anomalii zależy jednak w pewnej mierze od założeń poczynionych przez eksperta. Chociaż Komisja przyznaje, że w ramach PERM oferowano wyższe świadczenia niż w przeciętnym systemie w sektorze prywatnym, to trudno dokładnie określić je ilościowo.
- (191) Dlatego Komisja stwierdza, że chociaż przedstawione badanie eksperckie oparte jest na racjonalnych założeniach w odniesieniu do anomalii wynikających z niskiego wieku emerytalnego i odpraw z tytułu zwolnień, to w badaniu tym brakuje (historycznych) danych dotyczących innych źródeł anomalii i dlatego nie można go uznać za wystarczająco wiarygodne dla uzasadnienia pomocy w postaci całkowitego zlikwidowania deficytu powstałego w ramach PERM.
- (192) Ponadto Komisja jest zdania, że udzielenie pomocy w postaci całkowitego zlikwidowania deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego spowodowałoby, że w odniesieniu do zobowiązań emerytalnych RMG przedsiębiorstwo to znalazłoby się w lepszej sytuacji w stosunku do swoich konkurentów i innych przedsiębiorstw w Zjednoczonym Królestwie. Co więcej, gdy wziąć pod uwagę deficyty powstałe w ramach planów emerytalnych, które przedsiębiorstwa objęte indeksem FTSE 100⁽³⁹⁾ prezentują w swoich bilansach, to ogromna większość tych przedsiębiorstw o profilu porównywalnym z RMG obecnie posiada podobne deficyty z powodu wydłużenia średniego trwania życia członków systemów oraz niekorzystnych warunków na rynkach giełdowych.

⁽³⁹⁾ Indeks FTSE 100 to indeks akcji 100 największych pod względem kapitalizacji spółek w Zjednoczonym Królestwie notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Londynie (London Stock Exchange).

- (193) W celu przewyższenia tych trudności przy ocenianiu zgodności przedmiotowej pomocy Komisja zbadała średnie deficyty powstałe w ramach planów emerytalnych przedsiębiorstw o profilu podobnym do RMG.
- (194) Zjednoczone Królestwo proponuje, aby stosunek deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego do EBITDA (= earnings before interest, taxes, depreciation, and amortization – zysk przed potrąceniem odsetek, podatków, deprecjacji i amortyzacji) stanowił miarę względnego obciążenia zobowiązaniami emerytalnymi i zdolności przedsiębiorstwa do finansowania takich zobowiązań. Zjednoczone Królestwo przedstawiło najnowsze dostępne dane księgowe z 2011 r. dotyczące deficytów powstałych w ramach planów emerytalnych i wartości EBITDA dla spółek objętych indeksem FTSE 100. Komisja uznaje, że przeciętnie spółki te wykazują deficyt powstały w ramach planu emerytalnego wynoszący [16 do 23 %] EBITDA.
- (195) Deficyt powstały w ramach planu emerytalnego RMG jest natomiast znacznie wyższy niż jego EBITDA – na przykład mierzony w stosunku do jego EBITDA za 2011 r. – deficyt powstały w ramach planu emerytalnego RMG wynosi ponad 12 razy więcej niż jego EBITDA. Ponieważ działalność w zakresie doręczania przesyłek listowych jest bardzo pracochłonna, RMG jest szczególnie narażone na wyższe deficyty powstałe w ramach programów o zdefiniowanym świadczeniu, które RMG wprowadziło w okresie przed liberalizacją. W porównaniu z innymi przedsiębiorstwami o podobnym profilu RMG znajduje się zatem w gorszej sytuacji finansowej pod względem jego zdolności do pokrycia deficytów powstałych w ramach planu emerytalnego ze swoich przychodów bieżących.
- (196) Komisja uważa, że stosunek deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego do EBITDA stanowi uzasadniony punkt odniesienia dla deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego i powszechnie zakładanego przez przedsiębiorstwa w Zjednoczonym Królestwie o profilu porównywalnym do RMG. Pomoc przyznana w celu zlikwidowania nietypowych zobowiązań emerytalnych RMG można zatem uznać za zgodną, o ile po przyznaniu pomocy RMG przyjmie w swoim bilansie zobowiązanie porównywalne do deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego, który to deficyt przedsiębiorstwo podobnego rozmiaru w Zjednoczonym Królestwie na ogół zakłada w swoim bilansie. Wykorzystując jako punkt odniesienia grupę przedsiębiorstw objętych indeksem FTSE 100, które wykazują średnie zobowiązania z tytułu deficytów powstałych w ramach planu emerytalnego na poziomie [16–23 %] swoich EBITDA, RMG powinno również zatrzymać zobowiązanie z tytułu deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego, który to deficyt wynosi [16–23 %] jego EBITDA. W ten sposób pomoc dla systemu emerytalnego będzie ograniczona do tych kosztów emerytalnych, których porównywalne przedsiębiorstwa sektora prywatnego na ogół nie przyjmują.
- (197) Zjednoczone Królestwo obliczyło stosunek deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego RMG do jego EBITDA w oparciu o EBITDA zrealizowany przez RMG w 2011 r. Komisja uważa jednak, że błędem jest użycie EBITDA z 2011 r., ponieważ z powodu finansowych i operacyjnych trudności RMG EBITDA w tym roku był szczególnie niski.
- (198) Komisja uważa zatem, że w celu przeprowadzenia analizy porównawczej deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego należy zastosować przewidywany średni EBITDA w okresie od 2010 do 2015 r., aby uwzględnić fakt, że w przyszłych latach spodziewany jest wzrost zysków RMG. Jako że średni EBITDA szacuje się na kwotę [...] mln GBP, deficyt powstały w ramach planu emerytalnego, który RMG powinno zachować w swoim bilansie po udzieleniu pomocy dla systemu emerytalnego, wynosi 150 mln GBP.
- (199) Do poprawnej wyceny wpływu na bilans RMG konieczne są następujące dodatkowe wyjaśnienia:
- (i) ze względu na fakt, że analiza porównawcza przeprowadzana jest na poziomie całkowitej ekspozycji przedsiębiorstwa na jego deficyt powstały w ramach planu emerytalnego, porównywany deficyt wynoszący 150 mln GBP należy rozumieć jako obejmujący deficyty wszystkich systemów emerytalnych, które RMG obecnie finansuje;
 - (ii) wartość punktu odniesienia wynosząca 150 mln GBP stanowi całość zobowiązań RMG z tytułu deficytów powstałych w przeszłości w ramach planu emerytalnego, narosłych na dzień udzielenia pomocy dla systemu emerytalnego, tj. na dzień 1 kwietnia 2012 r., zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami MSR.
- #### Wnio ski
- (200) Komisja uważa, że aby pomoc dla systemu emerytalnego można było uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, musi ona być ograniczona, tak aby RMG pozostawało odpowiedzialne za deficyt powstały w ramach planu emerytalnego, który to deficyt jest zgodny ze średnim deficytem powstałym w ramach planu emerytalnego, jaki przedsiębiorstwa o porównywalnym profilu zakładają w swoich bilansach w Zjednoczonym Królestwie. Dlatego przyjmując jako punkt odniesienia średni deficyt powstały w ramach planu emerytalnego przedsiębiorstw objętych indeksem FTSE 100, pomoc dla systemu emerytalnego na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) jako rekompensata z tytułu zastanych kosztów emerytur musi być ograniczona, tak aby w terminie udzielenia pomocy dla systemu emerytalnego w dniu 1 kwietnia 2012 r. RMG zachowało w swoim bilansie zobowiązanie w wysokości 150 mln GBP z tytułu narosłych deficytów powstałych w ramach planów emerytalnych finansowanych przez RMG.
- (201) Ponadto Komisja zauważa, że w przeciwieństwie do wcześniejszych przypadków pomoc dla systemu emerytalnego nie wpłynie na bieżące koszty emerytur RMG, ponieważ pomoc ta jest ograniczona do deficytu powstałego w przeszłości w ramach planu emerytalnego, narosłego przed datą udzielenia pomocy dla systemu emerytalnego w dniu 1 kwietnia 2012 r. Ekspozycja RMG na zobowiązania powstałe w ramach programów o zdefiniowanym świadczeniu będzie z czasem maleć, ponieważ w dniu 31 marca 2008 r. PERM zamknięto dla nowych członków, a obecnie aktywni członkowie PERM zgodzili się na obniżenie swoich świadczeń emerytalnych. Dlatego Komisja uważa, że RMG nie powinno w przyszłości otrzymać żadnej pomocy jako rekompensaty z tytułu kosztów zastanych w odniesieniu do zobowiązań emerytalnych narastających dla członków PERM po dniu 31 marca 2012 r.

(202) Komisja jest zdania, że dzięki wprowadzeniu tych warunków pomoc dla systemu emerytalnego nie postawi RMG w lepszej sytuacji w stosunku do konkurentów pod względem zobowiązania z tytułu narosłych deficytów powstałych w ramach planu emerytalnego, a także płatności bieżących kosztów emerytur.

5.2.2. Zgodność środków redukcji długu na podstawie wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji

(203) Aby zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji pomoc była zgodna z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, musi ona spełniać kryteria zgodności wymienione w sekcji 3.2.2 wspomnianych wytycznych:

Kwalifikowalność

(204) Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstwo znajduje się w trudnej sytuacji, jeżeli ani przy pomocy zasobów własnych, ani środków, które mogłoby uzyskać od właścicieli/akcjonariuszy lub wierzycieli, nie jest w stanie powstrzymać strat, które bez zewnętrznej interwencji organów publicznych prawie na pewno doprowadzą to przedsiębiorstwo do zniknięcia z rynku. W wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji wymienia się również niektóre typowe cechy takich przedsiębiorstw, takie jak: rosnące zadłużenie lub zmniejszająca się lub zerowa wartość aktywów netto.

(205) Jak już określono w sekcji 3.4 decyzji o wszczęciu postępowania, RMG jest przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji, zgodnie z definicją zawartą w sekcji 2.1 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji, ponieważ RMG wykazuje typowe cechy takiego przedsiębiorstwa, np. ujemną wartość netto w wartości ok. 3 mld GBP w bilansie w marcu 2011 r., dochody zmniejszające się o 3 % w okresie od 2008 do 2011 r. i ujemne przepływy środków pieniężnych przed potrąceniem odsetek w wysokości [...] mln GBP w roku obrotowym 2011/2012.

(206) Chociaż pomoc dla systemu emerytalnego, którą Komisja uznaje za zgodną z rynkiem wewnętrznym pomoc na rekompensatę zastanych kosztów emerytur zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, o ile pomoc ta jest ograniczona w taki sposób, że RMG zachowa w swoim bilansie 150 mln GBP, doprowadzi do ograniczenia wysokości zobowiązań RMG i poprawienia jego przepływu środków pieniężnych, trudności finansowe RMG nie zostaną zlikwidowane. Nawet po udzieleniu pomocy dla systemu emerytalnego oczekiwane przepływy środków pieniężnych RMG przed potrąceniem odsetek pozostaną ujemne lub tylko nieznacznie dodatnie. W każdym razie RMG nie byłoby w stanie spłacić swoich instrumentów dłużnych w wysokości [...] mln GBP w terminie ich zapadalności w [...]. Podobnie RMG nie osiągnie wystarczająco wysokiego ratingu kredytowego, aby móc pozyskać środki na rynkach finansowych, mimo że oczekuje się, że po udzieleniu pomocy dla systemu emerytalnego w bilansie wykazane zostaną aktywa netto w wysokości [...] mln GBP.

(207) W związku z powyższym Komisja uważa, że RMG kwalifikuje się jako „przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji” w rozumieniu wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji i w konsekwencji kwalifikuje się do przyznania pomocy restrukturyzacyjnej.

Plan restrukturyzacji i przywrócenie rentowności

(208) Zgodnie z pkt 34–37 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przyznanie pomocy musi być uwarunkowane wdrożeniem planu restrukturyzacji, który musi zostać zatwierdzony przez Komisję i do którego zobowiązało się państwo członkowskie. W planie restrukturyzacji trzeba przedstawić szczegółową analizę problemów, które doprowadziły do powstania trudności, oraz określić metody przywrócenia długoterminowej rentowności i dobrej kondycji finansowej przedsiębiorstwa w rozsądnych ramach czasowych. Należy zagwarantować, że środki restrukturyzacyjne są odpowiednie, aby usunąć problemy przedsiębiorstwa i umożliwić mu rozwijanie się ku nowej strukturze, która przyniesie mu samodzielność. Lepsza rentowność musi wynikać przede wszystkim ze środków wewnętrznych.

(209) Plan restrukturyzacji musi mieć również możliwie najkrótszy okres trwania i opierać się na realistycznych założeniach co do przyszłych warunków działania. Oczekiwany zwrot zaangażowanego kapitału musi być wystarczający, aby umożliwić przedsiębiorstwu, które poddano restrukturyzacji, by stało się konkurencyjne na rynku na podstawie własnych osiągnięć.

(210) Zaktualizowany plan restrukturyzacji przedstawiony Komisji przez Zjednoczone Królestwo obejmuje lata 2010–2015.

(211) W roku obrotowym 2010/2011 RMG zaczęło podejmować znaczące środki mające na celu rozwiązanie problemów niskiej efektywności działalności w zakresie doręczania przesyłek listowych. W 2010 r. RMG zaczęło na większą skalę zamykać przynoszące straty centrale pocztowe, wprowadzać nowe maszyny, aby zautomatyzować czynności związane z sortowaniem i reorganizować urzędy pocztowe zgodnie z programem efektywności „World Class Mail”.

(212) Ponadto w 2010 r. Zjednoczone Królestwo nawiązało kontakty przedzgłoszeniowe z Komisją, aby przekazać informacje na temat przewidywanych środków restrukturyzacyjnych i potrzeby pomocy restrukturyzacyjnej.

(213) Począwszy od 2010 r., RMG podjęło w sposób opisany w planie restrukturyzacji znaczące środki restrukturyzacyjne, które doprowadziły do poważnych zmian w działalności RMG w zakresie doręczania przesyłek listowych. Środki te dotyczą niskiej efektywności działalności we wspomnianym zakresie (nadmierny poziom zatrudnienia, brak automatyzacji, zbyt duża liczba ośrodków sortowania) w porównaniu z innymi zasiedzającymi operatorami pocztowymi w Europie, którzy podjęli już te wysiłki modernizacyjne i osiągnęli stabilną sytuację finansową.

- (214) Proponowana przez RMG operacyjna modernizacja obejmuje zmiany we wszystkich obszarach i przynosi przedsiębiorstwu znaczne oszczędności kosztów. Modernizacja przyniesie oszczędności poprzez wprowadzenie nowych technologii i efektywniejszych metod pracy, w miarę jak RMG w całej sieci doręczania przesyłek listowych będzie wprowadzać operacje określone w „World Class Mail”, co ma na celu zwiększenie wydajności przez wdrażanie najlepszych praktyk. Przewiduje się, że modernizacja operacyjna doprowadzi do rocznych oszczędności kosztów w wysokości [...] mln GBP (wzrost opłat netto) w roku obrotowym 2014/2015, wynikających z redukcji zatrudnienia o [...].
- (215) Dlatego Komisja stwierdza, że zaktualizowany plan restrukturyzacji właściwie uwzględnia niedoskonałości działalności RMG w zakresie doręczania przesyłek listowych i umożliwia RMG rozwijanie się ku nowej, trwałej strukturze. Poprawa rentowności RMG wynika ze środków wewnętrznych (na przykład zamknięcia ośrodków sortowania poczty, usprawnienia procesów wewnętrznych i znacznego zmniejszenia liczby pracowników), które zwiększają wydajność RMG na kurczącym się rynku doręczania przesyłek listowych.
- (216) Ponadto Komisja zauważa, że zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji plan restrukturyzacji musi gwarantować przywrócenie długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa. Ponieważ z planu restrukturyzacji wynika, że już pod koniec roku obrotowego 2014/2015 w marcu 2015 r. RMG osiągnie rentowność umożliwiającą finansowanie jego działalności, zapewnianie dalszej pomocy po marcu 2015 r. nie jest konieczne.
- (217) Rentowność zostanie zatem przywrócona w okresie restrukturyzacji trwającym pięć lat, co Komisja uważa za racjonalny termin⁽⁴⁰⁾. W przedmiotowym przypadku przywrócenie długoterminowej rentowności RMG w krótszym czasie nie wydaje się możliwe ze względu na zakres restrukturyzacji – w tym duże zmiany w działalności RMG, redukcji zatrudnienia i zamknięcie ogromnej liczby central pocztowych – w połączeniu z koniecznością nieprzerwanego wywiązywania się z obowiązku w zakresie usługi publicznej.
- (218) Jeżeli chodzi o założenia dotyczących przyszłego popytu i podaży na rynkach właściwych, Komisja zauważa, że w planie restrukturyzacji już założono w podstawowym scenariuszu (zob. motyw 76) roczny spadek zapotrzebowania na dostarczanie listów o [...]. Z uwagi na zastępowanie tradycyjnych listów pocztą elektroniczną Komisja zgadza się oprócz prognozy na znaczącym spadku liczby przesyłek listowych. Zjednoczone Królestwo przedstawiło również prognozy finansowe dotyczące wyników RMG w scenariuszu bardziej pesymistycznym i w scenariuszu optymistycznym: w scenariuszu pesymistycznym roczny spadek liczby listów wynosiłby [...] zamiast [...] rocznie, podczas gdy w scenariuszu optymistycznym zakłada się roczny spadek o zaledwie [...]. W stosunku do scenariusza podstawowego oczekiwany popyt malałby zatem o [...] szybciej w scenariuszu pesymistycznym i o [...] wolniej w scenariuszu optymistycznym. Komisja uważa, że te prognozy zapewniają realistyczny obraz o wystarczająco szerokiej rozpiętości wyników (na przykład oczekiwana liczba listów zmalałaby po 10 latach o ok. [...] aktualnej liczby listów dostarczanych przez RMG).
- (219) Z planu ciągłości działania w scenariuszu podstawowym wynika, że RMG spodziewa się osiągnięcia progu rentowności w [...] oraz osiągnięcia po marcu 2015 r. stopy zwrotu z zainwestowanego kapitału na poziomie [...] %. W porównaniu z zasiedziały operatorami pocztowymi w innych państwach członkowskich i innymi prywatnymi operatorami⁽⁴¹⁾ w Zjednoczonym Królestwie zwrot oczekiwany przez RMG mieści się w zakresie obecnie osiąganym przez te przedsiębiorstwa. Ponieważ środki restrukturyzacyjne przywrócą RMG do poziomu efektywności operacyjnej porównywalnego z poziomem osiąganym przez innych operatorów pocztowych, można oczekiwać, że RMG będzie w perspektywie długoterminowej generowało zyski w tym samym przedziale, co inni operatorzy podobnej wielkości.
- (220) Jeżeli chodzi o scenariusz pesymistyczny, to oczekuje się, że RMG osiągnie próg rentowności nawet w roku obrotowym [...], a później osiągnie poziom rentowności umożliwiający finansowanie jego działalności i uzyskiwanie od 2015 r. zwrotu z zainwestowanego kapitału w wysokości [...]. RMG osiągnie zatem długoterminową rentowność również w mniej korzystnych warunkach rynkowych.
- (221) Wobec powyższego Komisja jest zdania, że plan restrukturyzacji oparty jest na realistycznych prognozach. Założenia przedstawione w odniesieniu do rozwoju rynku są prawdopodobne i dlatego zawarte w planie restrukturyzacji prognozy co do postępów pod względem ogólnych wyników RMG wydają się wiarygodne.
- (222) Po przeanalizowaniu i zweryfikowaniu zaktualizowanego planu restrukturyzacji Komisja uważa, że plan ten jest zgodny z wymogami określonymi w pkt 34–37 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji, a w szczególności że przywróci on rentowność RMG zgodne z wspomnianymi wytycznymi.
- Wkład własny i niezbędne minimum
- (223) Zgodnie z pkt 43–45 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji pomoc musi być ograniczona do ścisłego niezbędnego minimum, a od beneficjenta oczekuje się znacznego wkładu w restrukturyzację pochodzącego z zasobów własnych lub z zewnętrznych, prywatnych źródeł finansowania. Wytyczne dotyczące ratowania i restrukturyzacji wyraźnie wskazują na to, że znaczna część finansowania kosztów restrukturyzacji musi pochodzić z zasobów własnych, włącznie ze sprzedażą aktywów, które nie są niezbędne dla przetrwania przedsiębiorstwa, oraz z zewnętrznych źródeł finansowania na warunkach rynkowych. Wkład musi być rzeczywisty i możliwe najwyższy – co najmniej 50 % w przypadku dużych przedsiębiorstw. Komisja uważa RMG za duże przedsiębiorstwo w rozumieniu wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji.

⁽⁴⁰⁾ Również we wcześniejszych przypadkach Komisja przyjmowała okresy restrukturyzacji trwające 5 lub więcej lat, np. w decyzji Komisji w sprawie *Austrian Airlines* (Dz.U. L 59 z 9.3.2010, s. 1), w szczególności pkt 296 (okres restrukturyzacji wynoszący 6 lat).

⁽⁴¹⁾ Zjednoczone Królestwo przedłożyło dane benchmarkingowe dotyczące rentowności innych operatorów pocztowych w Zjednoczonym Królestwie i Europie.

- (224) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości co do poziomu kosztów restrukturyzacji niezbędnych do umożliwienia przeprowadzenia restrukturyzacji. W trakcie postępowania wyjaśniającego władze Zjednoczonego Królestwa przedstawiły bardziej szczegółowy wykaz kosztów restrukturyzacji:

(mln GBP)

		Lata 2010–2015 Propozycja Zjednoczonego Królestwa	Lata 2010–2015 Ocena dokonana przez Komisję
Koszty restrukturyzacji pracy		[...]	[...]
— Odprawy z tytułu zwolnień	[...]		
— Koszty podróży i zwolnień monitorowanych	[...]		
— Nadzwyczajne płatności ryczałtowe	[...]		
Koszty restrukturyzacji zdolności		[...]	[...]
— Redukcja central pocztowych	[...]		
— Elastyczne metody dostarczania przesyłek	[...]		
— Opracowywanie tras dostarczania przesyłek	[...]		
— Pozostałe operacje inwestycyjne	[...]		
— Maszyny do inteligentnego sortowania poczty	[...]		
— Sortowanie paczek	[...]		
Koszty restrukturyzacji informatycznej		[...]	[...]
Pomoc na obniżenie deficytu powstałego w ramach systemu emerytalnego		150	150
Nadzwyczajne koszty restrukturyzacji ponoszone przez Royal Mail wskutek oddzielenia od Post Office Limited		[...]	0
Ogółem		2,357	2,179

- (225) Pod tym względem Komisja zauważa, że nie wszystkie koszty należy automatycznie kwalifikować jako koszty restrukturyzacji. Zdaniem Komisji koszty oddzielenia POL nie są związane z restrukturyzacją działalności RMG w zakresie doręczania przesyłek listowych, lecz raczej z przyszłą prywatyzacją RMG i dlatego nie można ich uznać za kwalifikowalne koszty restrukturyzacji.
- (226) Komisja zgadza się jednak, że wszystkie koszty, które są związane z pracą, zdolnością i programami restrukturyzacji informatycznej, są kwalifikowalne, ponieważ są one niezbędne do dostosowania działalności RMG w zakresie doręczania przesyłek listowych do standardów branżowych i uzyskiwania wystarczającego zwrotu z tej działalności. Ponadto Komisja akceptuje dalszą pomoc w postaci redukcji pozostałego deficytu emerytalnego jako kwalifikowalne koszty restrukturyzacji mające na celu odzyskanie długoterminowej rentowności.
- (227) Koszty restrukturyzacji są przede wszystkim związane z działalnością RMG w zakresie doręczania przesyłek listowych, która ma zasadnicze znaczenie zarówno dla utrzymania świadczenia powszechnej usługi pocztowej, jak i dla roli RMG jako dostawcy dostępu do sieci podrzędnych dla innych operatorów pocztowych. Koszty zarówno restrukturyzacji pracy, jak i restrukturyzacji zdolności dotyczą wyłącznie działań modernizacyjnych na potrzeby ośrodków sortowania i doręczania listów w ramach sieci podrzędnej (np. do klientów „na etapie końcowym”). Oba te elementy są istotne dla konkurentów, którzy dostarczają swoje listy do ośrodków sortowania w celu ostatecznego doręczenia ich klientom, ponieważ sami nie posiadają podrzędnych sieci dostaw.

- (228) W szczególności koszty restrukturyzacji pracy obejmują m.in. odprawy z tytułu zwolnień w wysokości [...] mln GBP za odejście z pracy z powodu likwidacji ośrodków sortowania i racjonalizacji dostarczania przesyłek przez doręczycieli oraz koszty podróży i zwolnień monitorowanych w wysokości [...] mln GBP dla pracowników, których zatrzymano, ale którzy obecnie pracują w lokalizacjach alternatywnych.
- (229) Restrukturyzacja zdolności obejmuje automatyzację ośrodków sortowania oraz wprowadzenie nowych metod dostarczania przesyłek, aby osiągnąć większą efektywność działalności. Najważniejsze elementy kosztów restrukturyzacji zdolności to m.in.:
- (i) [...] mln GBP na program racjonalizacji majątku w celu zmniejszenia liczby central pocztowych z 64 w marcu 2010 r. do [...] do marca 2015 r.;
 - (ii) [...] mln GBP na wdrożenie nowych i elastyczniejszych metod dostarczania przesyłek;
 - (iii) [...] mln GBP na inwestycję w nowe maszyny do sortowania poczty i opracowywania trasy dostarczania przesyłek.
- (230) Komisja uznaje zatem, że z uwagi na wymóg wniesienia wkładu własnego w wysokości 50 % w przypadku dużych przedsiębiorstw pomoc restrukturyzacyjna nie powinna przekroczyć 50 % kwoty 2 179 mln GBP.
- (231) Komisja w swojej decyzji o wszczęciu postępowania wyraziła również wątpliwość, czy RMG wniesie w restrukturyzację znaczny wkład własny, zgodnie z wymogiem zawarty w pkt 44 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji.
- (232) W odpowiedzi na obawy wyrażone przez Komisję w jej decyzji o wszczęciu postępowania władze Zjednoczonego Królestwa przedstawiły szereg szczegółów dotyczących kwot uznanych za wkład własny RMG w koszty restrukturyzacji.
- (233) Zgodnie z najpóźniej przedłożonymi uwagami RMG wniesie wkład w finansowanie kosztów środków restrukturyzacyjnych w latach 2010–2015 poprzez sprzedaż aktywów i dodatkowe środki finansowe zwolnione z emerytalnego rachunku powierniczego w następującej wysokości:
	(mml GBP)
Sprzedaż aktywów	[...]
Zwolnienie środków z emerytalnego rachunku powierniczego	[...]
Całkowity wkład własny	1,09
- (234) Aktywa, które mają być sprzedane, obejmują m.in. udziały w innych spółkach, jak również nieruchomości, które nie są niezbędne dla przetrwania RMG. Ponadto RMG sprzedało lub sprzedaje nieruchomości, pojazdy i urządzenia, które mają zasadnicze znaczenie dla działalności, ale są objęte leasingiem zwrotnym. Pełen wykaz obejmuje następujące pozycje:
- (i) sprzedaż posiadanych przez RMG 20 % udziałów w Camelot Plc, przedsiębiorstwie będącym operatorem krajowej loterii losowej w Zjednoczonym Królestwie, kanadyjskiemu funduszowi emerytalnemu (OTPP) w czerwcu 2010 r.;
 - (ii) zbycie Romec Services Limited w kwietniu 2011 r.;
 - (iii) sprzedaż lub sprzedaż i leasing zwrotny określonych central pocztowych i innych nieruchomości. Obejmuje to sprzedaż lub sprzedaż i leasing zwrotny obiektów w Londynie, takich jak [...]. W ramach programu sprzedaży i leasingu zwrotnego RMG zbyło lub dokona zbycia prawa pełnej własności tych nieruchomości i uzyskało od nowego właściciela pełnej własności prawo zajmowania nieruchomości przez czas określony nieruchomości;
 - (iv) sprzedaż nadwyżki gruntów; oraz
 - (v) sprzedaż i leasing zwrotny urządzeń i pojazdów.
- (235) Podczas gdy wartość sprzedaży, która została już zrealizowana, opiera się na faktycznych dochodach z tytułu zbycia (w wysokości [...] mln GBP), wyceny przyszłych sprzedaży są ostrożne i oparte na doświadczeniu RMG z niedawnych transakcji sprzedaży.
- (236) Dalsze środki finansowe są generowane przez zwolnienie emerytalnego rachunku powierniczego RMG po wprowadzeniu pomocy dla systemu emerytalnego w dniu 1 kwietnia 2012 r. Ze względu na fakt, że powiernik funduszu emerytalnego nie będzie już potrzebował bezpieczeństwa zapewnianego przez rachunek powierniczy, kwota zgromadzona na rachunku powierniczym RMG powróci do RMG. Oczekuje się, że wówczas kwota na rachunku powierniczym RMG (150 mln GBP) wygeneruje odsetki w wysokości [...] mln GBP (co daje łącznie [...] mln GBP).
- (237) Po zweryfikowaniu, że środki dotyczące wkładu własnego RMG już zostały wdrożone lub zostaną ukończone do marca 2015 r. oraz że, jak potwierdziło Zjednoczone Królestwo, wartości sprzedaży dotyczą warunków rynkowych, Komisja może przyjąć, że kwota 1,09 mld GBP stanowi wkład własny w planie restrukturyzacji. Odnosząc ten własny wkład do kwalifikowalnych kosztów restrukturyzacji, Komisja zauważa, że koszty restrukturyzacji są w 50 % finansowane przez wkład własny RMG i że spełniony jest wymóg w zakresie wkładu własnego w przypadku dużych przedsiębiorstw, określony w wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji.

(238) Biorąc pod uwagę wkład własnego RMG, Komisja stwierdza zatem, że pomoc w postaci środków redukcji długu w wysokości 1,089 mld GBP jest ograniczona do ścisłego minimum niezbędnych kosztów restrukturyzacji. W porównaniu z początkowym zgłoszeniem środków redukcji długu w wysokości 1,7 mld GBP i odnawialnego instrumentu kredytowego na dodatkową kwotę 200 mln GBP obecnie pomoc restrukturyzacyjna w postaci redukcji długu w kwocie maksymalnie 1,089 mld GBP jest ograniczona do 50 % niezbędnych kosztów restrukturyzacji w okresie od marca 2010 r. do marca 2015 r. Znaczące zmniejszenie kwoty pomocy w stosunku do początkowego zgłoszenia gwarantuje, że po zakończeniu planu restrukturyzacji w marcu 2015 r. RMG nie pozostanie nadwyżką środków pieniężnych.

Unikanie nieuzasadnionych zakłóceń (środki wyrównawcze)

(239) Zgodnie z pkt 38–42 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji należy przyjąć środki w możliwie największym stopniu łagodzące potencjalne negatywne skutki pomocy w odniesieniu do konkurentów. Pomoc nie może powodować nieuzasadnionych zakłóceń konkurencji. Oznacza to zazwyczaj ograniczenie udziału w rynku, jaki może posiadać przedsiębiorstwo na danych rynkach pod koniec okresu restrukturyzacji. Przymusowe ograniczenie lub zmniejszenie udziału przedsiębiorstwa w danym rynku stanowi czynnik wyrównawczy działający na korzyść jego konkurentów. Ograniczenie takie powinno być proporcjonalne do zakłócenia, jakie wywołała pomoc na rynku oraz do względnej pozycji przedsiębiorstwa na rynku lub rynkach.

(240) Po pierwsze, Komisja zwraca uwagę, że w chwili obecnej w oparciu o istniejące warunki regulacyjne dotyczące dostępu do sieci dostaw posiadanej przez RMG przedsiębiorstwo to jest niezbędnym partnerem dla innych operatorów pocztowych w Zjednoczonym Królestwie, ponieważ na etapie końcowym doręcza do klientów listy konkurentów. RMG odgrywa więc ważną rolę w funkcjonowaniu rynku pocztowego w Zjednoczonym Królestwie, który obecnie przede wszystkim opiera się na konkurencji na rynku wyższego szczebla, a nie na konkurencji obejmującej pełen zakres usług. Ponadto znaczenie RMG dla sektora pocztowego jest wyraźnie odzwierciedlone w uwagach jego konkurentów, którzy podkreślają konieczność zachowania dobrej i solidnej kondycji RMG w odniesieniu do dostarczania listów w ramach sieci podrzędnej, a tym samym do utrzymania usługi powszechnej. Restrukturyzacja RMG przyniesie zatem korzyści gospodarce całemu sektorowi pocztowemu w Zjednoczonym Królestwie oraz umożliwi wszystkim operatorom pocztowym świadczenie lepszych i efektywniejszych usług.

(241) Dlatego też przy określaniu wymaganego poziomu środków wyrównawczych Komisja musi wziąć pod uwagę szczególną rolę, jaką RMG odgrywa w sektorze pocztowym w Zjednoczonym Królestwie jako dostawca usługi powszechnej i dostawca dostępu w odniesieniu do wszystkich operatorów pocztowych w tym państwie.

(242) Pod tym względem należy podkreślić, że znacznie zmniejszona pomoc restrukturyzacyjna – w porównaniu z pierwotnie zgłoszonymi przez Zjednoczone Królestwo środkami pomocy restrukturyzacyjnej w wysokości ponad 1,7 mld GBP – będzie przede wszystkim wykorzystana do zabezpieczenia funkcjonowania sieci podrzędnej RMG, która ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia ciągłości świadczenia powszechnych usług pocztowych, oraz zagwarantowania, w stosownych przypadkach, zgodnie z art. 38 ustawy o usługach pocztowych i późniejszymi warunkami regulacyjnymi (zob. poniżej), dostępu do sieci dostaw RMG.

(243) Jak wyjaśniono w motywie 227, środek redukcji długu mający wartość 1,089 mld GBP ma na celu wsparcie przede wszystkim restrukturyzacji podstawowej działalności RMG na rynku niższego szczebla (na przykład w ośrodkach sortowania, dostarczania na etapie końcowym). Zarówno koszty restrukturyzacji pracy w wysokości [...] mln GBP, jak i koszty restrukturyzacji zdolności w wysokości [...] mln GBP dotyczą wyłącznie działalności na rynku niższego szczebla, która jest niezbędna dla świadczenia usługi powszechnej i działalności konkurentów w zakresie doręczania przesyłek listowych. Również pozostałe koszty restrukturyzacji w przeważającej części dotyczą działalności na rynku niższego szczebla.

(244) Z uwagi na zasadniczą rolę RMG w dostarczaniu listów w ramach sieci podrzędnej, co ma decydujące znaczenie dla wszystkich operatorów pocztowych w Zjednoczonym Królestwie, wydaje się, że restrukturyzacja RMG ma ograniczony efekt zakłócający dla obecnej struktury sektora pocztowego w tym państwie. Restrukturyzacja sieci podrzędnej RMG doprowadzi do efektywniejszych i tańszych usług zarówno dla ogółu społeczeństwa, jak i dla innych operatorów pocztowych w Zjednoczonym Królestwie, którzy muszą polegać na dostępie do sieci podrzędnej RMG zgodnie z odpowiednimi przepisami regulacyjnymi.

(245) Komisja potwierdziła, że inni operatorzy pocztowi w Zjednoczonym Królestwie będą mieli dostęp do sieci podrzędnej RMG. Właściwy organ regulacji – Office of Communications (Ofcom, Urząd ds. łączności) – zaproponował nałożenie na RMG warunków dostępu na następny okres regulacyjny siedmiu lat, począwszy od dnia 1 kwietnia 2012 r., wraz z wymogiem spełnienia m.in. następujących warunków⁽⁴²⁾:

- (i) RMG zapewnia dostęp do innych operatorów pocztowych w odpowiedzi na uzasadniony wniosek i oferuje taki dostęp na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach;

⁽⁴²⁾ Ustawowe zgłoszenie propozycji nałożenia warunku prawnego zgodnie z ustawą o usługach pocztowych z 2011 r.; zob. załącznik 12 do konsultacji Ofcom w sprawie „Przeglądu warunków prawnych – regulacje rynku pocztowego”, opublikowany w dniu 13 grudnia 2011 r.

- (ii) RMG nie stosuje bezpodstawnej dyskryminacji⁽⁴³⁾;
- (iii) RMG nie uzyskuje nieuczciwej korzyści handlowej w wyniku umożliwienia dostępu do sieci i nie wykorzystuje dla własnej korzyści informacji, które znajdują się w jego posiadaniu wskutek umożliwienia dostępu do tej sieci;
- (iv) RMG ustala ceny dostępu, tak aby utrzymać minimalny poziom marży między cenami dostępu a analogicznymi usługami detalicznymi w celu uniknięcia sytuacji, w której wskutek zawężenia marży inni operatorzy pocztowi nie będą mogli konkurować z RMG.
- (246) Komisja uważa, że warunki te skutecznie ograniczą wykorzystywanie przez RMG jego władzy rynkowej i odpowiednio zabezpieczą dostęp konkurentów do sieci podrzędnej RMG. Dzięki tym warunkom inni operatorzy pocztowi w Zjednoczonym Królestwie będą zatem mogli samodzielnie konkurować z RMG na rynkach wyższego szczebla i mogą utrzymać lub nawet poszerzać swój silny udział w rynku wyższego szczebla. Komisja uważa zatem, że warunki te można uznać za właściwy środek wyrównawczy na rzecz konkurentów RMG, który łagodzi negatywne skutki pomocy.
- (247) Pod tym względem Komisja odnotowuje, że w dniu [...] Ofcom, zgodnie z tym, co określił w swoich wnioskach, podejmie decyzję w sprawie obowiązkowych wymogów dotyczących dostępu na okres następnych siedmiu lat.
- (248) Ponieważ pomoc restrukturyzacyjna zasadniczo ogranicza się do działalności na rynku niższego szczebla, która leży w interesie ogólnym, jak również w interesie innych operatorów pocztowych w Zjednoczonym Królestwie, i nie poprawia pozycji RMG na innych rynkach wyższego szczebla w zakresie doręczania listów ani na rynkach przesyłek ekspresowych, Komisja uważa, że pomoc restrukturyzacyjna spowoduje ograniczone zakłócenia ze szkodą dla konkurentów.
- (249) Po drugie, w planie restrukturyzacji zakłada się znaczne zmniejszenie zatrudnienia, które spowodowane jest zmianami technicznymi i większą automatyzacją w sektorze pocztowym. Pod tym względem Komisja stwierdza, że na ogół popiera pomoc państwa udzielaną na pokrycie społecznych kosztów restrukturyzacji. Zgodnie z pkt 64 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji Komisja nie sprzeciwia się z założenia takiej pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji, ponieważ przynosi to korzyści gospodarce wykraczając poza interes danego przedsiębiorstwa, ułatwia zmiany strukturalne i łagodzi trudności.
- (250) Komisja zauważa, że dużą część kosztów restrukturyzacji stanowią odprawy z tytułu zwolnień, jak również koszty podróży i zwolnień monitorowanych, wynikające z porozumień ze związkami zawodowymi. Z drugiej strony pomoc, która zostanie przyznana na sfinansowanie tych kosztów pracy, przynosi korzyści nie tylko RMG, ale i zwalnianym pracownikom. Komisja uważa zatem, że pomoc na restrukturyzację związaną z pracą ułatwia zmiany strukturalne i łagodzi trudności.
- (251) Po trzecie, Komisja zwraca uwagę, że RMG dokona zbycia POL. Z uwagi na przyszłą prywatyzację RMG, a zatem i różnych właścicieli RMG i POL, RMG straci bezpośrednią kontrolę nad działalnością detaliczną POL i pozycja RMG na rynku będzie osłabiona. W szczególności należy zauważyć, że okres obowiązywania umowy między RMG i POL jest ograniczony do 10 lat [...].
- (252) W przeciwieństwie do obecnej sytuacji RMG nie będzie już odnosiło korzyści wynikających z bezpośredniej kontroli nad siecią sprzedaży detalicznej usług, ale będzie musiało, podobnie jak każdy jej konkurent, negocjować swoją działalność detaliczną z niezależną osobą trzecią (np. porównywalną z siecią DHL siecią punktów usługowych, która składa się z niezależnych punktów sprzedaży detalicznej (np. sklepów WHSmith i Staples)) i zlecać ją. Tym samym RMG znajdzie się w takiej samej sytuacji jak jego konkurenci i nie będzie już odnosiło korzyści wynikających z posiadania w pełni rozwiniętej sieci sprzedaży detalicznej. W szczególności RMG nie będzie już mogło decydować, które z innych usług i produktów (np. usług bankowych) POL będzie oferować, co oznacza, że RMG straci możliwość wywierania nacisku na inne rynki. Komisja uważa zatem, że zbycie POL ograniczy udział RMG w rynku pocztowym w Zjednoczonym Królestwie i może być uznane za środek łagodzący wpływ pomocy restrukturyzacyjnej na konkurentów RMG.
- (253) Z uwagi na pozytywne skutki, jakie bardziej efektywna sieć podrzędna RMG przyniesie dla ogółu społeczeństwa, które musi polegać na RMG jako operatorze świadczącym powszechną usługę pocztową, oraz dla wszystkich operatorów pocztowych w Zjednoczonym Królestwie, którzy potrzebują dostępu do sieci podrzędnej RMG w celu dostarczania listów do klientów, jak również ze względu na fakt, że znaczna część kosztów restrukturyzacji jest ponoszona na rzecz zwalnianych pracowników, oraz na zbycie POL, Komisja uważa, że zakłócenia konkurencji wynikające z pomocy restrukturyzacyjnej są raczej ograniczone, więc żadne dalsze środki wyrównawcze nie są konieczne.

⁽⁴³⁾ Można uznać, że RMG wykazuje bezpodstawną dyskryminację, jeśli niesprawiedliwie faworyzuje prowadzoną przez siebie działalność, stwarzając w ten sposób niekorzystne warunki konkurencji dla innych operatorów pocztowych.

Zasada „pierwszy i ostatni raz”

- (254) Należy wreszcie zagwarantować spełnienie zasady „pierwszy i ostatni raz”, przewidzianej w pkt 72 i w kolejnych punktach wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji, ponieważ RMG w przeszłości nie korzystało z pomocy w celu ratowania i restrukturyzacji.

Realizacja i monitorowanie

- (255) Zgodnie z pkt 47 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji RMG musi w pełni wdrożyć swój plan restrukturyzacji, a Zjednoczone Królestwo zobowiązało się do spełnienia tego obowiązku. Zgodnie z pkt 49 i 50 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji Komisja musi być informowana o postępach we wdrażaniu planu restrukturyzacji.

Wniosek dotyczący pomocy restrukturyzacyjnej

- (256) Komisja stwierdza, że 5-letni plan restrukturyzacji RMG na lata 2010–2015 spełnia warunki określone w wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji i że środki redukcji długu mające wartość 1,089 mld GBP stanowią pomoc restrukturyzacyjną zgodną z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.

6. WNIOSEK

- (257) Zgodnie z praktyką we wcześniejszych przypadkach Komisja może zezwolić na pomoc jako rekompensatę z tytułu zastanych kosztów emerytur jedynie w takim stopniu, żeby beneficjent nie znalazł się w lepszej sytuacji niż konkurenci pod względem ogólnych zobowiązań dotyczących składek na ubezpieczenie społeczne.
- (258) Z powodu osobliwości tego przypadku Komisja dostosowała swoją ocenę zgodności pomocy, aby zrekompensować zastane koszty emerytur, i dokonała porównania obecnego deficytu powstałego w ramach planu emerytalnego RMG ze średnimi deficytami powstałymi w ramach planów emerytalnych figurującymi w bilansach przedsiębiorstw o porównywalnej wielkości w Zjednoczonym Królestwie.
- (259) Komisja uważa, że pomoc dla systemu emerytalnego stanowi zgodną z prawem pomoc państwa na rzecz zastanych kosztów emerytur zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu z zastrzeżeniem spełnienia następujących dwóch warunków:
- (i) w terminie udzielenia pomocy dla systemu emerytalnego w dniu 1 kwietnia 2012 r. RMG zachowa w swoim bilansie zobowiązanie w wysokości 150 mln GBP, zgodne ze średnim deficytem powstałym w ramach planu emerytalnego porównywalnego przedsiębiorstwa w Zjednoczonym Królestwie;
 - (ii) RMG nie otrzyma żadnej pomocy jako rekompensaty z tytułu kosztów zastanych w odniesieniu do zobowiązań emerytalnych narastających dla członków PERM po dniu 31 marca 2012 r.

- (260) W odniesieniu do zgłoszonej pomocy restrukturyzacyjnej Komisja uważa, że zaktualizowany plan restrukturyzacji obejmujący lata 2010–2015 jest właściwy i wystarczający do rozwiązania problemów RMG i przywrócenia długoterminowej rentowności. Komisja uważa, że wkład własny RMG w koszty restrukturyzacji ogranicza kwotę pomocy do ścisłego minimum 1,089 mld GBP. W świetle pozytywnych korzyści, które restrukturyzacja przynosi pod względem zwiększenia wydajności całego sektora pocztowego Zjednoczonego Królestwa, wyjątkowej sytuacji, w której znajduje się RMG jako operator świadczący usługę powszechną, oddzielenia POL oraz faktu, że pomoc restrukturyzacyjna w dużej mierze ułatwia niezbędne zmniejszenie liczby pracowników RMG, Komisja uznaje, że pomoc w kwocie 1,089 mld GBP nie powoduje zakłócających skutków, które będą niewspółmierne do pozytywnych skutków udanej restrukturyzacji RMG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Zgłoszone środki w odniesieniu do pomocy dla systemu emerytalnego, które Zjednoczone Królestwo planuje wdrożyć na rzecz Royal Mail Group, stanowią pomoc zgodną z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, o ile spełnione są warunki określone w ust. 2 i 3.

2. W terminie udzielenia pomocy dla systemu emerytalnego w dniu 1 kwietnia 2012 r. Royal Mail Group zachowuje w swoim bilansie zobowiązanie w wysokości 150 mln GBP dotyczące narosłych deficytów, które wynikają z finansowanych przez to przedsiębiorstwo planów emerytalnych.

3. Zjednoczone Królestwo nie przyznaje Royal Mail Group pomocy państwa jako rekompensaty z tytułu kosztów zastanych w stosunku do nowo narosłych zobowiązań emerytalnych dla członków planu emerytalnego Royal Mail po terminie udzielenia pomocy dla systemu emerytalnego w dniu 1 kwietnia 2012 r.

Artykuł 2

Środki redukcji długu, które Zjednoczone Królestwo planuje wdrożyć na rzecz Royal Mail Group w wysokości 1,089 mld GBP, stanowią pomoc zgodną z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, pod warunkiem pełnego wdrożenia zgłoszonego Komisji planu restrukturyzacji.

Artykuł 3

Zjednoczone Królestwo przedkłada Komisji roczne sprawozdania z wdrażania planu restrukturyzacji. Pierwsze sprawozdanie przedkłada się w terminie jednego roku od dnia notyfikacji niniejszej decyzji Zjednoczonemu Królestwu. Kolejne sprawozdania przedkłada się w terminie jednego roku od dnia złożenia poprzedniego sprawozdania do końca okresu wdrażania planu restrukturyzacji.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli dnia 21 marca 2012 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

CENY PRENUMERATY w 2012 r. (bez VAT, włącznie z normalną opłatą za dostawę przesyłki)

Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	1 200 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, wersja papierowa + roczne wydanie na płycie DVD	w 22 językach urzędowych UE	1 310 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, seria L, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	840 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, miesięczne wydanie na płycie DVD (komplet)	w 22 językach urzędowych UE	100 EUR/rok
Suplement do Dziennika Urzędowego (seria S) – Ogłoszenia o przetargach, płyta DVD raz w tygodniu	wielojęzyczny: w 23 językach urzędowych UE	200 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, seria C – Konkursy	w językach, których dotyczy konkurs	50 EUR/rok

Prenumerata *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*, który jest wydawany w językach urzędowych Unii, dostępna jest w 22 wersjach językowych. Dziennik Urzędowy składa się z dwóch serii – L (Legislacja) oraz C (Informacje i zawiadomienia).

Dla każdej wersji językowej jest otwierana osobna prenumerata.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 920/2005, opublikowanym w Dzienniku Urzędowym L 156 z dnia 18 czerwca 2005 r., instytucje Unii Europejskiej nie mają obowiązku sporządzania wszystkich aktów prawnych w języku irlandzkim ani publikowania ich w tym języku. W związku z tym irlandzkie wydania Dziennika Urzędowego sprzedawane są osobno.

Prenumerata Suplementu do Dziennika Urzędowego (seria S – Ogłoszenia o przetargach) obejmuje wszystkie 23 wersje językowe na pojedynczej płycie DVD.

Na żądanie prenumeratorzy *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* mogą otrzymać różne załączniki do Dziennika Urzędowego. Prenumeratory informowani są o publikacji załączników poprzez zawiadomienia dołączane do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

Sprzedaż i prenumerata

Prenumeratę różnych odpłatnych publikacji wydawanych okresowo, na przykład prenumeratę *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*, można zamówić u naszych dystrybutorów handlowych. Wykaz dystrybutorów handlowych znajduje się na stronie internetowej:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_pl.htm

Portal EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) zapewnia bezpośredni i bezpłatny dostęp do prawodawstwa Unii Europejskiej. EUR-Lex umożliwia dostęp do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* oraz traktatów, aktów prawnych, orzecznictwa i aktów przygotowawczych.

Dodatkowe informacje o Unii Europejskiej znajdują się na stronie: <http://europa.eu>

